

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Vol. II

Redactor: Paul Csavdari

Corectură: Lavinia Goran

Tehnoredactare: George Toncu

Coperta: Dragoș Drumaș

© 2003, **Editura „Viață și Sănătate”, București**

www.viatasisanatate.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor vol. II / Gil Pey

București, 2003

ISBN 973-7933-02-8

Vol. II 973-7933-04-4

Capitolul I

Chiar și cei mai bătrâni oameni de pe Valea Călmățuiului nu-și aduceau aminte să mai fi apucat o iarnă atât de căinoasă, cu vânturi atât de rele și de arțăgoase. Oamenii se cuibăreau în odaia cu plită sau cuptor, plină de căldură, dar și de fum acru de brazdă, și, cât era ziua de mare, se ciondăneau ca să-și alunge urâtul. Alții, mai credincioși, studiau cărți sfinte, iar copiii se hârjoneau, jucând tapuzul pe rogojină. Afară, vântul bătea, bătea mereu. Lumea întreagă era numai vacarm, numai șuiere, toate înecate într-un uriaș vârtej de zăpadă. De ieșit din casă nu ieșeau decât cei ce erau obligați de necazuri sau de dragoste; ceilalți stăteau în casă, așteptând să înceteze urgia. Ziua era mai ușor, dar noaptea nici nu puteai dormi, căci vijelia lovea cu furie în pereți, ridica acoperișurile, zgâlțâia năprasnic ușile, împingând zăpada până în vatră. Uneori spărgea geamurile, obligând sătenii să-și vâre pernele în golurile prin care năvălea năpasta, răcind odăile cu suflarea-i de gheață, de-ți clănțăneau dinții chiar sub duna groasă din fulgi de gâscă.

Un fel de neliniște cuprinsese pământul. Frigul și zăpada răzbeau până la oase, frica și foamea se opreau în gâtlej, sufletul îngenunchea în zăpadă. O spaimă cumplită plutea peste toată firea. Câinii urlau ca turbații în fața caselor.

Cât au pățimit în zilele acelea oamenii din Lacul Sărat întrece orice închipuire! Și câte pagube au suferit nici că puteau să le numere. Vântul doborâse gardurile, găurise acoperișurile, răsturnase coșurile de la case, moara lui Panoschie rămăsese fără acoperiș, care fusese luat de vifor și dus bucăți, bucăți, tocmai pe

oglindea lacului. Pe șosea, zeci de plopi și sălcii zăceau de-a curmezișul șoselei, ca niște drumeți tâlhăriți.

În acele zile de cumplită viforniță, Lacul Sărat părea pustiu. Vitregia sufla așa de tare, încât, dacă încercau să iasă din casă, erau zvârliți în toate părțile și izbiți de garduri sau trântiți în omăt. Vântul ataca în valuri uriașe, aruncând în văzduh trombe de zăpadă, crengi, așchii, stuf și bucăți de acoperișuri, învârtejindu-le pe toate și pornindu-le în larg. Casele se preschimbaseră în mormane de zăpadă, din care se ridicau lumânări negre din fum. Drumurile și ogoarele erau totuna. Gardurile nu se mai vedeau. O nesfârșită mare albă, înghețată, vătuită ca în basme, acoperea pământul.

Cu sufletele acre și bătuite de presimțiri negre, sătenii priveau îngrijorați pe ferestre și se întrebau: „Ce-o fi asta?” Unii se gândeau la blesteme, alții la primăvara bogată în ape și la recolta frumoasă din vara viitoare. Mai trăiseră ei și alte ierni grele. E adevărat, nu așa de grele. După ele, au urmat veri și toamne mănoase. Așa reușeau să supraviețuiască nimicirilor naturii și năvălirilor vremii.

Înotând prin nămeți, polițistul de serviciu la postul de jandarmi din Lacul Sărat ajunsese la intrarea în clădire; mirat, a descoperit că se umblase de curând pe ușa, deși viscolul astupase pârția. Lângă pervaz, a găsit o lopată mare și grea, cu care a desfundat intrarea, apoi, ca și când ar fi fost alungat de moarte, a pătruns în holul întunecos. Vântul îi smulse ușa din mâini, lovind-o de stâlp, provocând un zgomot de geam spart.

– Care ești, mă, de spargi ușile? întrebă iritat șeful de post.

– Eu, să trăiți, domn' șef.

Șeful s-a retras în birou și s-a așezat la masa de lucru. Aplecat peste niște dosare vechi, descifra procese verbale, scrise de predecesorii săi. Din când în când, sălta o parte din mustață a mirare, zicând: „Ia-te uită, țopârlanii, mămăligarii – ia-te uită!” și comenta singur, arătând motivele pentru care nu era de acord cu înscrisul. Când auzi ciocănit în ușa, se ridică nemulțumit, ca și când ar fi fost întrerupt dintr-o muncă de cercetare foarte importantă, și strigă:

– Intră!

Pe ușa și-a vârât capul jandarmul de serviciu.

– Să ne trăiți, domn' șef!

Urmă un timp de tăcere.

– Viscol mare, domn' șef, viscol ca în Biblie, domn' șef, urgie ca-n Apocalipsa, domn' șef. Credeam că nu mai ajung la slujbă. E crimă să ieși din casă. Cine are mălai și slănină o duce bine, cine nu...

– De unde slănină, mă? Mai sunt câteva zile bune până-n Crăciun și apoi cine mai are porc după năvala lupilor, ori... vorbești ca blegu'.

Se vedea clar că șeful nu era în ape limpezi. Ceva îi frământa sufletul, ceva de care dorea să scape, de aceea nu prea sta pe acasă, evita să rămână în preajma nevestei și se purta țăfnos cu subalternii, zăbovind ceasuri întregi lângă telefon. Când rămânea singur, proptea ochii într-un colț al camerei și privea în gol minute în șir. Din când în când, izbucnea lovind cu pumnul în masă și zicând: „Prost am fost, don'le, la mintea mea, don'le, la sperența mea, să mă las înfricoșat de prostime!”

Sergentul ațâță focul în sobă și ieși să arunce o privire în holul de la intrare. I se păruse că aude un zgomot suspect. „Dar cin' să fie, don'le, că nici lupii nu ies pe vremea asta” – comenta de unul singur sergentul, intrând în camera de gardă. În sobă, focul mocnea în crengile de salcâm aproape verzi, care nu ardeau, ci pocneau și scoteau fum. În cele din urmă, sergentul sparse câteva așchii dintr-o scândură, vârî un șomoioag de paie pe dedesubt și, îndată, crengile începură să arunce scânteii, luminând fața roșie și dolofană a sergentului.

– Vezi să nu-ți arzi mustața, sergente, zise șeful care privea din ușa deschisă.

– Nu-i nimic, don' șef, o să se bucure soacră mea, că... și-așa parcă-i stă în cap.

Vru să mai zică ceva, dar un zgomot la intrarea în clădire le-a întrerupt dialogul. Sergentul a lăsat mătura jos și a ieșit în hol. Șeful aștepta mirat să vadă cine-i. Curând, s-a deschis ușa și

sergentul a împins în față o femeie acoperită de cojoace și zăpadă. Era Ileana lui Tudor Petrescu.

– Bună ziua, domnule Țugui, zise femeia.

Plutonierul rămase încremenit. Se uita la Ileana ca la o fantomă, ca la un vis negru, pe care dorea să-l ucidă cu privirea. Revenindu-și, a dat din cap și s-a lăsat pe speteaza scaunului, zicând:

– O fi bună pentru tine, Ileană, dar pentru mine, ba.

– Dacă Dumnezeu a îngăduit să vină, îi bună, domnule șef. Tot ce îngăduie El să vină e spre binele copiilor Săi.

– Și... care-s copiii Săi? Că... doar n-ai vrea să-mi arăți pe cei ce merg la biserică și care au făcut răzmeriță acum trei zile, și... nici pe ăia care merg la biserica voastră să nu mi-i arăți, că te acuz de părtinire; hai, arată-mi care-s copiii Lui! și arată cu mâna spre afară.

Era o oarecare mânie în vorbele polițistului.

– Păi..., domnule Țugui, mai întâi, Domnul Isus nu-i afară în viforniță, așa cum mi-ai arătat, ci este sus, dincolo de urgie. Aici coboară din când în când, ca să-și ajute copiii înnămețiți și urgisiți, dar locuința Lui e-n lumină și-n frumos. Apoi,... m-ai întrebat care-s copiii Lui. Eu nu pot să-ți dau nume de oameni. Domnul nu ne-a lăsat nouă harul să împărțim oamenii și nici chiar El nu-i împarte. Ei se împart singuri, dacă împlinesc sau nu condițiile.

– Și care-s condițiile, o întrerupse șeful de post. Să crezi în Hristos? Am mai auzit eu asta. Nu cred că printre derbedeii pe care-i arestez e vreunul care să spună că nu crede în Hristos, că... doar n-or fi bolșevici!

Ileana rămase puțin pe gânduri, pentru că polițistul îi combătuse deja răspunsul pe care se gândea să-l dea. S-a rugat scurt și hotărâtă în sufletul ei, ca Domnul să-i dea un răspuns potrivit. În timp ce aștepta un semn la rugăciune, i s-a limpezit în minte un verset biblic.

– Nu eu vă voi da răspunsul, domnule, ci Biblia. În Evanghelia după Ioan la capitoul 14 cu versetul 15, Isus ne zice: *Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele*. Aici nu e vorba doar de a crede în existența lui Dumnezeu. Aceasta presupun că nu o mai discutăm

atâta timp cât ne considerăm un popor creștin, ci, mult mai mult, e vorba de o cunoaștere personală, de-o prietenie suflătoare cu Isus. În această prietenie, păzești Cele Zece Porunci de dragul lui Isus, care ți-e Prieten, Mântuitor și Tată. Aceia sunt copiii Lui, care-L iubesc și păzesc Cele Zece Porunci.

– Prostii, femeie. Cum să iubești o plăsmuire, o... fantomă, un... vis?

– Prin credință, domnule, răspunse respectuos Ileana.

– Și credința ce-i? pară jandarmul.

– Credința? Este ceva ce primești după ce studiezi Cuvântul lui Dumnezeu și profețiile biblice. Dați-mi voie să dau o pildă. Dumneavoastră credeți că există America?

– Da! răspunse scurt Țugui.

– De unde aveți această credință?

– Am auzit, am citit jurnalele și, dacă așa... spun guvernul și regele, cum să nu cred!

– Așa-i și-n religie, domnule, eu cred, pentru că așa am citit în Biblie, așa am auzit de la oamenii credinței și așa îmi spune Regele meu, Isus.

– Bine, bine, văd că și tu ai luat-o razna ca și bărbatu-tău și ca ceilalți acoliți ai voștri. Da... ia spune-mi, de ce ai venit? Că... nu dorul de a mă îndupleca și pe mine la credința voastră te-a făcut să ieși din casă pe o viforniță așa mare.

– Doresc să știu dacă bărbatul meu și cei arestați au ajuns cu bine în postul următor. Sunt aproape trei zile și n-am nici o veste de la el. Poate, prin telegraf, ați aflat ceva.

Plutonierul simțea întrebările muștrătoare ale femeii ca pe niște săgeți și de aceea se ferea să o privească în față. Și el trăia zbuciumul necunoașterii. Nu știa nimic de soarta lui Tudor și a celorlalți. Se căia că n-a ascultat sfatul nevastei. Nu înțelegea de ce s-a amestecat el în tărășenia asta a preotului. Și apoi, când privea la Ileana, o copilă cam de-o seamă cu a lui, îi era și ciudă, și milă.

– Nu știu, femeie, nu știu nimic. De trei zile telegraful tace, e mort, o fi rupt vântul firele, nu știu ce să-ți spun. Îmi pare rău că Tudor, în loc să aibă grijă de nevastă și copil, se ține de prostii.

Ce-o fi crezând, că mântuiește el lumea!? Se ia după un zevzec de bătrân. Dacă m-ar fi ascultat n-ajungea aici.

– Bărbatul meu împlinește porunca Domnului, răspunse cu demnitate Ileana.

– Care poruncă, se răsti plutonierul, care poruncă? Aia care l-a dus la moarte? Crezi tu că a mai scăpat vreunul, dacă ne amintim pe ce vreme au plecat? Și... ia ascultă, femeie, voi ziceți că țineți poruncile?

– Da, domnule.

– Între poruncile voastre este și aceea care-ți interzice să ucizi?

– Da, domnule.

– Atunci voi de ce călcați această poruncă?

– Cum, domnule?

– Păi... voi, care nu ucideți, îi obligați pe alții să văucidă. Voi, care nu faceți rău, îi puneți pe alții să vi-l facă.

– Nu înțeleg, domnule.

– Păi nici nu trebuie să m-aștept să înțeleagă o femeie gândul ăsta, dar hai să-ți explic: atunci când voi, ascultând de legile voastre, călcați rânduiala statului și a sfintei Biserici Ortodoxe, mă puneți pe mine în situația să vă bat, să vă arestez și... pe înaltul tribunal să vă condamne; iar... cum e cazul lui Tudor, dacă a murit în viscol – cine-i vinovat de moartea lui? Să dea Cel de sus să nu fie așa, dar dacă...?

De când a venit, Ileana sta în picioare în lumina ferestrei. Era o femeie frumoasă. Durerea și întristarea scoteau și mai mult în evidență bunătatea și frumusețea vădite în trăsăturile feței și-n privirea ochilor. Era de înălțime mijlocie, bine proporționată, iar pe fața curată, de-o ușoară tentă spre brunet, străluceau ochii albaștri, de culoarea cerului curând îmbăiat. Privirea-i cu profunde nuanțe de melancolie te obliga să nu fii ușuratic sau vulgar cu ea. Avea în purtare și în mișcare o demnitate născută din neam și din crez. Cei doi polițiști simțeau o anumită stânjeneală în fața ei. Chipul ei căpătase în sufletul lor dimensiunile unei eroine. Fanatismul de care o acuzau avea pentru ei aspectul unei credințioșii dumnezeiești.

– Acuzația dumneavoastră are un anumit temei, dar ceea ce numiți călcarea poruncii nu este decât o ascultare de legea iubirii – zise, ca răspuns, Ileana. Când oamenii poruncesc ceva contrar Legii divine, este drept să ascultăm de Dumnezeu, chiar dacă vom supăra autoritatea omenească. A iubi și a asculta până la jertfă nu este călcare de lege. Cu judecata dumneavoastră, Îl acuzați pe Isus care S-a lăsat ucis pentru a ne salva pe noi; îi acuzați pe toți eroii neamului care s-au jertfit pentru țară și pentru urmașii lor.

Politiștii o priveau așa de curioși, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima dată. Trezit din surpriză, plutonierul replică:

– Politică, femeie, politică, ce-mi spui tu de eroii neamului. Copiii care și-au lăsat oasele albite pe nu știu unde și neștiind de ce, în timp ce barosanii trăgeau chefuri prin palate. Ce-mi spui tu de eroi, că... la voi eroi sunt nu cei ce bat, ci cei ce se lasă bătuți și maltratați în numele unei himere. Sergent, condu-o pe femeia asta acasă, că moare în vifor.

– Mulțumesc, domnule Țugui...

– Ascultă, femeie, domnul Țugui sunt acasă, aici sunt don' șef de post, ai înțeles?

– Da, domnule... șef de post, doream să vă spun că nu-i nevoie să mă duceți acasă, pentru că cine m-a adus mă și duce.

– A... te-a adus cineva? Așa spune femeie. Dar unde-i acel cineva, că n-o sta în vifor?

Ileana făcu un semn arătând spre tot ce o înconjura.

– A... nu este aici.

Politiștii se uită curioși la femeie, apoi sergentul deschise ușa, se uită pe hol, controlează prin celelalte încăperi, se întoarse și șopti la urechea plutonierului:

– E nebună, don' șef, nu-i de mirare după atâta necaz. S-o lăsăm să plece.

Plutonierul îl împinse cu mâna, dorind să-l lase în pace, înțelegând că-i era frică de vifor. În acest timp, Ileana își întărise legăturile la cizme, își legase bine broboada peste căciula cu urechi, lăsând descoperite doar luminițele albastre ale ochilor. În mâinile

înfășurate-n mânuși, ținea un toiag din lemn de corn, cu măciucă frumoasă, pe care era încrustat numele lui Tudor.

Sergentul a urmărit-o pe Ileana escaladând nămeții albi din fața intrării până când a fost înghițită de vârtejul orb prin care nu mai puteau desluși nimic. În afară de pulberile zăpezii, nu mai vedea la trei pași; pieriseră casele, arborii, gardurile, chipurile omenești; auzea doar din când în când câte-o pală de voce omenească sau urlat de câine, zburând prin potopul alb, dar nu știai de unde vine și încotro a pornit. După ce femeia i-a pierit din ochi, sergentul s-a întors în biroul șefului. Acesta se făcea că are treabă într-un dosar. După ce a mai umblat o dată în focul sobei, sergentul a zis:

– Ce lume nebună, don' șef!

– Cine e nebun, sergent?

– Femeia asta, don' șef, câte gogorițe are-n cap! Dacă ar fi nevastă-mea, i le-aș scoate eu pe toate.

– Ești grămadă, bă, sergent.

– De ce, don' șef?

– Păi... dacă așa te-a făcut măta.

– Și ce-s eu de vină, don' șef?

– Ești de vină și tu bă, că nu te ridici.

– Ba... mă ridic, don' șef – și sări în poziția regulamentară, de pe scaunul pe care se așezase lângă sobă, ca să rupă pe genunchi vreascurile, mărunțindu-le.

Plutonierul se uita la el, zâmbind cu o mimă de amărăciune și deznădejde, zicându-i:

– Nu de pe scaun să te ridici mă, sergent.

– Da de unde, don' șef?

– Să te ridici și tu mă, la... nivel, la diblă, la cultură, la... politică mă, să te ridici la... civilizație, acolo să te ridici, nu de pe scaun, că... de pe scaun se ridică și maimuța lui Beznea, colo la circ, în târgul Rușilor, la Sta'Mărie. Of... ce prost ești! Cum te-o fi angajat mă, înalta autoritate pe care cu cinste o slujesc? Să spui tu că femeia asta a lui Tudor e nebună, că se interesează de soarta bărbatului ei! Tu ce ai vrea, să ai o nevastă care să nu se intereseze de tine? De fapt, pe-a ta nici n-a interesat-o, căci de aceea te-a

lăsat. Eu aş muri fericit să ştiu că nevastă-mea ţine așa de mult la mine și se interesează de soarta mea.

– O... să nu duceți nici-o grijă don' șef, că... din câte o cunosc eu pe conia, ține la dumneavoastră... mai mult decât... să fiți fericit, don' șef!

Convorbirea le-a fost întreruptă de un zgomot de pași în holul de la intrare. Erau doi musafiri, surpriză pentru polițiști. Unul era Ion Dunca, un tânăr adventist venit de prin părțile Cărlomanului, iar celălalt era Mihai Dobrescu, la fel de tânăr, dar necăsătorit, și el venit de prin părțile Oltului. Se vedea că vin de la drum lung. Purtau pe ei cojoace lungi, căciuli mari, de sub care se strecurau șiroaie de transpirație. După ce lepădară din zăpadă, atât cât cădea, cerură sergentului să vorbească cu șeful. Fură primiți cu binețe și curiozitate.

– Ce-i cu voi măi, oameni buni, de pornirăți pe-o astfel de vreme?

– Apoi..., știți dumneavoastră, domn' șef, necazurile.

– Ce necazuri măi, oameni buni?

– Păi... necazul fraților noștri.

– Cum? Păi... ce-au pățit frații voștri?

– Ne refeream la fratele Tudor Petrescu și ceilalți doi.

– A..., dădu deodată fără veselie din cap plutonierul. Păi... ce vreți voi să știți, că nici eu nu ştiu. A mai fost pe aici mai devreme muierea lui Tudor, dar... n-am avut ce-i spune. Telegrafu-i mort. N-am pe cine trimite să afle vești. Că... și voi, bă, stricați. Vă puneți voi cu sfânta noastră Biserică Ortodoxă, autocefală, și cu sfinții părinți, cu preoții, mă, vă puneți voi? Păi lor nu le stă nimeni în cale, mă, ei când ți-or deschide Scriptura te fac praf, nici avocații nu se contreză cu ei.

– Nu, domn' șef, noi nu contrăm decât păcatului.

– Cum? Asta cine-i?

– Nu-i nimeni, e păcatul, fapta rea.

– A..., da, da ştiu – păcatul, îl ştiu și eu, bată-l păcatul.

– Noi, am venit pentru a vă înmâna un răvaș – vorbi pentru prima dată Mihai Dobrescu.

– Ce răvaș? De unde răvaș?

– Noi venim din postul Băcăleștilor, am fost să vedem ce fac frații noștri și să le mai ducem câte ceva. La plecare, șeful de post ne-a dat un răvaș pentru dumneavoastră. Așa că noi vi-l dăm și nu vă mai supărăm.

Polițistul rămase cu gura căscată și nu știa ce să mai creadă. Cum este posibil să călătorești acum până la Băcălești?! Nu e posibil. N-a cerut răvașul, care aștepta în mâna lui Dunca, dar puse câteva întrebări:

– Și... cum! Spuneți că veniți din postul vecin?

– Da, domn' șef.

– Și ați fost pe jos?

– O... nici nu se poate merge altfel.

– De ce v-ați dus?

– Să aducem vești de la frații noștri.

– Cine v-a trimis?

– Biserica.

– Cum? Sunt așa interesați ei de soarta arestaților, încât să vă trimită riscând atât?

– Am avut cu noi un câine ciobănesc. Ne-a arătat drumul prima zi, până în satul Băseștilor, apoi a dispărut. Nu știm ce s-a făcut. Ne miră dispariția lui. După ce am rămas peste noapte la un prieten, am plecat mai departe, călăuziți de îngerii Domnului, până ne-am găsit frații.

– Bine, dați răvașul și sunteți liberi!

După ce predară biletul, cei doi călători plecară. Polițistul șef nu mai spuse decât atât:

– Trebuie să fie o putere în religia aceasta; și, deoarece își desfășoară forțele pe teritoriul meu, trebuie s-o cunosc. De unde oare au adventiștii atâta putere și curaj? Vremea asta, cât e de sălbatică, nu i-a dat înapoi de la a arăta cât de mult își poartă de grijă unul altuia.

– Așa este, să trăiți, don' șef, ați făcut o constatare bună – zise sergentul.

Călătorii s-au îndreptat spre casă, unde știau că frații lor sunt adunați pentru rugăciune. De la arestarea lui Tudor și a Hagiului, credincioșii adventiști aveau „foc continuu” de rugăciune. Posteau, studiau și se rugau, unindu-și mâinile ca Domnul să dea izbândă Evangheliei și fraților lor. Diaconeasa și ajutoarele ei se îngrijeau ca Ileana Petrescu să nu fie singură, mai ales că piciorul copilului se umflase și era pus în bețe.

Pe înserat, viscolul s-a înmuiat, a încetat să mai ningă, iar zarea s-a limpezit. Vântul mai sufla în rafale slabe, mișcând câțiva pași puful zăpezii de pe vârfurile nămeților. Satul a înviat deodată. Oamenii curățau zăpada din fața prispelor, dădeau în lături ușile și porțile saivanelor, făceau cărări printre case, iar copiii o zbugheau afară în strigăte de bucurie, tăvălindu-se în zăpada afânată.

În ograda lui Tudor Petrescu, Ion, fratele lui, croia pârtie spre grajdul vitelor. De la arestarea lui Tudor, el îngrijea de gospodăria părintească și a fratelui său.

În casă, Ileana pregătea un plasture din tărâțe calde amestecate cu tătăneasă zdrobită pentru piciorușul copilului. Evenimentele legate de arestarea lui Tudor o împiedicaseră la început să trateze cu toată atenția piciorușul micuțului. Abia după plecarea bărbatului ei a observat că nu-i de glumă cu necazul băiatului. În următoarele zile, piciorul s-a umflat, iar copilul plângea și-n somn, când i se mișca copaiia. A chemat câțiva vecini mai pricepuți, dar eforturile lor au rămas fără rezultate liniștitoare. Viscolul a oprit-o să meargă în satul Dorobanțu, unde cunoștea un vindecător.

Sufletul îi era frământat cu violență. În fața celorlalți părea liniștită și stăpână pe sine, dar în singurătate își deschidea sufletul înaintea lui Isus și plângea, cerându-I iertare că nu-i mai tare. „Doamne, am încredere în Tine, deși simt că nu mai rezist. Lasă-mă să plâng înaintea Ta! N-aș face aceasta înaintea oamenilor, dar Tu-mi ești Părinte și mă înțelege. Îmi iubesc bărbatul și am încredere în statornicia lui, dar... când îl știu în mâna celor răi îmi vine să plâng pentru el. Ajută-l, te rog, să nu-și piardă iubirea și credincioșia. Știu cât ne iubește și suferă pentru noi, lăsându-ne singuri. Suferă pentru băiatul nostru. Știu că vei avea grijă de

copil și-i vei vindeca piciorul. De la naștere Ți l-am dăruit ca să Te slujească și să fie solul Tău. Ai grijă de picioarele lui, Doamne, și nu ține în socoteală roabei Tale, slăbiciunea ei!”

De mai multe ori pe zi, se pleca în rugăciune tăcută și fierbinte. De fiecare dată simțea o ușurare, ca și când cineva îi lua povara nevăzută de pe suflet. Când primea vizita surorilor, reușea să uite apăsarea, dar când rămânea singură o ispiteau gândurile și necredința. Uneori, i se părea că Dumnezeu cere prea mult de la ei, în timp ce altora nu li se întuneca fruntea. Alteori, simțea că Domnul rabdă fără rost lumea aceasta străină. Când și când, avea îndoieli, crezând că Domnul cere o jertfă zadarnică din partea lor. Sufletul îi era încercat până la limită, fiind trecut prin văile necredinței și urcat pe culmile speranței. Din când în când, se ridica brusc în picioare, ridica ochii și mâinile spre cer, spunând cu glas stins: „Isuse, Domnul meu, nu vreau să-mi rățăcească sufletul...”. Când zbuciumul sufletesc se domolea, gândurile i se ancorau în chipul blajin al lui Tudor. Nu primise nici o veste de la el, dar avea simțământul că trăiește. Frații plecați pe urmele lor nu veniseră cu vești, și așteptarea o făcea să viseze cu ochii deschiși. Auzea destul de viu întrebarea polițistului: „De ce ne obligați să vă facem rău?”

A treia zi de la plecarea lui Tudor, spre seară, sosi în vizită diaconeasa, care-i vesti că au sosit trimișii cu știri bune despre Tudor și Hagiu. Ei povesteau că Domnul le-a salvat viața în mod miraculos. Iar acum sunt în postul Băcăleștilor, așteptând vreme bună pentru mers mai departe. Șeful jandarmilor din Băcălești e om bun și le-a dat o odaie caldă și pâine din belșug. Bucatele veneau de la masa soldaților cantonați în sat.

Vestea a bucurat-o mult pe Ileana. Înnourarea sufletească a părăsit-o și simțea că totul va fi o izbândă pentru Domnul. Îi era rușine de îndoielile și gândurile răzvrătite ce-o asaltaseră în amărăciune. Simțea o prezență tainică în casa ei. Se oprea din când în când și spunea cuvinte de mulțumire și recunoștință îngerilor, pe care nu-i vedea, dar îi simțea prezenți în singurătatea ei.

La o zi după încetarea viscolului, Ion Petrescu a năvălit în casa Ilenei, întrebând aproape speriat:

– Cumnată, ai fost tu în dimineața asta la țarcul oilor?

– Nu, răspuse surprinsă Ileana.

Ion se opri în pragul camerei, uitând să închidă ușa. Privea îndurerat și jalnic pereții camerei, neîndrăznind să-i spună Ilenei ce s-a întâmplat.

– Da' de ce mă întrebi? S-a întâmplat ceva cu oile?

– Păi... lipsește țurcana, vârgata, beteaga și două mioare.

– Le-ai căutat bine?

– Da.

– Hai să ne uităm împreună!

Privind împrejurimile saivanului, constatară cu ușurință că urmele străine duceau spre grajdul vecinului Neagu Cârcel. Se putea observa ușor cum au fost scoase câteva uluci din gard pentru a putea fi trecute animalele. Era clar că vecinul Cârcel furase oile. În curtea lui era liniște. Ion a privit în țarcul vecinului, dar nu și-a recunoscut oile dispărute. Nu știa ce să facă. Ileana, cu chipul răvășit de mâhnire, zise într-un târziu:

– Domnul a dat, Domnul a îngăduit să dispară.

– Nu-i chiar așa, replică Ion, care a părăsit curtea și se îndreptă spre șoseaua satului, având în minte un plan nemărturisit.

Ileana aproape că nu mai știa ce face; venea până în casă, se întorcea la saivan, încerca să caute ceva, dar nu știa ce. Două șiruri de lacrimi îi brăzdau fața. Simțea o amețeală pornită din piept și care-i cădea în picioare. Numai cerul rece și ascuțit o ținea să nu se prăbușească.

Când ajunse în casă, se prăbuși pe pat și plânse până când izvorul lacrimilor a secat. Nu era oare prea mult pentru sufletul ei tânăr și plâpând? Oile erau speranța lor de hrană. Abia aștepta să fete, după zilele Crăciunului, ca să dea lapte copilului. Câtă speranță aveau în oile lor, dar... acum totul se spulberase. Cum avea să-i spună lui Tudor, acest nou necaz? Refuza să se mai gândească și se lăsă moale pe pat ca într-o cădere veșnică, de unde n-ar fi dorit să se mai întoarcă. N-ar fi dorit să mai deschidă ochii și să vadă casa goală, fără Tudor, copilul țipând în dureri, și bruma bunurilor lor dispărută...

Încetul cu încetul căderea se stingea, regăsindu-se împreună cu Isus într-o călătorie. În jurul lor, păseau mulți bărbați și multe femei, cunoscuți și necunoscuți.

Toți erau fericiți și eliberați. În timp ce grupul de călători trecea pe lângă o cetate, avându-L pe Isus între ei, la ferestrele zidului au apărut capetele multor bărbați și femei înlănțuiți și închiși între ziduri. Isus S-a oprit și i-a întrebat, privind insistent la Ileana: „Dacă vă este milă de oamenii aceștia, pot să-i eliberez. Vreți s-o fac?” „Da, da”, răspunseră toți în cor.

Curând, ușile se deschiseră și, unul câte unul, înlănțuiții treceau prin fața lui Isus, pentru eliberare. La fiecare trecere, cineva din rândul însoțitorilor lui Isus exclama surprins:

- Doamne, acesta mi-a ucis fiul!
- Doamne, acesta mi-a furat fiica!
- Acesta mi-a nenorocit soția!
- Acesta mi-a...!
- Acesta mi-a...!

Deodată, în omul care pășea înlănțuit spre Isus, Ileana descoperi chipul vecinului Neagu Cârcel. Instinctiv puse mâna pe brațul lui Isus și spuse mâhnită: „Isuse, acesta, azi-noapte, mi-a luat oile și nu merită să fie liber”. Isus a privit-o cu blândețe și i-a răspuns: „Mie mi-a luat viața, dar nu pot să nu-l iubesc”. Ileana a lăsat privirea în jos, căutând să înțeleagă spusele Domnului. În timp ce Isus îi mângâia capul, a întrebat-o: „Ce facem cu vecinul tău?” Privindu-L în ochi, Ileana a răspuns: „Pot eu oare să urăsc ce iubești Tu și să resping ce primești Tu?”

Țipătul copilului care se trezise, a speriat-o. Sărind în capul oaselor, a înțeles că a avut un vis prin care a vorbit cu Domnul ei. Ultimele cuvinte din vis îi erau încă pe buze: „Pot eu oare să urăsc ce iubești Tu și să resping ce primești Tu?” Sări în ajutorul copilului, murmurând și repetând cuvintele ce i se păreau divine.

După adormirea copilului, Ileana a ieșit în curte. Aici descoperi că uitase ușa țarcului deschisă și cele câteva oi și caprele erau slobode prin curte. Încerca să le strângă spre adăpost, dar ele

alergau prin spatele țarcului și prin fundul curții. După ce le-a închis și-a dat seama că toate urmele hoților fuseseră șterse.

Miraculos, sufletul îi era liniștit și ușor. Pierise durerea și apăsarea de mai înainte. Știa că nu-i singură în această luptă. Ajungând în casă, s-a plecat pe genunchi și s-a rugat Domnului. A cerut ca Ion să nu fie lăsat să facă rău prin planurile și hotărârile sale: „Păstrează-mi încrederea în Tine, Doamne”, își încheie rugăciunea Ileana.

Afară, începuseră să fluiere iarăși stihiiile. Tiugile legate la strașina casei se loveau în bătaia vântului, sunând ca toaca la vecernie. Începuse o nouă seară a lumii.

* * *

Capitolul II

În timpul celor trei zile de viscol, soldații care-i escortau pe arestații jandarmilor din Lacul Sărat au trăit tragedia morții și a învierii. Deși aveau curaj din belșug, putere tânără de oameni încercați și înțelepciunea unei experiențe vii, ar fi pierit ca un pluton de sacrificiu, dacă Cel care stă deasupra anotimpurilor și a tenebrelor n-ar fi intervenit, sfidând legile morții.

Unul în spatele altuia, avându-i între ei pe arestați, soldații conduși de un locotenent priceput înaintau înotând printre malurile înalte, acoperite de zăpadă. Nu se mai cunoștea drumul. Totul era înecat în omătul involburat. Zarea era mată și nepătrunsă. Se lăsau duși de instinct în direcția vântului. Mergeau printre două dâmburi, urmărind înălțimile Călmățuiului, spre nord. Dacă nu ar fi fost adăpostul dunelor înalte de zăpadă, vijelia i-ar fi purtat care încotro, ca pe niște frunze uscate. Șuierăturile erau înspăimântătoare și ucigașe de speranțe. Se târau în șir, unul după altul, călcând pe urmele primului pe care nu-l vedeau în capul coloanei. Ultimul pășea mai ușor în urmele clare ale înaintașilor, dar tresărea la gândul rămânerii în urmă. Dacă ar fi căzut sau s-ar fi întâmplat altceva, ușor ar fi fost rupt de grup, și aceasta ar fi însemnat moartea.

Din când în când, privea în urmă, așteptând parcă un atac, știindu-se fără apărare. Peste ei și prin ei, trecea furtuna nebună și fără milă. Frigul se furișa prin mâini și prin picioare, iar respirația se transformase în pojghiță de gheață, așezată pe obraji și pe frunte. Hainele erau prinse într-o învelitoare sticloasă, formată din zăpadă vârată de viscol prin toate încheieturile. Căldura

trupului o topise, iar gerul viscolit o transforma în gheață. Măinile prinse în buzunare, erau apărate, dar lăseau corpul fără echilibru. Îngheboșați, oamenii înaintau chemați înainte de-o vrajă. Pentru locotenent era vraja datoriei, pentru arestați, vraja ascultării. Cel mai greu înainta Hagiul. Era mai în vârstă, iar lupta cu nămeții îi seca puterile. De mai multe zile și nopți nu se odihniise, iar de mâncat, mâncase mai multă bătaie decât hrană. Soldații îl împingeau neprietenos înainte, zorindu-l înfricoșați de apropierea nopții. Ca să-l ajute, Ilie Petrescu trecuse în spate, iar Tudor în față, întărind urma în care avea să pună piciorul. Din când în când, încercau să-și vorbească, dar furtuna îi împiedica să se înțeleagă.

Încetul cu încetul, o altă îngrijorare punea stăpânire pe ei. Mergeau fără oprire de mai multe ceasuri și nu întâlneau așezări omenești. Ar fi trebuit să întâlnească bordeiele din satele vecine, dar pustiul alb părea nesfârșit. Teama că au apucat pe una dintre văile care se desprindea de albia râului spre câmpuri și Pădurea Stejarului le dădea fiori mai iuți decât vijelia. Arestații se pomeniră cu locotenentul în pieptul lor. I-a atras într-un cerc strâns și i-a întrebat, strigând:

- Voi sunteți de prin partea locului, știți unde ne aflăm?
- Nu, răspunse îngrijorat Tudor.
- Credeți că suntem pe drumul bun?
- Nu știm, răspunseră șovăitori arestații.
- Dacă ne oprim, pierim – zise obosit Hagiul. Trebuie să mergem fără oprire până ajungem în sat, la adăpost. Curând se va lăsa întunericul, însoțit de moarte.

Locotenentul era îngrijorat până la spaimă. Prinse cu mâinile înmănușate brațul lui Tudor și al Hagiului Ștefan și le strigă:

- Am auzit că sunteți credincioși. Dacă este așa, rugați-vă Dumnezeuului vostru să ne scape de moarte.

Soldații se lăsaseră în omătul pufos și, în câteva minute, aproape că îi acoperise zăpada. Oboseala îi făcea să simtă o plăcere adâncă și ucigașă, în culcușul alb.

Arestații și-au unit capetele într-un cerc strâns și s-au rugat laolaltă, fără să se audă unul pe altul, până când au simțit răspunsul într-o undă de speranță și de încredere.

Cu greu, locotenentul și-a ridicat în picioare soldații. Șirul s-a pus în mișcare, pătrunzând mai adânc în miezul necunoscutului. Nu peste mult timp, din cerul fără lumină a început să coboare duhul nopții, ca o ceață lăptoasă, prin care nu se vedea nimic. Totul era halucinant și incert, iar vifornița izbea furioasă în față și-n piept. Era un infern alb, plin cu gemete și șuierături. Din când în când, soldații tresăreau și ascultau glasul vântului, în care desluseau urlete ucigașe de lupi flămânzi. Uneori, li se părea a fi un lătrat de câine, alteori un amestec de răcnete sălbatice, necunoscute, ce păreau că vin de pretutindeni.

Frica le-a înzecit puterile. Înaintau aproape fără să se mai întrebe încotro merg. Simțind sfârșitul puterilor, s-ar fi oprit puțin în zăpadă sau ar fi scobit un adăpost în peretele dâmbului, dar spaima neagră îi mâna din spate. Simțeau mirosul fiarelor sălbatice și flămânde, care, la prima oprire, ar fi început măcelul. Cu toate acestea, nu înțelegeau de ce nu și-au arătat colții ucigași. Locotenentul, cu eforturi mari, trecea de la soldat la soldat și-i îndemna să nu se oprească și să țină arma gata de tras. În coada șirului așezase doi dintre cei mai buni ostași, pregătindu-i să riposteze cu foc, în caz de atac. Toți trăiau simțământul ultimelor clipe de viață. Soldații mai tineri erau gata să plângă, dar gerul turbat le îngheța lacrima.

Arestații se luptau tăcuți cu valurile furtunii, fiecare ascuns în sine însuși, căutând chipul Dumnezeuului său, către care să-și rostească ultimele dorințe. Fiecare încerca să-și cerceteze viața și umblarea. Tudor simțea o durere ascuțită în inimă, gândindu-se la Ileana lui și la băiat. Îl săgeta tot mai des gândul că piciorul băiatului ar avea probleme. Simțea iubirea cum n-o simțise niciodată; gândindu-se la feciorul său, ar fi murit fără șovăire pentru fericirea lui. În timp ce era uimit de acest nou simțământ ce-i umplea cu putere pieptul și gândul, auzi o voce care i-a umplut ființa: „Mult mai mult decât ce simți tu pentru fiul tău, simte Isus pentru tine”.

Tudor s-a oprit de parcă cineva îl ținea pe loc și se întreba: „Cum? Simți Tu Isuse pentru mine, ce simt eu acum pentru băiatul meu? Dar asta înseamnă ceva ce greu reușesc să păstrez în suflet. Dacă doar atât mă iubești, Isuse, și n-ar trebui să mă tem de nimic, nici o clipă.” Și privind în jur, avu simțământul unei prezențe fizice. Simțea că o ființă divină pășește alături de el, îndulcindu-i amărăciunea și luminându-i calea. O ușurare sufletească și fizică l-a învăluit și totul i s-a părut doar un vis. Așa că un timp a mers conversând tăcut cu Însoțitorul nevăzut.

În fața unui dâmb mare, plutonul s-a oprit o clipă, deoarece spărgătorul de pârtie nu putea să înainteze. Tudor s-a întors spre Hagiul, întrebând:

– Părinte, știi că suntem însoțiți?
– Știu, i-a răspuns Hagiul.
– Nu mai simt nici o greutate de-o bucată bună de drum, continuă Tudor.

– Nici eu, zise Ilie, care părea liniștit și imun la viscol.

Vocea locotenentului ajungea până la ei, purtată de vânt; țipa la soldații care nu puteau să se mai ridice din zăpadă. Când renunță să mai urle, se apropie de arestați și li se adresă rugător:

– Vă rog, ajutați-mă, oameni buni, rugați-vă Domnului, că suntem pierduți. Soldații nu mai pot înainta. Faceți ceva, vă rog!

Arestații ascultau liniștiți tânguirea locotenentului. Când acesta tăcu, izbucnind în plâns, Hagiul a întins mâinile, apropiind capetele celor trei și s-a rugat scurt, mulțumind lui Isus pentru că i-a salvat. După ce a terminat, i-a strigat locotenentului care se depărtase:

– Să pornim, domnule locotenent!

În timp ce comandantul se îndrepta spre capul coloanei, auziră clar în fața lor, în furtună, lătratul unor câini care vesteau așezare omenească. Soldații și-au ridicat capetele, înțelegând că salvarea e-n față și, cu puteri nebănuite, s-au aruncat înainte să înfrunte viscolul, în speranța salvării. Era o înaintare disperată, mână de groază și speranță.

Viscolul nu-i slăbise nici-o clipă; mereu își trimitea pumnii în piepturile lor, și săgețile în ochi și în obraji. Din când în când, îi

răsuca și-i tăvălea prin zăpadă, oprind tot convoiul. Locotenentul, ca și când ar fi avut zece inimi, trecea de la unul la altul, încurajând și dând ordine. Văzând plutonul pe picioare, trecu în față, căutând să urmărească exact direcția în care auzea din când în când lătratul de câine.

Trecuse cam un ceas de luptă cu vântul și valurile zăpezii, dar se părea că nu vor ajunge la sat.

Descurajarea îl asalta din nou și muia elanul locotenentului. Nu mai credea că vor mai întâlni dimineața. Simțea o dorință teribilă de a se așeza în plapuma albă, toropit de oboseală. Dar ceva înăuntrul lui îi cerea să lupte. Toți știau că el va lupta până în ultima clipă și că îi va duce la adăpost pe arestați. Când se gândea mai bine, nici nu știa cine sunt arestații pentru care-și punea viața în pericol. Știa că sunt pocăiți, și atât. Dar... ce fel de pocăiți sunt, când toată lumea e-mpotriva lor?” se întreba mirat locotenentul, neînțelegând răspunsul. După o poticneală din care s-a ridicat greu, scrută întunericul alb și descoperi la câțiva pași în față o pată neagră, mișcătoare, o jivină a groazei, poate!? Nu-și dădea seama dacă e lup sau câine. Din instinct, puse arma în poziție de tragere, dar un gând îl opri să apese pe trăgaci: „Dacă-i câinele după al cărui lătrat ne-am luat, nu fac bine să trag...”. Cei din spate îl împingeau înainte. Ei nu văzuseră jivina. Locotenentul porni dornic să urmărească vietatea. Aceasta înainta în pasul lor, conducându-i spre undeva. Din când în când urla, chemând parcă pe cineva.

Convoiul se oprea din ce în ce mai des. Puterile oamenilor se sfârșiseră, părând că sunt sortiți morții. În afara arestaților, toți își pierduseră speranța în salvare. Locotenentul s-a apropiat de Hagi, strigându-i:

– Moșule, mai crezi că vom trăi?

– Da, domnule locotenent, puterea Domnului e mare. El ne este adăpost în furtună.

– Vântul e Dumnezeu acum, bătrâne, el stăpânește viața noastră, suntem în mâna lui.

– Aveți încredere în Dumnezeu, domnule locotenent!

– Nu mai cred în nimic, bătrâne, suntem la cheremul hazardului. Și voi..., cu toată credința voastră, veți fi o carne dulce pentru lupi. Dacă ar exista un Dumnezeu, oricât de rău ar fi, și-ar face milă de noi în halul în care suntem, dar... nu mai cred nimic.

– Veți vedea puterea Domnului și veți crede, domnule locotenent!

Locotenentul nu mai auzise ultimele cuvinte ale Hagiului, căci se îndreptase spre capul plutonului. După ce își reluă locul în frunte, iuți înaintarea, apropiindu-se mai mult de vietatea care pășea în fața lor.

După un timp, fața i s-a lovit de trupul unui perete înalt și alb. Plutonul s-a oprit, neștiind ce se întâmplă. După ce și-a revenit din uimire și spaimă, locotenentul a început să cerceteze peretele, căutând o intrare sau o trecere. Câinele ce-i călăuzise, dispăruse. Abătându-se de-a lungul peretelui, locotenentul a descoperit o ușă pe care a împins-o, lăsând să se vadă întunericul unui adăpost.

Zăpada viscolită a zbughit-o pe ușă o dată cu el și s-a pierdut în liniștea întunecoasă. „Orice-ar fi”, spuse locotenentul „tot e mai bine decât în viscol”. Fără să cerceteze interiorul, s-a întors în ușă și a fluierat cu putere spre pluton. Soldații, înțelegând semnalul, s-au pus grăbit în mișcare spre locul de unde venea chemarea. Curând, se găseau toți la adăpost. Ușa de la intrare a fost închisă și zăvorâtă.

După o sumară cercetare, din care n-au înțeles prea mult, soldații s-au strâns unul lângă altul, cu arestații la mijloc, căutând un loc mai dosit unde să simtă mai multă siguranță, să se încălzească și să adoarmă. Locotenentul, ca să zădărnicească orice posibilitate de evadare, a pus o santinelă care ar fi trebuit să vegheze. Curând atmosfera s-a liniștit, și căldura răsărea sub străiele fiecăruia. Alături de Hagi, era Ilie Petrescu, așezat spate în spate cu locotenentul. El s-a aplecat spre bătrân și i-a șoptit:

– Domnul nostru nu uită niciodată să fie părinte.

– Așa e, frate. El e totdeauna prezent în furtuna ce-I înconjoară copiii.

– Despre ce Dumnezeu vorbiți? întrebă liniștit locotenentul.

- Despre Dumnezeu nostru, răspuse Ilie.
- Credeam că vorbiți despre cel ce a făcut adăpostul acesta, replică locotenentul.
- Dumnezeu nostru ne-a oferit acest adăpost, răspuse Ilie.
- Nu cred, zise locotenentul, vom vedea mâine al cui e grajdul acesta sau... ce-o fi cu el. Oricum pentru noi e mai valoros decât un palat. Am fi pierit sigur, dacă nu ne ieșea în cale. Acum vom rezista până la ziuă și-atunci va fi altceva.
- Eu cred că Domnul ni l-a oferit, continuă Ilie.
- Crezi ce vrei! răspuse locotenentul. Dacă nu l-ar fi făcut un om, ai fi pierit cu Dumnezeu tău cu tot.
- Eu cred că, atunci când omul face un bine, este „mâna” lui Dumnezeu.
- Deci și voi credeți învățătura cea nouă, care vine dinspre Răsărit, cum că omul este Dumnezeu? Nu degeaba spune preotul că sunteți bolșevici.
- O, nu, domnule locotenent, mergeți prea departe cu bănuiele. Ilie a vrut să spună că orice bine pe care-l face omul îl face sub influența lui Dumnezeu – interveni Hagiul.
- De unde știți voi aceste lucruri? îl întrerupse locotenentul.
- Din Biblie, domnule locotenent.
- Așa scrie în Biblia voastră pocăită?
- Biblia este una singură, noi nu avem o Biblie a noastră, și ea nu poate fi pocăită sau nepocăită. Avem Biblia tradusă de preoții Bisericii Ortodoxe din România.
- Cum? Bibliile pe care le folosiți voi sunt traduse de preoți?
- Da. În limba română traducerea sunt făcute de preoți ortodocși.
- Bine, bine, dar de ce unele au cruce și altele nu?
- O..., crucea aurită de pe coperta unor Biblii a fost pusă de cei care au tipărit Biblia, nu de biserică sau traducător. Unii editori, în dorința de a face cartea mai atractivă și de a arăta că este o carte în care se vorbește despre Hristos, au pus o cruce pe coperta din față, adică la începutul Vechiului Testament, care este mai puțin creștin. Aceasta a ținut, pur și simplu, de fantezia tipăriturilor.

Când au fost scrise cărțile Bibliei nu se inventase semnul crucii, ca semn sacru. Așa că nu are nici o legătură conținutul Bibliei cu semnul crucii de pe copertă. Oricine poate pune semnul unei cruci pe o carte atunci când îi pune coperte. Semnul crucii de pe un mormânt nu garantează că acolo a fost înmormântat un sfânt. El este pus la toate mormintele creștinilor, cu toate că unii toată viața n-au știut că sunt creștini și nici nu i-a interesat creștinismul. Așa că semnul crucii nu poartă în sine nici o garanție.

– De ce ați spus mai înainte că Biblia voastră e tradusă de un preot, în timp ce nouă ni se cere a ne feri de Biblia voastră, a pocăiților, o Biblie pe care ați scris-o după rătăcirea voastră?

– Repet ce am spus: toate traducerile Bibliei în limba română, folosite de noi azi, sunt traduse de preoți ortodocși. Noi nu folosim decât Biblia, traducere ortodoxă. Părinții noștri au folosit Biblia de Iași, cunoscută ca traducerea Nițulescu, preot, doctor și profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă. Prin anul 1923, prințesa Calimachi, constatând că Biblia de Iași era depășită ca formă a limbii române, l-a angajat pe Dumitru Cornilescu, un tânăr preot care terminase Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, să facă o nouă traducere a textului biblic într-un limbaj actual. Această traducere este folosită de noi.

– Bătrâne, ești un om în vârstă și mi-e greu să-ți spun că minți, dar nu cred că m-au mințit profesorii mei de la Academia Militară, în orele de religie. Religia am făcut-o cu înalte fețe bisericesti, așa că nu pot să te cred.

– Când se va face ziuă, am să-ți dau să citești pe Biblia mea și ai să te lămurești!

– Nu știu ce să mai cred, sufletul îmi șoptește că ai avea dreptate, dar rațiunea îmi arată mulțimea celor care sunt împotriva voastră. Cred că-i mai bine să mă ocup de milităria mea, să-mi servesc țara și superiorii, iar dacă Dumnezeu există, să Se arate și să-mi lămurească drumul de apucat.

– Dumnezeu Se arată când într-un fel, când într-altul, dar omul nu ia seama, zise cu destulă blândețe Hagiul.

– Eu nu l-am văzut deloc în nenorocirea care ne înconjoară, replică locotenentul.

– Eu Îl văd în faptul că am ajuns la acest adăpost, pe care ni l-a oferit.

– Oricum am fi ajuns, zise locotenentul, amintindu-și de vietatea misterioasă pe care am urmat-o până la adăpost.

Simțea totuși că ceva nenatural a fost în călăuzirea spre acest loc de salvare. Înainte de a încerca să-și ducă fraza la sfârșit un val uriaș de furtună făcu să se scuture din temelii adăpostul. Toate hăururile gemeau în urlatul lui.

Fluierături sinistre și urlete lugubre amestecate cu pocnete și trosnituri, frângeau lumea-n două, cutremurând orice curaj și speranță. Locotenentul și-a înghițit în sec ultimele cuvinte și a slobozit un oftat adânc. O tulburare adâncă îi frământa amintirea. Subconștientul încerca să schițeze o legătură între cuvintele hagiului: „Dumnezeu vorbește când într-un fel, când într-altul, dar omul nu observă”, și modul cum a ajuns el să plece în această misiune, el care ar fi trebuit să fie în altă parte, cu multă căldură și destul adăpost. Nu-și putea explica de ce căpitanul de la Parchet l-a trimis pe el, care primise o altă misiune. De la plecare, trăise fiorii unei misiuni neobișnuite. Gândurile îi fură întrerupte de șoapta abia perceptibilă dintre Hagi și Tudor Petrescu.

– Cu siguranță, frații au venit după noi, dar locotenentul ne-a condus pe un drum pe care nu-l cunoștea și ne-am rătăcit, zise Tudor.

– Așa e și-n credință. Dacă vrei să-i conduci pe alții la Dumnezeu, trebuie să cunoști mai întâi tu drumul, altfel rătăcești oamenii sinceri și nevinovați.

Locotenentul ar fi dorit să se scuze într-un fel, dar tocmai atunci ajunseră la ei urletele reci ale lupilor. Era clar că nu erau departe. Deși trupul i se încălzise, simți că-i îngheață spatele de spaimă. Nu cunoștea mai nimic despre adăpostul lor. Nu știa cât de rezistent este și cât va putea să-i apere de atacul fiarelor. Orientându-se după faptul că nu simțeau deloc furia vântului și că aerul începuse să se încălzească, spera să fie un loc bine închis. In cele din urmă ceru santinelei să cerceteze tăria adăpostului.

Aceasta se întorsese curând și spuse că zidul e bun și nu prezenta nici un pericol. Singurul punct mai slab este ușa de scânduri, dar „voi fi cu ochii pe ea.”

Loviturile furtunii, spaima, oboseala și căldura-minune, răspândită în adăpost și sub haine, i-a atras repede pe soldați în poienile odihnei. Trecuse ceva timp după care santinela, trezită dintr-o picoteală adâncă, șopti soldatului de la margine:

– I-auzi cum mai bocănește vrăjitoarea la ușa de scânduri. Și-o fi schimbat oare vântul direcția?

Soldatul ascultă câteva clipe și răspunde:

– Nu cred că-i vântul, ar fi bine să-l trezești pe comandant.

Locotenentul se trezi speriat și puse instinctiv mâna pe arma. După ce a înțeles despre ce-i vorba, s-a sculat încet și s-a apropiat de ușă. Prin crăpătura a două scânduri, zărea în pâcla albă un contur întunecat, ce se mișca sub puterea vântului.

– E un lup – șopti locotenentul către santinela. E unul dintre înaintașii haitei. Adulmecă prada, o urmărește, o localizează, și apoi dă de veste haitei. Când e singur nu atacă, dar când îi sosesc ajutoarele se năpustesc asupra prăzii și-o hărțuiesc neconținut.

Dihania, simțind că-i privită și urmărită, slobozi urlete de chemare și moarte, care se pierdeau în vijelie. Locotenentul își dădea seama că fiecare secundă era hotărâtoare. Trebuia ucis lupul înainte de a-și chema haita.

Urletul lupului îi trezise pe soldați și pe arestați, dar nici unul nu părăsese locul cald. Locotenentul le ceru să rămână pe loc. Secundat de santinela, crăpă ușa, așa încât să încapă arma și să poată ochi sigur. Urmări un timp jivina. Toți ascultau cu răsuflarea reținută așteptând pocnitura. După câteva minute, care deveniră chinuitoare de lungi, se auzi un scurt bubuit însoțit de un răcnet turbat. Glonțul atinsese lupul care se pierduse în furia albă. Locotenentul a înaintat câțiva metri spre locul unde țintise fiara, în speranța că o va găsi căzută, dar s-a oprit fiindu-i teamă să nu fie atacat de alți pânditori. La întoarcere, observă că nu mai curgea ninsoarea, și vijelia se transformase într-un vânt obișnuit, care pulbera zăpada afânată.

În adăpost, fiecare comenta în felul lui evenimentul. Arestații ascultau liniștiți, ca și când ei ar fi cunoscut viitorul. Locotenentul s-a apropiat de ei și le-a zis cu multe înțelesuri:

– Pocăiților, rugați-vă să nu ajungă lupul rănit la haită că suntem pierduți.

– De ce, domnule locotenent? întrebă un soldat.

– Pentru că ceilalți vor lua urma sângelui și vor ajunge la noi.

– Vă mai îndoii încă de ocrotirea Domnului, comandante? întrebă Hagiul cu destulă seriozitate și blândețe.

După o mică întârziere veni răspunsul.

– Nu știu ce să mai cred, bătrâne. Măine, vom lămuri lucrurile, dacă vom mai fi în viață.

– Mie mi se par clare de acum – răspunse așa, într-o doară, Ilie.

– Și cum ți se par ție clare? întrebă rar și răspicat comandantul.

– Mie îmi vorbesc cu claritate multe lucruri petrecute cu noi azi. Și dacă m-aș referi doar la ce am petrecut de când suntem cu voi și e destul. Pe drum, când credeam că-mi dau duhul, am primit o putere și-o mângâiere de-aș mai fi mers încă trei zile fără oprire. Și putere ați primit și voi, dar n-ați sesizat. Ai uitat prea repede că ne-ai cerut să ne rugăm pentru salvare, când nu mai reușeai să scoți soldații din omăt? Apoi, lătratul câinelui pentru mine a fost un semn, el ne-a călăuzit la acest adăpost, care, după cum mi-amintesc eu zona, nu știu când a apărut. Eu am mai rămas peste noapte în adăposturi ca acesta, dar am tremurat zdravăn, pe când noi aici nu prea ne plângem de frig, ori credeți că ne apără ușa aceea de scânduri prin care îți vâri degetele spre afară? Mie mi-e foarte clar că aici nu suntem singuri.

Toți ascultau fiecare cuvânt al lui Ilie. Când acesta tăcu, unul dintre soldați izbucni în râs și zise către locotenent:

– Aiurează, domnule locotenent, se vede că nu-i soldat, și nu-i obișnuit cu vitregiile și viața dură de oștean. E o jignire să spui că noi, soldații armatei române, am fi căzut pe drum, dacă nu se ruga un prăpădit de țăran pocăit.

Se mai alăturară câțiva soldați simțindu-se și ei jigniți.

– Tăceți și culcați-vă! porunci locotenentul, iar tu, care ai vorbit, treci de strajă!

– Ai vorbit bine, îi șopti Hagiul lui Ilie, și eu înțeleg la fel lucrurile. Nu fi mâhnit de vorbele soldatului, el atâta pricepe.

Încetul cu încetul, atmosfera s-a liniștit, și parcă și vântul se mai potolise. Soldații și arestații, strânși în cerc, sprijiniți unul de altul cu picioarele în raniță, au adormit repede. Nu peste multe ceasuri, avea să apară lumina. Santinela, alături de grup, începuse să tremure. Mai de supărare, mai de frig sau de spaimă, își mișca picioarele care-i deveneau grele, curios de repede.

Curând atmosfera din adăpost deveni plată și rece, spartă din când în când de oftaturi și suspine, însoțite de rostirea unor cuvinte mușcate și neînțelese. Fiecare își luase zborul dincolo de om, luptând cu visul și agonia unor întâmplări trecute.

Arestații adormiseră liniștiți, cu respirația ritmică, semn că brațul pe care se sprijineau era sigur și cald.

Locotenentului nu-i era ușor să adoarmă. Avea întrebări care-l frământau. Mai dormise în adăposturi improvizate și cu alte ocazii, dar aproape că murise de frig, pe când aici căldura izvora din pământul pe care erau culcați. Trăiseră o zi groaznică, în care au fost epuizați până la cădere, fără să mănânce, și cu toate acestea, nimeni nu s-a plâns de foame. Avea simțământul că un mister se învârtea în jurul lor. Apoi, arestații, țărani aceștia, ciudat de liniștiți și ascultători, cine erau de fapt? Misiunea pe care o primise era cu adevărat o misiune importantă sau doar una pentru probă și disciplinare? Avea oare legătură cu cererea lui de transfer mai aproape de locurile natale din nordul țării?

Gândurile-i alergau ca niște cai sălbatici, lăsând în urma lor puzderie de întrebări fără răspuns. Curând, în câmpul cu vise, a răsărit o ființă purtând straietele iubitei lui, rămasă la un conac între castelul Bran și piscurile Craiului. Totul s-a transformat într-o plutire ușoară peste câmpul cu flori, până când a înțeles că nu-și poate stăpâni zborul. Panica i-a înconjurat sufletul și aștepta de undeva ajutorul. A ridicat fruntea privind în spatele soarelui: „Dumnezeule, oprește-mi prăbușirea!”

Speriat a deschis ochii și-a înțeles că era pe pământ, în mănunchiul de soldați culcați pe paie, cu mâinile se ținea strâns de mâneca Hagiului, care se trezise și privea cu blândețe la ofițer.

– Ați visat ceva urât, domnule locotenent, zise în șoaptă Hagiul.

– Da, visam că zburam și nu mai puteam să controlez direcția!

– Oricum nu vă ciocniți cu vreo turmă de oi, se introduse în vorba Ilie, care se trezise, dar nu se mișca de teamă să nu piardă căldura.

– Fiule, zise Hagiul întorcându-se spre Ilie, orice zbor necontrolat înseamnă o prăbușire, și câte zboruri n-are tinerețea!

Lumina zilei stăpânea peste fața torturată a pământului. Vântul se zvârcolea-n rafale, purtând prin văzduh apa înflorată cu care acoperea murdăria pământului.

Curând, soldații erau în picioare și împachetau efectele din dotare. Toți păreau sănătoși și refăcuți pentru drum. Locotenentul cercetase împrejurimile și cu un plan în minte ceru să se facă liniște.

– Băieți, doresc să luați aminte la ce vă spun! Adăpostul acesta binecuvântat se află între Pădurea Stejarilor, la răsărit de noi, și o așezare omenească, la distanță de doi-trei kilometri. Am observat focul de la hornuri. Trebuie să ajungem acolo înainte de a se porni iarăși năpasta. Cerul e atât de încărcat, încât curând se vor prăvăli peste noi stihiiile. Mergem în lanț, ajutându-ne unii pe alții. Încolonați-vă și pregătiți-vă de mers!

– Domnule locotenent, interveni Hagiul, pot să înalț o rugăciune pentru ocrotirea noastră mai departe?

Locotenentul tăcea privindu-l mirat, neștiind ce să facă. Înainte de a îngâna ceva, un soldat pufni în răs, spărgând liniștea. Ofițerul l-a privit încruntat, apoi a răspuns Hagiului:

– Roagă-te pentru dumneata, noi nu avem nevoie de o religie care să ne ducă în lanțuri, avem religia noastră, și mă tem că, în urletul vântului de afară, nu te mai aude nici un Dumnezeu.

– Cum vi-i voia, domnule locotenent, permiteți-ne nouă să ne retragem pentru rugă.

– Acum plecăm, și aici nu-i biserică, hai! Încolonarea și... marș!

Zarea era aproape limpede, iar fața câmpiei era încrețită cu troiene. Erau porțiuni unde călcai pe scoarța înghețată a ogoarelor, dar în altele te afundai până la brâu în omăt. La câteva zeci de metri de adăpost, plutonul a coborât într-o vâlcea, care se pierdea spre sat și Călmățui. Locotenentul a privit-o cu bănuială, întrebându-se dacă nu cumva vâlceaua aceasta i-a îndepărtat de sat și i-a adus spre adăpostul din noaptea trecută. Înainte de a se hotărî ce cale să apuce, a privit de jur împrejur. Nu mai vedea adăpostul din pricina drumului și a nămeților, dar nici vântul nu-i mai lovea cu răutatea lui. Bănuia că prin vâlcea șerpuia drumul satului spre pădure, ascuns acum sub cerga albă. Locotenentul s-a întors cu fața spre soldați și a strigat:

– Soldați, vom părăsi vâlceaua și vom merge pe câmp direct spre sat, chiar dacă vântul ne va biciui, vom merge strânși unul lângă altul până-n sat, așa că urcați malul din față.

Chiar atunci s-a auzit vocea de bariton a sergentului:

– O clipă, domn' locotenent, permiteți să raportez.

– Permit, sergent.

Subofițerul s-a apropiat de ofițer și i-a spus mai șoptit:

– Cred că mi-am pierdut un încărcător și lopata, la adăpost, domn' locotenent.

Comandantul l-a privit cu mânie și i-a făcut semn să se întoarcă câteva zeci de pași pe dâmb și să-și caute lucrurile pierdute. În timp ce sergentul se strecura înapoi pe lângă pluton și arestați, locotenentul făcu semn soldatului de lângă el să-l urmeze pe sergent. Plutonul bănuia care-i problema, așa că fiecare își verifica lucrurile.

Ajunși în vârful dâmbului, sergentul și soldatul însoțitor s-au oprit un timp și priveau tăcuți în depărtare. Priveau mirați când înainte, când înapoi spre grup. În cele din urmă, soldatul însoțitor s-a întors la grupul din vâlcea și i-a spus comandantului:

– Domnule locotenent, domn' sergent vă roagă să urcați la dânsul, pentru că...

– Pentru că ce, mă?

– Nu știu, domn' locotenent, haideți să vedeți!

Locotenentul a privit spre sergent. Acesta făcea semne de chemare.

Ajunși sus, s-au oprit un timp, apoi au dispărut în spatele nămeților, în direcția adăpostului de noapte.

Soldații rămași în vâlcea s-au strâns în jurul arestaților și unul dintre ei s-a adresat Hagiului:

– Tataie, de ce sunteți arestați?

– Pentru credință, taică.

– Cum adică pentru credință? Dar ce credință aveți, sunteți turci?

– Nu taică, suntem creștini.

– Păi și noi suntem creștini, dar nu suntem arestați.

– Ba și noi suntem arestați, dar cu voia, dumnealor sunt fără voie, interveni un camarad care nu prea avea la inimă milităria.

Hagiul, printr-o introducere iscusită, a început să vorbească soldaților despre adevărurile Scripturii care-i dau lui și fraților de credință puterea de a suporta persecuția și nedreptățile din partea celorlalți creștini. Soldații erau vizibil interesați și uimiți de cele auzite.

Tocmai când cele spuse de Hagiu atingeau punctul maxim de interes, au sosit cei trei plecați. Fețele lor arătau o adâncă frământare din care răzbătea teama și nesiguranța. Ajunși lângă grupul soldaților, locotenentul s-a oprit, ascultând și privind fix la Hagiul. Când acesta se părea că a sfârșit argumentarea adevărurilor prezentate, locotenentul i s-a adresat militărește:

– Vino la mine, bătrâne, iar voi ceilalți încolonați-vă pentru drum.

– Vă ascult, domnule locotenent, zise cu bunătațe Hagiul, în timp ce locotenentul privea fix prin el, undeva în adânc.

Într-un târziu, s-a trezit din cugetare, întrebând:

– Ai putea să-mi spui ce se petrece aici, adică... ce s-a întâmplat azi-noapte cu noi?

Hagiul îl privea atent, căutând să înțeleagă tot ce ar dori să știe locotenentul. El a pus pârintește mâna pe brațul locotenentului, întrebând:

– Domnule locotenent, ce s-a întâmplat cu dumneavoastră? De ce păreți așa de tulburat?

Locotenentul s-a oprit, privindu-l ca și când l-ar fi văzut prima dată, și a întrebat:

– Ce vrei, bătrâne, de ce ai oprit plutonul? Pluton, înainte marș!

Primul, în fruntea coloanei era sergentul urmat de soldatul care-l însoțise la adăpost să-și caute încărcătorul pierdut și lopata. Mergeau tăcuți și cu un aer de complicitate. Din când în când, întorceau capul, privind spre arestați. Aceștia erau flancați de soldați cu armele pregătite pentru tragere. Locotenentul era ultimul în rând. De acolo, supraveghea întreaga coloană, avându-i în atenție în special pe arestați.

După ce parcuseră câteva sute de metri pe coborâșul văii, plutonul s-a oprit din față. Locotenentul a grăbit pasul acolo unde sergentul și câțiva soldați priveau ceva în zăpadă. La picioarele soldaților zăcea mort un câine mare ciobănesc, care avea piciorul din spate zdrobit de un glonț. Glonțul îi străpunsese trupul.

Locotenentul s-a gândit imediat la lupul pe care l-a împușcat în noaptea trecută. Avea un simțământ că lupul era câinele găsit mort. Sub puful de zăpadă au descoperit urme de sânge ce-i orientau spre susul văii, de unde coborau ei.

Sergentul s-a îndreptat spre locotenent și i-a zis cu o oarecare îndoială:

– Cred că acesta-i lupul de azi-noapte, domnule locotenent.

– S-ar putea ca el să ne fi condus la adăpost, zise mai mult pentru sine locotenentul. Dacă el ne-a călăuzit și ar fi dorit un loc de adăpost cu noi, e rău că l-am împușcat. Dar de unde să știu? Încerca să se scuze comandantul.

Întorcându-se, locotenentul a întâlnit privirea Hagiului.

– Voi ce aveți de spus, pocăiților?

– Nu altceva, decât ce spune câinele acesta.

– Dar ce spune câinele acesta? Întrebă apăsător și curios sergentul.

– Cum! Nu-i înțelegeți mesajul?

– Ce mesaj, nebunilor, s-a înfuriat sergentul,ăștia-s vrăjitori, vânduți ălui rău, domn' locotenent.

Locotenentul, ca și când nu l-ar fi auzit pe sergent, se adresă lui Tudor Petrescu, convins că ceva misterios se întâmplă cu ei.

– Ce mesaj înțelegeți tu de la acest câine?

– Păi câinele acesta ne dă speranță și ne spune adevărul.

– Cum? Ce speranță și ce adevăr? Eu de ce nu văd și nu aud nimic?

Se făcuse liniște între soldați și toți ascultau să vadă ce va ieși din această discuție absurdă.

– Pentru că nu priviți în adâncimea lucrurilor, domnule locotenent, răspunse respectuos Tudor.

– Tu ai putea să-mi arăți și mie?

– Da, domnule locotenent. Câinele acesta venea, probabil, dintr-o misiune a lui, pentru că, pe o vreme ca cea de azi-noapte, nici un câine n-ar fi ieșit de drag în calea viscolului și a lupilor, n-ar fi plecat la vânătoare și nici pentru vreun alt motiv. Dar pe acesta nu știm ce putere l-a purtat și ce scop l-a adus în aceste locuri. Oricum, după ce a fost rănit de glonț, așa cum era normal, a încercat să meargă spre casă. S-a târât până aici, unde se pare că pierderea sângelui i-a secăt puterea, iar gerul și furtuna i-au grăbit moartea. Inșă ia priviți cum, înainte de moarte, a intrat pe acest drum, care se desprinde de cel pe care am venit până acum. Acesta este drumul care ne duce în sat, nu cel pe care vrem să mergem noi.

Locotenentul îl ascultă atent pe Tudor și a fost destul de surprins că el nu observase, și nici ceilalți, că drumul se desprindea de linia curgerii văii. Cu siguranță că ei ar fi mers la vale fără să observe bifurcația. A cercetat cu atenție drumul pe ambele direcții. Pe cel arătat de Tudor și de câine, că ar duce-n sat, a descoperit în creștetul unui dâmb spălat de furtună urmele roților de car în pământul înghețat. Amintindu-și că în direcția drumului, observase fumul din sat. Era din ce în ce mai convins că aceea-i direcția. S-a întors în grup, a privit spre Tudor și i-a zis liniștit:

– Mulțumesc, cred că ai dreptate.

– Domnul este cel care ne călăuzește și merge înaintea noastră, domnule locotenent.

- El este amestecat în pieirea adăpostului?
- Nu înțeleg la ce vă referiți.
- Ba înțelegi mai mult decât vrei să spui, numai că... într-o zi ai să spui tot.

Tudor, neînțelegând la ce se referă locotenentul, a privit cu mirare la ceilalți până când a întâlnit privirea dușmănoasă și iute a sergentului.

Curând, pe fața albă a câmpiei, șerpuia, străpungând barierele de gheață și de omăt, plutonul armatei române, purtând cu sine trei „ambasadori ai Cerului”. În depărtare, apăreau vizibile semnele prezenței omului. Vântul începuse să sufle mai tare, vânturând zăpada smulsă din căușuri de gheață. Plutonul înainta ca-ntr-un marș funebru. Nimeni nu vorbea. Toate spusele se consumau în lumea gândurilor și a simțămintelor.

Locotenentul scruta mereu zarea și urmărea un cârd de ciori care dansau în voia vântului. Mișcarea păsărilor arăta că, în curând, se va porni semănatul pufului alb.

Strigăte de biruință izbucniră din pieptul primilor soldați din pluton când, din coama dealului, zăriră în vale bordeiele și casele sătenilor. Nu știau ce sat este, dar asta nu conta, important era că se întorseseră printre oameni.

Dâmbul l-au coborât mai mult prăvălindu-se. Locotenentul încerca să impună ordinea, dar și el era fericit până la „ruperea rândurilor”.

Ajunși în sat, aflară de la un sătean că se aflau în comuna Rața, și că postul de jandarmi se afla lângă biserică, în curtea primăriei. Aproape subit, soldații au simțit un leșin în pânțece. Acesta făcea să li se înmoaie picioarele și să dorească desperați hrană și apă. La prima fântână își potoliră setea, dar foamea se întetea.

La postul de control găsiră un sergent și pe secretarul primăriei. Aceștia raportară că primarul și șeful de post sunt chemați la județ și că vin a doua zi.

După ce locotenentul se convinge că nu poate merge mai departe cu plutonul obosit și flămând, hotărâră să fie cantonați

într-o clasă a școlii și să li se aducă hrană de la săteni. Aceștia, aflând că a sosit în amărățul lor de sat un pluton al armatei române, escortând trei criminali periculoși, se îngămădeau care de care să-i vadă, sub pretextul că le aduce hrană. Tot felul de zvonuri s-au răspândit repede în sat. Unii spuneau că au fost prinși trei criminali odioși, care au dezertat din războiul balcanic și au stat ascunși până au fost prinși în pădurile Bălceștilor. Alții spuneau că arestații sunt răzvrățiți împotriva bisericii și coroanei. Alții, cum că cei trei au ucis oamenii unui cătun și le-au mâncat inimile și ficații. Alții susțineau că cei trei sunt acoliți ai Anticristului, trimiși să pângărească creștinătatea ortodoxă.

Așa s-a făcut că locotenentul și soldații au primit hrană și băutură mai mult decât aveau nevoie. A doua zi trebuiau să ajungă la garnizoană.

Soldații s-au repezit ca lupii la pachetele cu hrană. Pentru arestați n-au fost restricții. Puteau mânca ce doreau. Mai toată hrana era de post. Era în ajunul Crăciunului.

În timp ce mâncau care pe unde apucase în sala de clasă, a venit polițistul satului și s-a adresat locotenentului:

– Domnule locotenent, permiteți să raportez.

– Ce-i?

– Cred că-i mai bine să veniți puțin afară. Ofițerul, cam nemulțumit că-l întrerupe de la masă, promisese în cele din urmă că vine.

Ajuns pe hol, polițaiul îi raportă că satul s-a adunat în fața școlii și cere să-i vadă pe criminali.

– Ce criminali, domnule?

– Păi... cei arestați de dumneavoastră.

– Aceștia nu-s criminali.

– Păi... satul așa crede.

– Și ce-mi pasă mie ce crede satul.

– Vă rog, domnule locotenent, mergeți și vorbiți cu sătenii.

Locotenentul s-a oprit în ușa de la intrare în școală. În fața ușii era adunat satul. Bărbați și femei, copii și bătrâni, așteptau tăcuți și-l măsurau cu privirea pe ofițer.

– Oameni buni, zise locotenentul, am fost surprins de bunătatea și bunăvoința voastră. În cadrul misiunilor mele, am poposit în multe localități, dar oameni săritori și buni ca voi, rar întâlnești. Voi raporta comandantului garnizoanei mele și voi lauda fapta voastră. Știu că sunteți mai săraci ca alții, dar mai bogați la suflet. Vă mulțumim, și Domnul să vă răsplătească. Dacă se va ivi vreodată ocazia să vă împlinesc o dorință, am s-o fac fără șovăire.

– Domnule ofițer, iertați-mă că îndrăznesc, dar... dorim să-i vedem și noi pe creminali. La noi în sat nu s-a întâmplat niciodată un eveniment ca acesta. Noi n-am văzut un creminal, așa că vă rugăm să ni-i arătați.

Locotenentul a început să zâmbească cu îngăduință și s-a sfătuit câteva clipe cu polițistul.

– Oameni buni, arestații noștri nu sunt criminali, sunt oameni tot așa de buni și pașnici ca și voi.

– Vrem să-i vedem, vrem să-i vedem, ziseră mai multe voci deodată.

– De ce sunt arestați, dacă nu-s creminali? insistă un bărbat care se distingea de ceilalți săteni printr-o statură impunătoare.

– Dacă voi doriți să-i vedeți și să-i întrebați de ce sunt arestați și pentru că v-am promis că vă îndeplinesc o dorință, îi voi aduce și le voi cere să răspundă la întrebările voastre.

– Așa e bine, așa e bine, răspunseră sătenii bucuroși.

Nu după multă așteptare, în ușa principală a școlii au apărut arestații însoțiți de locotenent și câțiva soldați înarmați, pregătiți pentru orice situație. Mulțimea tăcută îi cerceta pe cei trei. Erau surprinși de seninătatea și liniștea de pe fețele lor. Nu vedeau nici ură, nici viclenie în ochii lor. Erau mirați și nu le venea să creadă că atâția soldați au plecat pe-o așa vreme să aresteze niște oameni atât de simpli și liniștiți.

– Ce rău au făcut oamenii aceștia? întrebă un sătean din primele rânduri.

– De ce sunt arestați? insistă un altul

– Oameni buni, să-i lăsăm pe dumnealor să răspundă la întrebare, deoarece eu n-am fost prezent la arestarea lor. Eu doar i-am preluat cu ordinul de a-i duce teferi înaltelelor autorități.

Ofițerul s-a întors spre Hagi și i-a șoptit ceva. Bătrânul a făcut doi pași în față și s-a adresat mulțimii:

– Frați creștini, sunt bucuros că pot să vă mulțumesc pentru dărnicia și omenia voastră. Cu siguranță că bunul Dumnezeu v-a dăruit un suflet mare. Eu și frații mei trecem azi printr-un necaz, așa cum au trecut pe vremuri oamenii lui Dumnezeu.

În mulțime se produse un murmur, urmat de oarecare agitație.

– Vă bateți joc de noi, domnule ofițer? În loc de răufăcători arestați, ne-ați adus un popă, sau cântăreț, ce-o fi! Nu se cade să ne umiliți așa, poate că tăria și-a făcut lucrarea în capul dumatule, dar noi ne simțim batjocoriți, vorbi cu gravitate unul care făcea parte dintre frunțașii satului.

Mulțimea se agita și vocifera cu voci din ce în ce mai auzite. Locotenentul, la rândul lui, uimit de întorsătura pe care o luau lucrurile, ridica brațele cerând liniște și zise:

– Oameni buni, nu-i nici o păcăleală. Dacă nu mă credeți, accept ca trei dintre voi să meargă în școală și să constate dacă mințim sau spunem adevărul. Să vină trei dintre voi și să verifice.

Mulțimea, auzind oferta ofițerului, înțelese cu uimire că nu era nici o farsă și că aceștia-s arestații. După câteva minute, în care locotenentul îi aștepta pe cei trei voluntari, oamenii strigară:

– Te credem, domnule ofițer, deși suntem nedumeriți. Să ne spună arestatul de ce se află sub pază?

Hagiul luă din nou cuvântul și răspunse:

– Frați creștini, noi suntem arestați pentru credință. Noi credem că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu după care trebuie să ne călăuzim viața, credem că în curând Isus va veni a doua oară să judece viii și morții și să aducă viața veșnică celor ce cred în jertfa Sa de pe Golgota și păzesc Cele Zece Porunci. Noi nu suntem arestați pentru fapte rele, noi suntem așteptători ai Domnului Isus care va reveni curând; sau dumneavoastră, oameni buni, nu știți că Domnul Isus Hristos vine curând?

Sătenii uimiți de cele auzite se uitau unii la alții ridicând din umeri și zicând:

– Nu știm, n-am auzit, nu știm! Spune-ne ce știi! Spune-ne!

– Frați creștini, Domnul Isus Hristos va veni curând pe norii cerului după cum scrie în crez: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să vină iarăși, să judece viii și morții și să întemeieze Împărăția care nu va avea sfârșit...”. Dacă n-ați știut și nu v-ați pregătit pentru acest eveniment, atunci pregătiți-vă și căutați-i pe adventiști și cereți-le lămuriri, căci ei știu precis calea cea adevărată și voia lui Dumnezeu.

Mulțimea devenise ca împietrită. Toți sorbeau cuvintele Hagiului. Acesta deschisese Biblia și prezenta Cuvântul cu claritate, așa cum nu auziseră sătenii din Rața niciodată. Soldații ieșiseră din școală și ascultau în spatele plutonierului. Curând, începură să curgă lacrimi, iar suspinele arătau inimi zdrobite de Cuvânt.

„Treziți-vă, fraților, că Domnul nostru vine...” se repeta în ecoul purtat peste zare. Vântul începuse să se trezească agitat, poate la gândul că într-o zi i se va porunci să tacă pentru totdeauna. Fiecare dovadă de iubire arătată din Scriptură încălzea inima sătenilor și rostirea fiecărei porunci făcea să tresalte firea speriată de judecata ce va să vină.

Trecuseră aproape două ceasuri, când cerul s-a spart, prăvălind peste valea Călmățuiului întuneric și ape înghețate. Sătenii se retrăgeau tăcuți pe la casele lor, nehotărâți să spună un „da” sau un „nu” la cele auzite. Cucuveaua țipa din turla bisericii. Oamenii se opreau, o ascultau și se întrebau: „Cine trebuie să moară azi? Cine trebuie să moară?”

* * *

Capitolul III

Lumina se strecura ca un vinovat peste satul amorțit sub pătura de ger. Peste noapte se oprise vântul. Din cer nu se mai cernea floarea iernii, nu se mai auzeau nici zgomote, nici trosnituri, nici lovituri. Căinii amuțiseră și sforăitul cailor încetase. Doar găștele și rațele concertau, semn că satul nu e mort de-a binelea.

Ileana Petrescu se trezise de mai multe ori în timpul nopții. Adormise greu. Tot felul de gânduri îi sfâșiau liniștea. Nu-și găsea locul. De câte ori închidea ochii, îl vedea pe Tudor, uneori înghețat și mort, alteori plin de sânge, căzut sub cizmele polițiștilor, când și când întindea mâna însângerată spre ea și-i șoptea: „Ai grijă de băiat; ai grijă de prietenii adevărului; mă voi întoarce...”. Se trezea brusc, transpirată și epuizată aluneca încet pe marginea patului și se ruga îndelung până se liniștea și prindea puțină dispoziție. Dar n-apuca să se liniștească bine, cu privire la soarta lui Tudor, că-și aducea aminte de piciorul copilului. Se alătura, încet, gândul pierderii oilor. Ca să scape de teroarea frământărilor grele, se apucă vârtos de treabă. Când tensiunea se acumula, șiruri de lacrimi brăzdau colinele obrazilor, până când sufletul ei găsea iarăși ușurare în rugăciune.

În dimineața aceea, speriată că s-a trezit târziu, s-a apucat în grabă să termine rânduilele dimineții. Schimbase ceva în ordinea lucrurilor. Studiul Scripturii, pe care-l făcea totdeauna înainte de a ieși la pășări, l-a lăsat pentru timpul de după treburi. Numai că rânduiala vitelor și a pășărilor i-a luat mult timp. Satul vuia de mișcare, și dimineața era pe sfârșite când a terminat treburile și dorea să intre-n casă. Acum, era hotărâtă să-și facă studiul, și

apoi celelalte treburi rămase. „O, de n-ar veni nimeni în vizită”, gândea ca o rugă. Își dorea să fie singură. Atunci își întâlnea mai repede Dumnezeu, și dialogul lor era mai liber. Simțea ca pe-o nevoie, această singurătate. O descoperise pe vremea când s-a împrietenit cu Tudor. Ii plăcea mult să meargă alături unul lângă altul și să tacă. Mult timp petreceau tăcând. Unul lângă altul, ținându-se de mână sau de braț, gustau fericirea singurătății. Căci în momentele acelea, fiecare sta de vorba cu Dumnezeu lui despre planurile lor de viitor. La început, i-a surprins bucuria acelor clipe, apoi au încercat tot mai des, până le-a devenit un mod de viață. Chiar și după căsătorie trăiau aceste clipe. Când li se întâlneau privirile se redescopereau și-și povesteau cu bucurie zisele Domnului. Deseori, viața pune spațiu între ei și atunci mai greu trăiau bucuria comuniunii cu Isus. Departe unul de altul se simțeau pustii, și pustietatea e-o stare de frică și spaimă. Acum Ileana simțea prin copil prezenta soțului ei. Uneori, era uimită cum se „sprijinea” pe această făptură plâpândă. Copilul era prezența unuia pentru celălalt.

În această dimineață ceva nu mergea. Când să deschidă Scriptura a țipat copilul, iar după ce l-a liniștit, a strigat o vecină pentru un împrumut. Când s-a întors de la poartă, o capră a sărit peste țarc. Întorcându-se de la țarc, s-a pomenit în pragul casei cu cine n-ar fi dorit să se vadă.

– 'Neața Ileană, ce-ai încremenit așa... în fața noastră, că doar n-ai văzut pe Tulbache?

– Bună dimineața, domnule Țugui. Sunt și eu surprinsă, ca orice om luat fără de veste. Cu ce v-aș putea fi de folos? Dar... intrați că doar n-o să stați în prag!

– N-am venit să intrăm. Dacă aveai o tărie dulce ziceam, dar voi n-aveți decât... vorbă dulce, și am auzit că ai o plângere de făcut.

– V-aș fi căutat, dacă era așa. Și apoi credeam că... mi-aduceți bărbatul sau vești despre el. Se face aproape o săptămână de când mi l-ați luat din casă și m-ați lăsat pustie, dar... și „pustia va înverzi”.

Polițiștii tăceau și priveau, căutând să prindă înțelesul vorbelor femeii. Se așteptau ca ea să nu colaboreze cu ei. „Trebuia să-i intru-n voie, ca să mă ajute”, gândea șeful de post.

– Ileană, n-am venit să-ți zgândăr rana la care mă simt și eu vinovat, dar vinovații adevărați...

– Da, noi suntem, domnule Țugui, noi și credința noastră, nu?

– Cine v-a pus să vă luați o credință care vă bagă-n necazuri? Uitați-vă și voi la lume! Câți sunt ca voi? Căutați ceva mai ușor, care să vă mulțumească și pe voi și pe alții! Altceva n-ați mai găsit? Începu a se înfierbânta șeful de post.

– Pentru dumneata, credința-i ca o mătură. Te duci în piață, o alegi, o cumperi, vezi care-i mai bună, și-ncepi să mături sufletul și conștiința, nu-i așa, domnule Țugui?

– Măi femeie, eu am venit cu treburi importante pentru stat, nu să mă duelez cu una care nu știe să-și apere libertatea și binele.

– Iartă-mă, domnule Țugui! Cred că am fost necuviincioasă cu dumneata.

– Hei, lasă că nu m-am supărat și hai să trecem la ale noastre! Mi s-a spus că ți s-au furat câteva oi, este adevărat?

– Da, așa este.

– Și nu bănuiești cine ar putea fi?

– Ba da, dar, nu pot acuza pe cineva, fără dovezi sau martori.

– Bine, bine, dar cine crezi că ar putea fi?

– Nu vă pot spune, constatați singur, că-i slujba dumneavoastră.

Polițiștii au cercetat țarcul, urmele, până s-au oprit la ulucile scoase dinspre Neagu Cârcel.

– Cunoști cine a umblat de curând la aceste uluci?

– Nu! zise Ileana.

Polițiștii priviră atenți urmele din curtea lui Neagu Cârcel, apoi intrară în curtea lui și cercetară amănunțit. Câteva smocuri de lână țurcană erau prinse-n lanțul ulucii. Polițiștii le-au luat cu ei. Neagu Cârcel nu era acasă. Soția lui, Ilinca, un al doilea „bărbat” în casa aceea, s-a certat de-a binelea cu polițiștii. A înjurat, a drăcuit, a blestemat și acestea cu direcția spre vecini.

– Unde ți-e omul? a întrebat șeful de post.

- Nu știu, a răspuns Ilinca.
  - Cum nu știi? Când a plecat?
  - Ieri, în zori.
  - Unde?
  - Nu știu.
  - Dar dacă te iau eu nițel la post, să-ți arăt babau, ai să-ți amintești?
  - Eu nu mă tem de babaul dumitale.
  - Nu? Ia să vedem!
  - Stai, domnule Țugui, că glumii și eu cu mata.
  - Ce, ești muierea mea să glumești cu mine, măi, femeie?
  - Ho, nu te prăpădi cu firea, domn' Țugui, ia, hai puțin în cerdac că am să-ți spun tot ce-ți place matala.
  - Io sunt în exercițiul funcțiunii, măi femeie și nu am timp să-mi arăți tu zestrea.
  - Vrei să afli unde s-a dus bărbatul meu sau nu?
  - Sigur că vreau.
  - Atunci hai în cerdac, că sunt femeie slăbită și nu pot sta-n zăpadă, ca bărbații.
  - Hai! făcu semn cu capul polițistul șef celorlalți.
- În cerdac, pe o masă curată se afla o oală cu țuică fierbinte și câteva căni de pământ. De cum intrară-n cerdac nările polițiștilor se dilată și căutau cu privirea locul cel mai bun. După destul timp, polițiștii părăsiră ograda lui Neagu Cârcel, destul de bine dispuși. Au mers direct la post, fără să-i mai amintească ceva Ilenei.
- Ileana nu știa cum să procedeze, unde să apeleze și cum să-și recapete oile. Pentru ei, aceste oi însemnau foarte mult. Să se lupte în tribunal cu vecinii? Ar fi putut, oare? Se cădea, oare? Dar cum să facă?
- La câteva ceasuri după plecarea polițiștilor, se auzi strigată la gard de vecina Ilinca.
- Ileană, vezi că o găină de-a mea a zburat la tine și s-a prins în lemne!
  - O clipă, țață Ilinco!
- Când i-a dat găina, Ilinca i-a zis:

- Am auzit că ți s-au furat niște oi?
- Da.
- Când?
- Ieri noapte.
- Ileană, simt că bănuiala voastră cade asupra noastră.
- Da, așa este.

Ilinca tăcu un timp privind în lături și răspunse:

– Dacă așa crezi tu Ileana, n-am ce mai zice. Dar, să fim noi așa de nebuni să te lovim pe tine, acum, când ești așa de amărâtă?

– Domnul știe ce e-n sufletul omului, țăță Ilinco. Dar dacă voi ați făcut lucrul acesta, vă rog să-mi înapoiați oile, ele sunt speranța noastră de hrană. Eu n-am să reclam la poliție, aștept să vină nenea Neagu și am să vorbesc cu el. Dacă nu-mi va da înapoi oile, am să-l spun Domnului. Și, crede-mă, temeți-vă de Domnul meu!

– He, he Ileano, „până la Dumnezeu, te omoară sfinții”. Dacă pe Domnul tău l-ar fi interesat de tine, de ce nu l-a împiedicat pe hoț să te lovească? Un Dumnezeu ar fi găsit o cale să împiedice furtul. Dar se pare că nu L-a interesat de noi nici când ne-au atacat lupii, nici acum și niciodată.

Ileana privea uimită de cele auzite. Cuvintele loveau ascuțit în sufletul ei. Clocote de mânie băteau nervoase la ușile sufletului, dar dorea să rămână stăpână în ființa ei.

– Nu mânia pe Domnul prin cuvintele tale, țăță Ilinco!

– Ileano, ești sigură că ți s-au furat oile sau ai uitat țarcul deschis și-au ieșit pe uliță-n noapte? Poate că le-au luat lupii sau alții.

– He, cum să uit asta, țăță Ilinco?

– He, așa cum ți-ai uitat copilul la marginea patului, de era să ți-l omoare bărbatu-tău!

Ileana încremeni de-a binelea. S-a ridicat pe lanțul ulucii ca s-o privească în ochi pe vecină, lăsând ca lacrimile să-i întunece privirea. Vecina a amuțit și ea, parcă nedându-și seama de cuvintele grave spuse. Ileana a mai zis doar:

– Ți-am dat găina?

– Da, băigui Ilinca, privindu-și găina-n brațe.

Până să intre-n casă, Ileana s-a mai oprit de câteva ori să tragă aer în piept. Simțea că se sufocă. Îi venea să plângă tare, dar gerul îi înghețase lacrima. Din prag a auzit plânsul copilului. În timp ce-și hrănea pruncul o întrebare îi stăruia în suflet: „De ce, Doamne, ne lași așa batjocoriți? De ce? Ce vrei să învățăm din asta? Ce vrei?” și plângea. Simțea o durere pe care n-o mai cunoscuse, o durea inima, iar sufletul îl simțea strâns ca-ntr-o menghină.

Încet, încet, copilul s-a liniștit și i-a adormit în brațe. Cu multă grijă l-a așezat în troacă, așa ca să nu-i miște piciorul rănit. Umflătura nu se trăgea și copilul tresărea plângând la fiecare mișcare. După ce s-a asigurat că pruncul doarme, a luat cartea *Hristos, Lumina lumii* și a deschis-o la locul unde-i era rândul. Începea un nou capitol, se numea „Iuda”. A început să urmărească rândurile, lăsându-se furată de imaginea celor citite. După câteva pagini, s-a oprit, a ridicat capul și a întrebat: „Cum ai putut, Doamne? Cum de l-ai suportat? Nu știam că atât de mult rău Ți-a făcut. Cum poți să-l iubești așa, după ce Ți-a făcut atâta rău?” Aproape că nu-i venea să creadă. A recitat anumite paragrafe. „Uimitor!” zise Ileana.

Iuda se considera pe sine ca fiind cel mai capabil, neputând fi depășit de nimeni. După părerea lui, el constituia o onoare pentru cauza bisericii și totdeauna se prezenta astfel.

Declarația lui Isus, cum că Împărăția Sa nu-i din lumea aceasta, îl irita pe Iuda. El făcuse un plan și aștepta ca Domnul Isus să lucreze după el. El plănuise ca Ioan să fie eliberat din închisoare. Iuda dorea o luptă mult mai agresivă. Considera că, dacă Domnul Isus nu i-ar fi împiedicat pe ucenici să-și aducă la îndeplinire planurile lor, lucrarea ar fi mult mai plină de succes.

Iuda a fost primul care s-a folosit de entuziasmul declanșat de minunea înmulțirii pâinilor. El a fost acela care a pus la cale planul de a-L lua cu forța pe Isus și a-L face Împărat.

Cuvântarea lui Isus în Sinagogă, cu privire la pâinea vieții, a fost punctul de cotitură în istoria vieții lui Iuda. Din acel moment, el a început să exprime îndoieli, care-i puneau pe ucenici în

încurcătură. Semăna controverse și sentimente ce duceau în rătăcire. Repeta argumentele exprimate de farisei și cărturari împotriva susținerii Domnului. Toate necazurile mici și mari, supărările, greutățile și aparentele piedici în calea înaintării Evangheliei, Iuda le interpreta ca dovezi împotriva temeiniciei ei.

„Doamne, acesta a fost un mare dușman al Tău! Cum ai putut să-l suportî? Ce mult l-ai iubit Tu pe om! Cum ai putut s-o faci, Isuse? Ajută-mă să iubesc în felul Tău! Știu că mă iubești, dar ajută-mă să simt cu inima ce înțeleg cu mintea!”

După ce și-a învelit mai bine pruncul, a citit mai departe cu glas tare:

Iuda aducea texte din Sfânta Scriptură care nu aveau nici o legătură cu adevărurile pe care le prezenta Domnul Hristos. Aceste texte, scoase din contextul lor, îi puneau pe ucenici în încurcătură și făceau să crească descurajarea, care-i cuprindea adesea. Totuși, toate acestea au fost făcute de Iuda într-un astfel de mod, încât să apară că era un om conștiincios. Și în timp ce ucenicii căutau dovezi care să confirme cuvintele Marelui Învățător, Iuda îi conducea aproape imperceptibil pe un alt drum și astfel, într-un mod foarte religios și în aparență foarte înțelept, el prezenta problemele într-o lumină diferită de aceea în care le prezentase Domnul Hristos, alăturând cuvintelor Lui un înțeles pe care El niciodată nu-l dăduse. Sugestiile lui ațâțau totdeauna dorințe ambițioase după realizări pământești, îndepărtându-i astfel pe ucenici de la lucrurile importante cărora aceștia trebuiau să le acorde atenția cuvenită. Neînțelegerile cu privire la cine să fie mai mare dintre ei erau în mare măsura generate de Iuda.

Când Domnul Isus a prezentat tânărului bogat condițiile uceniciei, lui Iuda nu i-a plăcut acest lucru. El a considerat că se făcuse o greșală. ... Dacă Iuda ar fi fost primit cel puțin ca sfătuitor, gândea el, atunci ar fi putut să dea sugestii avantajoase pentru dezvoltarea bisericii. Principiile și metodele sale ar fi fost diferite întrucâtva de cele ale Domnului Hristos, dar în aceste lucrări el se considera mai înțelept decât Domnul Hristos.

În tot ceea ce Domnul Hristos spunea ucenicilor Săi, era ceva cu care Iuda nu era de acord în inima sa. ... Dar Domnul Isus a văzut că Satana îi transmitea lui Iuda atributele sale și, în felul acesta, deschidea o cale prin care să-i poată influența și pe ceilalți ucenici.

Cu toate acestea, Domnul Hristos n-a rostit nici un cuvânt de condamnare. El a privit cu milă la Iuda... (Hristos, Lumina lumii, capitolul „Iuda”)

„Cât de frumos Te-ai purtat, cu un om care ți-a făcut rău!” zise Ileana, lăsând să-i cadă cartea pe genunchi.

Uimită, privea peretele din față, căutând parcă, în adâncimea lui, un răspuns la uimirea ei.

Deodată, i s-a părut că zidul privit se clatină ca oglinda apei, când e mișcată. Imaginea peretelui se juca din ce în ce mai repede, până a dispărut, lăsând în loc, un tablou de seară.

Se făcea un drum de țară printre lanuri. În depărtare, o pădure verde păta linia orizontului. Soarele, roșu ca un cavaler înfierbântat, căta drum după coline.

– Ce faci aici? veni întrebarea de undeva din stânga, în timp ce Ileana murmură cuvinte, doar de ea înțelese.

– Ce să fac, caut să înțeleg ceea ce nu știu dacă poate fi înțeles. Vreau să știu, cum a putut Isus să-l iubească pe omul care l-a făcut așa de mult rău? Cum a putut să-l suporte pe Iuda, care zilnic lucra împotriva Lui?

– N-ai să știi decât atunci când vei înțelege cât de singur a fost Isus pe pământ.

– Cum adică, singur? Isus n-a fost niciodată singur, totdeauna era cineva cu El. Când dorea să vorbească cu Tatăl, o făcea pe când dormeau ceilalți sau mergea în pădure.

– Isus a fost cel mai singur om de pe pământ, cel mai lovit și neînțeles. O, dacă ai înțelege gândul acesta!

– Aș vrea, Doamne, dar fă să pot! Înțeleg doar singurătatea și pustiirea mea. Bărbatul mi-e în mâna celor răi, copilul cu piciorul rupt, iar oile, poate, la masa celor nelegiuți. Dacă n-ai fi Tu lângă mine, cine mi-ar înțelege pustiirea?

– Cel care a fost mai pustiit decât tine.

– Da, așa este Doamne! Dar... cum a reușit Isus să-i iubească pe oamenii care nu erau niciodată cu El, ci împotriva Lui?

– Isus n-a uitat niciodată că nu aparține acestei lumi căzute în păcat. *Nu voi mai vorbi mult cu voi, căci vine Stăpânitorul lumii acesteia. El nu are nimic în Mine.* (Ioan 14,30). De aceea întotdeauna a căutat să păstreze legătura cu lumea de unde venea.

Apoi, n-a uitat nici o clipă că aici, pe pământ, are o lucrare de făcut. El nu S-a abătut de la lucrarea Lui. El n-a venit să fie copil, ci a fost copil ca să-Și împlinească misiunea pentru copii. El n-a venit să fie tânăr, ci a fost tânăr ca să-i salveze pe tineri. El n-a venit ca să fie matur, ci a fost matur, ca să poată mijloci pentru maturi, înaintea lui Dumnezeu. *Fiindcă Fiul Omului a venit să mântuiască ce era pierdut.* (Isaia 18,11)

Și în al treilea rând, Isus, i-a iubit pe oameni așa cum erau ei, fără să aibă pretenția ca ei să-I răspundă la fel. El i-a iubit indiferent dacă erau cu El sau împotriva Lui. L-a iubit pe tânărul bogat, chiar dacă acesta a refuzat să meargă cu El. Isus nu S-a lăsat influențat în iubirea Lui de felul cum se comportau unii cu El. Așa a putut să-l iubească și pe Iuda și pe cei ce L-au răstignit, pentru care Se ruga: *Tată, iartă-i, căci nu știi ce faci!...* (Luca 23,34 p.p.)

– O..., de-ai înțelege cât de singur a fost Isus pe pământ, atunci va crește-n tine puterea iubirii și nu te vei mai clătina sub praful lumii.

– Doamne, prin ce vrei să mă treci de-mi spui astfel de lucruri?

– Învăță să fii singură cu Dumnezeul tău, când se năruie plămădeală lumii. Cine n-a învățat secretul Omului Isus și n-a înțeles cât de singur a fost El, nu poate trece prin „noaptea strâmtorării”.

– Iartă-mi murmurul și necredința, Doamne!

Și deodată, câmpul cu lanuri și drumul și soarele s-au topit în peretele din fața Ilenei. Ca trezită dintr-un somn, a pus cartea de-o parte, a sărit din pat, a întrebat cine este, cu cine a vorbit, a căutat prin camere până-n băutura casei și s-a întors înfricoșată

bâiguind: „Îngerul Domnului a vorbit cu mine. Dar cine sunt eu să-mi dea atâta atenție?”

Câteva bătăi în ușa de la intrare au făcut-o să tresară și să iasă înaintea oaspetelui.

- O, tu ești tată? Bine ai venit!
- Să trăiești tăicuțule, ce faci tu singură aici?
- Hai, dezbracă-te! Și-om sta de vorbă în casă.
- Înainte de a mă dezbrăca, mai ai ceva de făcut pe afară?
- Nu tată, doar n-ai venit la mine să te pun la treabă.
- Vreau să fac și eu ceva pentru tine.
- O, mulțumesc, dar... ce vreau eu să faci nu ești încă hotărât
- zise Ileana în timp ce, zâmbind, își strângea tatăl de umeri.
- Și ce bucurie vrei să-ți fac, fata tatii?
- Știi matale. Pentru bucuria aia mi-aș da și viața.
- Hei, hei, nici chiar așa. Ce face băiatul?
- Acum doarme. Sunt îngrijorată în privința piciorușului. Trebuie să-l ducem la trăgător.

– Am auzit că-i unul bun la Caravaneț. Dar să se mai potolească zăpada.

Bătrânul Moise povesti câte ceva despre familia lor, apoi o mustră că n-a venit să-i spună lui de furtul oilor. Cu siguranță ar fi făcut ceva, acum, a doua zi, de unde să mai prinzi hoțul. Oile au fost ascunse, vândute sau tăiate...

- Are Domnul un plan, dacă a îngăduit fapta asta – zise Ileana.
- Tu prea le vezi pe toate ca nelumea – răspunse bătrânul. Până să intru la voi în curte, i-am văzut pe jandarmi cu vecinul Neagu ieșind în poartă de vorbă.

- Când? Acum, când ai venit?
  - Da, acum...
  - Te superi dacă te las puțin singur? Am să mă întorc repede!
- Ileana și-a aruncat o bundă pe spate, a sărit în cizmele lui Tudor și a ieșit în curte. Mergând spre grajduri l-a văzut pe vecinul Neagu Cârcel în saivanul oilor. S-a apropiat de gard și a strigat:
- Nene Neagu, vino, te rog, până la gard, să te întreb ceva!

Cârcel a lăsat jos furca cu care arunca nutreț în jgheabul oilor și s-a apropiat de gard.

– Ce-i, măi femeie?

– Bună ziua, nene Neagule.

– Mda, zii că eu n-am timp de pierdut cu muierile.

Se vedea că nu era în apele lui și nu dorea să vorbească cu Ileana.

– Nene, ai auzit că ieri noapte mi-au dispărut niște oi, știi ceva de ele?

– Nu știu, femeie, zise Neagu, uitându-se spre țarcul său. Uite! Astea-s oile mele. Dacă recunoști vreuna, ia-o!

– Nene, urmele oilor dispărute duceau spre curtea dumitale.

– Ești nebună, femeie? Ți-ai băgat bărbatul la pârnaie și acum te legi de mine? M-ai turnat poliției, și acum o cauți cu lumânarea? Ți-arăt eu ție, să aud că mai scoți o vorbă. Îți pun foc și arzi cu progenitura ta cu tot. Să dispăreți de-aici, jidani împutiți!

Ileana asculta răbdătoare vorbele de ocară ale vecinului. Acesta văzând-o liniștită, domoli glasul și încetă cu vorbele urâte. După câteva clipe de liniște, Ileana zise:

– Nene Neagule, eu am vrut să vorbesc cu dumneata liniștit și cu binețe. Eu te respect și știu că ești un om de cuvânt și înțelegere; ți-am spus ce cred eu, nu te acuz înaintea nimănuî. Nu te-am acuzat la poliție și nici n-am depus plângere, dar bănuiesc că dumneata știi unde sunt oile noastre. Te rog, ajută-mă să le găsec. Altfel, am să-i spun Domnului meu și-am să cer dreptate și nu uita că cel judecat de El nu are scăpare.

Neagu se uita din ce în ce mai mirat la ea, până când zise, în batjocură:

– Măi Ileană, eu am crezut că voi vă prefăceți că sunteți țicniți, dar voi sunteți nebuni de-a binelea. Pe cine crezi tu că sperii cu Dumnezeuul tău? Pe mine? Arăt eu atât de prost, încât să mă sperii de prostiile tale?

– Eu ți-am spus cu frumosul, nene Neagule, mi-am făcut datoria și-L rog pe Domnul să te ierte de ceea ce-ai spus până acum.

– Vezi-ți de treabă, femeie, și păzește-ți oile mai bine.

Ileana s-a îndreptat spre casă cu sufletul ușurat. Parcă i se luase o povară. Dorea să aibă această discuție deschisă cu vecinul ei, ca apoi să pună problema în seama Domnului, ca El să lucreze.

În casă nu era decât copilul care dormea. Curând, intră și tatăl ei.

– Unde ai fost, tată?

– Afară la grajd.

– Ai auzit discuția mea cu vecinul?

– Da. Ai vorbit cu înțelepciune, fata mea. Cu Neagu Cârnel să nu te pui niciodată. Dar, ia spune-mi, ce rost aveau vorbele alea, cum că îl spui Domnului?

– Eu n-am spus că-l părăsesc Domnului, ca și când El n-ar ști. Dar socotesc că eu mi-am făcut partea mea în această problemă și, pentru că n-am rezolvat-o, am să-L rog pe Isus s-o rezolve.

– Și crezi că Isus o să-ți aducă înapoi oile?

– Nu știu, dar oricum va fi, El știe mai bine cum trebuie. E posibil să-mi dea înapoi oile sau să nu mi le dea. Eu am încredere că, așa cum se va întâmpla, va fi cel mai bine.

După ce Ileana a golit sacoșele aduse de tatăl ei, acesta se pregăti să plece. Înainte de a ieși pe ușă, și-a sărutat fiica, și zâmbind, i-a zis:

– Am fost în mulțimea revoltată la arestarea lui Tudor. Am suferit, dar sunt mândru că am un astfel de ginere. Ce am auzit acolo m-a pus serios pe gânduri.

– Și eu aș dori să știu ce-a fost acolo – zise Ileana. Poimâine este Sabatul. Aș dori să merg la adunare și-o rog pe mama sau Anica să vină la mine și să rămână cu băiatul. Săptămâna viitoare vine mama Joița, și-o să-mi fie mai ușor.

– Bine, cred c-o să vină.

După plecarea tatălui ei, Ileana și-a dat seama că ziua aproape trecuse. Curând, sosi și Ion pentru treburile de seară. Gânditoare, Ileana se întreba de ce totuși a vizitat-o tatăl ei. Era sigură că bătrânul avea un motiv serios pentru care a venit. Era prima dată când nu și-a mai arătat nemulțumirea față de anumite practici ale credinței lor.

După lăsarea serii, a primit vizita unor surori. Ele i-au adus un plus de voie bună. Au vorbit despre veștile sosite de la frați și s-au rugat pentru cei arestați.

După plecarea diaconeselor, Ileana și-a pregătit copilul pentru noapte, a încercat să adoarmă, dar a renunțat, văzând că somnul n-o cuprinde. Alături de pat se aflau furca și fuiorul de lână pentru tors. Dorea să termine fuiorul, ca să înceapă o pereche de ciorapi și mănuși pentru Tudor.

Ascultând zumzetul fusului, gândurile alergau din vorbă-n vorbă și din pățanie în pățanie, ca albina din floare-n floare, luând de la fiecare ce-i mai dulce și curat. Repeta spusele vecinilor după revolta de la primărie. Mulți au fost străpuși în inimă și au promis că sâmbăta viitoare vor veni la adunare. Vecini la care nu se așteptase au vizitat-o și încurajat-o. Uneltirile preotului erau furtunos discutate și respinse de săteni. Frații pregăteau deja un program deosebit pentru Sabat, așteptând vizitatori. Și Ileana aștepta cu emoție sâmbăta. „Dar Tudor și ceilalți unde-și vor petrece Sabatul?” se întrebă Ileana, oftând adânc. „Cum arăta oare un Sabat, în lanțuri sau cătușe?” Și gândurile au purtat-o spre o astfel de ocazie petrecută de ea în arest. Chiar dacă părea de neînțeles, dar simțea bucurie, ori de câte ori își amintea de experiența aceea. Și-o amintea pas cu pas, păstrând-o ca mulțumire pentru feciorul ei. Întâmplarea a avut loc la puțin timp după ce se căsătoriseră. Mergeau voioși să viziteze bisericile frățești din comunele răspândite pe Valea Călmățuiului.

Într-un Sabat, se aflau în vizită la biserica din Băduleasa. Întâlnirea cu tinerii din Băduleasa le-a produs o mare bucurie. Erau de față Zina și Aurica, fetele familiei Turturică Florea. Ele aveau un dar deosebit de a cânta.

După studiul Școlii de Sabat, în timp ce erau în pauză, au intrat pe poarta bisericii câțiva jandarmi și cei doi preoți din comună și au cerut ca să se strângă în biserică. Liniștiți, credincioșii s-au așezat pe scaune. A înaintat în față șeful jandarmilor și preotul mai bătrân, au privit încruntați peste sală, și apoi jandarmul a luat cuvântul:

– Oameni buni, sunt venit în satul acesta de mulți ani. Pe unii vă cunosc de mici. Printre voi sunt persoane care m-au ajutat în anii mei de început, vă respect ca cetățeni, dar...

– Hai, plutoniere, spune ce ai de spus și nu-i mai lăuda atâta! izbucni nervos preotul.

– Părinte, vezi-ți de treaba dumitale și lasă-mă să vorbesc! replică la fel de supărat polițistul.

– Așa cum spuneam, oameni buni, sunt aici din pricina unui ordin superior, care îmi cere să verific dacă faceți propagandă adventistă. Dacă descopăr c-ați făcut, trebuie să vă arestez și să vă trimit la prefectura din Turnu. Ați făcut?

– Da! răspunseră câțiva credincioși.

Polițistul se uita mirat și încremenit la preot. Ceilalți polițiști și preotul mai tânăr erau postați la ușa bisericii.

– Dar aveți de gând să mai faceți propagandă și după ce vă voi da eu ordin să încetați?

– Ne pare rău, domnule plutonier, dar înainte de a ne da dumneavoastră acest ordin, noi am primit un alt ordin care spune: ... *Mergeți și faceți ucenici în rândul tuturor popoarelor, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Învățați acești ucenici noi să respecte toate poruncile pe care vi le-am dat... și fiți siguri de acest fapt: că Sunt cu voi întotdeauna, până la sfârșitul veacului.* (Matei 28,19-20). Așa că... nu putem să ascultăm ordinul dumneavoastră – spuse cuviincios prezbiterul bisericii.

– Ați auzit, domnilor, ce intenții dușmănoase și periculoase pentru sfânta noastră biserică și pentru statul român au acești nemernici de jidani? Arestează-i pe toți, polițistule, și mari, și mici, pe toți!

Polițistul băigui ceva și făcu semn oamenilor să iasă din biserică, să se încoloneze și să pornească spre postul din Turnu. Până la ieșirea din sat, polițiștii au mai trimis acasă dintre arestați: bătrâni, neputincioși, copii mici și mamele cu copii. A mai rămas totuși un grup bun. Arestații erau liniștiți și dispuși, ca și când ar fi mers la plimbare. La ieșirea din sat, preoții s-au întors acasă. Arestații erau însoțiți doar de jandarmi. Aceștia le-au permis ca

atunci când treceau printr-un sat sau printre grădini, oriunde voiau să cânte, s-o poată face. Așa că prin fiecare sat arestații cântau. Sătenii ieșeau mirați la porți, ascultau și intrau în vorbă cu arestații. Nu se pierdea nici o ocazie de a mărturisi Evanghelia. Noaptea târziu au ajuns la Turnu. Au fost închiși la prefectură, în sala de festivități, până a doua zi.

Când au ajuns în sală, au constatat că nu erau singuri. Sosiseră înainte frații din Salcia și Putineiu. Printre ei era și fratele Ștefan Hagiul. El a stat de vorbă cu noi, ne-a încurajat și ne-a cerut să cântăm. Am cântat până noaptea târziu.

Dimineața ni s-a spus că prefectul vrea să stea de vorbă cu noi. Fiecare și-a aranjat hainele în vederea vizitei. Toți eram îmbrăcați frumos, deoarece am fost luați de la biserică. Grupuri, grupuri, ne-am rugat ca Domnul să fie proslăvit și cu ocazia aceasta. După ora zece dimineața, a intrat în sală prefectul, însoțit de subalterni. În timp ce ne privea cercetător, directorul de cabinet a zis:

– Domnule prefect, toate ca toate, dar adventiștii aceștia au niște cântări minunate, vă rog să le cereți să ne cânte și nouă câteva cântări de-ale lor.

Grupa fraților din Băduleasa și Putineiu au venit mai în față, pregătiți să cânte. Înainte de a începe, prefectul a zis:

– Înainte de a vă pune câteva întrebări, aș vrea să știu dacă vă este îngăduit de legile credinței dumneavoastră să cântați cântările religioase în afara bisericii?

– Da, domnule prefect, a răspuns Hagiul Ștefan. Dar mai frumos va fi dacă vor cânta două dintre fetele noastre, Zina și Anicuța.

– Bine, domnule, cum știți dumneavoastră, a zis prefectul.

Când au început să cânte fetele, funcționarii, soldații care păzeau prefectura și toți cei prezenți în clădire, au năvălit în sală să vadă ce fel de festivitate are loc așa... fără anunț. Prefectul a ascultat înmărmurit cântările și prezentarea textului cântat, făcută de către Hagiul Ștefan. După ce s-a scurs timpul, aproape cât un program religios normal, prefectul l-a întrebat pe comisarul-șef, care asculta lângă el:

– Pentru ce au fost aduși oamenii aceștia aici?

– Păi... au părăsit legea strămoșească și nu se mai închină la icoane, nu-și mai fac semnul crucii, nu mai pupă poala popii și nu mai merg duminica la biserică, ci se duc sâmbăta, după Scripturi – a răspuns comisarul.

– Nu numai atât, domnule prefect, interveni directorul de cabinet, acești oameni nu mai consumă carne de porc, nu mai iau parte la petreceri, nu mai beau alcool, nu mai fac pomeni și serbează sâmbăta, ca jidanii, în locul duminicii.

Prefectul a privit atent pe fiecare arestat, s-a plimbat printre ei, întrebându-i pe unii cum îi cheamă, apoi s-a îndreptat spre comisar și a zis:

– Vă ordon să-i puneți în libertate pe arestații adventiști, deoarece Constituția țării dă libertate de manifestare oricărei biserici și fiecărui cetățean al țării. Popii să facă bine să-i lămurească pe oameni cu Scriptura și cu duhul blândeții, nu cu baioneta jandarmilor.

Apoi, a părăsit sala. Comisarul-șef s-a întors spre arestați și a zis:

– Sunteți liberi, oameni buni, duceți-vă acasă și arătați creștinismul vostru respectând porunca lui Isus, care zice: ... *Pe dușmani să-i iubiți! Să vă rugați pentru cei ce vă persecută! În felul acesta, veți proceda ca adevărați fii ai Tatălui vostru din cer...* (Matei 5,44-45)

Părăsind prefectura, am fost invitați la familia fratelui Florea Iordănescu, care locuia pe strada Smârdan, numărul 34, din Turnu Măgurele. Sora Veta Iordănescu, ca și când ar fi știut că vom veni, a pregătit o masă îmbelșugată. Era vară, iar noi, peste treizeci de persoane, eliberate din arest. În grădina casei, s-a întins masa și a urmat o agapă frățească. După masă, am cântat. În scurt timp, s-au strâns toți vecinii. Trecătorii se opreau și ei și ascultau atenți predica fratelui Ștefan Hagiul. Spre seară, am pornit voioși spre casă. Atunci am învățat să recunosc stelele cerului.

Fusul se desprinsese de furcă, pentru că se terminase fuiorul. Ileana, întoarsă din amintirile ei, oftă adânc și șopti în timp ce îndrepta capul copilului în copaie: „Atunci am învățat să recunosc stelele cerului”.

Capitolul IV

După plecarea sătenilor, izgoniți de întuneric și viscol, soldații și arestații s-au retras în școală. Au încălzit bine una dintre clase, pe cea de la mijloc, iar pe mese și printre mese, fiecare și-a găsit un loc de dormit.

Ascultaseră toți cuvântarea Hagiului și fiecare avea nelămuriri. După ce și-au aranjat culcușul, s-au adunat în jurul arestaților, punându-le diferite întrebări. Răspunsurile erau clare și încurajatoare. După un timp, locotenentul i-a oprit și a zis Hagiului:

– Cu siguranță că nu ești un om de rând. Sunt uimit de știința și înțelepciunea ta. Am convingerea că există o taină în trecutul dumitale. Poți să ne povestești cum ai ajuns la această credință?

– Cu plăcere, domnule locotenent. Îmi face plăcere să povestesc experiența venirii mele la credință.

– Cred că Dumnezeu te-a urmărit de la naștere, părinte – interveni în discuție Tudor.

Hagiul răspunse printr-o mișcare a capului, pregătindu-se să înceapă.

– Convertirea sau trecerea mea la credință a fost un fapt ieșit din comun. Oamenii se opreau și comentau evenimentul, întrebând: „Cum e posibil, unul care până nu demult a fost un ortodox înfocat, ba mai mult, a vizitat chiar și sfântul Munte Athos, cum să facă așa o întorsătură?” A vizita Muntele Athos – inima ortodoxiei – era un lucru ieșit din comun. Doar oamenii care doreau în mod serios să se dedice slujirii ajungeau la Athos. Întorcându-mă de acolo, eram hotărât să mă dedic vieții monahale. De aceea oamenii

se întrebau: „Cum a putut să facă o cotitură așa de mare și să treacă în tabăra adversă, adică la adventiști? Aceasta înseamnă că învățătura adventistă e 'tare'...”

– Povestiți-ne de la începutul vieții, cerură mai multe voci deodată.

– Bine, atunci am să încep cu originea, dacă nu vă plictisesc.

– Nu ne plictisiți, avem toate condițiile, răspuse locotenentul.

– Eu m-am născut în anul 1874, în comuna Putineiu din județul Teleorman. Părinții mei se numeau Ion și Ivana, originari de prin părțile Gorjului. Ei sosiseră în Valea Călmățuiului prin anul 1860. Nu știu ce motive au avut să părăsească locurile natale și să se stabilească aici. Probabil că a fost o plecare în grup. După ce și-au săpat bordeie și și-au împrejmuț țarcul vitelor, au zidit biserica satului pe al cărui stâlp se află până azi săpat înscrisul: „Ctitor, Ion Ivăncică”.

– Înseamnă că ai avut părinți buni, de aceea și dumneata ești credincios, spuse ca o concluzie un soldat.

– Așa se pare, zise Hagiul. Părinții și moșii mei au prețuit religia. Ei vorbeau și cântau despre religie, dar... cât despre mine... e altceva.

Eu am fost al zecelea și ultimul copil al părinților mei. Fiind „prâslea”, am fost alintat, dar și neglijat de toți. Poate de aceea am fost un copil rău, și mai apoi un tânăr deosebit de violent și vicios. Bunătatea și blândețea părinților mei mă supărau. Îngăduința și cuminența fraților mai mari mă umpleau de furie.

Clasele primare le-am făcut într-o continuă răzvrătire și ceartă cu toți, deși eram un elev silitor. Îmi plăcea să cunosc cât mai mult, dar nu-i sufeream pe oamenii buni. Cuminența și blândețea lor mă acuzau, și-mi agitau conștiința.

Când am devenit flăcău, în două rânduri am săvârșit înjunghieri asupra a doi oameni. Mi-aduc aminte cu oroare cum, într-un moment de furie nebună, am lovit cu ciomagul un sătean până i-am zdrobit brațele, lăsându-l ciung pentru toată viața.

– Este... chiar adevărat, părinte? îl întrerupse Tudor Petrescu.

– Cum de nu ești la ocnă? întrebă un soldat.

– Asta știe numai Cel de sus. El a călăuzit viața mea.

– Povestește mai departe! ceru locotenentul.

– Când a venit vremea militariei, am mers în contingentul 1.897. Strictețea și ordinea militară nu făceau casă bună cu firea mea dezordonată. De aceea mi-am pus în gând să dezertez. Planul acesta l-am făcut cunoscut unui camarad, pe nume Farcaș Dumitru. Prin felul lui deosebit de sincer și curat, îmi câștigase încrederea. Într-o seară, m-a luat deoparte și m-a întrebat:

– Ce vrei să faci?

– Să dezertez, i-am răspuns.

– Și... te-ai gândit bine ce faci? După ce dezertezi unde te duci? Ai să fii căutat și urmărit și-n gaură de șarpe, iar după ce vei fi prins, vei zăcea în temniță ani grei. Și acolo v-a fi cu mult mai greu decât aici. Milităria este grea față de civilie, dar ea trebuie făcută. Este o școală care te pregătește pentru vremuri grele de război. Ai răbdare până trece perioada și apoi va fi mai ușor. Tu ești un bărbat viguros și ai să treci cu bine această criză.

Am luat aminte la sfatul prietenului meu și încet, încet, m-am adaptat regimului militar, așa încât am fost lăsat la vatră cu gradul de sergent. Anii de militarie produsese o schimbare majoră în firea mea. Vulcanul acela nestăpânit se stinsese și devenisem mai meditativ și mai singuratic.

La câteva luni după eliberare, mă aflam la câmp cu un vecin, un prieten. Ca să nu fim prinși de o furtună ce se abătea asupra câmpului, alergam spre casă. Până să ajungem în marginea satului, un trăsnet puternic l-a smuls de lângă mine pe prietenul meu, omorându-l pe loc. Vă imaginați prin ce clipe am trecut. Câteva săptămâni am fost puternic marcat. Pentru prima dată mi-am pus întrebări cu privire la viața mea. Gândindu-mă la trecutul și prezentul meu, mi-a fost rușine de faptele mele; era un simțământ nou, pe care nu-l mai cunoscusem. O dată cu el, s-a născut și dorința de a mă lăsa de rele și a intra în rândul oamenilor de bine.

Pe fondul acestor hotărâri, mi-a venit chemare de a mă angaja la jandarmi. Curând, am fost ridicat la gradul de plutonier și numit șef de post în comuna Stănești, județul Vlașca. Mi-am pus mari

speranțe în slujbă. Speram ca aici să dezvolt simțul dreptății, al curăției morale și al ajutorării nevoiașilor, dar... curând aveam să fiu dezamăgit. Când vedeam nedreptatea și corupția, mă întristam și sufeream. Liniștea mi-o căpătam când ajungeam la gazda mea. Locuiam la cântărețul bisericii din sat. Era un om evlavios în credința lui. Cânta cu mine, discuta subiecte religioase și mă invita la biserică, unde îmi plăcea foarte mult să cânt. Dorința mea de mai bine era împotriva a ceea ce eram obligat să fac la serviciu, de aceea, nu peste mult timp, mi-am dat demisia.

– Un moment, părinte Hagiul, vreți să spuneți că viața de militar e în contradicție cu creștinismul? – întrebă un soldat, oprindu-l din povestire.

– N-am vrut să spun lucrul acesta.

– Mă iertați că vă întrerup, dar am o întrebare. Eu sunt locotenent în armata română și întreaga mea viață am consacrat-o militariei. Sunt posibile evenimente nedorite, cum ar fi tulburările sociale și războiul civil, așa cum a fost nu de mult în Rusia țaristă. De asemenea, nu sunt mai puțin periculoase tulburările între state; care este atitudinea Bibliei față de război și față de serviciul militar? întrebă destul de serios locotenentul.

Hagiul a lăsat privirea în jos câteva momente. Era o întrebare dificilă. În răspuns trebuia să pună multă dibăcie și înțelepciune. Avea în fața lui militari și adversari religioși care ar fi putut să-l acuze, interpretându-i spusele. Tudor și Ilie au înțeles din priviri că trebuie să se roage. Hagiul, cu fața în jos, a cerut ajutor în virtutea făgăduinței din Matei 10,19-20, care spune: *Când sunteți arestați, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.*

Înainte de a termina scurta rugă, a simțit o ușurare interioară, plină de siguranță, și o limpezire deosebită a minții. A ridicat privirea, cercetându-i pe ascultători cu seninătate și încredere, apoi a zis:

– Se cunoaște faptul că Isus s-a opus folosirii armelor și chiar a rostit o avertizare asupra acelor care folosesc sabia. El interzice

folosirea armelor chiar și atunci când vrei să-L aperi pe Hristos sau pentru a te apăra sau răzbuna. Cu atât mai mult nu poate fi conceput un război creștin de cucerire.

– Așa spune Biblia voastră? întrebă serios locotenentul. Cum? Isus este împotriva bărbăției, a curajului și a victoriei? De fapt biserica creștină a lăsat deoparte multe dintre cuvintele lui Isus, găsindu-le demodate. Aș fi interesat care a fost atitudinea bisericii creștine și cum este văzută în sânul ei armata și vitejia în războaie?

Hagiul simțea că întrebarea aluneca spre domeniul sensibil al politicii, astfel că s-a hotărât să se rezume doar la o prezentare a atitudinii bisericii creștine, de-a lungul istoriei, fără comentarii personale.

– În primele secole după Hristos, au existat unii creștini, ofițeri în armata imperială romană. În alte cazuri, creștinii erau scoși din armată, ca fiind nevrednici, sau în urma cererii lor. După zilele dezvoltării bisericii sub Constantin cel Mare, s-au rărit cazurile de nesupunere militară, pe motive religioase.

În anul 314, s-a ținut un sinod bisericesc la Arlescu. Cu această ocazie, s-a discutat problema necombatanței și „s-a hotărât ca aceia care aruncă armele în timp de pace să fie excluși din biserică...”. Creștinii pacifiști au fost persecutați, iar ceilalți se simțeau liberi să poarte și să folosească arme. Singurii scutiți de vărsare de sânge sub ordin și de serviciu militar erau cei ce făceau parte din cler. Aceasta a dus la aglomerarea mănăstirilor cu cei care se dedicau vieții monahale, ca să scape de serviciul militar. Așa că, dacă era permisă purtarea de arme pentru un creștin, armata putea deveni creștină. Deci folosirea armelor a devenit, pentru creștinii evului mediu, o datorie în slujba statului creștin. Abaterea aceasta de la spusele lui Hristos, a devenit periculoasă, când papalitatea a folosit „armatele creștine” împotriva celor ce se încumetau să gândească altfel și să rămână credincioși Dumnezeului lor. Confuzia în această problemă a devenit așa de mare, încât chiar și cei rămași credincioși au folosit armele pentru a ataca. Istoria ne vorbește despre cazul valdenzilor, al husiților și al protestanților. Cu toate acestea, de-a lungul istoriei creștine,

au existat grupări religioase care au ținut cu sfințenie la a nu se înrola, cu riscul pierderii libertății și al umilirii. I-aș aminti pe anabapțiști, frații moravi, bapțiștii germani și quakerii.

– Despre biserica dumitale n-ai amintit nimic sau sunteți de acord cu marea creștinătate, că armele sunt periculoase, dar... necesare?

– În timpurile mai noi, după anul 1844, Biserica Adventistă a considerat nefolosirea armelor ca fiind ceva de la sine înțeles. Adventiștii de ziua a șaptea și-au precizat poziția cu ocazia războiului antisclavagist din America. Ei se declaraseră împotriva sclaviei, totuși și-au declarat poziția, slujind în serviciul sanitar sau în alte domenii necombatante ale armatei.

Izbucnirea războiului din 1914 a ridicat iarăși problema militară. Este adevărat, nu pentru cei care nu-și făceau din aceasta o problemă de conștiință. Cei mai mulți dintre creștini privesc războiul ca pe o artă sau ca pe un sport. Marii generali sau geniile militare sunt pentru mulți modele de urmat. Gloria bărbatului a fost totdeauna legată de faptele de arme. Creștinismul popular a fost totdeauna în armonie cu această mentalitate păgână și nu trebuie să ne mirăm că bisericile creștine, nu au luat o poziție categorică împotriva războiului. Doar câteva grupări creștine au refuzat să intre în acest război, care a cuprins lumea întreagă. Dar ce însemnau acestea pe lângă marea masă creștină, care s-a aruncat în măcel și ruină?!

În războiul dintre anii 1914-1918, în Germania, biserica mea a trecut printr-o zguduire puternică. În contextul dictaturii germane, unii lideri ai bisericii locale au adoptat o atitudine în acord cu participarea la război. După război, atitudinea aceasta a fost regretată. A fost adresată guvernului german o nouă declarație de poziție, bazată pe descoperirea biblică. Deci, domnule locotent, creștinismul adevărat, Biblia și biserica mea susțin și luptă pentru respectarea legii blândeții evanghelice.

– Răspunsul tău, bătrâne, este așa de lung și de bine documentat, încât eu n-am înțeles prea mult. După siguranța cu care ai vorbit, e posibil să fie adevărat. Ce am înțeles eu, este că, Isus a făcut armata la sanitari.

Hagiul a zâmbit, aprobând o anumită interpretare a cuvintelor locotenentului.

– Aveți dreptate, domnule locotenent. Aș dori să-mi spuneți, cât timp îi trebuie unui tânăr să învețe arta uciderii și a războiului?

– Păi... atât cât e perioada de militarie, adică trei ani și jumătate.

– Aceeași perioadă, tânărul Isus a folosit-o să arate lumii și universului arta mântuirii și a tămăduirii.

– Mda..., răspuse surprins și gânditor locotenentul.

Tăcerea fu întreruptă de sosirea a doi soldați, care purtau câte o copaie plină cu floricele de porumb. Toți ochii s-au luminat, și fețele serioase ale soldaților și arestaților s-au destins, așteptând să fie invitați la masă. Meritau o mică destindere, după ce scăpaseră teferi din marșul morții. Locotenentul, care luă primul pumn de floricele, se adresă Hagiului:

– Acum poți să continui povestea vieții dumitale, care ne-a trezit curiozitatea.

– Apoi, domnule locotenent, după ce am părăsit jandarmeria și-am mers în satul meu, golul sufletesc și dorința după sfințenie nu s-au potolit. Nu-mi găseam locul și liniștea. Spre toamna aceluia an, m-am angajat ca picher de șosele. Aveam de supravegheat mai mulți kilometri de șosea pe ruta Roșiori de Vede – Turnu Măgurele. Călătoream zilnic mulți kilometri pe șosea, eu și gândurile mele. Devenisem cam singuratic.

Spre primăvară, un prieten m-a convins să merg cu el, ca muncitor, în cadrul căilor ferate. La terminarea șantierului, am fost trimiși acasă. Neavând cum să-mi câștig pita, m-am angajat la boierul Pietraru Constantin. Numele boierului se potrivea de minune cu caracterul și inima lui. Era un om hapsân și aspru. Pe toți oamenii îi trata nemilos. De mai multe ori, am fost revoltat de purtarea lui față de slugi. De teamă ca nu cumva să-mi pierd răbdarea și să mă ridic împotriva boierului hapsân, o dată cu primăvara l-am părăsit.

– Așa răi și nemiloși sunt boierii pe la voi? Îl întrerupse sergentul.

– Așa era acesta despre care v-am vorbit, dar el nu era rău pentru că era boier, ci... poate că, ajunsese bogat tocmai că era asupritor și nemilos. Cu greu scoteai de la el cei câțiva bănuți pentru munca depusă. Uneori, când munceam la cules de struguri sau fructe, refuza să ne dea simbria pe motiv că, în timpul culesului, am mâncat din roadele ce le culegeam.

– Gândurile acestea vin cumva din Răsărit, Hagiule? Dacă-i așa nu te văd bine.

– Nu, domnule locotenent, aceste gânduri vin din sfânta epistolă a apostolului Iacov, care în capitolul 5,1-6, zice:

Ascultați și voi, bogaților! Acum e timpul să plângeți și să gemeți... De pe acum au început să vă putrezească averile, iar veșmintele voastre alese devin niște amărâte de cârpe, mâncate de molii. Valoarea aurului și a argintului vostru scade vertiginos. Asta ați pus deoparte, asta veți avea în ziua judecării! Căci ascultați și veți auzi, plânsul lucrătorilor pe care i-ați jecmănit la plată. Strigătele lor au ajuns la urechile Domnului Oștirilor.

Voi v-ați cheltuit anii aici pe pământ în distracții și în satisfacerea oricărui capriciu... Ați osândit și ați ucis oameni cinstiți care n-aveau nici-o putere să se apere.

Se făcuse liniște. Unii dintre soldați nu mai mâncau, surprinși de cele auzite. Locotenentul s-a îndreptat spre Hagiul, zicându-i:

– Ia să văd eu, dacă scrie așa!

Hagiul i-a oferit Biblia, arătându-i locul unde să citească. Câțiva camarazi au aplecat capul să vadă și ei. Locotenentul a citit o dată, apoi încă o dată cu voce tare și a zis:

– Sunt uimit! Dacă n-aș fi văzut, nu credeam.

– Credința vine în urma cercetării și auzirii, domnule locotenent.

– Deci, Biblia l-a învățat pe Lenin să lupte împotriva bogaților?

– Nu, domnule locotenent, Biblia nu învață revolta împotriva bogaților, ci îi învață pe bogați să fie cinstiți și miloși cu semenii lor. Ea vorbește jalnic despre bogăția izvorâtă din asuprire, dar recomandă oricui, bogăția care vine din binecuvântare. Dacă omenirea ar fi respectat legea proprietății, recomandată de Biblie, oamenii nu ar fi ajuns unii prea bogați, iar alții prea săraci.

Locotenentul tăcea, privind parcă prin sine undeva, departe. Tudor Petrescu, care tăcuse tot timpul, simți îndemnul să intervină.

– Am dori să auzim ce ți s-a întâmplat mai departe, părinte Hagi.

– Da, da și noi vrem – ziseră ceilalți.

– Întorcându-mă acasă, eram îngrijorat de gândul că nu-mi voi găsi locul. Vechii prieteni se risipiseră care încotro. Unul dintre ei m-a anunțat într-o zi că primăria caută un agent pentru strângerea cotelor către stat. Cum eram unul dintre știutorii de carte ai satului, s-a gândit la mine. În scurt timp, am fost angajat pe postul acesta. În cea mai mare măsură, datoria mea consta în aceea că trebuia să-i constrâng pe săraci să-și plătească dărilor către stat. Fiind zilnic în contact cu sărăcia și mizeria, inima mi-era îndurerată și căutam pacea. O întrebare îmi stăruia în minte: „Cum aș putea să ajung să cunosc și să împlinesc voia lui Dumnezeu pentru a fi sigur că ajung în sânul lui Avraam?” O! Cât de fericit aș fi fost să ajung așa, scăpând de păcat! Căutam cu mintea căi și mijloace care să mă ducă la starea aceasta.

Prin părțile acelea era un preot bătrân, cu numele Bălăceanu. Cu el vorbeam adesea când mă întâlneam. Îmi plăcea să ascult sfaturile lui duhovnicești și părintești. Într-o zi, l-am întâlnit și l-am întrebat direct:

– Cum am putea, noi, părinte Bălăceanu, să ajungem a trăi după voia Domnului, ca să fim siguri că suntem iertați de păcate?

– Cred că prin călugărie – a răspuns preotul. Am auzit că există călugări la Ierusalim, la mormântul Domnului Isus.

– Ce fericitiți și siguri de iertarea păcatelor noastre am fi, dacă am ajunge acolo!

– Cred că nu este sfințenie mai mare decât aceea de a călca pe unde a călcat Domnul Isus, de a atinge mormântul Său și a respira aerul respirat de El – a zis preotul Bălăceanu.

– Cred că aceasta ar fi fapta cea mai bună primită de Domnul, să ne călugărim acolo, am continuat eu. Ce zici, părinte Bălăceanu, n-ar fi bine să mergem acolo și să ne călugărim?

– Păi... ce să zic eu, mă Ștefane? E bine, numa' că eu îs cam bătrân, călugăria e mai mult pentru voi, ăștia tineri, în care n-a intrat păcatul prea adânc. Eu zic că n-ar fi rău să te pregătești și să mergi la Ierusalim.

Zis și făcut. În scurt timp, l-am convins și pe fratele meu. În anul 1910, am vândut niște pământ și am făcut rost de bani. Ne-am lăsat bărbile să crească, ne-am interesat încoace și-ncolo, căpătând recomandări de la Biserica Ortodoxă, apoi am pornit către Constanța, de unde aveam să luăm vaporul până în Palestina. Drumul trecea pe la Constantinopol, așa că, din anumite motive, am luat bilet la vapor până la Istanbul. Acolo, urma să vedem cum mai stau lucrurile și, dacă avea să ne ajungă banii, porneam mai departe. Biletul până la Ierusalim mi s-a părut foarte scump, iar noi cu micile pregătiri, cu mâncarea, am înjumătățit banii.

Ajunși la Constantinopol, am întrebat un cârmaci cât mai este până în Palestina. Cârmaciul, care știa românește, dar nu era român, s-a uitat la noi, cercetându-ne și ne-a răspuns că n-am mers nici pe sfert.

M-am retras într-un loc mai singuratic împreună cu fratele meu și ne-am făcut bine socotelile. În final, am înțeles că banii nu ne ajung până la Ierusalim. Pe când ne întorceam în port, l-am reîntâlnit pe cârmaci. El ne-a zâmbit, s-a oprit în fața noastră și ne-a întrebat:

– Pentru ce vreți să mergeți la Ierusalim?

– Vrem să mergem pentru a vizita locurile sfinte. Dorim să vedem mormântul Domnului Isus Hristos pentru a ni se ierta păcatele, ca să ajungem în sânul lui Avraam.

– Apoi, dacă locuri sfinte căutați, nu-i nevoie să mergeți la Ierusalim, pentru că avem și noi, aici, locuri sfinte în ortodoxia noastră. Iată, în Grecia, nu la mare distanță de aici, se află sfântul Munte Athos, „Muntele lui Dumnezeu”, dacă veți merge și îi veți cunoaște pe sfinții care locuiesc acolo, păcatele vă vor fi iertate, așa cum pot fi iertate și la Ierusalim.

Spusele cârmaciului ne-au bucurat, dar ne-au pus și într-o oarecare încurcătură. Dacă există un loc așa de sfânt ca și Ierusalimul,

și chiar mai aproape, de ce nu ne-a spus părintele Bălăceanu? Nu cumva cârmaciul dorea să-și bată joc de noi, trimițându-ne pe drumuri greșite?

După multă chibzuială și frământare, ne-am hotărât să ne lăsăm călăuziți de spusele cârmaciului, mai ales că nu prea mai aveam destui bani. Așa se face că am plecat pe jos spre Muntele Athos. Am ales drumul cel mai greu, pentru că pelerinajul trebuia să fie cât mai greu și chinuitor, ca să ni se ierte păcatele prin suferință și ispășire. Mergeam desculți, pe drumurile cele mai neumbrate, zile întregi nu mâncam decât poame uscate și ierburi, răbdam cât mai mult de sete și dormeam în cele mai jalnice condiții. Din când în când, poposeam la mănăstiri sau așezăminte monahale, unde eram primiți cu bunăvoință, după ce arătam recomandările obținute de la chiliahii Bisericii Ortodoxe Române. Aceste recomandări arătau că suntem în pelerinaj.

După câteva săptămâni de călătorie am atins Muntele Sfânt. Am fost primiți cu multă atenție. Am luat parte la vecernie, la liturghie și la celelalte slujbe; treizeci de zile am participat la diferite slujbe. În scurtele pauze, vizitam schiturile și mănăstirile, răspândite pe tot Muntele Athos.

– Ai putea să ne spui ceva despre Muntele acesta Sfânt, deoarece noi cunoaștem foarte puțin despre el. Unii nici nu știm că există, zise sergentul.

– Am să vă spun câteva lucruri pe care le-am aflat și eu cât am stat acolo.

– Și eu îmi amintesc foarte bine lecția de religie legată de Muntele Athos – zise locotenentul. Muntele Athos, zis Muntele lui Dumnezeu, se află în nordul Greciei, în Peninsula Kalcinica, în partea de sud-est. Muntele are o suprafață de 336 km², lung de 50 km și lat de 7 km. Este un munte calcaros, atingând până la 2.033 m înălțime. Viața monastică a început în anul 963, când Sfinții Atanasie și Antonie, ajutați de regele Bizanțului, au fondat aici primul așezământ monahal – mănăstirea Marea Laura. Apoi, de-a lungul timpului, au fost construite aici peste douăzeci de

mănăstiri și nenumărate schituri. România are trei schituri, dintre care mai cunoscut este Podromul.

Aproape pe nerăsuflăte, a rostit locotenentul ce mai reținea din lecția de religie despre Athos. După ce s-a oprit, Hagiul a luat cuvântul și a zis:

– Vreau să mai adaug la cele spuse de comandant că la Sfântul Munte este interzisă prezența femeilor. Ba mai mult, nu se permite intrarea în munte nici a femelelor. Acolo nu poți întâlni oi, capre, vaci, măgărițe și altele, ci numai berbeci, țapi, boi, măgari, cai și tot ce este de sex masculin. Așa este acolo.

– Și așa mai adăuga din lecția mea de religie – zise locotenentul – că muntele, deși este numai piatră și pare sărac, el este totuși bogat în opere de artă unice în lume, picturi, sculpturi, obiecte lucrate în aur, argint și pietre prețioase. Cei mai mari artiști ai lumii ortodoxe au lucrat pentru mănăstirile de acolo. Acum, Sfântul Munte constituie cel mai bogat tezaur al ortodoxiei.

– Și cum se face că n-ați rămas acolo? Nu v-au primit, pentru că erați români? Întrebă sergentul, dorind să reia povestirea.

– O, nu! Muntele Sfânt aparține tuturor națiilor ortodoxe. Așa că puteam rămâne acolo, și acesta ne era și planul. Însă acasă aveam lucruri nepuse în ordine. Așa că m-am sfătuit cu fratele meu să ne întoarcem în țară. Trebuia să ne achităm de ultimele datorii, să ne asigurăm că familia rămâne în rânduială, să ne luăm rămas-bun, să primim binecuvântarea bisericii și mai aveam noi un plan. Ne gândeam că ar fi mai sigur pentru mântuirea și iertarea noastră dacă am mai converti la călugărie și alți români de-ai noștri. Apoi, am văzut că ar fi fost mai bine să fim mai mulți din aceeași nație.

Înainte de a pleca spre țară, am cumpărat multe cruciulițe, mărgele de chihlimbar, mătânii, icoane citite și sfințite, cărți și odoare sfinte. Ne-am întors în țară pe același drum pe care sosisem la Athos.

Vestea sosirii noastre acasă s-a răspândit repede. Lumea era alarmată și curioasă afar' din cale, să ne vadă. Devenisem cei mai discutați și importanți oameni de prin părțile locului. Se strâneau

cu grămada în fața porților și trebuia să ieșim să le povestim ce am văzut și ce am auzit la Athos. Deseori, îl scoteau pe fratele meu Lazăr să le povestească. El era mai concis ca mine-n vorbire. Își formase un rezumat pe care-l repeta de câteva ori într-o duminică. El le zicea:

„Păi să vedeți dumneavoastră, oameni buni, ce liniște și sfințenie e acolo! Acolo totul e sfânt și curat. Acolo nici praf nu-i. Toți călugării umblă cu mățăniile-n mână și înaltă rugăciuni zi și noapte. Acolo nu încetează slujba nici zi, nici noapte și se arde tămâie într-una, ca pe vremuri la Templul din Ierusalim. E sfințenie mare, acolo. Acolo n-are voie să pună piciorul nici o femeie, deoarece femeia, Eva, a adus păcatul în lume. Călugării vor să trăiască izolați de femei. Așa că cine vrea să fie sfânt, ca să i se ierte păcatele, spre a merge-n sânul lui Avraam, să ni se alăture pentru a ne întoarce călugări la Sfântul Munte. Nu vă lăsați ademeniți de lume și de frumusețea Evei – haideți să ne călugărim, frați români!”

Oamenii plecau uimiți de cele văzute și auzite, iar vestea despre „sfinții” de la Putineiu se răspândea. Oamenii comentau și discutau despre cei doi semeni de-ai lor, care au devenit sfinți. Mulți veneau să ceară sfat și să cunoască voia Domnului pentru viața lor. Alții încercau să se spovedească și să capete iertarea Domnului, de la noi. Ne simțeam bine în această poziție. Uneori ne era teamă de încumetare, dar simțeam ca pe o dulceață cinstirea ce ni se aducea din partea oamenilor. Gândul plecării la Athos nu ne dădea pace. Nevestele noastre erau triste și încercau să ne înduplece să rămânem. Ori de câte ori ne vorbeau despre acest subiect, ne supăram și îl vedeam în ele pe diavolul care urmărea să ne împiedice să devenim sfinți. De aceea aveam simțământul că trebuie să ne grăbim în planurile noastre. Așa am început să vizităm anumite persoane mai bisericoase, cunoscute, și încercam să le înduplecăm spre călugărie. Aveam nevoie de încă zece bărbați dornici de călugărie și cu noi doi să alcătuim un grup de doisprezece și să ne întorcem la Sfântul Munte ca și grupa ucenicilor Domnului.

Zilnic predicam cele văzute și auzite la Sfântul Munte. Făceam rugăciuni și mățăni zilnic, până după miezul nopții. Numai seara

aveam de făcut trei sute de mătănii, în timp ce treceam printre degete mărgelile de chihlimbar. Nimeni și nimic nu ne împiedica de la aceasta. Până nu ne slujeam sfințenia, nu răspundeam nimănui. Eram numit hagiul, ca și fratele meu, adică om sfânt și trebuia să mă ocup de sfințenia mea și să mă feresc de tot ce era necurat. De atunci unii îmi zic Ștefan Hagiul.

– Bătrâne, zise locotenentul, am înțeles că aveți o atitudine cam neprietenoasă față de femei, este adevărat că femeia a adus păcatul și răul în lume?

Hagiul s-a gândit un timp, lăsând privirea în podea, apoi s-a uitat la locotenent și a zis:

– Dacă mă întrebai atunci, îți spuneam că „da”, însă acum, după ce am studiat Scriptura, am înțeles altfel acest lucru.

– Ai putea să ne explici ce ai înțeles?

– Cu siguranță, zise Hagiul. Biblia explică amănunțit cum s-au petrecut faptele. Este adevărat că Satana a început discuția cu Eva. El a înșelat-o pe Eva, făcând minuni înaintea ei; el a făcut ca, aparent, un șarpe să vorbească, să gândească, să spună viitorul, să calce intenționat ordinul lui Dumnezeu și cu toate acestea, să trăiască, ba mai mult, să și capete caracter omenesc. Toate acestea au înșelat-o pe Eva, care se depărtase, nepermis de soțul ei. În schimb, Adam n-a fost înșelat; el a fost conștient când a ales să calce porunca Domnului. De teama de a nu o pierde pe Eva, a mâncat și el din fruct. Dar a făcut-o conștient că aduce peste lume păcatul și moartea.

– Deci, tot din cauza Evei a păcătuțit Adam; ea este vinovată – îl întrerupse iritat sergentul. Toate relele le-a adus femeia. Mai toate bătăliile și răzmerițele pornesc de la femeie. Nu știe decât să-și înșele bărbatul, așa a făcut cu Adam, așa face și cu noi azi.

– Nu-l asculta, Hagiule, e supărat că i-a fugit nevasta cu altul, zise locotenentul.

– Îngerii au neveste? întreba și serios, și glumeț un soldat.

– Nu, îngerii nu sunt ca noi, bărbați și femei.

– De ce nu ne-a făcut și pe noi Dumnezeu așa, numai bărbați, că atunci multe rele nu s-ar mai fi întâmplat și apoi eram azi cu

toții în sânul lui Avraam, a zis un soldat care părea mai în vârstă decât ceilalți.

– Păi... nu știi dacă era așa de bine să fi fost numai bărbați.

– Ba, era mai bine, zise unul dintre soldați.

– Atunci tu cum ai fi apărut, măi, fecior? Sau n-ai auzit că mama ta e femeie!

Soldații rămaseră surprinși de răspunsul direct și puțin ironic al Hagiului.

– Nu bătrâne, el n-are mamă, e făcut de-o verișoară a lui taică' său, sări la vorbă unul mai glumeț.

– Vă rog să rămâneți serioși și să-l lăsăm pe Hagi să ne vorbească sau, dacă nu, anunț stingerea.

– Să mai spună, domn' locotenent, insistară mai mulți soldați.

– Mi s-ar părea interesant, dacă știi ce să răspunzi la întrebarea:

De ce Dumnezeu ne-a făcut bărbat și femeie?

– Ca să răspund la această întrebare, ar trebui să mă întorc cu istorisirea înainte de apariția acestei planete. Atunci nu exista nici o pulbere din lumea noastră. Înainte cu mult de primul cântat de cocoș, în cer era numai armonie și bunăînvoire. Toți erau fericiți și bucuroși că trăiesc să-L laude pe Dumnezeu. Atunci căpetenia îngerilor, care se numea Lucifer și care mai târziu a devenit diavolul, a început să se simtă ofensat că Dumnezeu, Tatăl, Îl iubește în mod deosebit pe Fiul Său Isus. Dumnezeu, Tatăl, a încercat să le explice că Isus Îi este Fiu, de aceeași natură cu El, și un fiu este iubit într-un mod deosebit de tatăl său. Însă îngerilor le era greu să înțeleagă calitatea de Tată și Fiu, mai ales că ei, în cadrul familiei lor, nu aveau calitate de fii sau de tați. Dumnezeu le-a explicat că locul unui fiu în inima unui tată nu poate fi ocupat de nimeni și de nimic, dar ei nu înțelegeau. În acest timp, Lucifer făcea propagandă printre îngeri, acuzându-L pe Dumnezeu că-Și iubește Fiul mai mult decât pe ei, creaturile. Așa a început declanșarea războiului din cer, provocat de păcatele lui Lucifer și a celor o treime dintre îngeri. În acele vremuri, în Sfânta Treime, se plănuia crearea pământului și a omului. În sfatul acela sfânt, s-a hotărât să fie creată pe pământ o ființă care să-i înlocuiască, la tronul Tatălui din cer,

pe îngerii necredincioși și să fie ca Dumnezeu, capabilă să înțeleagă că un fiu rămâne unic în inima tatălui. Această ființă nu avea să se mai mire de ce Dumnezeu, Tatăl, își iubește Fiul mai mult decât pe creaturi. Omul avea să aibă calitatea de părinte și de fiu în familia lui și n-avea să fie surprins niciodată că Dumnezeu, Tatăl, Îl onorează pe Isus mai mult decât pe alții. Biblia, din care vreau să vă citesc, zice așa, în cartea Facerii (Geneza), la capitolul 1,27 și 28:

Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.

Dumnezeu i-a binecuvântat și le-a zis: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul, și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ”.

Așa că vedeți și dumneavoastră faptul că Domnul ne-a făcut bărbat și femeie, calitatea de tată și fiu, este un privilegiu special al creației, nu un rău, cum ați lăsat să se înțeleagă mai devreme. Ca părinți și copii, putem înțelege mai bine iubirea lui Dumnezeu pentru noi. Prin familiile noastre, putem înțelege mai bine iubirea familiei cerești, de care ne-am rupt prin păcat.

Când să rostească următoarea frază, ușa clasei s-a deschis destul de violent și în prag era șeful de post al comunei, care fusese plecat, preotul și primarul comunei Rața. Figurile lor nu erau deloc binevoitoare și prietenoase.

Locotenentul s-a ridicat binevoitor și s-a îndreptat spre ușă cu intenția de a-i invita pe oaspeți înăuntru. Preotul, un bărbat voinic și bine făcut, a înaintat un pas și a pus pe un ton poruncitor între-barea:

- Ce se întâmplă aici, domnule locotenent?
- După cum întrebați, știți deja că se întâmplă ceva rău. Ați putea să-mi spuneți și mie ce rău se întâmplă aici, de vorbiți așa, domn'părinte?

Preotul nu se așteptase la o așa contra-întrebare și se încurcase, făcând eforturi vizibile să-și recapete stăpânirea de sine.

- Nu, nu știu despre nici un rău, domnule locotenent.

– Atunci vreau să vă învăț ce se face când se intră într-un loc unde sunt soldații armatei române. Mai întâi îl salutați pe comandant, apoi îi salutați pe soldați și cereți permisiunea să spuneți ce aveți de spus sau de întreat.

– Da, da așa fac, dar... să știți că și eu sunt ofițer în rezervă al armatei române – zise, căpătându-și curajul, preotul.

– Da? Și... la ce mănăstire v-ați obținut gradele, de nu știți să-i respectați pe ceilalți ofițeri și chiar pe soldați?

– În schimb, am să vă arăt că știu să raportez superiorului dumitale cum încalci ordinele de serviciu.

– Și... aveți curajul moral să arătați în fața acestor soldați, care ordine le-am încălcat?

Preotul înaintă printre soldați și s-a oprit în dreptul arestaților, întrebând mirat:

– Și de când armata română nu mai are haine să-și îmbrace soldații, ori dumneata nu-i mai cunoști regulamentul?

Locotenentul se înroșise de mânie și era gata să explodeze spre preot. Atunci a intervenit primarul, cerând să treacă în cancelaria directorului și să vorbească pe înțelesul tuturor. Șeful de post s-a îndreptat spre preot, cerându-i să părăsească sala și să continue discuția la cancelarie. Locotenentul a făcut sergentului semn să preia comanda plutonului în lipsa lui și a ieșit după ceilalți.

După aproape un ceas, locotenentul a revenit și a cerut arestaților să se ridice, să-și ia lucrurile și să-l urmeze. Împreună cu arestații au fost luați și doi soldați. Au fost duși în cancelaria directorului. Aici era puțin mai răcoare, dar focul duduia în sobă. Locotenentul le-a zis:

– Dumneavoastră veți dormi aici, până mâine. Veți fi păziți de soldați. Dacă nu vă e somn, am să mă întorc ca să-mi răspunzi la o întrebare – se adresează direct Hagiului. Acum las doi soldați aici, după cum e regulamentul.

Locotenentul a ieșit, închizând cu zgomot ușa. Nu-i trecuse ciuda. În mintea lui țâșneau, ca dintr-un izvor, întrebările. Nepuțința de a le găsi răspuns, îl frământa. „Ce taină ascund oamenii aceștia? De ce-s așa de înverșunați preoții și poliția împotriva

lor? Cum de nu dibuiesc eu care-i baiul? Am să-l descos pe bătrân și trebuie să se dea de gol și-apoi, ce s-a întâmplat cu adăpostul? Să fie vreo vrăjitorie la mijloc? Dar oricum, fie ce-o fi fost, noi am fost salvați de la moarte.”

Noaptea se așezase de-a binelea. Viscolul blând, de cu seară, se înțețise acum și alerga ca o turmă de capre speriate, de-a valma, prin cerul răscolit de ninsoare și întuneric.

„Trebuie să fie o putere în taina asta”, mai zise locotenentul înainte de a intra în clasă. „O putere pe care trebuie s-o cunosc!”

* * *

Capitolul V

Ziua de pregătire a trecut pe nesimțite. Ileana a trebuit să se zmiște repede. Abia i-a ajuns timpul să rânduiască casa în așteptarea Sabatului. Aflase că frățietatea dorea să înceapă „odihna”, fiind deja adunați în biserica lor. Începea Săptămâna de Rugăciune de la sfârșitul anului. Așteptau cu deosebită nerăbdare aceste zile. Le plăcea să spună și să creadă, că biserica se afla în „camera de sus” și aștepta Rusaliile ploii târzii. Aveau loc întâlniri pline de căldură sufletească, mărturisiri, împăcări și hotărâri deosebite. Mai mult ca oricând, așteptau împlinirea Duhului Sfânt. Aveau speranțele lor, legate de această „ploaie”. Se rugau și vorbeau despre ea, nu ca și când n-ar fi primit-o, dar o doreau mai multă, să fie de ajuns până la sfârșit, până când iadul vă rămâne pustiu.

Zvonul că vor avea musafiri, marea și mai mult febra pregătirilor. Așteptau oaspeți de la alte biserici, săteni, precum și pe frații din Stejaru și satul bulgarilor.

Întâlnirea de vineri seara a avut pentru Ileana ceva unic. Sala era arhiplină. Erau așa de mulți vizitatori din sat, încât era destul de greu să-i găsești pe adventiști printre ei. Este adevărat că frații cedaseră locurile oaspeților, ei rămânând prin colțurile mai întunecoase.

Familii întregi ale unor săteni, care niciodată n-au pășit într-o biserică adventistă, ascultau cu răsuflarea la gură cuvintele vorbitorului. Programul tinerilor a fost plin de chemare, spirit și sensibilitate. Predica a început cu o expunere a evenimentelor din ultima săptămână, având în centru arestarea și mărturia de credință a fraților arestați. Pe nesimțite, vorbitorul a îndreptat

atenția ascultătorilor spre „planul lui Dumnezeu cu tine”. Cuvintele sfinte ținteau inima, făcând să se audă suspinul și să curgă lacrimi.

Ileana avea impresia că n-a mai auzit aceste cuvinte. Trăia aceleași simțăminte, ca atunci când pentru prima oară a intrat în Casa Domnului. Toate gândurile prediciei veneau ca răspuns și încurajare la frământările și întrebările ei. Era foarte mulțumită, că Domnul a trimis-o pe Anica să rămână cu copilul, ca să poată veni ea la biserică.

Finalul a zdrobit multe inimi. Apelul puternic și limpede a smuls hotărâri clare ascultătorilor. Au fost rugați toți cei care vor să se predea Domnului în seara aceea, să se ridice în picioare. Ascultătorii au țâșnit în sus. Ileana privea ca-ntr-un vis mulțimea celor ridicați. I s-a părut că în mulțime zărește chipul tatălui ei, iar puțin mai în față pe-al vecinei sale, Ilinca Cârcel. S-a frecat la ochi de mai multe ori, ca să se convingă că nu are halucinații, apoi a zis: „Doamne, e mai mult decât am sperat”. Plângea de bucurie. Greu ar fi putut bănuși că tatăl ei, respectabilul gospodar Moise Stîngă, va păși așa de curând pragul Casei Domnului. L-a așteptat la ieșirea din biserică. Ajunși față în față, s-au privit cu ochii înlăcrimați, s-au îmbrățișat și nu și-au spus decât:

- Bine te-am găsit, fata mea!
- Sunt așa de fericită, tată!
- Vreau să rămân cu tine, fata tatii!
- Vă iubesc așa de mult tată, chiar dacă voi m-ați considerat pierdută. Abia aștept să fim toată familia împreună.
- Să te audă Dumnezeu! și s-au despărțit, unul luând-o spre răsărit, și altul spre apus.

Pentru Ileana, drumul cel mai scurt, era pe marginea lacului. În seara aceea avea tovarăși până la intrarea pe uliță.

Rămânând în urmă, a iuțit pasul să ajungă grupul. Curând s-a alăturat ultimilor din rând. După câțiva pași, a constatat că în stânga ei pășea tăcută Ilinca lui Cârcel, vecina ei. Aceasta a întors capul, a privit-o o clipă, a oftat și n-a mai zis nimic. Ileana și-a întins mâna, a prins-o de umeri, trăgând-o spre sine cu duioșie.

- Ți-am făcut rău, Ileano.
- Nu mie, țăță Ilinco.
- Dar cui?
- Cred că vouă v-ați făcut rău.
- Cum adică?

– Păi... pe cine muștră cugetul? Cine e frământat și neliniștit? Cine se simte vinovat? Eu nu. M-a durut pierderea oilor l-a început, dar am pus în seama Domnului această problemă – și știu că nu va fi o pierdere. Însă cel ce mi-a furat oile, va suferi și nu-și dă seama că și-a furat liniștea și libertatea de a zâmbi și de a se bucura.

– Așa este și nu știu de unde ai puterea să vorbești așa, zise Ilinca.

– Cum? N-ai auzit în seara aceasta cine ne dă puterea și ce gânduri de pace are El cu privire la noi?

– Ba am auzit și sunt topită. Trebuie să-mi schimb și eu viața, ca să am bucuria voastră.

– Aș fi cea mai fericită să am o vecină soră, zise Ileana prinzând-o cu dragoste de braț.

Discuția le-a fost întreruptă de o tovarășă de drum, care a început o altă vorbă. Vizitatorii își exprimau dorința de a veni la biserică și a doua zi. Ileana nu contenea a găsi cuvintele cele mai frumoase, pentru a-i încuraja să se țină de promisiuni.

După ce au mers o bucată bună din drum pe marginea lacului, Ileana și Ilinca rămaseră singure, intrând pe uliță. N-aveau mult de mers până la porțile lor. Câinii vecinilor urlau nemulțumiți că străinii se apropiau de ogrăzile lor. În lătratul lor, auzeai respingere și neprietenie. Parcă strigau răgușit: „Plecați! Nu vă vrem, ne deranjați, ne stricați liniștea. Nu vă vrem!” Femeile ascultau înaintând în zăpada scorțoasă de ger. Aproape de poarta Ilincăi, Ileana zise șoptind:

– Mâine, dacă vrei să mergi la adunare, strigă-mă și pe mine să mergem împreună.

– Nu știu cum voi face cu omul meu. S-ar putea să mă prefac că merg în altă parte și nu știu dacă voi reuși să te anunț.

- Oricum, important este să fim acolo.
Rămaseră cu vorba-n gură, încremenite.
- Și... unde vrei să-mi duci nevasta, Ileană? se auzi cu duritate vocea unei fantome ce se desprindea din umbra porții.
- Era Neagu Cârcel, ținând în mână o bătă pentru paza oilor.
- Vorbeam și noi, nene Neagule, așa ca femeile. Avem și noi vorba noastră femeiască.
- De unde vii, Ilinco?
- Păi... de pe-aci.
- De unde de pe-aici?
- Păi... am fost cu Ileana.
- Unde?
- Am..., am... fost la adunare.
- Unde?
- La, la... unde se duce Ileana.
- Ai fost la ivantiști?
- Da, își recăpătă curajul Ilinca.
- Și pe mine, m-ai întrebat?
- Păi... nu erai... în casă, erai afară.
- Și... ți-a fost greu să vii până la țarc?
- Nu, dar...
- Ce ți-am spus eu ieri, când am aflat unde vrei să te duci?
- Că nu mă lași.
- Și... mai ce?
- Că..., că mă omori, dacă mă duc.
- Și te-ai gândit la moarte, când ai plecat?
- Da, m-am gândit...
- Și... ce te-ai gândit?
- Păi... am zis că mai bine mor din bătaia ta, decât de focul veșnic.
- Așa... va să zică, deja ai înnebunit și-ai luat-o razna. Las' că vă scot eu nebunia din cap. Tu stai aici! și o împinse cu violență pe Ilinca în stâlpul porții.
- Las-o pe Ileana, n-are nici o vină – bâigui abia auzit Ilinca.

– Și tu, Ileană, până când ai să-mi stai în cale și ai să-mi aduci necazuri?

– Ce necazuri ți-am făcut, nene Neagule?

– Pe mine m-ai întrebat, când mi-ai dus nevasta în bârlogul vostru diavolesc?

– Ce bârlog, nene?

– A... nu mai știi? Ți-a pierit mintea? Ți-am spus ultima dată când m-ai chemat la voi, că nu cumva să-mi chemi nevasta sau să mă chemi pe mine, că te bat?

– Da, mi-amintesc.

– Și... de ce-ai făcut-o?

– Pentru că așa ne-a spus Domnul Isus.

– Da... i-a să vedem dacă Isus are să-ți mai spună ceva acum; și în clipa aceea laba puternică a lui Neagu a lovit cu sete partea stângă a obrazului Ilenei.

Într-o clipă a fost aruncată în zăpadă. Picioarele încălțate în cizme grele, cazon, loveau în neștire trupul inert, amestecat cu zăpadă, al Ilenei. Ilinca privea încremenită ciomagul ce se abătea asupra trupului prăvălit. Ca-ntr-un șoc, s-a repezit să-și strângă în brațe bărbatul și să-l oprească din nebunia lui.

– Stai omule, c-ai omorât-o!

Neagu, ca trezit dintr-o beție, s-a întors tăbărând pe ea cu ciomagul și picioarele.

– Te omor, vă omor, v-am promis și mă țin de cuvânt, vă omor, nu mă opresc până nu vă omor și-am terminat, vă omor..., repeta ca ieșit din minți Neagu.

Ilinca se ținea cu mâinile de poartă și primea loviturile pe spate. Când mâinile îi slăbiră, căzu în șanțul plin de omăt. Atunci auzi un răcnet de fiară rănită, care o înghețea ca-n moarte. Aștepta ultima lovitură cu ochii închiși pentru totdeauna. Aștepta lovitură ce avea s-o arunce dincolo de pragul vieții: „Doamne, ai milă de mine, înainte de a închide porțile suflării”. Apoi, totul s-a transformat într-o liniște adâncă, în care i se părea că plutește de-o veșnicie. Ce bine se simțea în plutirea aceea! Nu s-ar mai fi întors niciodată la viața aceasta, în care se vedea chipul demonic al soțului ei.

Liniștea și plutirea fură tulburate de-un geamăt care o făcu să deschidă ochii. Dincoace de pleoape era un alt tablou. Bărbatul ei, străinul cu bâta, se târa prin poartă, văitându-se și gemând. Ileana zăcea mai departe în zăpadă. Ilinca s-a ridicat cu greu, a pășit spre ea, a strigat-o încet, parcă să n-o trezească din somn, încercând să-i curețe zăpada de pe față. Cu un suspin adânc, Ileana a deschis ochii, s-a ridicat în mâini, a privit mirată în jur, a văzut-o pe vecina ei și a întrebat:

– Ce s-a întâmplat, țăță Ilinco?

– Nimic, Ileană, nimic, hai să ne ridicăm!

Încet, încet au fost pe picioare, gemând la fiecare mișcare bruscă. Sprijinite de ulucă, s-au odihnit puțin, apoi au plecat spre poarta Ilenei. Ajunse-n ușă, Ilinca s-a întors acasă, rugându-se ca pentru ultima dată. Nu știa dacă mai apucă dimineața.

Ileana, s-a strecurat cu greu până la ușa casei. Dar neputând trece pragul s-a lăsat ușor pe scară, sprijinindu-se de tocul ușii și de balustradă. Capul îi era greu și îl simțea mare cât o baniță.

Nu simțea nici o durere în trup, ci numai o amorțeală totală, care n-o lăsa să-și dirijeze mișcările. I se părea că ridică piciorul, în timp ce acesta nu se mișca, la fel mâinile și trupul. O amețelă plăcută a învăluit-o, în timp ce se întindea pe prag, ca-ntr-un fotoliu cald și pufos. Doar aerul rece al nopții o ținea în simțiri.

Nu știa de când zace pe prag, când a ridicat capul într-un spasm de frig. Căinii lătrau pe uliță, și cineva a intrat pe poarta ei. Curând, umbra care înainta spre ea, pe potecă, s-a oprit deasupra-i.

– Țăță, ce ți s-a întâmplat? Ce cauți aici? Hai să te ridic ușor!

Era Ion, cumnatul ei, venea de la adunare voios și bucuros. Întârziase la repetiția de cor, iar acum venea să stea de vorbă cu Ileana și Anica despre cele petrecute la biserică. Totdeauna se simțea bine să discute cu ele problemele lui personale sau ofurile tinereții. Deși era un flăcău chipeș, voinic și deosebit de puternic, avea un suflet cald și feciorelnic. Pe cât era de puternic la trup, pe atât de năvalnic la acțiune. Dar sensibilitatea și ușurința cu care ceda în favoarea altora, îi dădeau un aer de fragilitate sufletească. Ileana îl cunoștea de-acum bine și îi era un sprijin prietenesc.

Ajunși în casă, au constatat că starea Ilenei nu era tocmai bună. Era plină de sânge pe față și umflată în câteva locuri. Din cap i se prelingea încă un firicel de sânge. Pe spate avea mai multe vânătăi, iar un picior părea rupt sau scrântit. După ce și-au revenit din tulburarea primelor momente, au încălzit apă, au spălat-o cu ceai de mușețel la răni și au întins-o în pat, să se odihnească.

Ion era profund tulburat și înfuriat. Simțea că ar trebui să se răzbune pe omul acesta imposibil, ca vecin. După furtul oilor, acum bătaia, păreau prea mult de suportat până și de un creștin. Multe gânduri de revanșă și de „potolire” a vecinului îi veneau în minte. I se părea mai limpede, să-l strige-n poartă și să-i tragă o bătaie soră cu moartea, sperând să bage frica-n el pentru totdeauna. Cu forța lui, Ion oricând l-ar fi bătut măr. Să meargă iar la jandarmi, i se părea inutil. Fel și fel de gânduri îi treceau prin cap. Dar în avalanșa de chemări și îndemnuri, auzea o voce din ce în ce mai anemică: ... *Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastămă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc.* (Matei 5,44)

Încerca să alunge „vocea păcii”, dar ea revenea și îl împiedica în fierberea dulce a răzbunării. Dacă ar fi luat el bătaie, n-ar fi suferit atât. Când însă o privea pe Ileana și-i vedea fața vânătă și umflată, știind că sufletul îi e la fel de biciuit și încercat, îi venea să plângă. Simțea că, dacă se răzbuna pe vecin, i se va mai ușura povara. Poate l-o înspăimânta pe Neagu și va da înapoi și oile furate și i-or lăsa în pace pentru totdeauna. „Trebuie să fac ceva”, gândea în timp ce se plimba nervos prin cameră. Anica legăna copilul, trezit între timp, încercând să-l adoarmă.

Ion s-a strecurat ușor afară, simțind că nu mai are aer. Liniștea nopții îi părea o ființă care așteaptă de la el acțiune. „Hai, ce faci?” îi șopteau vocile minții. „Acum e momentul. Dacă lași pentru mâine, e prea târziu, se răcește ocazia...”. „Of, cum de s-a nimerit să fie și Sabat. Mi se pare totuși o prostie să te bați în Sabat, of, e și Săptămâna de Rugăciune... Doamne, cum să fac?” „Fii liniștit, n-o să afle nimeni! Nu trebuie să ai martori. Uite cum faci, îl chemi afară, și în curtea lui îl pocnești! După... te retragi liniștit

și n-are decât să reclame. Mai trebuie să ai și dovezi la reclamații... Doar el trebuie să știe, ca să te ocolească și să nu se mai atingă de Ileana. Ce crede el, că, dacă nenea Tudor e unde e, poate să facă ce vrea cu Ileana? Nu, nu, adventiștii nu sunt proștii lui. Plec! Doamne! Nu, nu pot să mă rog pentru așa ceva, dar... Domnul știe că trebuie să opresc furia acestui prigonitor. Dacă o omora pe Ileana și rămânea copilul pe drumuri, ce mai foloseau regretele lui Cârcel..." „Du-te și rezolvă o dată pentru totdeauna!” insistau vocile adâncului. „Bine, mă duc, Doamne!... Poate că nu trebuie să mă rog pentru așa ceva. Da, dar tu totdeauna te rogi când vrei să faci ceva mai deosebit. Așa este, dar... mă duc să-mi iau căciula din casă.”

Ajuns în casă, privi un timp copilul adormit, apoi pe Ileana care suspina ușor, gemând la fiecare mișcare a trupului. Imaginea de suferință îl înfuria și mai mult. „Trebuie s-o fac”, își zise hotărât ieșind pe ușă. În curte, chemă câinele, care trecu pe lângă el alergând spre poartă. Lătra furios. Ion așteptă un timp să se depărteze trecătorii pe uliță. La vecinul Cârcel era lumină, semn că nu se culcaseră. „Tocmai bine” își zise Ion. Deoarece lătratul câinilor nu înceta, s-a îndreptat spre grajduri. Aici era liniște. Animalele îl priviră voioase și liniștite. Oile îl miroseau prietenoase și-i lingeau mâna, semn că se bucurau de venirea lui. Câinii lătrau furioși pe uliță. „Ce să fie?” se întrebă Ion. „Nu cred că-i bine să mă arăt. Nu trebuie să fiu văzut în preajmă.”

Încercă să-și cheme câinele, dar acesta nu răspunse chemării. Lătra înfuriat la străinul din uliță.

Din ce în ce mai curios, Ion s-a strecurat până la colțul casei, privind dincolo de poartă. Auzea larma câinilor, amestecată cu scârțâitul zăpezii ce se spărgea sub pașii grei, dar nu vedea pe nimeni. S-a hotărât să se apropie de poartă. Rămase uimit, când descoperi în pârtie un cârd de oi strânse în jurul a doi măgari. Se opriseră în dreapta porții lor. „Ale cui or fi?” se întrebă. Deschise poarta și se apropie de turmă. A înțeles repede că era turma vecinului Cârcel. La așa ceva nu se așteptase. Nu înțelegea cum s-a întâmplat. Era imposibil pentru Cârcel să-și uite turma

nesupravegheată și neasigurată. „Ce să fac cu ea? Aș putea să i-o trimit în rătăcire spre baltă, s-o sfâșie câinii sau lupii, să vadă și el ce înseamnă să pierzi. Dar fac bine, oare? Am să intru în curte, ca și când n-aș fi văzut nimic, și întâmplă-se ce-o vrea Dumnezeu.”

După ce a intrat în curte, s-a oprit la colțul casei să mai chibzuiască o clipă. În timp ce frământarea i se întetea în suflet, tresări la cântatul unui cocoș, ce părea foarte aproape de el. Pasărea își trimitea semnalul peste liniștea lumii. A strigat cocoșul o dată, de două ori, de trei ori. „Ciudat” și-a zis Ion, „cântă cocoșul acesta ca-n curtea de judecată! Acolo Petru s-a lepădat de Domnul lui. Cum? Doamne, dar eu ce fac acum prin patima răzbunării mele? Ce fac eu oare?” Ca o greutate încinsă apăsa pe sufletul lui întrebarea și imaginea lui Petru. A ridicat capul privind spre stele, simțind că de acolo îl privește Cineva, șoptindu-i: „Mă rog să nu se piardă credința ta”. „Doamne, iartă-mă! M-am lepădat de Tine prin gândul răzbunării mele. Ce nebunie era să fac!”

Un timp a rămas rezemat de colțul casei.

Larma câinilor în uliță se mai potolise. „Doamne, ce să fac?” Patima se stingea încetul cu încetul. Bătăile inimii își găseau ritmul și o limpezime de aer i se așeza peste suflet. Când frigul îi pătrunse picioarele, s-a ridicat, a ieșit în uliță, a mânat turma spre ograda vecinului, până-n curte. După ce a închis poarta a dat să plece, dar gândul că animalele vor strica câpițele de fân și nutreț, l-a oprit. Cu greu, dar hotărât, a intrat în curte, pășind spre casă. Câinii vecinului erau legați. Obişnuia să le dea drumul după treburile de seară. A trebuit să bată de mai multe ori până să primească răspuns.

– Țață Ilinca, cred că ați uitat saivanul deschis că v-am găsit oile-n uliță. Le-am băgat în curte, dar nu pot să le închid că s-au dus în preajma câinilor și mi-e teamă că m-ar rupe.

Ilinca, cu fața plânsă, privea la Ion, ca la o fantomă. Era clar că nu înțelesese nimic din ce spunea Ion. Privea prin el undeva în măruntaiele nopții.

– Te simți bine, țață Ilinco? întrebă Ion.

– Cum? băigui ea.

- Ți-e rău, țăță?
- Tu ești, Tudor?
- Nu, nu, sunt Ion.
- Doamne, am vedenii. De ce ai venit? Să-l bați?
- Ce vorbă-i asta, țăță?
- Ileana îi bine?
- Cum? Știi și dumneata? întrebă surprins Ion.
- Știu, că pe amândouă ne-a bătut – răspuse femeia.
- Cine? întrebă Ion cu toate că știa.
- Nebunul ăsta al meu.
- De ce?
- Am fost în seara asta și eu la voi la adunare.
- Da?!... rămase mirat Ion.

- Da, am fost. Am fost uimită de purtarea Ilenei, după furtul oilor. Purtarea ei, vorba și felul deosebit m-au pus pe gânduri. Numai Dumnezeu poate să dea omului un asemenea fel de a fi, și-am zis să merg și eu acolo unde mergeți voi, că poate s-o îndura și de mine Dumnezeu. Apoi, am fost și la arestarea lui Tudor. Eram în mulțime, la primărie. Am rămas pătrunsă de predica bătrânului acelaia, Hagiul, care era cu Tudor.

- Și după aceea?

- Păi... eram așa de fericită când veneam de la adunare. Eram cu Ileana. Ea m-a iertat de vorbele prostești pe care i le-am spus alaltăieri. Când am ajuns în poartă, a tăbărât nebunul pe noi cu ciomagul.

- Acum unde-i?

- E-n cerdac, zace pe pat și geme. Nici nu m-am dus la el, că mi-e frică.

- Hai, să-i spun că sunt oile slobode, zise Ion.

În cerdac Neagu Cârcel zăcea pe un pat de scânduri, fără saltea. Avea sub el o rogojină. Stătea chircit, tresărind aproape ritmic. Au strigat ușor la el, dar nu le-a răspuns. Surprinși de tăcerea lui, s-au apropiat mai mult. Privindu-l, Ion s-a retras speriat. Ilinca a intrat în panică, lovindu-se cu mâinile peste poale. Țipa și spunea vorbe fără noimă. Ion s-a apropiat iarăși, privind fața schimonosită

și pocită a lui Neagu. Obrajii îi erau deformați, bărbia strâmbă, și din gură îi curgeau bale. Aerul din jur duhnea neplăcut.

– A damblagit, Ioane, l-a lovit Dumnezeu, e blestemat, strigă Ilinca trăgându-se de păr. Ce mă fac cu el, acum? Cine ne ajută, că are numai dușmani, n-are prieteni și nici rude. De vecini și-a bătut joc. Ce mă fac cu el? Unde să mă duc?

– Liniștește-te, țăță, o domoli Ion prinzând-o ușor de umeri.

– La cine să mă duc, Ioane, la cine...? plângea Ilinca.

– Las' că nu ești singură!

– Ba sunt, că un băiat am avut și ăla și-a luat lumea-n cap din pricina lui. Nu mai am pe nimeni.

– Las' că ne ai pe noi. Hai să închidem oile, că strică glugile, hai!

– Lasă-mă să pun o cergă pe amărâtul ăsta!

Afară, aerul rece a înviorat puțin sufletele amărâte. Cu greu închiseră oile și le zăvorâră pentru noapte. Ilinca se mișca greoi, clătînându-se la fiecare pas. Simțea o durere ca o bubă coaptă. „M-ai omorât, Neagule, m-ai omorât”, bâiguia în timp ce se căznea să închidă poarta.

– Cu ce să te mai ajut, țăță?

– Ce fac cu el, Ioane, ce fac?

– Eu zic că ar trebui să mă duc după felcer.

– Unde?

– După Stelică, a lui cântărețu', după sanitar.

– Te duci tu?

– Mă duc.

Sanitarul era acasă, așa că de grabă s-a îmbrăcat și a pornit cu Ion. Pe drum, au povestit ce se întâmplase și au stabilit ce aveau de făcut. După examinare, sanitarul a zis:

– Ura și răutatea or să-l ucidă, dacă nu s-o îngriji Dumnezeu! I-am dat un prim ajutor, așa că până mâine să nu-l mișcați de pe pat. Nu știu ce să vă spun mai mult. Dacă scapă până mâine, om mai vedea.

– Nea Stelică, crezi că mai pot ajuta la ceva?

– Nu cred că ai cu ce să mai ajuți.

- Bine, atunci eu o să plec, țată Ilinco.
- Mulțumesc, Ioane, dacă nu erai tu...
- Dar dumneata ce ai pe față și pe mâini? o întrebă sanitarul.
- M-a bătut el – și arată spre bolnav.
- O să plătească greu pentru asta, zise sanitarul.
- O să mă chinui eu, că am rămas cu toate, se vaită Ilinca.
- Lasă că o să treacă.

Ion a lăsat-o pe Ilinca de vorbă cu sanitarul în poartă și a intrat în casă. Anica și Ileana stăteau de vorbă. A fost surprins cât de vioaie arăta Ileana după răul de la început. S-a dezbrăcat dornic să le povestească noutățile.

- Unde ai fost? întrebare ele deodată.
- Să mă răzbun.
- Fetele amuțiră, uitându-se una la alta.
- Ce vrei să spui? insistă Ileana.
- Ce ați auzit, să mă răzbun.
- Pe cine?
- Pe Cârcel, vecinul.
- Nu se poate!
- Ba se poate.
- Dar, ce ți-a făcut ție vecinul? întrebă Ileana.
- Mie nu, dar ție destule.
- Și cum te-ai răzbunat?
- Așa... cum s-a răzbunat și fratele Hagiul.
- Cum?! insistară intrigate fetele.
- Cum, nu știți?! Nu v-a spus nenea?
- Nu.

- Atunci să vă spun eu. Hagiul avea un tabun cu fâneață foarte frumoasă. A îngrijit-o de cu primăvară, a presărat-o cu gunoi de grajd, a păzit-o, pentru că avea o vacă și era nevoie de fân pentru iarnă. Când a venit vremea de coasă, a angajat câțiva cosași buni și a tuns, pur și simplu, fâneața. A lăsat iarba la uscat, veghind să nu i-o apuce ploaia întinsă sau să nu se usuce prea rău pe-o parte. Ce mai, avea o fâneață pe cinste. Așa a sosit vremea s-o ducă acasă. Dar nu avea carul potrivit pentru aceasta. A tocmit unul,

dar era liber abia peste două nopți. Neavând încotro, a trebuit să aștepte.

Într-una din nopți, spre ziuă, a primit în somn îndemnul să meargă la fâneață. Considerând că e un semn deosebit, s-a sculat, s-a îmbrăcat, și-a luat furca cu trei coarne și a plecat. Se vărsau zorile, dar era încă întuneric. Apropiindu-se de tabun, a observat că pe fâneața lui se mișcau niște umbre. Într-adevăr era un car în care trei persoane încărcau fânul.

– Cum? Fânul lui? întrebare curioase fetele.

– Da, fâneața Hagiului.

– Și ce-a făcut? Dar cine erau străinii?

– Erau niște bărbați mai tineri din sat, care se ocupau cu furtașaguri și care vânduseră deja fânul Hagiului unui sătean, pe băătură.

– Și ce-a făcut Hagiul?

– O, așteptați, că veți afla.

– Hai, spune mai repede și nu ne fierbe atâta! se rățoi Anica.

– Hagiul s-a apropiat încet, pe nesimțite și a început să arunce și el fân în car. Hoții nu l-au observat, pentru că era întuneric. L-au simțit, dar au crezut că e unul de-al lor. Mergeau din căpiță în căpiță și încărcau în car. Când au ajuns la ultima căpiță se mai luminase, dar cu toate acestea, fiind grăbiți, hoții nu l-au observat, până când Hagiul nu le-a zis: „Îmi pare rău băieți, n-am avut decât atâta. Dacă aș mai fi avut, vi l-aș fi dat pe tot...”. Abia atunci hoții au văzut că aveau un însoțitor. L-au privit uimiți și îngroziți, apoi rușinați au pornit boii și au plecat în sat. Hagiul a rămas singur pe fâneața goală. După ce s-a depărtat carul, s-a plecat pe genunchi și s-a rugat Domnului, punând în grija lui nevoia de nutreț pentru vacă. A mai ocolit de câteva ori tabunul, rugându-L pe Domnul să dea ploaie, ca să aibă o a doua coasă, în speranța că va lua el fânul, apoi s-a îndreptat spre un vecin de tabun care tocmai sosise să-și încarce fânul. După ce a dat binețe, a început să-l ajute la încărcatul fânului. S-a mirat mult vecinul de fapta Hagiului, neînțelegând de ce a mai venit Hagiul dacă fâneața și-a dus-o acasă. După ce au încărcat, au plecat spre casă. Răsărea soarele, când ei au plecat spre sat.

– Nu cred că aş fi acceptat așa ceva, zise Anica nemulțumită de cele întâmplate.

– Cred că tu n-ai fi procedat așa – întări Ion – numai că Hagiul așa s-a răzbunat, ajutându-i la încărcat.

Ileana asculta liniștită, gândindu-se la cum a procedat ea când i s-au furat oile. Înțelegea gândirea Hagiului. Știa că e dumnezeiască. Își amintea cuvintele lui Isus: *Dar Eu vă spun: Nu vă opuneți violenței! Dacă sunteți palmuiți pe un obraz, întoarceți-l și pe celălalt. Dacă sunteți aduși cu forța... și vi se ia haina, cedați și cămașa. Dacă cineva vă silește să mergeți cu el un kilometru, voi să mergeți doi.* (Matei 5,39-41)

– Ei, și... a lăsat-o așa până la urmă? insistă Anica.

– Când a ajuns acasă, nevasta mătura curtea și strângea iarba uscată, căzută prin curte. Nici n-a apucat să închidă Hagiul poarta, că ea l-a luat în primire:

– Bine măi bărbate, lași oamenii ăia să descarce singuri tot fânul. Unde ai rămas? Iar te-ai apucat de palavrele tale cu careva și ai uitat treaba la care ai plecat?

– Ce oameni, nevastă? întrebă mirat Hagiul.

– Cum ce oameni? Tu ți-ai pierdut mințile, omule? Ai uitat unde ai plecat?

– Stai puțin, femeie!

Nevasta lui nu era încă botezată.

– Ce să stau omule, ce să stau! Mi-ai trimis oamenii ăia cu fânul, iar eu încă dormeam. M-au găsit cum nu trebuia.

– Ascultă, nevastă! Au venit niște flăcăi cu fânul?

– Da.

– Și unde-i fânul?

– Păi... i-am pus să-l bage în fânar.

– Și... l-au băgat?

– Păi... unde să-l fi băgat?

– E bine, acolo trebuia, zise liniștit Hagiul, înțelegând ce s-a întâmplat.

– Cum adică? întrebă neînțelegând Anica.

– Păi... n-ai înțeles? Hoții, văzând purtarea Hagiului, s-au rușinat și, în loc să ducă fânul unde hotărâseră, l-au dus la Hagiul și l-au așezat și unde trebuia.

– Așa da! zise Anica.

– Dar tu, cum te-ai răzbunat pe vecini? întrebă Ileana.

– Ei, cum! Tot cam în felul acesta.

– Cum adică? insistară fetele.

Ion le-a povestit încet și tacticos tot ce se întâmplase în sufletul lui, cum a fost trezit din patima răzbunării de cântatul cocoșului și cum a ajuns în casa vecinului. Pe măsură ce avansa cu povestirea, fetele erau mai curioase și mai uimite. La un moment dat al povestirii, Ileana s-a întristat. La terminarea istorisirii, ea se adresă celor doi:

– Eu simt că trebuie să ne plecăm în rugăciune și să mijlocim la Dumnezeu pentru vecinii noștri.

Cei doi o priveau cumva surprinși de cererea ei. Cu greu, până la urmă s-au plecat la rugăciune. Ileana s-a rugat cu lacrimi pentru vecinul ei și pentru Ilinca, ca să nu se piardă puțina ei credință.

După rugăciune, atmosfera a rămas un timp tăcută, până ce Ion a întrebat:

– Crezi că poți merge mâine la biserică? se adresă el direct Ilenei.

– Nu știu, deși mult aș dori.

– Dacă tu nu poți merge, poate merge Anica.

– Cine? Eu? accentuă întrebător Anica.

– Da, ție, nu ți-ar plăcea?

– Trebuie să-l întreb pe tata sau pe nenea Minică.

– O să-l întreb pe taică-tău, dar o să-l întreb la adunare, zise

Ion.

– Dar... ce caută tata la adunare? Aș vrea s-o văd și pe-asta.

– Dacă ai fi mers în seara asta la adunare, l-ai fi văzut.

– Ce vorbește ăsta, țăță? se adresă Anica Ilenei.

– Da, așa este, tata a fost la adunare în seara asta și mi-a spus că vine și mâine.

– Nu-mi vine să cred!

– Ba să crezi, că ai să vezi altele și mai și, zise Ion.

- Atunci, vin și eu mâine, dacă nu vine țața.
- Am să trec să vă iau, promise Ion în timp ce-și îmbrăca cojocul ca să plece.
- Ca o minune, aproape că nu mai simt loviturile, zise bucuroasă Ileana.
- Oricum, semnele sunt clare, răspunse Ion. Eu vă las cu bine și vă urez o noapte bună.
- Ioane – zise Ileana – n-ai face rău să mai treci pe la vecina Ilinca, să vezi ce mai face.
- Dacă n-a dat drumul la câini, am să trec.

La vecini era întuneric și câinii lătrau slobozi în poartă. Ion își aminti că sora lui, Maria, îl rugase să treacă pe la ea s-o ajute într-o problemă. Soră-sa era singură, pentru că bărbatul ei era în cătănie. S-a gândit că e târziu, dar porni la deal spre casa soră'sii. Ajuns în șosea, văzu un grup de flăcăi, adunați în fața primăriei. După voce, pe unii îi cunoștea. Unul era un prieten de-al lui, din clasele primare, un băiat bun, dar lumesc. Dorea de mult să-l invite la adunare. Simțea îndemnul s-o facă acum.

Din apropierea grupului, l-a strigat pe Jane să se apropie. Acesta, auzindu-se strigat, s-a desprins de grup și-a venit lângă Ion.

- Bună, Jenică.
- Care ești mă, de mă cunoști de la distanță?
- Eu mă, sunt Ion.
- A... tu? și păli vocea lui Jenică. Bă sunt nițel cam cherchelit.
- Nu-i nimic – zise, zâmbind Ion – ce mai faci?
- Păi, ce să fac. Trăiesc, Ionică, trăiesc și mă distrez.
- Bine, te distrezi, dar... la ce am mai vorbit noi, te-ai mai gândit?
- La ce? întrebă Jane.
- Știi tu, la suflet.
- Lasă-mă, Ionică! De cele sufletești se ocupă părintele, că doar cu el chefurăm și trăsărăm un bâlci de toată frumusețea.
- Nu cred mă, cum cu părintele?

– Bă, tu nu mă crezi? Vrei să mă drăcui? Dar tu nu vrei să auzi de...

– Te cred, te cred, nu-i nevoie să te drăcui.

Tocmai atunci ieșea din primărie un jandarm și cu un civil. Ion l-a cunoscut pe jandarm după chipiu și după țeava puștii care-i depășea umărul, dar pe celălalt nu-l vedea la față. Când cei doi ajunseră în dreptul flăcăilor, civilul le-a zis din mers:

– Ne-am înțeles, băieți, da?

– Da, da, să trăiți, săr'mâna!

– Ioane, dă-te mai încoa', că ne aud ăștia – și Jane îl trase pe Ion mai la vale, în sensul opus față de direcția unde plecase jandarmul și civilul.

– Cine era civilul? întrebă Ion.

– Taci, că-ți spun! Hai mai la vale!

Când s-au oprit, Jane i-a șoptit:

– Ascultă bine ce-ți spun! Împotriva ivanțiștilor, la noapte și mâine, se pregătește ceva rău.

– De unde știi?

– Civilul ăla era popa. El și cu jandarmii pun ceva la cale. Ne-au chemat pe noi, ne-au dat de băut, și-or să ne mai dea acum, ca să ne distreze până după miezul nopții, apoi au ei un plan. După câte am înțeles, vor să dea foc la biserica voastră.

– Cum?

– Așa cum ai auzit.

– Nu cred! zise Ion uimit.

– Nici eu nu cred, dar...

– Eu te-am chemat să te invit mâine la noi la biserică.

– Poate viu, dacă oi mai găsi-o întregă. Acum vezi ce faci! Eu mă duc la băieți, ca să nu se bage de seamă.

Ion rămase un timp în șosea, gândindu-se încotro să apuce și ce să facă. Să dea alarma la frați? Dacă n-o fi nimic și strică Sabatul? Nu contezi totdeauna pe spusele unui bețiv. Dar dacă o fi ceva? Porni mai departe spre casa soră-sii, cugetând și căutând o soluție. Maria îi spuse prin geam că a rezolvat și că acum s-a culcat cu pruncii. Ion n-a mai intrat în casă.

Ajuns în șosea, o găsi liberă. Nu mai era nimeni. Aproape fără să-și dea seama porni spre ulița bisericii. Era liniște, doar două pisici traversară șoseaua, alergându-se și mieunând strident. Ulița adunării era pustie. De la distanță se vedea măreț, în noapte, frontispiciul Casei de rugăciune. Pe partea înaltă a fațadei, se distingeau clar, cele două simboluri. Când s-a oprit în dreptul porții, a simțit îndemnul să intre. Știa cum poate fi descuiată poarta și ușa de la intrare.

În adunare, se simțea căldura de cu seară; s-a așezat pe un scaun, rostind o rugă din inimă; simțea că este singur cu Dumnezeu lui. Se gândea că ar trebui să-i fie frică, dar nu, Îl simțea pe Isus aproape de sufletul lui. Gândurile îl purtau prin toate timpurile, arătându-i ce e frumos și ce e veșted.

Nu mai știa de cât timp vorbește cu Domnul lui, când un scârțâit de poartă îl făcu să tresară. Cineva era la ușă. S-a sculat încet și s-a dus să asculte.

– Tu întinzi gazul pe covor, eu dau foc și-o zbughim repede după ce închidem ușa. Nu trebuie să se vadă focul până nu ieșim din uliță. Respectăm întocmai ce ni s-a spus. Hai, intră!

– Mi se pare curios că pocăiții țin descuiat noaptea.

– Cu atât mai bine pentru noi!

– Ține bidonul cu gaz și lasă bâta aia!

– Las' că-i bună, mai știi?

Și în timpul acesta s-a deschis ușa adunării.

– Ce este, măi, băieți? Ce vreți voi să faceți? zise liniștit Ion.

– Lovește-l, se auzi o voce înfundată și bâta s-a abătut cu toată puterea asupra capului lui Ion.

Deodată, totul s-a întunecat și s-a făcut o liniște adâncă, „colorată” cu un piuit prelungit.

.....

Un miros de fum ascuțit îi îneca răsuflarea. Ion, care nu-și aducea aminte ce e cu el, s-a ridicat și și-a izbit privirea de flacăra fumegândă ce se întindea pe podea. Ca un fulger și-a amintit totul. S-a ridicat grăbit. A vrut să strige, dar nu avea glas. A început să

răsucescă covorul aprins. Când l-a terminat, era strâns în fața amvonului. Flacăra înăbușită se mai stinse. A alergat la gălețile cu apă așezate în spatele sălii și a stropit covorul aprins până s-a stins. Apoi a stropit cele câteva scaune, ale căror picioare luaseră foc. Pe întuneric, stingea tot ce sclipea și scânteia. Era fericit că a stins focul. Sala era plină de fum. Gândi că ar trebui deschisă ușa. În timp ce se îndrepta spre ușă, a simțit un gol în stomac și că se învârtește pământul cu el din ce în ce mai repede. S-a lăsat neputincios pe podea, prăvălindu-se într-o cădere adâncă.

Noaptea domnea liniștită peste fire. Cerul, încremenit de ger, atârna neclintit de-asupra lunii. Din când în când, obrazul pistruiat îi era murdărit de cenușa stelelor căzătoare. Lumile universului se bucurau, ascunse după neputința omului, de a privi până la ele. Ochiul ochilor urmărea înțelept și iubind atâtea lumi de vis, ce ieșeau la trăire abia când oamenii respirau, dormind. O! Câte n-ar fi fost de privit acolo unde nu se privește!

* * *

Capitolul VI

Cancelaria învățătorilor și a directorului era tocmai potrivită pentru găzduirea celor trei arestați. Pe jos erau preșuri, o masă mare pe care puteau dormi două persoane fără probleme, apoi mai erau două canapele mari, destul de late pentru a dormi câte un om pe fiecare. Soba răspândea căldură prin toată camera. Nu era frig, chiar dacă ai fi stat lângă fereastră sau lângă ușă.

În ciuda stării lor, arestații trăiau bucuria unei bune dispoziții. Dialogul cu sătenii și propovăduirea Cuvântului, într-un loc unde nu se așteptau și la un număr așa de mare de oameni, era pentru ei un semn dumnezeiesc. Parcă nici n-ar fi fost arestați. Simțeau că sunt într-o misiune de evanghelizare. Soldații se purtau într-un mod prietenos, iar locotenentul era din ce în ce mai interesat de adevăr.

– Părinte – zise Tudor Petrescu șoptit către Hagi – ce însemnau cuvintele acelea despre adăpostul din noaptea trecută, amintite de câteva ori de locotenent?

– Nu știu ce vor să spună, poate le-a arătat Domnul ceva.

Ușa cancelariei s-a deschis și-a intrat locotenentul, însoțit de un soldat care-i purta obiectele din dotare.

– Pune-le pe canapea – porunci comandantul soldatului. Aici am să dorm la noapte. Vreau să-i păzesc personal pe arestați, iar voi, faceți de planton pe coridor!

După ce soldații eliberară camera, locotenentul și-a desfăcut ranița, și-a scos câteva lucruri personale, apoi s-a adresat arestaților:

– Nu vreau să vă simțiți stingheriți de prezența mea. Pregătiți-vă loc pentru odihnă, unde doriți! Eu am să mă culc aici pe

canapea. Am încredere să dorm în „boxa” acuzaților. Voi sunteți niște...

– Fiți fără teamă, domnule locotenent, ne-am da și viața ca dumneavoastră să fiți salvat, zise Tudor Petrescu.

– De cine să fiu salvat, ce pericol mă paște? Sunt un om credincios în religia mea, n-am comis păcate sau rele, nu mă simt vinovat față de oameni.

– Cuvintele lui Tudor au un alt înțeles, domnule locotenent, interveni Hagiul.

– M-am gândit eu că dumnealui vorbește în pilde, zise locotenentul.

– Pildele noastre sunt simple și ușor de dezlegat, numai să fii interesat.

– Dar de ce credeți că am ales să dorm cu dumneavoastră, nu ca să aflu mai multe despre taina ce-o ascundeți?

– Este o dorință bună, comandante! Și eu am fost mistuit de același foc. Este un foc pus de Dumnezeu în inima oamenilor sinceri.

– Nu mă peria, moșule!

– Este o constatare, domnule locotenent.

– Aș dori să știți că, prin discuția publică din seara aceasta, m-am supărat rău pe jandarmul satului și pe preot. Dumnealor au gânduri de răzbunare pe mine și chiar pe voi, dar armata e cu noi și n-au nici o putere. Mâine pornim mai departe și ne vor uita.

– Nu se va întâmpla decât ce va îngădui Domnul să se întâmple. Iar El va îngădui doar ce-i spre binele nostru și al lucrării Sale – zise mai departe Hagiul.

– Eu nu înțeleg gândirea aceasta.

– Nici eu nu o înțelegeam înainte de convertire.

– Ce vrei să spui prin „convertire”.

– Adică înainte de a cunoaște Scriptura și noul mod de viață creștin.

– A... așa se numește credința voastră „convertire”?

– Și așa s-ar putea numi, dacă vreți dumneavoastră.

– Aș fi curios să-mi povestești cum a avut loc convertirea dumitale, dacă nu e cea despre care mi-ai vorbit până acum, cu Muntele Athos.

– O! E ceva mai mult decât aceea. Dar ne va lua ceva timp și n-aș dori să vă răpesc timpul de odihnă.

– Eu ți-am cerut, zise locotenentul scurt.

– Vreau să știți, domnule locotenent, că armata română a avut un rol important în convertirea mea. Dumnezeu a folosit ostașii români pentru convertirea mea. Ei au dat dovadă de curaj, sacrificiu și pasiune deosebită. Apoi, stilul direct, milităresc, cu care am fost tratat a produs asupra mea o adâncă impresie, fapt ce m-a determinat să iau aminte, serios, la Scriptură.

– M-ai făcut tare curios, bătrâne. Te rog, povestește-mi!

– Era spre finele anului 1912. Bătea vânt de război la sud de Dunăre. Țările supuse multă vreme Imperiului Otoman au format Alianța Balcanică, și în 1877 au pornit război împotriva turcilor. După victorie, aliații nu s-au înțeles asupra împărțirii teritoriilor, și Bulgaria i-a atacat pe ceilalți. Serbia, Grecia și Muntenegru au cerut ajutor României. Trupele române au trecut Dunărea și au determinat Bulgaria să cedeze și să încheie pacea la București, pe 10 august 1913. Cu această ocazie, o bună parte a trupelor române erau masate de-a lungul Dunării. Într-o seară, în Regimentul 20 Infanterie, din Turnu Măgurele, se apropia ora stingerii. Soldații se pregăteau de culcare. Printre ei, soldatul Diaconu Vasile, originar din Tecuci, trecea de la camarad la camarad, dialogând liniștit. Soldații îl ascultau curioși, mai ales că fusese recomandat ca un element periculos prin propaganda lui. Era mutat disciplinar de la Galați, urmând să fie trimis pe front sau undeva unde avea să i se piardă urma. Vina lui era că devenise adventist și propovăduia fără răgaz credința lui.

Alături de patul său era sergentul Petre Turturică. Acesta citea atent într-un ziar local, analizând știrile la zi. Ceea ce-i stârnea curiozitatea erau concluziile unui raportor în urma grevei generale a muncitorilor de la „Creditul petrolier”, din Cîmpina, după care

patronii au fost nevoiți să-și mute atelierul metalurgic „Creditul petrolier” de la Cîmpina la Ploiești.

– Frate Vasile, zise sergentul Turturică, care fusese câștigat la adventism de câțva timp, crezi că valurile grevelor din ce în ce mai mari fac parte din împlinirea profetică a zilelor din urmă?

Diaconu Vasile s-a apropiat de sergent, s-a uitat și el pe ziar, căutând un răspuns cât mai potrivit. Până să răspundă, un soldat din apropiere a zis:

– Lăsați-l, domn’ sergent! De unde să știe el? Face el pe sfântu’, dar nu e sfânt.

– Tu de unde știi cum arată un sfânt? întrebă sergentul.

– Am văzut, domn’ sergent; la noi acasă am văzut!

– Știi și eu ce-i la noi acasă, zise dând din cap sergentul.

– Măi Diacone, tu zici că ții adevărata credință a lui Dumnezeu, măi? insistă mai departe soldatul care vorbise neîntrebat.

– Da, așa zic.

– Mă, tu ai auzit mă, de Hagiul Ștefan?

– Nu, n-am auzit.

– Mă, Hagiul e un om sfânt, care a fost la Muntele Athos și a devenit sfânt prin milostivirea călugărilor sfinți. El a călcat piatra sfântă, a atins moaște preasfinte, a dormit în locuri dumnezeiești și-a devenit sfânt. Să-l auzi tu cum vorbește, te-ai uimi. El te-ar lămuri care-i adevărata credință, că așa cum spune el, așa-i adevărata credință, nu cum spui tu, mă.

– Dar ce zici tu că e Hagiul? întrebă Diaconu Vasile.

– Hagiul este un creștin care a fost în hagiâlăc.

– Unde!?

– În hagiâlăc.

– Ce este hagiâlăcul?

– Este un... pelerinaj la locurile sfinte.

– Și... un om devine sfânt prin pelerinaj? întrebă Diaconu.

– Da, pentru că el calcă locurile sfinte, se chinuie și-și ispășește păcatele. Apoi, este curățit de călugări sfinți. Hagiul nostru a cumpărat de acolo multe cruciulițe, mărgelile de chihlimbar, mătânii, icoane citite și sfințite, cărți sfinte și piatră din mormântul

Domnului Isus. Ba mai mult, s-au întors exact pe drumul pe care s-au dus.

– Și unde zici că locuiește acest Hagiu? întrebă Diaconu Vasile, din ce în ce mai interesat.

– În comuna Putineiu, județul Teleorman.

– E consăteanul dumitale, frate Turturică, zise către sergent Diaconu Vasile.

– Da, e la mine în comună – răspuse sergentul – dar... stai liniștit, că nu-i chiar așa cum zice dumnealui.

– Și... câți kilometri sunt până acolo, insistă Diaconu, ca și când n-ar fi auzit spusele sergentului.

– Optsprezece kilometri, răspuse Turturică.

– Mergem acolo! spuse hotărât Diaconu. Hai până la Putineiu!

– Păi cum? Așa în toiul nopții? Când ne ducem, când venim? zise uimit sergentul.

– În două ore, suntem acolo, adică la ora douăzeci și patru, discutăm două ore, apoi în trei ore ne-am întors; când se va da deșteptarea suntem înapoi. Gata, pe cai!

– Gata, gata, dar cine ne va da nouă voie să părăsim cazarma în toiul nopții? zise încă nedumerit sergentul Turturică.

– Mergem fără voie, băieții n-au să raporteze, deoarece ei știu pentru ce mergem.

S-au îmbrăcat în grabă, au ieșit prin spatele cazărmii și au pornit pe șosea spre Putineiu. După trei ore de marș forțat, au ajuns. Hagiul nu se culcase, era la mătânie. În fiecare seară, avea de făcut câte trei sute de mătânie. Nimeni și nimic nu l-ar fi putut întrerupe.

– Eu eram, domnule locotenent „hagiul cel sfânt”.

– Mi-am dat seama, zise locotenentul care asculta vădit interesat povestea Hagiului.

– Ce doi soldați m-au așteptat până am terminat. Și-așa era pe sfârșite, continuă povestirea Hagiul. Sergentul Turturică, pe care-l cunoșteam, ne-a făcut cunoștință, spunându-mi că tovarășul lui a venit să stea de vorbă cu mine despre credință.

– Fii binevenit, fiule! i-am zis.

– Bine te-am găsit, unchiule, a răspuns soldatul.

Diaconu Vasile avea metoda lui care m-a prins repede.

– Uite, unchiule, noi venim de la Turnu Măgurele, suntem din Regimentul 20 Dorobanți și vrem să discutăm cu matale despre credință. Dar n-avem prea mult timp, pentru că la cinci dimineața trebuie să fim la regiment.

– Bine ai făcut, fiule, am zis eu, gândindu-mă că ar putea fi un viitor tovarăș de călugărie.

– Să nu te superi, unchiule, dacă voi pune câteva întrebări.

– Vai de mine, nu mă supăr de fel.

– Aș vrea să știu pentru ce ai fost dumneata la sfântul Munte Athos?

– Cum, nu știi? Că toată lumea știe. Nu știi că cine se duce acolo devine un om sfânt? Și eu, și fratele meu Lazăr am fost acolo și am devenit sfinți.

– Înseamnă că dumneata te socoteai păcătos, dacă ai dorit să fii sfânt, nu-i așa?

– Da, sigur că da, mă socoteam și așa și eram cu adevărat, eram păcătos, un mare păcătos.

– Și crezi sincer, că aceasta este calea să scăpăm de păcate și să devenim sfinți? a zis Diaconu Vasile.

– Sigur că da, păi... altfel cum? am întrebat mirat.

– Acum te-aș mai întreba un lucru.

– Da, întreabă-mă!

– Mata, știi ce este păcatul? Explică-mi și mie, ce este păcatul.

Am rămas șocat și oarecum jignit. M-am uitat muștrător la el și i-am zis:

– Da' ce, nu știe toată lumea ce e ăla păcat?

– Să zicem că eu nu știu, te rog spune-mi sau dă-mi o definiție, insistă Diaconu Vasile, făcându-se că nu vede supărarea și iritarea mea.

Aveam impresia că știu, și... că știe toată lumea, dar când să spun cu adevărat, cuvintele mi se opreau în gât și nu-mi veneau pe limbă. De fapt, nu aveam o definiție clară. Cu toate acestea, am răspuns ce ar fi răspuns oricine.

– De, cum să zic, păcat înseamnă... relele, păcatul pe care-l face omul.

– Da, dar cu aceasta nu m-ai lămurit ce înseamnă „păcatul” – insistă soldatul. Unchiule, noi nu avem mult timp, așa că nu te supăra dacă mai pun o altă întrebare: Cunoști dumneata Sfânta Scriptură?

– Da..., o cunosc.

– În casă ai o Biblie?

– Da, am una bisericească.

– Bine, dar o cunoști? Adică... citești în ea ca să-i cunoști conținutul?

– Păi... nu prea citesc, în ea trebuie să citească numai preotul, eu cunosc tipicul, căzania, moliftelnicul, viețile sfinților și alte cărți de istorie și slujba bisericească. În Evanghelie citește numai popa, la zile de sărbătoare și numai el o tâlmăcește.

– Da, dar Domnul Isus, în legătură cu cercetarea Scripturilor, zice în Ioan 5,39: *Cercetați Scripturile, pentru că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine.* E clar că, doar cercetând Scripturile, aflăm voia lui Dumnezeu. Ele ne arată cum putem scăpa de păcat și la cine să apelăm pentru salvare. Iar ca să lămurim întrebarea pe care am pus-o mai înainte cu privire la definiția păcatului, eu am să citesc la mine în Scriptură, iar dumneata să mă urmărești pe Scriptura dumată. Să deschidem la 1 Ioan 3,4. Aici găsim definiția păcatului: *Oricine face păcat, face și fărădelege; și păcatul este fărădelege.*

Eu eram din ce în ce mai mirat și nu mă gândisem vreodată că Biblia vorbește pe înțelesul meu. Credeam că-i o carte tainică și-și arată înțelesul doar teologilor. Eram uimit cum vorbea Biblia din mâna tânărului soldat.

– Nu știam că se afla o astfel de explicație în Scriptură, am zis către cei doi soldați.

– Nu-i nimic, acum știi; dar la ce lege se referă aici textul, despre care spune că, atunci când o călcăm, săvârșim păcat?

– Nu prea știu, am răspuns, bătând în retragere.

– Păi... unchiule, un om care se consideră sfânt și dă și altora lecții de sfințenie, să nu cunoască nici Scriptura, nici Legea? Nu-i este îngăduit, nu-i drept și nu-i cinstit. Mata' îți mai aduci aminte de Cele Zece Porunci, sau Decalogul, învățate la școală, la ora de religie?

– Da, mi-amintesc câte ceva, am răspuns timid.

– Ei, vezi, Decalogul, sau Cele Zece Porunci, reprezintă Legea pe care, dacă o calcăm, săvârșim păcat. Dar mai știi poruncile?

– Drept să spun, nu le mai știu, că n-am mai citit cărțile de religie din școală.

– Bine, dar nu știi că Cele Zece Porunci sunt scrise-n Biblie?

– Se poate, dar... eu nu știu, am răspuns cuviincios, dar din ce în ce mai descumpănit.

– Deci nu știi unde sunt scrise?

– Nu știu.

– Îți dai seama că asta nu se admite unui om care se consideră sfânt?

– Văd, am răspuns foarte frământat.

– Decalogul se află în Biblie și de aici l-au luat cei care au alcătuit manualele de religie. Vrei să vezi unde sunt scrise?

– Vreau, sigur că vreau.

– Uite, eu sunt tâmplar – zise soldatul – și când vreau să probez dacă am măsurat bine și dacă am tăiat drept, fac proba cu vinclul sau colțarul, el este dreptarul în ale tâmplăriei. Tot așa este și Decalogul în religie. El ne arată dacă suntem pe calea dreptății sau dacă trăim o viață curată înaintea lui Dumnezeu.

– Da, dar de ce nu mi-au spus aceste lucruri preoții sau sfinții călugări? am întrebat eu nedumerit și puțin nemulțumit.

– Bine, dar nu ești mulțumit că îți-o spune direct Dumnezeu prin Cuvântul Său?

– Bine, bine, dar a trecut atâta timp și am comis atâtea fărădelegi.

– Poate că El a așteptat, deoarece dumneata nu erai pregătit și dispus să-L ascuți. El a considerat că acum ești pregătit să-L ascuți și acum a venit să-ți vorbească. Vom citi Cele Zece Porunci

și vom vedea dacă le-am respectat sau nu. Ele ne vor arăta dacă trăim sau nu în sfințenie. Se găsesc scrise în cartea Exodului, la capitolul 20, de la versetul 1. În Biblia dumitale, traducere Nițulescu, Biblia bisericească, titlul zice: *Cele zece porunci dumnezeiești*. Să citim porunca întâi!

Atunci Dumnezeu a rostit toate aceste cuvinte, și a zis: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine.”

– Nu înțeleg porunca aceasta, am zis eu privindu-l pe Diaconu Vasile.

– Porunca întâi arată că cel care Îl are pe adevăratul Dumnezeu nu mai e rob păcatului, adică nu mai face păcat. Este liber în sufletul lui și fericit că se află sub ocrotirea Domnului, care l-a eliberat de vina păcatului. Apoi, el nu caută după alți dumnezei. Și, ca să înțelegem mai bine, ar trebui să știm că tot ce iubește omul, mai mult decât pe Creatorul său, acela este un zeu pentru el, fie că e soț, soție, copil, casă, avere, pământ, plăceri, ambiții personale sau orice altceva. Ai păzit mata această poruncă?

– Nicidecum, n-am păzit-o, pentru că sunt încă în robia păcatului, mă simt împovărat de vinovăție și nu-L cunosc pe Dumnezeul meu.

– Deci ai nevoie de pocăință, și asta înseamnă că încă nu ești un sfânt, mi-a zis Diaconu Vasile.

Porunca a doua – a continuat Diaconu – zice:

Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt în ceruri sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești; căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.

Urmăream din ce în ce mai șocat această poruncă. Nu înțeleg cum de nu cunoaște biserica mea ortodoxă această poruncă, ce vorbea cu atâta limpezime.

– Se închină oamenii la lucruri omenești, chipuri, imagini, sculpturi și înfățișări ale lucrurilor din cer și de pe pământ? Întrebă Diaconu privind-mă țintă. Se închină creștinii de azi la cruci, cruciulițe, troițe, icoane și iconițe? Le slujesc ei, sărutându-le și punându-le candelile cu untdelemn sub ele sau arzându-le tămâie sau lumânări?

– Sigur că așa fac, am zis aproape fără respirație.

– Îți este clar că e un păcat, adică o călcare de lege să te închini la icoane sau sculpturi înfățișând diferite chipuri ale celor din cer sau ale sfinților, martirilor sau eroilor, precum și ale Maicii Domnului?

– Văd, dar... nu înțeleg. Cum ar trebui să mă închin Domnului?

– Nu te teme, pentru că e simplu de aflat – îmi zise, sigur pe sine, Diaconu Vasile. Dacă deschidem Scriptura la Ioan 4,23-24, aflăm ce ne răspunde Isus la întrebarea dumitale: *Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl. Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh și adevăr.* În spirit înseamnă a ne îndrepta atenția spre Dumnezeu și a vorbi cu El așa cum vorbești cu un părinte, căruia îi ești îndatorat și pe care-l venerezi. Preotul ortodox Chirițescu, în *Istoria Dogmelor*, spune: „Biserica creștină primitivă nu cunoștea icoane religioase...”, iar preotul Badea Cireșanu, în *Tezaurul liturgic*, apărut în anul 1911, zice: „Păgânii se închină chipurilor de lemn, pe care le cred imaginea lui Dumnezeu...”

– Cum, spun preoții Bisericii Ortodoxe așa? am zis mirat.

– Da, caută cărțile amintite și ai să afli lucruri uimitoare, răspunse Diaconu Vasile.

– Am să-l întreb pe preotul Bălăceanu. Dar... ce înseamnă *în adevăr*?

– ... *În adevăr*, așa cum am citit în textul de mai înainte, înseamnă că adevărații închinători vor respecta cuvintele lui Dumnezeu din Biblie și mai ales vor păzi poruncile lui Dumnezeu, căci Isus zice: *Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.* (Ioan 14,6). Iar în Ioan 8,31 scrie: *A zis*

iudeilor, cari crezuseră în El: „Dacă rămâneți în Cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei”. „Atunci un Împărat tot ești!” i-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.” (Ioan 18,37). Și acum ia să ne gândim, unchiule, ai păzit mata această poruncă, ca să poți fi numit sfânt?

– Nicidecum, ba pe aceasta o calc cel mai mult, căci uite câte chipuri cioplite și pictate am în casa mea, la care mă închin necurmat.

– Deci ai nevoie de pocăință?

– Da, am nevoie de pocăință, am zis hotărât să răspund până la capăt.

– Bine, atunci să vedem ce zice porunca a treia: *Să nu iei în deșert Numele Domnului, Dumnezeuului tău; căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui.* Observăm că această poruncă, ne cere să recunoaștem starea noastră de creatură a lui Dumnezeu, având obligația să îmbrăcăm comportamentul nostru față de Creator, în căldura aceluia respect care să arate o demnă și pioasă atitudine de închinare. Și nu e vorba numai de înjurături și blesteme, ci și când se vorbește în mod ușuratic sau nerespectuos despre Dumnezeu, sau când se rostește Numele Lui fără să fie nevoie. Matale ai respectat porunca aceasta?

– Nici pe aceasta, pentru că mereu rostesc Numele Domnului, zicând: Doamne, Doamne miluiește, dorind să arăt că sunt religios.

– Atunci ai nevoie de pocăință?

– Mai încape îndoială? am zis.

– Bine, atunci să mergem la o altă poruncă, a patra. Aceasta zice: *Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile, și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeuului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele,*

iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o. Înțelege care-i Sabatul?

– Duminica, care să fie, am zis surprins de întrebare.

– Așa ai auzit mata, dar ia să vedem ce zice porunca. Să mai citim o dată textul!

Soldatul citea rar și apăsător asupra cuvintelor-cheie din text. Cu cât citea, eram mai încurcat. După citire, Diaconu m-a întrebat:

– Înțelege care-i Sabatul?

– Nu prea înțeleg, am zis eu.

– Păi... vei înțelege când vom socoti zilele. Care-i ziua întâi?

– Luni, zisei eu.

– Asta o spun necunoscătorii Sfințelor Scripturi, mi-a replicat Diaconu Vasile.

– Atunci care-i, că văd că la mata toate sunt pe dos, răspunsei cam iritat și nemulțumit, din pricina neputinței mele.

– Știi în ce zi a săptămânii a înviat Domnul Isus? Întrebă liniștit soldatul, făcându-se că n-a observat iritarea mea.

– Duminica.

– Așa-i, dar a câta zi a săptămânii este duminica?

– Nu știu.

– Atunci să căutăm în Scriptură și să vedem în a câta zi a săptămânii a înviat Domnul; adică a câta zi a săptămânii este duminica. Să citim la Marcu 16,1-6: *După ce a trecut ziua Săbătului, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și Salome au cumpărat miroase, ca să se ducă să ungă trupul lui Isus. În ziua dintâi a săptămânii, s-au dus la mormânt dis-de-diminează, pe când răsărea soarele. Femeile ziceau una către alta: „Cine ne va prăvăli piatra de la ușa mormântului?” Și când și-au ridicat ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese prăvălită. Au intrat în mormânt, au văzut pe un tinerel șezând la dreapta, îmbrăcat într-un veșmânt alb, și s-au spăimântat. El le-a zis: „Nu vă spăimântați! Căutați pe Isus din Nazaret, care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde îl puseseră”.*

– După ce a trecut Sabatul, a câta zi spune aici că a urmat?

– Întâia, am exclamat uimit peste măsură.

– Foarte bine, a zis Diaconu Vasile. Dacă duminica este ziua întâi, să numărăm și să vedem care este a șaptea zi, recomandată de poruncă a fi respectată ca zi de odihnă. Deci, duminica este ziua întâi, luni doi, marți trei, miercuri patru, joi cinci, vineri șase, sâmbăta a șaptea. Am numărat bine?

– Da, da – am bâiguit nedumerit.

– Am reținut noi ce zi a binecuvântat Domnul, la creațiune, ca zi de odihnă? Să mai citim o dată textul din Geneza 2,2-3: *În ziua a șaptea Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea, pe care o făcuse; și în ziua a șaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfintit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise și o făcuse.* Deci, ce zi a binecuvântat Domnul pentru odihnă?

– Sâmbăta, a șaptea zi, am răspuns uimit de descoperirea pe care o făceam.

– Cred că ai înțeles exact ce trebuie, a zis Diaconu Vasile.

– Acum am înțeles că sâmbăta este ziua Domnului de la creațiune, am repetat cuprins de o bucurie neînțeleasă.

– Să citim și celelalte porunci și să continuăm!

Exod 20,12-17: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele, în țara, pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău. Să nu ucizi. Să nu preacurvești. Să nu furi. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău. Să nu poștești casa aproapelui tău, să nu poștești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău.*

În timp ce soldatul citea în Scriptură, mi se părea că am o revelație. Niciodată Dumnezeu nu-mi vorbise atât de limpede și de profund. Soldatul mi se părea un sol ceresc venit să mă trezească la viață. El mă privea cu atâta blândețe și lumină în ochi, încât îmi fulgeră în gând o întrebare: „Nu cumva acesta este un sol divin?”

– Aceste porunci, unchiule, le-am păzit noi, oare? m-a trezit el din cugetare.

– Nicidecum, nicidecum, am răspuns gânditor.

– Ai înțeles deci că, păcat înseamnă călcarea poruncilor din Decalog?

– Da, am înțeles.

– Știi care-i plata păcatului?

– Nu știu, zisei privind la el ca la o minune.

– În Romani 6,23 ni se spune: *Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru.*

– Bine, dar... toți murim, și-atunci de ce mai suntem credincioși? întrebai nedumerit.

– Moartea despre care se vorbește aici, nu este aceasta vremelnică, de care are parte orice om și pe care Isus o numește somn, ci e vorba de pierderea vieții veșnice. Ea se pierde prin păcat. Știi cum se poate scăpa de moartea veșnică?

– Nu știu, am zis sincer și supus.

– Prin credința personală, nemijlocită, nepovedită la preoți, duhovnici sau alți ierarhi. Prin credința în Domnul Isus Hristos, așa cum ne spune Faptele Apostolilor 4,12: *În nimeni altul nu este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți.*

Apoi, mi-a citat mai multe texte care întăreau cele susținute. După fiecare text, mă privea să vadă dacă am înțeles. Apoi, mi-a citit în 1 Ioan 1,5-9: *Iată mesajul pe care ni l-a încredințat Dumnezeu să vi-l transmitem: Dumnezeu este Lumina și în El nu se află nici un pic de întuneric. Prin urmare, dacă afirmăm că suntem prieteni, dar continuăm să trăim în păcat și în întuneric spiritual, mințim. Dacă însă, asemenea lui Hristos, trăim în lumina prezenței lui Dumnezeu, stabilim o minunată frăție și bucurie unii cu alții, iar sângele lui Isus, Fiul Său ne curăță de orice păcat. Dacă zicem că n-avem păcat deloc, nu facem altceva decât să ne înșelăm singuri și să respingem adevărul. Dar dacă Îi mărturisim păcatele noastre, ne putem bizui pe El că ne va ierta și ne va curăți de orice rău. Și e întru-totul drept ca Dumnezeu să procedeze astfel, întrucât Hristos a murit ca să ne spele cu desăvârșire păcatele.*

– Când cineva îți rezolvă o problemă așa de mare, cum ar fi iertarea păcatelor, e normal să te simți dator?

– Da, am răspuns cu siguranță.

– Și ce trebuie să fac cu această datorie?

– Să mi-o plătesc, am răspuns repede, nerăbdător să văd unde vrea să ajungă.

– Să vedem acum ce datorie avem noi față de un Mântuitor așa de bun și iertător. Să deschidem Scriptura la Eclesiastul 12, 13-14: *Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău. Vrei să te achiți de datoria aceasta față de Isus, care este gata să ne ierte și să ne mântuiască?*

– Vreau, sigur că vreau!

– Dacă vei face așa, abia atunci vei fi considerat sfânt de către Tatăl Ceresc, nu de oameni, așa cum spune Scriptura în Apocalipsa 14,12: *Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus. Aceștia sunt sfinții lui Dumnezeu.*

– Acum a sosit timpul să ne întoarcem la unitate. Înainte de a pleca vrem să te încredințăm Domnului, ca El să te întărească în hotărârea pe care ai luat-o acu', la această oră târzie din noapte. Vrei să iei hotărârea înaintea Domnului Isus, a Tatălui și a Duhului Sfânt, înaintea îngerilor și a noastră, ca martori, că vei sluji lui Dumnezeu cu adevărat și că îți vei pune toată credința în sângele ispășitor al Domnului Isus, păzind cu strictețe legile și poruncile Sale și că-L vei iubi și-L vei vesti și altora care nu-L cunosc?

– Vreau, vreau, așa să-mi ajute Domnul!

– Atunci să ne plecăm la rugăciune!

Diaconu Vasile a rostit o rugăciune deosebită. Toți plângeam. Când ne-am ridicat de la rugăciune, ne-am îmbrățișat ca frații. Înainte de a pleca, sergentul Turturică mi-a lăsat o broșură cu titlul *Scriptura descifrată*, o broșură despre profeția biblică și împlinirea ei. O pace dulce a pus stăpânire pe mine, căci o mare

lumină mă luminase. Niciodată în timpul mătăniilor sau posturilor nu simțisem o așa pace. Am încercat să dorm, dar pleoapele nu mi s-au închis.

Dimineața, în loc să merg la locul unde făceam mătăniile, m-am dus și mi-am ras barba. După ce am mâncat, am mers la fratele meu Lazăr și i-am istorisit totul. El a rămas pe deplin convins că adevărul era cel din Scripturi. Pe loc s-a hotărât și el să mi se alăture în noua credință.

Soția mea, văzând că mi-am ras barba a dus vestea în vecini, că soțul ei a înebunit. „Și-a ras barba”, spunea ea. Vestea a fost întărită de alte femei care mă văzuseră mergând și venind de la fratele meu Lazăr. Lucrul acesta a trezit curiozitatea oamenilor. Ei veneau și întrebau ce s-a întâmplat. Eu foloseam ocazia să vestesc noul adevăr.

– Dar rudele cum au reacționat? întrebă curios locotenentul.

– Rudele, până atunci, se făleau cu mine. Nu era un lucru mic să te lauzi că o rubedenie de-a dumitale era hagiul, om sfânt. Nu numai atât, dar cei ce fuseseră geloși pe rudele mele, care se făleau cu „sfântul lor”, acum, cu bucurie răutăcioasă, îi luau în batjocură și le ziceau: „Cum se face, mă, că sfântul vostru de la Athos a ajuns un eretic și nu mai e nimic?” Rudele mele erau foarte supărate.

Vâlva creștea mereu și oamenii se întrebau: „Cum se face că tocmai la această credință a trecut un om așa de deosebit?” La data aceea, încă mai eram agent de percepție. Așa că a trebuit să merg la șefii mei și să le spun că nu mai pot încasa în zilele de sâmbătă, deoarece este ziua de odihnă arătată în Scripturi. Șefii mei m-au luat în râs și m-au dat afară din serviciu.

Pierderea locului de muncă a mărit și mai mult curiozitatea oamenilor cu privire la noua mea credință. Fel de fel de oameni mă vizitau ca să discute cu mine. Într-o zi m-a vizitat preotul comunei, Dobre Manghiru. Am avut discuții interesante în mai multe rânduri. Preotul a rămas profund marcat de adevărul advent. A început să țină predici la biserică și să înlocuiască anumite

slujbe din tipic. Vorbea frumos preotul Manghiru, vorbea ca un pastor adventist!

Schimbările aduse de preotul Manghiru în slujire și tot mai intensele sale chemări la pocăință au început să-i deranjeze pe anumiți fruntași ai satului. Nemulțumiți de chemarea la cinste și evlavie, așa cum cereau și adventiștii, s-au adresat primarului. Primarul, un om lumesc, pus pe căpătuială și trai ușor, s-a adresat, într-o duminică, oamenilor care se întorceau acasă de la slujbă:

– Băi, oameni buni, voi vedeți că popa Manghiru s-a făcut adventist?

– Cum văzuși mata, domn' primar? a întrebat un bătrân care mergea în preajmă.

– Păi... voi nu vedeți că a început lumea să-i înțeleagă slujba? Nu vedeți că slujba lui nu mai e ortodoxă?

– Cum nu mai este, că mie îmi place? Acum înțeleg și eu ceva, zise un alt localnic.

– Nu, nu, nu mai face slujba cum o făcea popa Ivan, înaintașul său.

– Nici nu trebuie, pentru că nu înțelegeam nimic de la popa Ivan.

– Tocmai aici îi baiul, o slujbă îi mai sfântă și mai ortodoxă cu cât îi mai neînțeasă, continuă primarul.

– Lasă, domn' primar, să înțelegem și noi ceva; apoi, chemările la pocăință, chiar dacă se aseamănă cu ale adventiștilor, sunt din Scripturi. Am auzit zilele trecute că adventiștii sunt tot ortodocși, dar sunt dintr-aceia adevărați, de la începutul ortodoxiei, spuse cu siguranță și calm bătrânul ce pășea alături de primar.

– Orice ați spune în apărarea preotului, dacă nu revine la tipicul nostru ortodox, o să-i punem țoalele-n car și o să-l dăm afară din sat, că nouă popă adventist nu ne trebuie.

Oamenii au tăcut și s-au răspândit pe la casele lor.

Cum era de așteptat, spusele primarului au ajuns repede la urechile preotului. Aceasta l-a înfricoșat. O vreme, s-a luptat preotul Manghiru între chemarea adevărului și pâinea slujbei. În cele din urmă, a cedat amenințărilor celor care doreau slujbe după poftele

lor, care să nu acuze faptele lor rele. Așa cum zice și Scriptura în 2 Timotei 4,3-4: *Căci va veni o vreme când oamenii nu vor mai vrea să audă adevărul, ci vor umbla după învățători care să le spună doar ceea ce este pe placul auzului lor. Ei nu vor asculta ce spune Biblia, ci, cu nepăsare, vor urma propriile idei rătăcite.*

Așa s-a făcut că preotul Manghiru, de frica primarului a renunțat la adevărul care-i încălzise inima. Dar... de atunci i-a zburat bucuria de pe față și a fost totdeauna un om bolnav.

– Dar a mai avut discuții cu dumneata? a întrebat Tudor Petrescu.

– Nu, m-a respectat, dar m-a ocolit. Nu ne-a făcut nici rău, nici bine.

– Însă mă întreb, Hagiule, de ce preoții nu primesc adevărul vostru? A primit vreun preot sau prelat credința voastră? a întrebat locotenentul.

Hagiul s-a gândit puțin, în timp ce-și mângâia barba și a răspuns:

– Chiar cu câteva săptămâni în urmă, domnule locotenent, am luat cunoștință de minunata convertire la credința adventă a preotului Benedict Iliescu, originar din satul Păcureți, județul Prahova. Dacă Domnul ne va îngădui am să vă redau, cu o altă ocazie, experiența lui. Așa că Biblia a fost lăsată și pentru preoți sau păstori, indiferent cum se numesc ei.

– N-ai spus nimic despre botezul dumitale, părinte, îl întrepruse Ilie.

– Da, după evenimentele acelea, frații de la conducerea Bisericii Adventiste, luând cunoștință de convertirea mea l-au trimis pe fratele Dănilă Gheorghe, prezbiter cu binecuvântare, care m-a examinat și m-a botezat împreună cu fratele meu Lazăr și cu alte câteva persoane, care se atașaseră nouă, între timp. Era iarnă când ne-am botezat. Era spre sfârșitul lui ianuarie, în anul 1913. Am mers la râul Vedea, am spart gheața și am fost botezați. După botez am înființat prima grupă de adventiști în comuna Putineiu.

– Cum, nu erau biserici adventiste în zonă? întreabă mirat Tudor.

– Nu, nu erau. A doua grupă s-a înființat la Băduleasa. După aceea, au început să se grupeze toate persoanele care primiseră solia și care erau răspândite în satele de pe Valea Călmățuiului. Așa au apărut mici biserici adventiste la Turnu Măgurele, la Piatra, Pirlita și alte localități.

– Aceste organizări n-au ațâțat mânia bisericii majoritare? a întrebat scurt Tudor Petrescu.

– Sigur că da. O dată cu organizarea noastră, a început o cruntă prigoană, atât împotriva celorbotezați, cât și a celor ce simpatizau și cercetau adevărul. Am fost arestați și bătuți crunt. După ce eram eliberați, iarăși eram arestați.

– Iartă-mă că te întreb, nu te-ai gândit să renunți la credința aceasta, care vă aduce atâta necaz? a întrebat mirat locotenentul.

– O... nu! Entuziasmul iubirii dintâi ne dă putere să suportăm totul.

– Dar... cine vă producea atâtea necazuri? insistă locotenentul.

– Reprezentanții Bisericii Ortodoxe apelau, ca și acum, la brațul puterii civile pentru a ne constrânge să ne întoarcem la vechea credință. Cine crezi că te-a trimis pe dumneata, locotenente, să-ți riști viața, în această „misiune”... cum vrei dumneata să-i zici? Crezi dumneata că-ți faci datoria, apărând țara? De cine? De noi? Și noi ne iubim țara și neamul. Pentru că ne iubim poporul, facem aceste sacrificii; dorim să ducem solia speranței, și a mântuirii. Domnul va veni curând să judece lumea după Lege și Evanghelie, și poporul nostru nu cunoaște că în curând va sta la bara judecării. Noi am înțeles lucrul acesta din Scripturi și vrem să spunem și altora ce spune în Evanghelie. Aceasta-i „vina” noastră pentru care suntem urâți și persecutați. Dumneata, locotenente, nu vrei ca la ziua venirii lui Isus să fii printre cei credincioși, cu păcatele iertate?

Locotenentul privi îngândurat și răspunse după un timp:

– Ba da. Cine n-ar vrea? Dar... nu înțeleg cum de se amestecă în treaba asta armata și poliția?

– E simplu, zise Hagiul. Mulți dintre prefecți și jandarmi sunt rude ale preoților, chiliașilor și ale altor prelați. Pe de altă parte,

mitropoliții, patriarhul și alte înalte fețe bisericești sunt senatori de drept în parlamentul țării sau sunt deputați. Așa că vă dați seama. Dacă preoții nu știu să mânuiască Biblia, se pricep în schimb să folosească brațul puterii civile și politice. Așa că de aceea abuzurile și persecuțiile se țin lanț. Suntem purtați din post în post, uneori legați cu frânghii sau lanțuri, ca cei mai periculoși criminali, socotind că în felul acesta noi ne vom speria și mișcarea noastră adventistă va înceta. Noi am fost convertiți de Scriptură și numai Scriptura ne poate abate de la convingerea noastră. Nu sub presiune fizică am apucat calea cea nouă, ca să ne întoarcem, de frica pedepsei și a persecuției. Persecuția nu va stinge puterea noastră și nu ne va dovedi răătăciți. Ba... s-ar putea să ajute cauza noastră.

– Cum? întrebă șoptit și mirat locotenentul.

– Ați încercat să stingeți vreodată un foc, lovind cu bățul în jăromatic?

– Da, cred că da, răspunse nedumerit locotenentul.

– Ei... și ați reușit?

– Nu prea.

– Sigur că nu. Cu cât lovești mai tare în foc cu ciomagul, cu atât sar cărbuni mai departe, aprinzând alte focuri, care nu s-ar fi aprins, dacă focul cel mare n-ar fi fost lovit. Ați fost martor mai devreme la desfășurarea Cuvântului lui Dumnezeu în fața sătenilor de aici, din Rața. Dacă noi n-am fi fost arestați, sătenii aceștia n-ar fi ascultat solia lui Dumnezeu. Nu-i de mirare ca solia să fi mișcat inima lor și să răsară adventiști în locul acesta.

Un ciocănit nervos a zgâlțâit ușa încăperii și le-a întrerupt conversația. Curând, își făcură apariția jandarmul-șef și preotul. Păreau întunecați la față.

– Ce faceți aici, domnule locotenent? întrebă ironic preotul.

– Ce se vede, părinte.

– Mai mult se aude, domnule locotenent.

– Pe semne că nu prea v-a plăcut ce ați auzit, părinte.

– După cum nici dumitale nu-ți place să respecti disciplina militară și ordinele superiorilor.

– Despre asta răspund eu, părinte.

Și locotenentul a făcut semn oaspeților nepoftiți să părăsească încăperea și să discute în hol. Ajunși pe coridor, preotul îi mai atrase atenția locotenentului că a comis o mare eroare, lăsându-i pe arestați să vorbească mulțimii. Ba mai mult, de câteva ore asculta dezbateri rătăcitoare și de calomnie la adresa Statului Român și a sfintei Biserici Autocefale Ortodoxe.

– Voi da socoteală superiorilor mei despre modul cum mi-am făcut datoria.

– Chiar acum superiorul tău așteaptă la telefon.

– Despre ce vorbește? s-a adresat locotenentul către șeful de post.

– Căpitanul mi-a ordonat să vă invit la telegraf. Mai târziu, dumnealui o să sune și dorește să fiți acolo.

Locotenentul privea surprins, când la unul când la celălalt. Simțea că ceva nu-i în ordine. „La o oră așa târzie s-ar deranja căpitanul!” „Dar dacă-i adevărat?” se gândea locotenentul. După o oarecare frământare, s-a îndreptat spre sala de cantonament a soldaților, a dat câteva ordine sergentului și a plecat la telegraf.

La primărie, în biroul șefului de post, era așezată o masă, având pe ea bucate și zaibăr.

– Ne-am gândit că, în timp ce așteptăm sunetul telegrafului, să ne întărim trupul și sufletul cu ce-a dat Dumnezeu, a zis șeful de post.

– Chiar Dumnezeu le-a dat sau careva de pe aci din jur.

– Sunt de la părintele – zise jandarmul – și ce dă el dă Dumnezeu.

– Se poate, răspunse locotenentul curios că preotul lipsește.

Curând, atmosfera s-a încălzit în jurul mesei, în așteptarea telefonului care întârzia. Jandarmul povestea ceva hazliu despre prinderea unor hoți de găini, primarul insista asupra paharelor care se goleau din ce în ce mai repede.

Locotenentul, la început mai reținut, s-a prins în discuții uitând aproape de întârzierea telefonului.

După aproape două ceasuri de așteptare, locotenentul înțelese că nu va mai primi nici un telefon. Era cazul să se întoarcă la

pluton. După ce goli paharul ce-l avea în față, mulțumi politicos pentru tratația oferită de jandarm și primar. Nu era amețit, dar simțea o bună dispoziție, provocată de „sângele zaibărului”.

Era trecut de miezul nopții. Afară vântul își mâna constant caii spre apus. Carele lui răscoleau zăpada și făceau să trosnească plopii pe șoseaua satului. Fulgii de zăpadă, rari, erau mânați spre zări apuse. Cocoșii somnambuli anunțau trecerea în straja a treia. La școală, soldații dormeau, iar plantoanele vegheau pe coridor.

– Totul e-n ordine, băieți? îi întrebă locotenentul pe străjeri.

– Așa cum ați ordonat, domn' locotenent.

– Toată lumea doarme?

– Da, în afară de... și arată cu mâna spre cancelarie unde erau arestații.

– Ei de ce nu dorm?

– Păi... le-a dat părintele de lucru.

– Cum? întrebă sărind ca ars locotenentul.

– Păi... așa cum...

– Ce cum, bă, răspunde odată! îl prinse de mână locotenentul.

– Nu știu, domn' locotenent, domn' sergent știe.

Locotenentul intră în cancelarie. Aici, la lumina unei lămpi, arestații se oblojeau unul pe altul, ștergându-se de sânge și legând rănile mai dureroase. Erau vineți și umflați la față, gemeau la fiecare mișcare.

– Ce s-a întâmplat, oameni buni?

Un timp nici unul dintre cei trei nu răspunse.

– Cred că dumneavoastră știți mai bine, zise Ilie Petrescu.

– Cine v-a făcut asta? insistă locotenentul.

– Nu-i cunoaștem pe bătauși, nu sunt soldați. Au venit cu preotul.

Locotenentul a părăsit cancelaria și s-a îndreptat spre sala unde dormeau soldații. După ce l-a scos afară pe sergent l-a întrebat:

– Ce s-a întâmplat aici, sergent?

– Ce ați ordonat, domn' locotenent.

– Anume, ce am ordonat eu?

– Păi... ce mi-a transmis părintele.

– Ce anume și-a transmis părintele de la mine?

- Cum, nu știți, că doar nu m-o fi mințit părintele?
- Te rog să-mi povestești tot ce s-a întâmplat!
- După ce ați plecat dumneavoastră, pe când mă pregăteam să dau stingerea, a venit părintele însoțit de un jandarm, dar nu șeful de post, și mi-a spus că are aprobarea dumneavoastră să stea de vorbă cu arestații și să-i chestioneze în probleme de credință. Eu nu m-am opus, considerând că asta vă e dorința, doar plecaserăți împreună la primărie.
- Și cum a procedat părintele? întrebă locotenentul.
- Prea bine nu știu, pentru că jandarmul ne-a adus o damigeană cu vin ca s-o împart la soldați și-am fost cam ocupat. Dar am lăsat plantoanele să supravegheze. Să-i întrebăm pe ei!
- Bine, dar tu nu știi ce s-a întâmplat?
- Ba da, am aflat de la soldați.
- Ce ai aflat?
- Părintele a trecut alături în sala de festivități cu câte un arestat și i-a chestionat acolo.
- Și i-a bătut?
- Sergentul a lăsat capul în jos și a răspuns:
- Cred că i-a atins puțin.
- Puțin? Tu te-ai uitat la ei?
- Așa... în treacăt.
- Cu cine era părintele?
- Mai erau trei civili și jandarmul.
- Ascultă, sergent, dacă civilii îi eliberau pe arestați, ce se întâmpla cu noi?
- Oare, domn' locotenent!?
- În timp ce tu te ocupai de damigeană, civilii puteau dispărea cu arestați cu tot.
- Oare, domn' locotenent!?
- Ai încălcat ordinele mele directe, sergent, și te-ai dovedit incapabil de a veghea asupra obiectivului. N-am să uit această abatere, sergent. Acum, treci la odihnă!
- Locotenentul a luat apă din vasele aduse de soldați, i-a ajutat pe răniți să se spele și le-a promis că îi va răzbuna.

– Acum am înțeles că sunteți victime ale urii și răutății preoților și jandarmilor. Nu înțeleg de unde le vine ura împotriva voastră, dar mi-e clar că sunteți nevinovați.

– Domnule locotenent, noi știm de unde vine.

– Și pe asta o știi, Hagiule? De unde vine ura lor?

– De acolo de unde venea ura preoților și a cărturarilor, a aprozilor și a celor ce L-au răstignit pe Domnul Isus, care n-a avut nici o vină. Este ura minciunii împotriva adevărului. Isus, în capitolul 15,17-21, zice:

Cer să vă iubiți unii pe alții, fiindcă și așa din partea lumii veți avea parte de suficientă ură. Lumea v-ar iubi, dacă ați fi de ai ei, dar nu sunteți – fiindcă Eu v-am ales să ieșiți din această lume, și astfel ea vă urăște... Astfel, dacă pe Mine M-au persecutat, de bună seama că și pe voi vă vor persecuta... Oamenii din lume vă vor persecuta, fiindcă sunteți ai Mei, căci ei nu-L cunosc pe Dumnezeu.

– Este incredibil! zise locotenentul. Haideți să ne culcăm! Măine ne așteaptă o zi grea.

* * *

Capitolul VII

Sfârșitul primei săptămâni, după arestarea lui Tudor Petrescu și a celorlalți doi, s-a arătat neprietenos pentru șeful de post din Lacul Sărat. Era sâmbătă dimineață. Sosise la birou, ca de obicei. Deși era cald și curat, se enerva la tot ce i se părea nepotrivit. Venise mai devreme, dar nu pentru că ar fi avut treabă. Plecase din pricina a ceea ce auzise în propria casă. Aceasta îl scotea din sărite. Toată noaptea se chinuise. Nu putea să suporte gândul că-i va fi compromisă slujba și numele lui de... șef de post la jandarmi. Își iubea nevasta și n-ar fi dorit în ruptul capului să pună în pericol căsnicia lor, dar nici așa nu se putea. Era de neacceptat.

„Tocma-n casa mea, domnule, tocma-n casa mea! Asta nici unui rege nu i se întâmplă.”

Trase un sertar de la birou, scotocind fără țință printre lucruri. Puse mâna pe un răvaș. Îl despături încet, cu mâinile ținute-n frâu, ca să n-o ia razna și să rupă pergamentul galben. Văzând scrisul își aminti de unde venea. Parcurgea cu ochii textul și silabisea în gând cuvintele. După ce a terminat de citit, a ridicat capul și a repetat cu glas tare, privind pe fereastra ce căpăta culoarea luminii:

... Domnule Țugui, e-n interesul statului și al sfintei noastre biserici să stârpești această erezie care s-a cuibărit în teritoriul dumitale. Nu uita că dintre cei vizați fac parte și cei ce ți-au înmănat înscrisul. Băcălești, șef de post G. I.

„E ușor să dai sfaturi când nu ești implicat”, gândi cu voce tare, polițistul, „dar sunt sătenii mei, oamenii de care mă lovesc

zi de zi și nu-i ușor să-i lovești. Dar, dacă până la urmă sunt obligat s-o fac, o fac.”

După ce a împăturit la loc mesajul, l-a aruncat în sertar și s-a lăsat greoi în scaunul biroului. „Nu știi ce să fac? Cu cine să mă sfătuiesc?”

Gândul îi fu luminat de-o amintire. Auzea clar cuvintele Hagiului rostite în casa lui, cu câteva zile în urmă: „Vin momente în viața noastră când nu putem găsi părtășie și spovedanie la oameni. Cei din jurul nostru ne privesc fără putere, se zbat a ne ajuta, dar nu pot. Părinții plâng neputincioși, frații saltă din umeri, înțelepții și sfătuitoarii amuțesc, cărțile își închid copertele, iar lumea trece surdă și mută pe alături. Degeaba scrutezi zările în toate direcțiile, în zadar scotocești întunericul și cercetezi printre stele – rămâi singur în 'groapa ta cu lei'. Atunci doar unul poate să coboare unde ești tu. Acela este Isus...”

Tocmai că, din pricina acestui Isus, am atâtea probleme”, gândi polițistul. „Până și pe nevastă-mea, se pare, că-i gata să mi-o fure acest Isus. Plăsmuirea proștilor”, conchise el.

După un ciocănit ușor, ușa se deschise și intră jandarmul de serviciu.

- Ce-i? întrebă șeful de post supărat.
- Mintenaș o să aveți oaspeți, domn' șef.
- Pe cine?
- Pe popa.
- Bine.

După plecarea jandarmului, șeful de post se ridică și își îndreptă vestonul, aranjă hârtiile pe birou și se pregăti să-l aștepte pe preot, privind pe fereastră.

- Da, intră! răspunse jandarmul la ciocănitul discret în ușă.
- Bună dimineața, jandarmule, șefule – zise glumeț preotul.
- O fi bună, părinte, dacă pici așa de repede la mine?
- Dacă ai să ascuți voia Domnului, va fi bună, fiule. Dar parcă mă așteptai, de unde știai că vin?
- Un bun soldat al Maiestății Sale Regele nostru știe tot și vede tot, așa că nu știu de ce te miri! răspunse serios polițistul.

- Da! Și zici că știi tot și vezi tot?
- Prin atâția „ochi” care mă slujesc și atâtea „mâini” care mă servesc, zic că da.
- Și... care sunt ochii aceștia?
- Să zicem... dumneata, care vii acum, probabil să mă înștiințezi iarăși de vreo trăsnaie religioasă de-a ivanțiștilor.
- A... deci, cunoști, va să zică, ce pun la cale adventiștii împotriva sfintei noastre biserici.
- Și de ce ți se pare așa de periculos, părinte, ce fac adventiștii?
- Cum! Nu-i periculos, jandarmule, să cheme și să amăgească enoriașii ortodocși la adunările lor? Așa crezi dumneata, că nu-i periculos? Nu te-ai convins încă ce putere de convingere au predicile lor?
- Ei, cum? Chiar așa, părinte?
- Se vede că..., după ce ești polițist mai ești și...
- N-am vrut să te supăr, părinte.
- Aseară au fost zeci de săteni la adunarea lor. Astăzi, de asemenea, au invitat tot satul la slujbă. Mai mult decât atât, vor avea vizitatori și din alte localități. Rătăcirea se va răspândi, cum nu ne-am gândit. Și asta pe teritoriul dumitale și-n parohia mea.
- Păi, n-avem ce face, părinte, Constituția le dă libertate – zise polițistul lăsându-l pe preot să înțeleagă că nu-l interesează problema.
- Lasă Constituția-n pace, mânca-o-ai friptă de Constituție. Eu nu cunosc nici o Constituție. E constituția liberalilor. Eu am constituția mea și tu ai fost trimis să mă ajuți.
- Știu eu, sfinția ta, dacă așa stau lucrurile!
- Nu fi prost, polițistule! Tu știi că prefectul nostru e ginerele mitropolitului? Știi ce decurge din asta?
- Jandarmeria și armata sunt în slujba țării și a regelui, zise cu destulă supușenie jandarmul.
- Atunci trebuie să știi că biserica e țara; adică biserica noastră, a poporului.
- Părinte, nu știi de ce, ori de câte ori ne întâlnim trebuie mai întâi să ne ciocnim și abia după aceea să ne înțelegem prietenește. Hai să trecem la o discuție mai omenoasă!

Preotul care măsură nervos camera, îl privi cercetător, căutând să vadă dacă vorbește serios. Mânia i se stingea repede și zise:

– Eu am venit cu planuri serioase și gânduri curate. Am venit crezând că voi găsi în dumneata un bun tovarăș, care să mă ajute.

– Vă stau la dispoziție, părinte; dar aș vrea să discutăm altceva decât despre ivanțiști.

– Nu se poate, fiule, pentru că ei sunt dușmanii cei mai periculoși ai bisericii în aceste zile.

– Mai sunt și alți pocăiți, replică jandarmul.

– Mai sunt, dar nu-s așa de periculoși.

– De ce?

– Pentru că n-au tot adevărul și nu sunt așa de organizați.

– Adevărul, am înțeles că e-n Biblie, părinte, nu la pocăiți.

– Așa este, numai că ei mânuiesc cu viclenie Biblia.

– Și ce crezi că putem face?

– Eu am următorul plan: azi este sâmbătă. Ei au vestit o mare adunare. Vor veni mulți. Printre ei vor fi și oamenii mei. Ei vor aștepta acțiunea soldaților tăi.

– Cum adică acțiunea soldaților mei?

– Tu vei trimite soldații, sub pretextul că... vei găsi tu ceva. Și când vor ajunge acolo, vor provoca puțină panică și oamenii mei vor încerca să atace soldații tăi, apoi îi vei aresta și pe ceilalți capi ai ereticilor, sub acuzație de revoltă împotriva autorității de stat.

– N-ai înțeles, părinte, că metoda asta, nu ține? Ivanțiștii nu se tem de baionetele noastre, și... ne facem de ocară înaintea oamenilor. Ai văzut că după cele petrecute la arestarea Hagiului și-a lui Tudor Petrescu, oamenii au dat năvală la ei. Loviturile noastre îi ațâță și mai rău în patima vestirii credinței lor. Chiar nu vezi părinte, că persecutându-i le facem propagandă?

– Da, dar le facem propagandă rea.

– Urmarea este aceeași, părinte. Trezim mila și curiozitatea oamenilor pentru ei.

– Judecata dumitale e înșelătoare, jandarmule, dar înțeleg că ai intenția să nu colaborezi cu mine la stârpirea ereticilor.

– Nu cred în stârpirea asta, părinte.

– Dar crezi că atitudinea dumitale va fi cunoscută curând de prefect?

– Nu cred, părinte.

– De ce nu crezi?

– Pentru că am să colaborez cu dumneata. Și dacă se va dovedi că am dreptate, biserica dumitale va fi batjocorită.

– Ascultarea și supunerea față de sfânta noastră biserică face mai mult decât adevărul, fiule.

– Rămâne de văzut, părinte! Acum spune-mi, de fapt, ce vrei?

Preotul i-a vorbit amănunțit despre planul lui. Totul părea bine pus la punct. Șeful de post n-a avut ce comenta în legătură cu strategia propusă. Planul însă i se părea dur, prea violent față de niște oameni așa de pașnici. În timp ce preotul vorbea, își aducea aminte de cele auzite de la Hagiul în casa lui. De câte ori își amintea, sângele începea să-i alerge nebun prin trup. Aproape că nici n-a mai auzit ultimele cuvinte ale preotului. După ce stabiliră încă o dată amănunțele, preotul și-a aruncat mantaua pe umeri, i-a urat succes jandarmului și a ieșit pe coridor. Plutonierul, deschizând ușa, se pomeni în fața a doi săteni care așteptau la ușă să fie primiți.

– Domnule șef de post, dorim să vorbim cu dumneavoastră.

– Așteptați un moment, să-l conduc pe părintele!

Șeful de post îl ajunse din urmă pe preot și-i șopti cu subînțeles:

– Ce faci părinte, când îți intră vânatul în cătare? Apeși?

– Eu aștept un vânat mai mare, fiule.

– Și dacă pierzi totul?

– Pădurea e de vină și, alături de ea, gonacii.

– Bine... rămâne de văzut! zise împăciuitor jandarmul.

– Am să trec mai târziu să văd ce-au vrut ăștia – și făcu semn spre sătenii care așteptau pe hol.

Întors în birou, jandarmul îi privi o clipă pe cei doi săteni. Îi cunoștea, știa că sunt adventiști. Știa că cel mai în vârstă dintre ei este șeful bisericii din Lacul Sărat.

– Care e problema, nea Diniță?

– Domnule șef de post, nu v-am fi deranjat, dar în dorința noastră de a respecta rânduiala statului, vă aducem la cunoștință

că, noaptea trecută, mâini și inimi nelegiuite au pus foc bisericii noastre.

– Cum? Care biserică? – întrebă surprins jandarmul.

– Biserica noastră adventistă.

– De unde știți.

– Știm precis, domn' șef.

– Cunoașteți răufăcătorii?

– Nu.

– Atunci?

– Domnule șef – insistă prezbiterul Diniță – azi pentru noi este Sabat și, ca de obicei, am venit dis-de-dimineață la adunare, ca să facem focul în sobe. Dorim ca, atunci când se strânge poporul, să fie deja cald. În dimineața aceasta însă, am găsit biserica răvășită, covoarele arse, și mai multe scaune atinse de foc.

– Și cum de n-a ars casa?

– Domnul a stins răul...

– Domnul, Domnul, dar cum? insistă jandarmul.

– El are multe căi și mijloace.

– Vecinii au simțit?

– Credem că dumneavoastră ar trebui să-i cercetați pe vecini și urmele lăsate de foc.

– Sunt stricăciuni mari?

– Nu prea mari, covoarele și câteva scaune. Oricum, sala a fost afumată și perdelele stricate.

– Bine că nu s-a întins focul, zise jandarmul.

– Suntem de acord cu dumneavoastră.

– Ce bine ar fi dacă ați fi și în celelalte probleme de acord cu mine, zise jandarmul.

– Care probleme, domn' șef?

– Măi, oameni buni, vreau să mă ascultați, pentru că vreau să vă vorbesc ca un prieten, nu ca un slujitor al Statului Român. Nu ca un supus al Maiestății Sale, Regele, vă vorbesc, ci ca unul de-al vostru.

– Vă ascultăm, domn' șef.

– O, de m-ați asculta voi, ce bine-ar fi pentru toți.

– Spuneți, domn' șef.

– Măi, oameni buni, de la un timp voi sunteți o pricină de tulburare în teritoriul meu. Nu am nimic cu credința voastră, în sinea mea am și eu credință, dar nu fac din ea o pricină de poticnire pentru alții. Nu deranjez cu ea pe nimeni. Mi se rupea inima când a trebuit să-i pun între jandarmi pe Tudor și pe ceilalți doi și să-i trimit cine știe unde.

Eu vă respect și vă apreciez, dar ați devenit greu de suportat cu credința voastră. Deranjați prea mulți oameni, deranjați Biserica Ortodoxă. Vă rog să încetați cu propaganda voastră și să nu mai vorbiți despre sfârșitul veacului. Aceasta îi deranjează pe mulți. Lăsați oamenii să trăiască liniștiți, fiecare cu credința lui. Hei, ce ziceți, încheiem tratatul buneii înțelegeri?

– Domnule șef – zise prezbiterul Diniță – recunosc în cele spuse dorința de bine și de bună înțelegere. Apreciem cuvintele frumoase adresate nouă. Suntem adepți ai păcii și buneii înțelegeri și luptăm pentru ele până la Legea lui Dumnezeu.

– La ce fel de lege vă referiți?

– Ne gândim la ordinul lui Isus din Luca 9,60, care zice: *Lasă morții să-și îngroape morții și du-te de vestește Împărăția lui Dumnezeu.* Acest ordin este atât de categoric pentru noi, încât nici chiar moartea celor dragi ai noștri nu ne poate opri de la aceasta. Chiar dacă cei dragi sau frații de credință ne sunt trimiși la moarte, noi nu ne putem opri din vestirea Evangheliei. Așa zice El: ... *Datoria voastră este de a predica lumii întregi despre sosirea Împărăției lui Dumnezeu.* (Luca 9,60). Cu toată bunăvoința noastră, domnule șef, dar nu putem să încetăm vestirea.

– Bine, oameni buni, dar adevărul vostru aduce tulburare și zăzanie în familii.

– Așa este, domn' șef, Domnul Isus ne-a spus asta în Matei 10,34-36: *Să nu credeți că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fică de mama sa, și pe noră de soacra sa. Și omul va avea de vrăjmași chiar pe cei din casa lui.* Adevărul provoacă

nemulțumire în inima celor care-l resping. Și propovăduirea lui Isus a provocat mânie în inima fariseilor, a cărturarilor și mai ales a preoților. Biserica majoritară din timpul Domnului Isus s-a simțit jignită și ofensată de propovăduirea Domnului Hristos. Așa că ce se întâmplă s-a mai întâmplat, domnule șef, și chiar se va mai întâmpla.

– Eu un singur lucru doresc, oameni buni, în teritoriul meu vreau să fie liniște și nu vreau răzmeriță. De aceea vă invit la pace cu Biserica Ortodoxă, cu preotul și cu ceilalți.

– Noi nu avem nimic cu preotul și nici cu Biserica Ortodoxă, dar trebuie să ne împlinim misiunea. Și ar mai fi ceva, domn' șef; nu putem ține ascunsă vestea bună pe care Scriptura ne-a descoperit-o. În noi s-a născut o bucurie pe care n-o putem ascunde. Așa se întâmpla și pe vremea Domnului Isus, când oamenilor li se deschideau ochii și vedeau lumina, Îl vedeau pe Isus. Într-o zi, când plecau din Capernaum, *s-au luat după Isus doi orbi, care strigau și ziceau: „Ai milă de noi, Fiul lui David!” După ce a intrat în casă orbii, au venit la El și Isus le-a zis: „Credeti că pot face lucrul acesta?” „Da, Doamne”, I-au răspuns ei. Atunci S-a atins de ochii lor, și a zis: „Facă-vi-se după credința voastră!” și li s-au deschis ochii. Isus le-a poruncit cu tot dinadinsul și le-a zis: „Vedeți, să nu știe nimeni”. Dar ei, cum au ieșit, au răspândit vestea despre El în tot ținutul acela. (Mat. 9,27-31). Vedeți, domnule șef – nu poți să-L ascunzi pe Isus când L-ai descoperit. Când S-a atins de ochii sufletului și ai început să-L vezi pe El, nu poți să taci. Noi am fost vindecați de El. În viața noastră, s-au schimbat multe lucruri. Dumnezeuvoastră ne-ați cunoscut pe unii dintre noi și înainte de a primi credința și vă amintiți ce probleme aveți cu noi? Vă amintiți ce familii chinuite aveam? Acum mai este ceva din trecut?*

– Tocmai aici este problema mea – zise polițistul. Eu cunosc acest lucru și tocmai aceasta mă oprește să lovesc cu toată puterea în voi. N-aș dori să vă mai am clienți, ca pe vremuri. Dar... un fel de clienți tot vă am. Poate că așa mi-o fi mie scris să nu scap de voi.

– Pe noi nu ne deranjează întâlnirile cu dumneavoastră, pentru că vă vrem fericit și împăcat cu Dumnezeu.

– Deci până aici ați ajuns?

– Până unde, domn' șef?

– Până la a amăgi organul de stat?

– Ce vrem noi nu este ispitire la păcat, domn' șef.

– Cum nu e? Când îmi cereți să-mi trădez biserica și regele.

– Nicidecum. Noi dorim să vă iubiți ca și noi, țara și neamul și Dumnezeu. Și să nu mai loviți în ele ca acum.

– Ce acuze sunt astea, nebunilor? Nu-mi iubesc eu țara și neamul?

– Atunci de ce sunteți împotriva acelor care-i aduc lumina? De ce doriți s-o țineți sub întuneric? De ce sunteți împotriva acelor care doresc să o pregătească pentru întâlnirea cu Domnul Isus, la a doua venire? De ce faceți jocul celor ce, pentru un câștig mârșav, țin în întuneric spiritual o lume întregă? De ce, domnule șef, dacă vă iubiți țara și neamul?

– După câte văd, ați venit să mă judecați, nu?

– Noi nu vă judecăm. Dumnezeu este Judecătorul.

– Atunci ce faceți?

– Noi am venit, să vă cerem să ne apărați de mânia celor răi.

– De ce tocmai eu?

– Pentru că sunteți „orânduirea” îngăduită de Dumnezeu în locul acesta și pentru că iubiți adevărul, cinstea și buna înțelegere.

– Bun, și pentru că voi iubiți aceleași lucruri, vă cer ca azi să nu mai aveți întâlniri la biserica voastră. Prin întâlnirea de aseară, ați supărat rău Biserica Ortodoxă. Ați primit între voi ortodocși și ați invitat pentru azi și pe alții. Pentru a preveni unele tulburări și acte ilegale, vă cer să întrerupeți activitatea voastră din biserică. Vă puteți ruga la casele voastre. Ajutați-mă să pun ordine și, după ce se mai stinge mânia împotrivilor voștri... Din puținele mele cunoștințe de religie, mi-amintesc că și Isus obișnuia să plece pentru o vreme din locul unde I Se ridica împotrivire. Chiar Se ascundea până trecea furia adversarilor Lui. Voi, care spuneți că

Îi sunteți urmași, ar trebui să faceți la fel. Deci timp de câteva săptămâni să nu mai aveți întâlniri, da? Ați înțeles ce vă cer?

– De înțeles am înțeles, domn' șef, dar n-am zis „da”.

– Și de ce nu ziceți și „da”? Nu pricepeți că vă vreau binele?

Urmără câteva momente de tăcere. Polițistul urmărea intens fețele și mișcările oaspeților săi. Prezbiterul Diniță era foarte frământat. Se ruga în sine ca Domnul să-i dea un răspuns înțelept.

– Hai! Dați-mi un răspuns, că mai am și alte treburi.

– Domnule șef – luă cuvântul prezbiterul Diniță – noi am înțeles dorința dumneavoastră de a ne apăra împotriva răilor, dar Biblia ne dă o altă poruncă, în privința aceasta și noi trebuie să alegem între porunca Bibliei și porunca dumneavoastră, așa că vă întreb pe dumneavoastră: Ce ar trebui să alegem? Porunca Bibliei sau porunca dumneavoastră?

– Nu-nțeleg la ce poruncă te referi!

– La porunca Scripturii, care ne cere să nu neglijam îndatoririle noastre către biserică și întrunirile din cadrul ei, cum fac unii, ci să ne încurajăm și să ne prevenim unii pe alții, mai cu seamă în vremuri ca acestea, când ziua întoarcerii Sale e atât de aproape.

– V-a dat Biblia o poruncă până și în sensul acesta? Întrebă mirat șeful de jandarmi.

– Da. Priviți aici!

Diniță a deschis la Evrei 10,25 și a citit sub ochii jandarmului: *Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obiceiul; ci să ne îndemnăm unii pe alții și, cu atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie.*

– Nu știu cum s-o mai scot la un fel cu voi! Văd că este imposibil să ne înțelegem. Eu vă ordon să nu vă mai adunați și să nu mai faceți propagandă ideilor voastre.

– Domnule Țugui, în biserica noastră este un principiu care nu ne dă voie să hotărâm noi doi în numele tuturor.

– Păi nu sunteți voi, șefii?

– Chiar dacă. La noi, biserica și poporul hotărăsc în cazuri de felul acesta.

– Cum? Ca la ăia din... Răsărit?

– Nu ca la „ăia”, ci ca-n Biblie. În cartea Faptele Apostolilor ni se spune că, atunci când primii creștini aveau probleme care priveau întreaga obște, apostolii convocau adunarea și credincioșii hotărârau ce au de făcut. Cred că acesta este și cazul nostru.

– Este treaba voastră cum veți face. Eu vă avertizez că, dacă în următoarele săptămâni vă adunați, veți suporta biciul stăpânirii. Voi trimite mai târziu oamenii mei să cerceteze urmele focului și sper să nu vă găsească adunați.

Șeful de post făcu semn că întrevederea a luat sfârșit și-i pofteste să elibereze biroul. Cei doi adventiști erau vizibil frământați. Situația era destul de încurcată. Ajunși în șosea, s-au oprit ca să hotărască ce au de făcut.

– Frate Stan, cum crezi că e bine să facem?

– Păi... cred că așa cum i-ați spus șefului de post.

– La care spusese te referi?

– Să întrebăm adunarea!

– Va fi destul de greu. Azi s-au anunțat oaspeți, avem Săptămâna de Rugăciune, apoi sunt mulți săteni care vor să ne viziteze în urma arestării Hagiului și a lui Tudor. Nu vom putea avea o adunare de consfătuire, e ceva imposibil de acceptat.

– Polițaiul ne-a vorbit ca și când hotărârea de a ne lovi era luată – rupse tăcerea Stan.

– Dacă nu avea o hotărâre luată, n-ar fi fost așa de îngăduitor. Chiar atunci când l-am tratat mai aspru, el a răspuns liniștit.

– De ce, oare?

– Încearcă să-și păcălească conștiința cu atitudinea sa binevoitoare. S-a purtat frumos cu noi, ca să-și făurească scuze în fața conștiinței, pentru ce are să facă.

– Crezi că ne va lovi?

– A și spus-o, la plecare.

– De ce i-ai răspuns numai cu Scriptura?

– Ca să vadă, încă o dată, cu cine se luptă.

– Ai mai folosit vreodată textul din Evrei 10,25, argumentând ca acum? Noi mai înțelegem și altceva prin textul acesta.

– Pentru unul ca polițaiul nostru, sensul acesta e valabil. N-am mai folosit niciodată textul ca argument într-o astfel de problemă.

Ulița Bisericii Adventiste era pustie. Însemna că nu începuse sosirea credincioșilor la ora de rugăciune. Era bine, gândeau cei doi. Aveau timp să rânduiască sala de adunare. Nu-și explicau cum de s-au strâns covoarele într-un loc și au ars singure. De ce au găsit gălețile cu apă goale și lăsate în sală. Bănuiau că o mână omenească a stins focul și a făcut-o chiar în grabă. Cel mai mult le dădea de gândit urmele de sânge, găsite aproape de ușa de la ieșire.

Când primii sosiți au deschis ușa adunării, totul era aranjat. Cei doi conducători nici nu simțiseră când a trecut vremea. Oricum erau bucuroși că sala era primitoare și călduroasă. După primii sosiți, ușa de la intrare s-a deschis și s-a închis permanent. Într-un sfert de ceas nu mai erau locuri pe scaune și oaspeți tot soseau. Se părea că întregul sat curgea spre Biserica Adventistă. Mulți dintre cei ce veniseră vineri seara erau prezenți. Apoi, veneau alții noi. Într-o jumătate de ceas, sala era arhiplină. Membrii bisericii se retrăseseră în camera comitetului, care se deschidea direct din sală.

Ora de rugăciune, ținută de Stan Jilavu, a fost o mare ocazie de studiere a Scripturii, pentru noii veniți.

Studiul Școlii de Sabat a fost, de asemenea, ținut public. Deși trecuseră peste două ore de când ascultau, oaspeții nu erau obosiți și nu se plictisiseră. Nimeni nu dorea să plece, ba mai mult, alții încă mai soseau. Puține familii din sat nu erau reprezentate de cineva dintre ai lor la adunarea adventistă. Pauza de la ora zece a dat ocazia și ultimilor musafiri să-și găsească un loc în sală.

Serviciul public de la ora unsprezece a oferit unele surprize plăcute celor prezenți. După prezentarea subiectului de rugăciune, prezbiterul Diniță a prezentat oaspeții. Printre ei se afla unul care a stârnit curiozitatea celor prezenți. Prin statura lui athletică și serioasă, impunea oricui respect și părea un om serios. În ciuda dimensiunilor sale, fața lui exprima multă bunătate și blândețe. Când s-a anunțat din ce sat vine, un murmur s-a pornit în sală. Era din aceeași localitate cu Hagiul.

– Sunt nepotul Hagiului Ștefan, arestat acum o săptămână, aici, la dumneavoastră. Am venit să aflu vești despre el și să petrec un Sabat cu voi, care sunteți încercați – a început el să se prezinte.

– Biserica ar dori să ne împărtășești ceva din experiența venirii tale la credință, îi ceru Diniță.

– Totdeauna o fac cu plăcere, mai ales că venirea mea la credință este legată de viața și lucrarea unchiului meu, Hagiul Ștefan. Venirea la credință a unchiului meu a produs multă tulburare în familia noastră. Noi, rudele, nu suportam să-l mai vedem. Ne simțeam rușinați față de lume, ca și când am fi făcut o faptă din cale afară de urâtă. Sătenii simțeau că ne e rușine și nu pierdeau nici o ocazie să ne tachineze și să ne ațâțe împotriva unchiului. Eu, ca unul mai tânăr, suportam cel mai greu batjocura tovarășilor mei de cârciumă. Veneam de multe ori acasă și mă certam cu mama, care era sora unchiului meu, din pricina a ceea ce-mi ziceau oamenii din sat. Nici dânsa nu aproba fapta unchiului meu, în ce privește credința. Și dumneaei îl ocăra ori de câte ori îl întâlnea, dar în fața mea îl apăra.

După o ceartă zdravănă cu mama, m-am hotărât să mă duc să-i trag o bătaie unchiului meu Hagiul. Dar o bătaie din care să se aleagă cu ceva, care, mai curând sau mai târziu, să piară și astfel să scăpăm de rușine. Am băut ceva, ca să am curaj și am mărturisit planul meu unui camarad în care aveam încredere. De autorități nu mă temeam, pentru că ei ar fi mulțumit aceluia care i-ar fi scăpat de Hagiul Ștefan. Camaradul meu a fost așa de nerăbdător să vadă ce fac, încât m-a însoțit până în poarta unchiului meu. A rămas acolo să vegheze și să mă aștepte la ieșire. El mă încuraja și-mi ținea isonul.

După ce am intrat în casă, am constatat că unchiul meu era singur. Tocmai bine, mă gândeam, dacă moare nu sunt martori împotriva mea. Când am ajuns în camera unde era unchiul, l-am găsit citind pe o Scriptură mare, bisericască. Sta lângă sobă pe un scaunel cu Scriptura pe genunchi și citea din ea. Am intrat, cu fața întunecată, ținând la spate o bâtă scurtă.

– Bine ai venit, nepoate, ia loc pe pat, ca să putem discuta!

Ca răspuns la binețea lui, i-am răspuns:

– Așa unchiule, hai, ne-ai făcut neamul de răs cu rătăcirea dumitale.

Privea la mine senin, blând și cu un zâmbet plăcut pe față. După câteva clipe de tăcere, mi-a răspuns:

– Măi, nepoate Ignat, și eu credeam până nu demult că ce spun adventiștii ar fi o rătăcire. Eram gata, să-i condamn în orice ceas. Aș fi fost în stare să ridic mâna pentru moartea lor, așa eram de convins că sunt niște rătăciți. Dar acum, de când am citit Sfânta Scriptură și am văzut ce spune la Matei 22,29, că rătăciți sunt cei ce nu cunosc Scriptura mi-am schimbat vechea părere. Când eu am citit textul acesta care zice: *Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu*, mi-am zis: „Da, eu cunosc Scripturile? Eu cunosc puterea lui Dumnezeu care-l schimbă pe om și-l face din rău, bun?” Când am citit la Ioan 3,3 unde zice: *Adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu*, m-am întrebat: „Tu, Ștefane, hagiule, sfântule, cum îmi place să mi se zică, tu te-ai născut din nou? Adică ai o viață sfântă, ca să crezi că vezi Împărăția lui Dumnezeu? Puterea aceasta de transformare o cunosc eu? M-a schimbat ea pe mine?” Și drept să spun, nepoate, nu cunoșteam nici Scriptura, nici puterea lui Dumnezeu, care îl transformă pe om. Deci eram în rătăcire. Dar, după o cugetare adâncă, mi-am zis: „De ce să rămân eu în rătăcire și să nu merg pe calea cea dreaptă?” Și vezi mata, nepoate, de aceea m-am atașat acestei credințe, bazate în totul pe Sfânta Scriptură. Și-acum nu te supăra că te întreb și eu pe mata, ce zici, cum stai? Mata’ cunoști Scripturile? Ești transformat în adevăr? Cunoști puterea lui Dumnezeu, care îl face pe om mai bun, mai credincios, mai evlavios de cum erai, hai, ce zici?

Încremenisem, priveam și nu-mi venea să cred că acesta-i unchiul meu, pe care-l știam un om aspru, care nu suporta să-l înfrunți sau să-l superi. Chiar și după ce venise din hagiălăc era greu de mulțumit în vorbă. Privindu-l cum vorbea liniștit și cumpătat,

iar în ochi îi mija lacrima, am simțit cum mă lasă mânia și planurile mele rele se stingeau. Când am văzut prima lacrimă prăvălindu-se peste obrazul ars de soare, am simțit că mă iubește. Vorbele au început să mă ardă și să-mi strângă inima. Am izbucnit în plâns și am zis:

– Unchiule, eu venisem stârnit de alții să te bat că ești rătăcit, dar văd că nu dumneata ești rătăcit, ci eu și cei ca mine, care nu cunoaștem Evanghelia. Unchiule, te rog să mă ierți pentru gândul cel rău cu care am venit aici! Vreau ca de acum încolo să merg și eu cu dumneata pe această cale a adevăratei credințe.

Unchiul meu a privit la mine, m-a încurajat, m-a asigurat de iertarea lui, apoi mi-a citit un pasaj din Scriptură. Eu, după ce m-am liniștit i-am pus mai multe întrebări lămuritoare. Când a socotit că mi-a spus destule, a îngenuncheat cu mine și a făcut o rugăciune de consacrare și predare în mâna lui Dumnezeu. M-a condus până la poartă, unde am mai stat puțin de vorbă, înțelegându-ne asupra întâlnirilor următoare.

Aproape că uitasem de tovarășul meu în cele rele, care mă aștepta pe uliță. Acesta mai adunase câțiva și așteptau curioși să ies și să le povestesc isprava. Când, într-adevăr, le-am povestit ce s-a întâmplat și ce hotărâre am luat, s-au depărtat de mine, dezamăgiți, batjocorindu-mă.

Zilele următoare, le-am petrecut mai mult în tovărășia unchiului meu, Ștefan Hagiul. Studiam împreună și îl ajutam la treburile gospodăriei, în timp ce el îmi propovăduia adevărul. Seara sau după-amiaza, mergeam cu el în vizite. Eram bucuros să aud mereu experiența venirii lui la credință, așa cum o povestea prietenilor de adevăr. Această experiență aducea multă convingere în sufletele celor care o ascultau.

– Vrem s-o auzim, vrem s-o auzim! se auziră câteva voci din sală.

Prezbiterul Diniță a intervenit și a promis ascultătorilor că, după-amiază sau într-o ocazie următoare, o vor povesti.

– Iar acum, te rog să continui, frate Caravețeanu – se adresă, prezbiterul, musafirului.

– La câteva luni de la convertirea mea, am plecat într-o seară cu unchiul Ștefan Hagiul să vizităm o familie interesată de adevăr.

La plecarea din familia prietenilor, am fost opriți la un colț de uliță. Un grup de vrăjmași ai adevărului ne-a atacat cu bâtele. Erau porniți pe rău, în timp ce se lăudau că sunt adevărați creștini ortodocși. Ei credeau că apărarea credinței strămoșești se face cu ciomagul și cu înjurături. Acestea erau argumentele lor cele mai bune. Ne-au lovit cu ciomegele în cap, până am căzut amândoi în nesimțire. Văzându-ne la pământ și crezând că ne-au omorât, bătașii s-au împrăștiat. După un timp, aerul rece al nopții ne-a adus în simțire. Când ne-am revenit, cu mare greutate ne-am târât până la casa unchiului.

Vestea pățaniei noastre s-a răspândit repede printre frați. La scurt timp ne-am pomenit cu un grup dintre ei. Au fost foarte impresionați de starea jalnică în care eram. Eu fusesem lovit mai rău în cap, iar unchiul mai mult peste mâini.

Unchiul le-a vorbit fraților despre exemplul lui Pavel, care a primit multe bătăi, dar toate au devenit mijloace puternice în trezirea interesului pentru credință. Căci – zicea Hagiul – nimic nu se întâmplă fără îngăduința Domnului, și El știe pentru ce îngăduie toate acestea. Pe când vorbea unchiul Ștefan Hagiul despre aceste lucruri, unul dintre frații veniți s-a repezit la mâinile umflate ale Hagiului, le-a apucat cu duioșie și a început să i le sărute zicând: „Lasă-mă, frate Ștefane, să sărut cu buzele mele locul unde ai primit loviturile celor răi!”

– Frate Ignat – zise prezbiterul – propovăduiați numai în satul vostru, sau aveți cunoștințe și în alte sate?

– Cât am călătorit eu cu unchiul Ștefan, am propovăduit prin Băduleasa, Cârloman, Pârlita, Belitori, Peretu, Seaca, Dracea, Ologi, Turnu Măgurele, Troianu, Piatra, Udupu, Zimnicea și alte localități.

– Ați fost întâmpinați cu dușmănie? V-au mai atacat undeva?

– Aproape în toate aceste localități am întâlnit împotrivire. De cele mai multe ori, ne feream de ochii împotrivorilor. Dar

am luat bătaie, mai multă sau mai puțină, aproape de fiecare dată. Preoții erau cei care organizau atacarea noastră.

– Dumnealor vă loveau? insistă Diniță.

– Aproape întotdeauna preoții ne loveau. Unchiul Ștefan avea un fel al lui de a întâmpina loviturile preoților. Într-o localitate, în timp ce preotul și câțiva bătauși tăbărăseră asupra noastră cu ciomegele, unchiul a început să strige: „Dă mă, dă, că de câte ori ai să lovești, de atâtea ori are să iasă câte un adventist în satul acesta. Câte lovituri ai să dai, atâția adventiști au să iasă”. Când preotul l-a auzit spunând așa, a început să strige la bătauși: „Oprțiți, oprțiți loviturile, că ies prea mulți”. Și într-adevăr, întotdeauna au ieșit mai mulți adventiști decât numărul loviturilor.

– Autoritățile locale cum priveau lucrarea voastră? a întrebat prezbiterul.

– Autoritățile din Putineiu au fost tare nemulțumite de trecerea mea alături de unchiul Ștefan. Neputând face ceva, i-au reclamat prefecturii pe adventiști, ca elemente tulburente, și în special pe mine și pe unchiul meu. Într-o zi, ne-am pomenit chemați de însuși prefectul județului, Nicolae Racotă. Era un om mândru și orgolios. Când ne-a văzut la el în birou, ne-a luat la rost, adresându-se mai mult unchiului meu.

– Ascultă, cetățene, tu știi că în statul român este o biserică majoritară, Biserica Ortodoxă, care are de spus un cuvânt greu în țara asta și peste cuvântul căreia nu se poate trece ușor? Tu îți dai seama că, prin propagandă adventistă, este jignită Biserica Ortodoxă? Vă ordon să încetați imediat, atât voi, cât și tovarășii voștri de păreri și să reveniți imediat în sânul bisericii noastre ortodoxe, strămoșești.

Întrebându-ne ce avem de zis, unchiul Ștefan Hagiul a răspuns:

– Să trăiți, domnule prefect, ce spuneți dumneavoastră acum s-a mai spus pe vremuri ucenicilor Domnului Isus, de către biserica majoritară, Biserica Ortodoxă Iudaică și iată cum s-au petrecut lucrurile, și unchiul a scos Biblia din buzunar și i-a citit din Faptele Apostolilor 4,56.18-20: *Au pus mâinile pe ei, și i-au aruncat în temniță până a doua zi; căci se înserase. Însă mulți din cei ce*

auziseră cuvântarea au crezut; și numărul bărbaților credincioși s-a ridicat aproape la cinci mii și, după ce i-au chemat, le-au poruncit să nu mai vorbească cu nici un chip, nici să mai învețe pe oameni în Numele lui Isus. Drept răspuns, Petru și Ioan le-au zis: „Judecați voi singuri dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu; căci noi nu putem să nu vorbim despre ce am văzut și am auzit”.

Noi, domnule prefect, nu putem să nu vorbim despre experiența noastră puternică, pe care am avut-o la convertirea noastră. Eu nu pot să tac, așa cum tăceam înainte de a cunoaște Scriptura. Nu pot să nu vorbesc despre Evanghelie, despre Legea lui Dumnezeu și despre a doua Lui venire. Căci iată ce spune Biblia despre cei ce vor tăcea, în timp ce cunosc un adevăr lăsat de Dumnezeu a fi vestit – și a citit în Ezechiel 33,7-8: *Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să ascuți Cuvântul care iese din gura Mea, și să-i înștiințezi din partea Mea. Când zic celui rău: „Răule, vei muri negreșit!” și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta.*

Așa stând lucrurile, domnule prefect nu vă dăm nici o asigurare că vom înceta să vestim și să înștiințăm lumea despre apropiata revenire a Domnului Isus. Noi trebuie să spunem că cei ce nu vor să se pocăiască și să se pregătească pentru întâlnirea cu Isus, vor fi aspru pedepsiți pentru păcatele lor, la venirea Regelui regilor.

Prefectul privea năuc la unchiul meu. Trezindu-se din mirarea lui, s-a întors spre un subaltern al său și a ordonat ca drept pedeapsă pentru neascultarea noastră, să fim arestați, să fim bătuți și duși acasă în satul nostru, din post în post, pe ruta cea mai ocolită. Așa că am făcut 45 de kilometri în 8 zile. Călătoria a fost o bună ocazie de propovăduire. Oamenii satelor pe unde treceam ne întrebau de ce am fost arestați. Unchiul îi făcea curioși, răspunzându-le: „Pentru credința Domnului Isus, taică, pentru credință”. Oamenii deveneau curioși și cereau amănunte. Și acesta era un bun prilej pentru a vesti adevărul.

În ciuda numărului mare de ascultători, nu se simțea nici o mișcare în sală. Ascultau cu sufletul la gură, încordați să nu piardă nici un cuvânt. Din când în când, câte un oftat sau un gest de mirare arăta că sala e plină de ascultători.

Brusc, oaspetele fu oprit din povestire de o voce dură și poruncitoare.

– Faceți loc, dați-vă la o parte, să vedem ce se întâmplă aici! Nu se mișcă nimeni de pe loc!

– Casa e înconjurată de poliție, așa că n-aveți unde fugi.

Mulțimea începu să se agite și să se miște dezordonat. Ușa de la intrare era barată de jandarmi. Când ajunsese în față, sergentul ce conducea trupa de jandarmi, a privit peste cei adunați și a zis:

– Cu a cui permisiune ați venit aici? se adresă el oaspeților.

– Nu știam că trebuie să-ți cer dumitale voie, când ies din casă. Cine te crezi de ne iei așa – răspunse un bărbat.

Era cunoscut de ceilalți ca fiind un apropiat al preotului, la anumite ceremonii.

– Care ești mă, ia arată-te să-ți văd tiuga. Ia-l în seamă caporal – se adresă sergentul unui jandarm, care sta în ușă.

– Să pună mâna pe mine, dacă vrea să-și piardă chipiul – replică vocea răzvrătitului.

Conducătorii bisericii intuiră ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi continuat într-un astfel de spirit. Prezbiterul Diniță se adresă sergentului:

– Domnule sergent, știm că ați venit ca urmare a cererii noastre de a cerceta urmele incendiului din noaptea trecută. Vă așteptam dimineață, înainte de a începe slujba noastră de Sabat. Acum, dacă socotiți că trebuie să vă împliniți datoria, trebuie să eliberăm sala, ca să puteți vedea urmele focului. Dacă aveți ordin să faceți arestări, noi conducătorii bisericii vă stăm la dispoziție.

– Oameni buni – și se adresă mulțimii – după cum ați aflat și ați văzut, azi-noapte am avut un incendiu. Era normal să anunțăm autoritățile în vederea cercetărilor. Acesta este motivul venirii jandarmilor. Ei nu sunt împotriva noastră, ci vor să ne ajute. Au fost totuși nemulțumiți că noi am intrat în sală înainte să începă

cercetările. E greșeala noastră, a conducerii bisericii și vom răspunde pentru aceasta. Acum vom încheia adunarea noastră cu un imn, apoi fratele Stan se va ruga pentru toți. Ne vom retrage în liniște, urmând a ne întâlni după cum am auzit la anunțuri.

Sergentul era agitat. Simțea că-i scapă situația din mână. În timpul cântării și al rugăciunii n-a zis nimic, dar după aceea a început să se agite și să strige:

– Nu pleacă nimeni, toată lumea pe loc, am ordinele mele, sunteți arestați! Vă acuz de atentat la autoritatea statului. Jandarm! – se adresa soldatului de lângă el – arestează-l pe dumnealui – și pe dumnealui, și pe acesta!

Arătase spre toți capii bisericii. Lumea se agita și se frământa, clocotea și devenea mânioasă.

– Oameni buni, stați liniștiți, e o glumă a jandarmilor! Vor să vadă cât de fricoși sunteți. Liniștiți-vă! Nu-i nici-o problemă! aproape striga prezbiterul.

– Gura! țipă sergentul la prezbiter. Sunteți toți arestați.

Atunci s-a întâmplat un lucru neașteptat. A fost ceva ce nu se întâmplă decât în momentele fierbinți ale istoriei. Numai atunci Dumnezeu îngăduie să se întâmple astfel de lucruri, ca să aducă aminte oamenilor că El este Ochiul și El hotărăște.

Dintr-un colț al sălii, de acolo de unde era mai întuneric, a început să-și facă drum spre amvon o femeie, urmată de alta. Până atunci n-o observase nimeni, căci se ținea cât mai în dos. Cum o vedeau sătenii, se dădeau în lături. Când ajunse în fața sergentului, acesta a amuțit.

– Sergent, ai certificatul de arest pentru oamenii aceștia?

– Păi, săr'mâna...

– Nici un păi, ai actul?

– Nu-l am la mine, știți...

– Dă imediat drumul oamenilor și să nu uiți niciodată că aici e biserică, nu e târla bandiților voștri. I-ați derbedei și pleacă de aici imediat, și să nu mai vii fără mandat.

– Am ordin de la domn' șef...

– Tu ai înțeles ce ți-am spus?

– Da...

– Atunci..., afară!

Sergentul rușinat, cu chipiul în mână, dar negru de furie și nemulțumire, și-a făcut drum spre ușă. În prag un jandarm mai tânăr, care nu auzise prea bine și nu văzuse ce se întâmplase în față, stătea în calea sergentului. Acesta a izbucnit și l-a plesnit peste ceafă furios, țipând: „Marș din calea mea, mă, boue”. În uliță, jandarmii, ca niște curci plouate, porniră tăcuți spre post. Din când în când, sergentul scăpa înjurături și suduieli. Se temea să spună pe față ce simte.

Cerul plumburiu, își vărsa peste ei duhul mâniei. Rafale scurte și tăioase vesteau pornirea crivățului. În Biserica Adventistă era primăvară.

* * *

Capitolul VIII

Biroul Preturii din Roșiori de Vede era înecat în fum de țigară Bieftină. Ca prin ceață, șeful Poliției, domnul Brătășanu, se ridică nervos de pe scaun, ținând în mână un răvaș. În ciuda fumului din birou, era limpede că-l chinuia mânia.

– Domnule Brătășanu, părintele arhimandrit dorește să vă vorbească – raportă milităros secretarul de birou.

Brătășanu rămase un timp tăcut, gândind că n-ar fi tocmai momentul să primească o față bisericească, dar... nici nu putea să refuze.

– Așteaptă puțin, că voi ieși să-l întâmpin.

– Înteles, domnule – răspunse la fel de milităros, secretarul.

Brătășanu a deschis fereastra cea mare și înaltă a biroului, încercând să facă ventilație cu draperia grea de pluș turcesc. Când a socotit că totul e aranjat, a ieșit în anticameră, invitându-l în birou pe trimisul bisericii.

– Cred că te-am găsit într-o zi bună, fiule, și doresc să-ți fie și mai bună – a urat preotul arhimandrit.

– Mulțumesc, părinte, și vă doresc la fel, o zi bună și rodnică. Luați loc!

Preotul, un om cu trup impunător și de dimensiuni apreciabile, s-a așezat greoi în fotoliul mare, parcă făcut special pentru asemenea oaspeți.

– Aici s-a risipit mult fum, fiule, semn că... ard focurile datoriei și ale mâniei – zise preotul privind de jur împrejur prin birou.

– Vremurile sunt tulburi, părinte și datoria slujbei apasă greu – răspunse liniștit Brătășanu.

– Ai avut evenimente deosebite în ultimul timp? Întrebă așa, într-o doară, preotul, vrând să dea o direcție discuției.

– Zi și noapte, noi avem belșug de evenimente, dar nu de cele bune și sfinte ca la biserică, ci de cele ca... la noi.

– Vrei să spui că-n ultimul timp au crescut nelegiuirile?

– Cu siguranță. Nu știu care o fi cauza!

– Cauza nu e departe de aici, fiule, numa' trebuie s-o vezi.

– Să fie chiar așa de aproape, părinte?

– Da, e foarte aproape și, dacă nu e văzută la timp, se poate transforma într-o nenorocire națională.

– Sunt nedumerit! Să mă gândesc la faptul că Biserica Ortodoxă ar trebui să se ocupe mai serios de creștinarea credincioșilor ei?

– Vorba ta poartă gânduri ascunse și neprietenești, fiule.

– N-am vrut să vă jignesc, părinte, dar prea nu mai au Dumnezeu oamenii ăștia ai noștri!

– Biserica este atacată și lăsată în paragină de cei ce ar trebui să-și puie brațul în slujba ei, fiule. Și iată că se văd roadele!

– De cine este atacată biserica, părinte și cine o lasă în paragină?

– Eu ar trebui să pun această întrebare, iar tu să-mi răspunzi. Nu este poliția, peste cele lumești, ochiul atotvăzător și brațul îndrumător, așa cum biserica este în cele sufletești?

– Da, dar... ochiul și mâna poliției nu-s așa de sfințite și preasfințite; au slăbiciuni, părinte, nu-s ca ale bisericii.

– Biserica este atacată de „necredincioșii roșii” și de rătăciții bapțiști și adventiști, iar poliția trece nepăsătoare pe lângă nimicirea neamului și a bisericii.

– Sunteți neîndurător, părinte!

Brățășanu căuta să tempereze năvala ce creștea în vorba preotului.

– Văd pericolul cum se strecoară în sufletul românului, în instituțiile statului și în familiile bravilor fii ai țării.

– Aveți informații concrete?

– Am, fiule. Aseară am primit la mitropolie plângerea preotului din Lacul Sărat. Acolo au loc evenimente din ce în ce mai grave. Satul e-n fierbere. Se petrec nelegiuiri mari. Rătăciții, ereticii ce-și zic adventiști, înfăptuiesc nelegiuiri mari. Jandarmii sunt nepu-

tincioși. Plutonierul Țugui, șeful de post, este depășit de situație și are probleme chiar și în propria familie.

– Dar ce anume s-a întâmplat, părinte?

– Multe fiule, dacă ai răbdare, am să-ți redau plângerea preotului local.

Cele povestite, uimeau și făceau să crească viteza sângelui în șeful poliției. În timp ce asculta, căuta să facă o legătură între vizita soției lui și aluziile din povestirea preotului. Simțea cum crește ura împotriva rătăciților adventiști, care tulburau și complicau lucrurile, și așa destul de încâlcite, prin luptele dintre partidele politice.

– Și cum, spuneți că au întâlniri suversive toată săptămâna?

– Așa au raportat iscoadele preotului, răspunse trimisul bisericii.

– Dar..., de ce Țugui nu pune ordine? De ce spuneți că nu mai are putere?

– Preotul local n-a spus mai mult. Preasfinția sa, mitropolitul, cere să iei măsuri și să trimiți oamenii tăi să pună ordine. Zăbăugii trebuie învățați minte. Altfel, vom avea iar o răzmeriță ca-n '907. Sfinția sa crede că tu poți restabili liniștea și stârpi erezia. Ai binecuvântarea sfinției sale în tot ce găsești să faci.

– Sunt destul de șocat și încurcat, părinte.

– În încurcăturile cele mari ale lumii s-au plămădit vitejii, fiule. Ai binecuvântarea mea, căci trebuie să plec. Nu uita că biserica este alături de tine, contând pe sprijinul și ascultarea ta.

După plecarea arhimandritului, comandantul Brătășanu, a rămas mult pe gânduri. După ce a comunicat secretarului de cabinet că e plecat, s-a închis în birou, cerând legătura telefonică cu postul de jandarmi din Lacul Sărat. Îl cunoștea pe plutonierul Țugui. Nevestele lor au copilărit împreună. Ba mai mult, nevasta lui, rămasă orfană de mică, a fost crescută câțiva ani, până când a plecat la gimnaziu, în casa nevestei lui Țugui. Deși diferite ca pregătire intelectuală, au rămas prietene și se căutau ca două surori bune.

După convorbirea telefonică, s-a îmbrăcat grăbit și a plecat acasă. Tot drumul a murmurat din buze și a lovit pietricelele care-i ieșeau în fața pantofilor. Contrar obiceiului, s-a dus neînsoțit. Vizitiul ce-i conducea șaretă s-a mirat văzându-l pe domnul Brătășanu pornind pe jos.

Acasă era liniște. S-a strecurat ca un hoț până în apropierea bucătăriei și a privit pe fereastră. Un timp a stat și a ascultat cântecul soției sale. Doamna Brătășanu era frumoasă și cânta minunat. N-o mai auzise niciodată cântând o astfel de melodie. O privea uimit și nedumerit. Parcă niciodată n-a fost așa de frumoasă. Era blondă cu fața deschisă și ochii albaștri. Avea o fizionomie bine proporționată. Era zveltă și foarte feminină. Capotul de casă, lung până la glezne, îi dădea un aer deosebit de stilat și nobil. Pentru prima oară, domnul Brătășanu a observat că doamna lui nu mai purta bijuteriile, dar aceasta, parcă accentua distincția ei feminină. Minute-n șir domnul Brătășanu și-a privit nevasta. Simțea că ar muri, dacă ar pierde-o sau l-ar trăda. Ar fi în stare să ucidă pe toată lumea ca s-o apere. Mânia cu care pornise spre casă dispăruse. Era din ce în ce mai fericit că-a avut inspirația să vină acasă și să privească un astfel de tablou.

Tocmai când dorea să pună mâna pe clanță și să-și facă simțită prezența, a văzut-o pe doamna Brătășanu scoțând din buzunar o hârtie, ca un bilet, pe care s-a apucat să-l citească în gând. Fața ei se bucura și căpăta culoarea fericirii. Domnul Brătășanu urmări încordat și se încrunta, pe măsură ce vedea fericirea pe fața soției lui. Gânduri ciudate au început să-i bată la porțile minții. Gelozia și bănuiala începeau să facă tărațoi în sufletul lui. Urmări mai departe, aproape înțepenit.

În acest timp, doamna Brătășanu parcurse de câteva ori înscrisul de pe bilet, apoi îl feri de privirea ochilor și încerca să-și verifice memoria redând cu voce tare:

„Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit,

Isus Hristos e gata de venit.

Deci să umblăm cum El ne porunci,

Ca-n față-I să putem să stăm, când va veni.

Tresaltă și cântă, sărmane păcătos
 Căci vine mântuirea ta, venind Hristos.
 Vestiți la toți să fie curajoși,
 Căci Dumnezeu iubi pe păcătoși,
 De aceea, noi să-I fim încrezători,
 El ne va scoate din nevoi biruitori.
 Și mântuiți vom sta în paradis.
 Nu merităm, dar, iată! Așa stă scris.
 O, scump Isus, cu dor te vom ruga
 Vin, că Te așteaptă-n nerăbdare,

Mireasa Ta!”

În timp ce punea pe melodie versurile cântării, simți cum îi zboară din mână hârtia scrisă. Femeia s-a întors, întâmpinându-l cu un zâmbet pe soțul ei.

– Ce face soția mea aici? întrebă domnul Brătășanu.

– Visează și își așteaptă soțul iubit, răspuse șăgalnic doamna Brătășanu.

– Și cine îi trimite mesaje soției mele?

– Dumnezeu, răspuse doamna Brătășanu, devenind serioasă.

– De când ai tu legături așa de strânse cu biserica?

– O, nu, cu biserica nu prea mai am legături în ultimul timp, dar cu Dumnezeu, da.

– Mă uimești! Și... ce-ți spune Dumnezeu?

– Că vine curând și că trebuie să fim pregătiți.

– Cine a băgat în căpșorul tău ăla frumos așa prostii mari?

– Nu sunt prostii, dragul meu.

– Ascultă! Tu, nu cumva...? și s-a depărtat de ea puțin, privind-o în ochi și ridicând mâna a dojană.

– Nu înțeleg la ce te referi, dragul meu.

– Ceva se întâmplă cu tine, dar să știi că nimeni nu mi te poate lua.

– O, nu te teme! Nu mă ia nimeni dintre oameni, dar aș vrea să ne ia Domnul la venirea Lui.

– Ascultă, tu ești bolnavă?

– Din contră, mă simt foarte bine.

– Atunci poți să-mi povestești și mie cum ai petrecut la prietena ta, la Țugui, în Lacul Sărat?

Doamna Brătășanu își întoarse privirea, căutând ceva de lucru, înainte de a răspunde soțului. El se așezase pe un scaun și aștepta.

– Deci acesta este scopul vizitei tale, așa devreme acasă? Și care va să zică eu, care credeam că ai venit de dragul meu, m-am înșelat?

– Tu știi că te iubesc, dar viața mai înseamnă și altceva, nu numai iubire, vreau să știi ce s-a întâmplat în Lacul Sărat.

– N-am mai auzit, că vreun polițist și-ar fi transformat nevasta în iscoadă.

– Ei! N-o lua și tu așa! căută s-o îmbuneze domnul Brătășanu. Eu vreau să-mi povestești așa ca... soțului tău. Trebuie să știe și el ce i s-a întâmplat soției lui, ca să poată s-o apere, nu de alta.

– Bine, dragul meu, am să-ți povestesc, mai ales că pentru tine vor fi multe surprize.

Și a început doamna Brătășanu să-i povestească amănunțit și cu tact cele petrecute. Din când în când, domnul Brătășanu ridica din sprâncene a mirare. Când povestirea ajunsese la un oarecare punct, el întrebă:

– Și cum, ai fost tu acolo în Biserica Adventistă?

– Da, am fost cu prietena mea.

– Și a acceptat doamna Țugui să meargă acolo?

– Ai pus în așa fel întrebarea, ca și când ai ști că eu am cerut prietenei mele să meargă la adunare. Înseamnă că tu știi mai multe și vrei doar să mă încerci. Crezi că e cazul? Am fost vreodată nesinceră cu tine, de mă iscodești atâta? Întreabă-mă direct și-ți voi răspunde după adevăr!

Domnul Brătășanu era puțin încurcat și se simțea stingherit, pentru că tactica lui era dejucată de limpezimea gândirii și de personalitatea soției sale.

– Draga mea, știi că îmi place cum povestești, de aceea ți-am cerut să îmbrazi răspunsurile tale directe în povestire. Am vrut să prelungesc plăcerea de a te asculta.

– Iubitule, suntem de atâția ani împreună și te cunosc bine. Numai cât te-am auzit vorbind în somn și mi-ar fi de ajuns să știu ce gândești și ce faci, ce știi și ce nu știi, așa că... treci direct la problemă!

– Bine. Este adevărat că nevasta lui Țugui a împiedicat jandarmii să-și împlinească misiunea?

– Chiar dacă a intervenit, nu e cinstit să se înțeleagă așa.

– Dar cum?

– Jandarmii nu aveau bilet de arestare. Și apoi, metoda lor era neînțeleaptă. Erau acolo mulți neadvențiști, așa că le-ar fi pus viața în pericol. Apoi, eram în timpul unei slujbe religioase, puțin respect pentru Dumnezeu, dacă pentru oameni nu mai există. De fapt, cine nu îl respectă pe semenul său, L-a alungat pe Dumnezeu din sufletul lui.

– De când ați trecut voi de partea răzvrătirii?

– Credeam că știi, de când!

– Contez pe ce îmi spui tu, nu pe ce știu eu.

– Noi nu suntem de partea răzvrătirii, ci dorim să fim cinstite și credincioase lui Dumnezeu.

– Și soților?

– Și soților.

– De aceea îi batjocoriți și stați în calea misiunii lor?

– Dorim ca soții noștri să fie cinstiți și drepecți, ca unii care vor fi judecați de Dumnezeu, nu slugile preoților și ale celor care sunt vânduți în sufletul lor.

– V-ați gândit câtă dezonoare aduceți soților voștri? Cum este Țugui văzut acum de superiorii lui?

– Dar cum e Țugui văzut de Dumnezeu, te-ai gândit, dragul meu?

– Sunt uimit cum a ajuns să vorbească și să gândească o intelectuală!

– Crezi că mă înjosec vorbind duhovnicește?

– Ce mai contează ce cred, de vreme ce ai ajuns în halul ăsta! Simt că vrei să mă depărtezi de la problemele care mă interesează.

Nu mă interesează doamna Țugui, dar de tine mă interesează; ce legături ai cu adventiștii?

– Legături de frăție în ale credinței.

– De când ai luat legătura cu ei?

– Mai de mult.

– Unde?

– La întâlnirile lor, aici în oraș.

– Cine te-a convertit?

– Fratele Ștefan Hagiul, din comuna Putineiu.

– De aceea nu mai mergi cu mine la petreceri și spectacole?

– De aceea.

– Și... ești de-a lor definitiv?

– Definitiv, așa să-mi ajute Domnul.

– Ești botezată?

– Da.

– Cine te-a botezat?

– Fratele Ștefan Hagiul.

– Cu a cui permisiune?

– Cu a mea și a Domnului.

– Da?

– Da, dar... nu trebuie să fii îngrijorat, voi fi o soție și mai bună pentru tine. Te iubesc, dar îl iubesc și pe Isus, Domnul meu.

– Bineee...

Și domnul Brătășanu, și-a luat pălăria și paltonul, și-a sărutat soția și a dat să plece. Când a ajuns în prag s-a întors spre soția lui și-a întrebat:

– Știi ce fac dresorii când vor să dreseze un pui de leu sau de tigru?

Doamna Brătășanu își privi soțul, neînțelegând întrebarea lui. Il privea în ochi, urmărindu-i suflul în tulburarea ochilor.

– Aștept să-mi spui tu, zise doamna.

– Scot animalul din familia lui, îl izolează și-l supun dresajului.

– Cum îl izolează? întrebă îngândurată doamna Brătășanu.

– Ucigându-i familia și neamul.

– E o nebunie să faci așa ceva, pentru că s-ar umple pământul cu iepuri, șobolani și stârvuri.

Brătășanu se mai uită o clipă la soția lui încruntat, apoi a plecat. Pe drum, îi vuia capul de mânie și neînțelegere. Ce-au să zică superiorii lui când vor afla că frumoasa doamnă Brătășanu s-a rătăcit? Ce om mai este el? Cariera lui e compromisă! Va fi dat afară din funcție, cu siguranță, dacă aude prefectul. Dar nu înainte de a lua viața aceluia nemernic de Hagiu, care i-a dus soția în rătăcire. Tot drumul și-a vărsat amarul, certându-se de unul singur cu vinovații, pe care nu-i văzuse niciodată.

Ajuns la birou, i-a chemat la el pe ofițerii din subordine. După ce s-au adunat toți, a discutat cu ei despre diferitele lor misiuni, întrebând dacă vreunul i-a întâlnit pe ereticii adventiști și ce părere au despre ei; cei mai mulți au spus vrute și nevrute, auzite și închipuite despre „pocăiți”, în general. Unul a mărturisit că n-a auzit despre asemenea „pocăiți”, iar un alt ofițer n-a zis nimic, dar când a auzit rostindu-se numele adventiștilor, s-a întunecat pe loc. Se vedea clar că le poartă o ură teribilă. Șeful Brătășanu l-a observat și a înțeles starea ofițerului. Când le-a dat liber, i-a cerut ofițerului „întunecat” să rămână pe loc.

– Ce rău ți-au făcut adventiștii, de-i urăști atât de mult? îl întreabă direct șeful Brătășanu.

Ofițerul fu surprins că a fost descoperit.

– Mi-au furat sora. O singură soră aveam și-am pierdut-o printre ei.

– Cum adică, ți-au furat-o?

– A fost atrasă la întrunirile lor și s-a dus cu totul după ei. Nu mai mănâncă cu noi, nu mai vorbește ca noi, nu se mai închină la Biserica noastră Ortodoxă, ce mai... nu mai este ca noi. Când o inviți la bal sau la vreun spectacol, ne refuză motivând că are oră de tineret sau se duce în vizită la bătrâni, bolnavi, sau știu și eu ce bazaconii mai scornește. Dacă aș putea, i-aș împușca pe ăștia.

– Ești omul care îmi trebuie. Și eu îi urăsc de moarte. Și mie mi-au furat ce am mai drag.

– Aoleo, domn' comandant, vreun copil, ceva?

– Lasă, asta nu-i important. Să ne gândim cum scăpăm lumea de ei și de propaganda lor.

– Păi..., dați ordin și gata-s!

Brățășanu l-a invitat să se așeze pe scaun și după câteva minute de cugetare, i-a dat instrucțiuni clare și precise. A tănuit mult domnul Brățășanu cu ofițerul. Se aprinsese la față de mânie și încordare. Ofițerul era numai ochi și urechi, dând mereu din cap și repetând: „Așa, să trăiți! Da, să trăiți!”

– Găsești trei sănii mari, trase de cai, pornești spre Lacul Sărat. Am să-i telefonez lui Țugui să-ți dea ajutor. Ia-ți soldați de încredere și stai acolo până rezolvi.

– Da, să trăiți! Întocmai voi face.

A două zi până-n prânz, s-au zărit venind pe muchia dealului de răsărit soldații. Câțiva călări, iar ceilalți trântiți în sănii. În frunte mergea călare și aspru ofițerul. Au coborât pe lângă cimitir și-au trecut prin spatele bisericii, până la primărie. Când au ajuns, s-au închis în curtea postului de jandarmi. Au adăpostit caii, au mai dus câțiva și la Țugui, șeful de post, apoi au făcut planuri. Au trimis după primar. L-au adus și pe popa; ca și primarul, popa e omul stăpânirii, după cum și oamenii stăpânirii sunt oamenii popii.

– Să-mi faceți lista cu ereticii! a cerut ofițerul.

A făcut primarul lista; n-a fost mulțumit popa și a făcut și el o listă. Au ieșit mai mulți la popa; el a trecut și copiii, și pruncii, ba... și abia zămislîții; păi, el îi știa pe toți. Se considera specialist. Și era specialist...

Cu lista în mână, ofițerul a vrut să plece, să-și împrăstie oamenii pe uliți, ca să culeagă... să culeagă? Pe uliți sufla doar vântul și pustiul. Să culeagă...! Primarul l-a oprit pe ofițer.

– Stai, domnule ofițer, că satul acesta nu-i sat de răzvrățiți! Aștia-s oameni liniștiți și cumiți, au doar o altă religie, și asta până la urmă, tot creștină-i.

Ofițerul, cu listă în mână, a fluturat-o zicând:

– Primarule, am aici o lista cât un sat, cum de spui că-i altfel?

– E lista sfinției sale, și dumnealui vede rățăciți și-n pisicii ce-i miaună noaptea sub fereastră. Potoliți-vă, domnule ofițer și hai

să hrănim oamenii și caii, că avem vreme și pentru ivantiști. Îi găsim noi pe toți adunați diseară, nu-i nevoie să batem acum zăpezile și coclaurile.

Ofițerul s-a uitat nedumerit și la primar, și la preot, până când părintele a aprobat zicând:

– Deși primarul a spus un car de prostii, găsești și un sămbure de adevăr. Să așteptăm până diseară.

Și au așteptat, și nu stând degeaba. Au golit multe ulcele. Preotul a avut grijă să fie mereu pline. Au căpătat un chef soldații! Se simțeau așa de puternici, că ar fi arestat o lume întregă, nu un sat, sau o mână de oameni pașnici.

Când s-a lăsat bine întunericul și s-au întors iscoadele, soldații s-au împărțit în trei grupe, alături de gardieni și de jandarmi și au plecat spre locurile de întâlnire ale adventiștilor. I-au găsit adunați împreună cu femei, bătrâni și copii. Se rugau, cântau și își exprimau fericirea că L-au găsit pe Dumnezeu. Așteptau ploaia târzie. Nu bănuiau că înainte de ploaie va tuna și va fulgera; va izbucni furtuna.

Soldații s-au purtat urât, ca niște oameni beți. Țipau, urlau, loveau, îmbrânceau și injurau. I-au mânat pe oameni ca pe niște animale și s-au purtat cu ei ca niște animale, străine de om.

– Vă ordon să-i bateți cu arma! a urlat la ei ofițerul, când au plecat în misiune. Cu parul să-i bateți! Să nu scape nici unul! Pe cei ce se împotrivesc să-i legați în răscol!

Dar nu s-a împotrivit nimeni. Când rumâni adventiști au fost adunați la primărie, cu mic cu mare au fost împinși în pivnița arestaților. S-a umplut pivnița. Nu mai aveau loc rumânii. Abia puteau să stea jos bătrânii, femeile și copii. Bărbații și tinerii au făcut lanț de-a lungul pereților, acolo unde trăgea frigul. După ce ultimul a fost îmbrâncit pe scări și și-au găsit locul, un bătrân a luat cuvântul și a povestit cu mult har despre noaptea apostolului Pavel în închisoarea din Filipi. Bătrânul a redat pe întuneric descrierea din Fapte 16,16-34. Povestea frumos creștinul. Toți erau liniștiți și fericiți că sufereau pentru Hristos. Apoi, au început să cânte. Răsuna micuța temniță. S-au speriat caii de deasupra. Unii

au rupt frâiele și au ieșit, umblând slobozi prin curte. Soldații gălăgioși și nestingheriți, încetul cu încetul s-au potolit, ascultând cântările arestaților. Auzeau cu claritate cuvintele:

„Cetate tare-i Dumnezeu și arma-apărătoare;
El ne ajută-n orice greu, ce-ar vrea să ne doboare.
Vrăjmașul cel bătrân se crede-acum stăpân;
Putere, viclesug, el are din belșug, cât nu-i poți da de seamă!

Tăria noastră nu-i de-ajuns și-am fi răpuși pe dată;
Dar pentru noi luptă Isus; El duce lupta toată.
Și-ntrebi tu cine-i El? El e Emanuel, E Domnul Sabaot
Și Dumnezeu a tot; El e biruitorul!

De-ar fi cu draci pământul plin ce-ar vrea să ne înghită,
Nu ne-ndoim cât de puțin de-a noastră reușită.
Al lumii-acestea prinț scrâșnește-amar din dinți,
Dar oricât ar scrâșni, nimic n-ar izbuti; Scriptura-l va răpune.

Să nu se-atingă de „Cuvânt”, să-l lase cum e-n Carte!
Cuvântul și cu Duhul Sfânt ne sunt a noastră parte.
Și-atunci pot-să ne ieie bărbat, copii, femei
Tiranul neamic, noi n-am pierdut nimic: pământul nou e-al nostru!”

(*Imnuri creștine*, nr. 144)

Soldații au dat buzna afară și s-au înghesuit pe scara ce cobora în pivniță. Ascultau și nu comentau. Erau din ce în ce mai curioși. Așa arestați nu mai întâlneră. Au cântat întruna adventiștii. S-a enervat ofițerul când a auzit. Un caporal s-a dus la casa preotului, unde ofițerul lua masa și i-a raportat.

– Ce-i, caporal? a întrebat mirat ofițerul când l-a văzut pe gradat.

– Permiteți să raportez, domnule comandant: arestații cântă.

– Ce fac, mă?

– Cântă, să trăiți!

- Mă prostule, plâng!
- Permiteți să vă contrazic, cântă, domnule.
- Ce cântă?
- Nu știu, dar cântă.
- Plâng bă, dar tu ești beat.
- Cântă, domnule!
- Atunci du-te și fă-i să plângă!
- Să trăiți, am înțeles!

A venit caporalul pus pe fapte mari. A țipat din capul scării la români, ordonându-le să plângă. Românii au cântat mai departe. S-a dus vestea-n sat. Au început să se adune la primărie sătenii mai interesați, mai curioși și cei nemulțumiți de cele întâmplate. Oamenii au început discuțiile și harța cu soldații și cu jandarmii. Adventiștii cântau! Cântarea le oțelea sufletul, le alunga spaima, și îi făcea să uite de teamă. Parcă erau la o clacă de binefacere. Doar că era întuneric. Frig nu le mai era. Erau așa de înghesuiți, că se încălziseră.

Mai târziu au venit ofițerul și preotul. Erau furioși. Când au auzit cântarea adventiștilor, au turbat de mânie. S-au coborât în pivniță și-au ordonat conducătorilor bisericii să iasă. Au ieșit românii în fața turbării. I-au batjocorit, i-au înjurat și le-au cerut să declare că se lasă de rătăcire.

– Cu toată plăcerea, dar dovediți cu Scriptura că suntem rătăciți, au cerut credincioșii.

Când a auzit ofițerul s-a luminat crezând că e pe cale să capete o avansare. I s-a părut simplu. Se și vedea în fața domnului Brătășanu raportând izbânda. S-a întors spre preot și i-a zis:

– Părinte, nu pierde ocazia! Arată-le cu Scriptura! Hai, fă-o, că-s eretici! Arată-le că-s rătăciți și-s ai noștri!

Fața preotului era pământie. Spumega, și pentru că ofițerul insista, s-a întors spre el zicându-i:

– Taci, ofițerule, nu fi prost! Ai venit aici să faci ce spun eu, nu să-mi dai ordine.

Ofițerul a bătut în retragere. Era nedumerit. Nu înțelegea de ce preotul nu rezolvă problema, când părea așa de simplă. Preotul s-a întors spre arestați, spunându-le:

– Pentru că nu mi-am luat Sfânta Evanghelie cu mine când am plecat, am să vă conving de rătăcirea voastră cu asta, și ridică o vână de dud, destul de groasă și elastică, abătând-o asupra capetelor celor arestați.

S-a repezit cu sălbăticie asupra lor preotul. I-a lovit până i-a trântit. S-a înfierbântat și ofițerul, s-au ridicat tenebrele-n el și a sărit cu picioarele pe ei. I-a călcat zdrobindu-i cu călcâiul. Zdrobeau și urlau ca fiarele. Se împiedica de popă și popa se împiedica de ofițer. S-au împiedicat unul de altul, căutând să se mențină-n echilibru pe trupurile celor căzuți, până au obosit. Preotul își pierduse vâna, iar ofițerul chipiul. Până la urmă, l-a găsit într-o baltă de sânge scurs din capul unui adventist. S-a supărat ofițerul că i s-a murdărit chipiul și, încă o dată, furios, a lovit cu piciorul pânțelele căzutului, că-i murdărise chipiul cu sânge. Obosiți, au căzut pe scaune; se priveau rătăciți unul pe altul. Din podea, începuse să-i ardă sângele nevinovat.

– Ce făcurăm, părinte? întrebă parcă buimac ofițerul.

– Nimic, soldatule.

– Păi... dâșșii?

– Adversarii lor religioși i-au omorât.

– Care părinte?

– Aia de afară.

– Și-acum?

– Îi înviem cu apă și-i facem să mărturisească.

– Cum?

– Așa cum ai auzit. Cheamă soldații, aruncați apă pe ei, înviați-i și puneți-i în răscol până li se usucă hainele! Dacă nu se leapădă de rătăcire, faceți-i s-o facă!

Preotul s-a retras într-un birou alăturat. Soldații au adus apă în găleți și-au aruncat peste cele patru trupuri căzute. Apa rece i-a trezit. S-au ridicat gemând și au privit curios în jur. Aproape că nu știau ce s-a întâmplat. Soldații i-au ajutat să se ridice, au scuturat apa de pe ei, și-au aranjat hainele, priveau tăcuți la cei care-i înjurau și-i învinovăteau de harababura din cameră. Abia își reveniseră puțin când a intrat ofițerul cu patru lemne mari de doi metri și groase ca un pălimar.

– Ce ziceți, oameni buni, rezolvăm împreună problema, ca să nu recurgem la metode dure? Cu preotul nu prea v-ați înțeles, eu sunt altfel cu cei care mă înțeleg, dacă nu, sunt un dur. Hei, ce ziceți?

– Nu știm ce doriți de la noi, domnule?

– Să vă lăsați de rătăcire.

– Care?

– Păi cum care? Aia a voastră.

– Arătați-o și suntem gata să fim împotriva ei!

– Păi... ce, eu sunt popă să mă ocup de rătăcirii?

– Atunci de ce ne-o cereți?

– Nu știi?

– Nu.

– Uite, de asta!

Și-l pocni cu laba peste gură pe vorbitor.

Acesta și-a șters ușor firicelul cald ce-l simțea în colțul gurii și a murmurat ceva, privind cu milă la ofițer.

Urmară momente de tăcere, în care ascultau ecoul cântărilor ce răzbătea din pivniță. Cântau ca niște martiri în fața rugului aprins. Conducătorii bisericii ascultau înfiorați de bucurie lăuntrică. Se întrebau dacă n-au început evenimentele apocaliptice.

Tăcerea fu spartă de intrarea doamnei Țugui. Ea privi îngrozită la cei bătuți, oftă adânc și se adresă ofițerului care se întorsese spre ea.

– Domnule ofițer, doresc să vă vorbesc.

– Vă ascult, doamnă.

– Soțul meu are o criză de rinichi și zace acasă. Vă roagă să-l scuzați și să-l înțelegeți.

Ofițerul o privea îngândurat. Înțelegea că Țugui nu vrea să participe la acțiune sau, chiar mai mult, sabotează.

– Aș putea să-l văd?

– Desigur, poftiți.

Afară, noaptea își consumase o strajă și trecea într-a doua. Cocoșii ascunși în cotețe trăgeau semnalul, anunțând lumii că orice noapte e trecătoare. Gerul lipea nările și îngheța respirația. Cei doi păseau în zăpada sticloasă și ascultau cântarea adventiștilor.

- Cântă dumnezeiește – zise doamna Țugui.
  - Vă place? întrebă surprins ofițerul.
  - Dumitale nu?
  - Nici nu vreau – replică soldatul.
  - Îi disprețuiești?
  - Ba mai mult, îi urăsc, i-aș împușca și nu știu dacă n-am s-o fac.
  - Dar... cu ce te-au supărat oamenii aceștia?
  - Aceștia nu, dar adventiștii m-au lovit rău.
  - Nu înțeleg.
  - Mi-au ucis sora.
  - Cum? întrebă apăsător doamna Țugui, oprindu-se în loc.
- Ți-au ucis-o?
- Da – răspunse scurt ofițerul. Pentru mine e ca și moartă.
  - Stai, domnule, ți-au omorât-o sau nu?
  - Trupul nu, dar sufletul da.
  - Poți să-mi spui cum s-a întâmplat?
- După o mică pauză, ofițerul îi povesti doamnei Țugui istoria convertirii surorii lui la adventism.
- Și de atunci, sora dumitale, s-a izolat de familie?
  - Cu sufletul da.
  - Adică... nu vă mai iubește?
  - Ea spune că mai mult.
  - A apucat pe căi rele?
  - Nu, din contră.
  - Și-atunci?
  - Da, dar nu se mai închină la biserica noastră.
  - Tu de câte ori te duci la biserică să te închini?
  - Eu sunt militar.
  - Și ce, militarii n-au suflet?
  - Ba da, dar... nu neg biserica.
  - Dacă n-o negi cu gura, dar o faci cu atitudinea, nu-i tot una?
  - Nu știu ce să mai zic.
  - Sora dumitale a rămas tot așa de caldă și apropiată de familie, de când s-a făcut adventistă, s-au s-a înrăit?

– O, nu. Este mai bună și mai curtenitoare, dar... de unde să știu că n-o fi falsă, ca să ne atragă și pe noi?

– Eu îi cercetez pe oamenii aceștia de mai multă vreme, deoarece și eu am bănuit asta. Dar acum sunt sigură că purtarea lor e adevărată.

– Cum v-ați dat seama?

– I-am urmărit cum se poartă unul cu altul, când nu sunt străini de față. I-am urmărit cum se poartă cu copiii, cu animalele lor și chiar cu câinii. L-am văzut o dată pe un adventist cum s-a făcut că scapă un șobolan. Și asta pentru că au un respect deosebit pentru viață. Ei nu sunt dușmanii nimănui. Nu știu prin ce putere s-au lepădat de ură și răutate. Oricum e un miracol.

– Sunt frământat și nu înțeleg cum de s-au purtat așa de calmi în timp ce-i bătea preotul? Nu s-au opus, n-au înjurat, n-au țipat, n-am văzut nici o urmă de teamă și frică. Ori pun ceva la cale, ori nu sunt oameni, ci... vrăjitori. Și... ascultă, ascultă-i cum cântă! De când i-am adus cântă. Nu știu ce fel de oameni sunt.

– Și dacă ai auzi cum vorbesc! Dacă ai ocazie, pune-i să-ți predice. Întreabă-i care este vestea lor; de ce sunt deosebiți de ceilalți și de unde au puterea aceasta ce-i face viteji!

Ofițerul și doamna Țugui se opriseră în bucătărie să bea un pahar pe care femeia îl umpluse cu vin. Ea urmărea să vorbească singură cu ofițerul. Înainte de a intra în odaia soțului, doamna Țugui mai zăbovi de vorbă, zicând:

– Domnule ofițer, nu credeți că preotul ar trebui să lupte împotriva acestor oameni cu Scriptura? Deoarece vina acestor oameni e religioasă, n-ar trebui ca preoțimea să-și apere credința pe căi bisericesti?

– Cu siguranță, doamnă; e cinstit așa. Dar...

A vrut să zică ceva, însă s-a oprit. Și-a amintit scena în care preotul a refuzat arestaților să-i lămurească din Scriptură, luându-i la bătaie.

– Mă întreb de ce nu-i lămuresc preoții, fără să mai pună armata pe drumuri?

– N-au cu ce, domnule.

– Cum adică, n-au cu ce? o privea mirat ofițerul.

- Evanghelia zice cum zic adventiștii.
- Nu se poate!
- Așa este, eu am asistat la dezbateri publice, între preoți și adventiștii.
- E posibil oare?
- Da. Tot ce spui dumneata că face greșit sora dumitale, face după Evanghelia. Preoții sunt greșiți. Sora dumitale știe ce face. Dumneata nu ți-ai luat timp să cercetezi Evanghelia sau n-ai ascultat cu luare aminte ce spune sora dumitale, de aceea crezi ce crezi.
- Doamnă, mă umiți, vorbiți ca una de-a lor.
- Îmi pare rău că nu sunt una de-a lor, domnule. Am gustat din adevărul lor și mi-am pierdut pacea. Nu știu ce am să fac.
- Vreau să-l văd pe soțul dumneavoastră!
- Da, imediat.

Ajunși în camera bolnavului, ofițerul constată că într-adevăr Țugui era suferind. Criza de rinichi îl chinuia vizibil pe plutonier. Nu era prima dată.

- Îmi pare rău, domnule ofițer, că nu vă pot ajuta.
- Nu-i nimic, domnule, mă ajută preotul.
- Ar fi bine să cereți ajutorul primarului. Preotul e parte în litigiu și nu vă poate fi de folos. Domnule, arestații sunt săteni de nădejde. Dați drumul femeilor și copiilor și lăsați bătrânii și tinerii să le ajute. Poate îi rețineți, dacă e cazul, numai pe capi.
- Domnule, te ascult ca pe un bolnav, dar în cele legate de misiunea mea, mă privește cum voi face.
- Cum vi-i voia, domnule ofițer.

La plecarea ofițerului, doamna Țugui îl însoți până-n prag și-i spuse:

- Domnule ofițer, gândește-te că printre arestați e și sora dumitale. Ea este de-a lor. Poartă-te frumos cu frații și surorile sorei dumitale!
- Doamnă...! se întoarse milităros și supărat ofițerul, apoi porni spre poartă.

Noaptea îl acoperi cu pletele ei, și-l ascunse privirii. Doamna Țugui îi auzea doar pașii în zăpada uscată de ger. Călca nervos,

semn că vorbele ei lucrau în sufletul lui. Ajuns în post, găsi liniște. Soldații dormeau prin birourile primăriei, răpuși de oboseală și alcool. Arestații picoteau rezemați de soba aproape rece a camerei în care erau încuiați. Preotul plecase. Din pivnița arestaților nu se auzea zgomot. Ofițerul era frământat, obosit și nedumerit cu privire la cele auzite. Vorbele doamnei Țugui i-au mers la inimă. Nu-i dădeau pace. Își amintea sfatul șefului de post. Gândul eliberării arestaților nu-l părăsea; dar ce va spune preotul? Ce va zice domnul Brătășanu? Dar sora mea?

Aproape inconștient porni spre pivniță. Era liniște. Arestații păreau adormiți. Când însă coborî scara spre ușa pivniței, simți că cineva vorbea arestaților. S-a oprit în spatele ușii, ascultând.

– Planurile Domnului sunt așa de diferite, încât noi nu le putem cuprinde decât pe porțiuni. El își împlinește voia, prin vremuri de pace, ca și prin vremuri de necaz. El este la cârma vremurilor, oricum ar arăta ele. Când copiii Lui au fost prizoniți, El a îngăduit aceasta pentru curățirea sau purificarea atitudinii și a atașării lor. S-a observat că atunci când doi tineri se cunosc și încep o prietenie, dacă faci presiuni asupra lor să-i despartă, dragostea lor unul pentru altul crește. Ei se apropie și mai mult. Se iubesc mai mult și caută să stea împreună mai mult. Așa se întâmplă și cu noi, și cu toți copiii lui Dumnezeu, când sunt prizoniți și li se cere să renunțe la Isus și la credința lor. Niciodată creștinul nu este gata să moară pentru Dumnezeul lui, ca atunci când este prizonit.

– Este prigoana arma lui Dumnezeu? întrebă un bărbat tânăr.

– Nu, nu este arma lui Dumnezeu, este a lui Satana, dar, așa cum spune Biblia, *nebunul chiar și în nebunia lui laudă pe Dumnezeu*. Dumnezeu întoarce orice eveniment în favoarea celor iubiți ai Lui, așa cum mărturisea, din experiența sa, apostolul Pavel: *... știm că toate lucrurile lucrează spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu*. (Romani 8,28). De exemplu, Domnul ar fi dorit ca noi să dormim liniștiți, fiecare la casa lui, în această noapte. Dar El a îngăduit să fim aduși aici, aparent spre răul nostru, dar cu siguranță starea noastră va ajuta cuiva să se lămurească de adevăr. Noi nu știm cine, dar poate careva dintre soldați, sau jandarmi,

sau dintre sătenii noștri vor înțelege adevărul. Atitudinea noastră liniștită, blândă, dar sigură de partea adevărului, le va atrage atenția și vor căuta să cunoască Scriptura. Să ne aducem aminte că ofițerul trimis să-L răstignească pe Isus, s-a convertit și L-a recunoscut pe Hristos ca Domn, privind la atitudinea și comportamentul blând al Domnului. Așa trebuie să ne purtăm și noi, dacă dorim să avem de câștigat din acest necaz.

Fraților și surorilor, mă rog Domnului să ne lumineze, ca să putem înțelege ce poziție privilegiată avem!

Noi suntem cei mai iubiți dintre oameni. Mulți bărbați ai lui Dumnezeu ar fi dorit să trăiască azi sub împlinirea vizibilă a profețiilor lui Dumnezeu.

Este un lucru uimitor ca Dumnezeu cerului să pună azi în mâna mea și a ta împlinirea planurilor Sale. Toate lumile universului și toți îngerii sunt cu ochii pe noi. Ne urmăresc, ne laudă sau plâng pentru noi. Ei știu că suntem iubiții cei mai de preț ai Cerului. Acum, chiar în aceste clipe, în întunericul acestei pivnițe, Isus este prezent și Se bucură sau suferă cu noi, așa cum alături de El în întunericul ce-I înconjură crucea, coborâse Tatăl sfânt. Lui Isus Îi place să coboare în întunericul ce-I înconjoară copiii. Noi nu suntem părăsiți, cum se pare; cu noi sunt mai mulți decât cu ceilalți.

– Amin, amin – rostiră câteva voci de femei.

– Eu propun să ne rugăm pentru frații arestați acum o săptămână, pentru conducătorii noștri de sus, și în primul rând pentru prigonitorii noștri.

Rugăciunile au fost pline de spirit și patos. Cei ce se rugau au dat frâu liber inimilor să strige la Dumnezeu. Când au început să se roage pentru prigonitori, ofițerul a oftat adânc și a fost zgâlțâit de frisoane. O lacrimă i-a alunecat peste mustață. Pentru prima dată, înțelegea în ce tovărășie a intrat sora sa. Nu-i venea să creadă că există asemenea oameni. Nu și-ar fi imaginat că cineva ar fi putut să se roage pentru prigonitorii lui. După rugăciuni, arestații au început să cânte: „Acum se spune orișicui, chiar celui ce nu vrea să-i spui”. Ofițerul n-a mai putut să rabde la ușă, a intrat ușor în pivniță, atent să nu întrerupă cântarea.

După terminarea cântării, înainte de a începe altceva, ofițerul a luat cuvântul și le-a zis:

– Oameni buni, am hotărât să vă eliberez. Numai că vreau să plecați în liniște și pe rând la casele voastre. Vă grupați pe vecinătăți și plecați în liniște câte-o grupă. Vreau ca unul dintre voi să organizeze plecarea.

Grupuri, grupuri au fost eliberați. La urmă, au rămas bărbații și flăcăii, care nu conduceau grupurile. Înainte de a pleca și ultimii, Ion Petrescu s-a apropiat de ofițer și l-a întrebat:

– Domnule, cu frații noștri conducători ce se întâmplă? Au fost eliberați?

După un timp ofițerul a răspuns:

– Tinere, mergi liniștit acasă și bucură-te de libertatea ta și nu mai purta de grijă altora!

– Nu vă supărați, domnule, eu am fost liber totdeauna și nimeni nu poate să-mi ia libertatea, chiar dacă sunt în lanțuri, tot liber sunt. Iar cei despre care am întrebat sunt frații mei și sunt îndreptățit să întreb.

– Domnule, du-te liniștit acasă și lasă-i pe ceilalți! Nu spuneți voi că Se va îngriji Dumnezeu și de ei?

– Da, domnule, așa spunem – zise liniștit Ion urcând scara pivniței.

Ofițerul rămase multă vreme în frig sub streșina grajdului. Trăgea în piept aerul rece și încerca să-și adune gândurile. O mulțumire intensă îi scâldea sufletul. Simțea cum se naște în el simțământul bravurii, pentru că a luat singur o hotărâre nobilă. Eliberarea arestaților i se părea un act de curaj. Îl săgeta gândul să pornească spre oraș, dar... era toiu! nopții și soldații dormeau. Cocoșii cântau a treia strajă. La casa preotului, unde era găzduit, găsi lumină, căldură, un pat moale și o ulcică cu vin pe masă. Ai casei dormeau duși. Încet s-a strecurat sub dună și a încercat să prindă din urmă carul cu somn. Se apropia greoi, împiedicat de gânduri și mustărări de conștiință. A adormit căutând răspunsuri pentru domnul Brătășanu, în timp ce lega rănile celor bătuți și îl purta pe fiecare la casa lui.

Capitolul IX

În ajunul Crăciunului, satul Boianu începea să fiarbă și să forfotească, o dată cu aurora dimineții. Totul învia brusc. Spre ziuă, gerul se înăsprise și, pentru că venea în urma a două zile mai umede și cețoase, gardurile, sârmele și copacii se umpluseră cu chiciură, de parcă s-ar fi cernut din cer floare de făină. Natura devenise albă, ca un „îmbătrânit de zile”. Soarele se chinuia să-și arunce privirea până la pământeni; ținea în față o pânză străvezie de păclă. Urca încet pe cerul albastru, palid și obosit de atâta noapte și frig. Nu încălzea aproape de loc. Toate viețuitoarele de jos, înotau în aburii răsuflării, ca în niște valuri de ceață.

Câmpiile din jurul satului, se întindeau albe, cuprinse de o toropeală posacă și tristă. Uneori, câte-o pasăre trecea prin văzduh și umbra ei, aproape ștearsă, luneca peste covorul alb. Din când în când, stoluri de păsărele zburdau bucuroase peste câmp, apoi veneau și se cuibăreau în șurile cu paie din ogrăzi. Porumbeii organizau adevărate întreceri, în care jucătorii se rostogoleau amețitor, până aproape de pământ. Alteori, dar rar, se ivea câte un iepure. Sărind peste nămeți, el se apropia sfios de livezi, unde încerca să roadă scoarța pomilor tineri, dar, speriat de câini, se făcea nevăzut spre pădurea acoperită de promoroacă. Liniștea domnea peste câmpiile înzăpezite, până unde vedeai cu ochii și doar ici, colo, în zările albastre, mijeau satele, fumegau hornurile și scânteiau râurile înghețate. Peste toate, frigul pătrunzător, apăsa firea, înăbușind-o cu tăcerea lui de moarte.

Era atâta liniște, că și se înfiorau oasele și se încrunta carnea. Nu vibra nici un glas, nici măcar vreo răsuflare de vânt nu mângâia

zăpezile înfipse în obrazul pământului; doar din când în când, dinspre drumul pierdut în spatele satului, spre izvoarele Călmățuiului, se auzea un zvon încet de clopoței atârnați de gâtul cailor; dar atât de slab și de îndepărtat, că abia îl prindea urechea; nici nu apucaai să deslușești de unde vine, că se și pierdea în marea tăcerii.

Ulițele din Boianu arătau încetul cu încetul altfel. Sătenii începuseră să se miște din ce în ce mai gălăgioși. Bucuria sărbătorilor pusese stăpânire peste tot satul; țășnea din inima tuturor. Guițatul porcilor dolofani începuse să spargă oglinda bucuriei; venise Ajunul și sătenii jertfeau lui Crăciun.

Miros de păr și piele arsă agita nările mâncătorilor de carne. Căinii lătrau și dădeau ocol pârjolului în care se umflau și mai mult trupurile rotunde ale sacrificaiilor. Supărați că nu se pot apropia de friptură, se tăvăleau prin zăpadă ca nebunii și se aruncau asupra ciorilor ce zburau pe lângă casă. Zarva era mărită de țipătul găștelor, ce-și scuturau aripile, gâgâind. Peste drumuri, alergau din casă în casă, cu treburi, băieți și fetișcane, atingând în fugă copacii ce-și scuturau zăpada, ca pe-o pulbere de stele.

La primărie era liniște. Primarul își încheiase activitatea. Biroul era închis. Doar la postul de jandarmi era mișcare. Polițiștii nu aveau sărbători. Când alții se odihneau și chefuliau, ei trebuiau să rămână treji și veghetori. Acum venise peste ei o altă dandana. Cu o seară în urmă, primiseră din postul Băcăleștilor trei arestați dubioși. Nu erau nici hoți, nici criminali, nici scandalagii; nu erau de nici unele. Păreau oameni de treabă. Așa povestea sergentul șefului său.

– Am ordin să-i ținem aici până le trec rănile și umflăturile – zise sergentul.

– Cine ți-a dat ordinul? întrebă șeful de post.

– Șeful de escortă.

– Dar... pentru ce sunt arestați și unde să-i predăm?

– Cel de la care i-am primit nu știa de ce sunt arestați și ne-a spus că, după sărbători, să-i ducem în postul următor.

– Cum? Să-i țin aici de sărbători? Cine le dă să mănânce, cine-i păzește? Eu n-am sărbători? Nu se poate, domnule!

Polițiștii se îndreptară spre camera unde erau arestați.

– Ce-i, măi oameni buni, cu voi? Cine v-a adus în halul ăsta și de ce?

– Doamnă șef de post, permiteți să răspund la întrebările dumneavoastră. Noi am fost arestați în Lacul Sărat. Mie mi se spune Hagiul Ștefan, pe el...

– Să spună el, bătrâne!

– Pe mine mă cheamă Petrescu Ilie și sunt din comuna Dorobanțu.

– Iar eu mă numesc Tudor Petrescu din Lacul Sărat.

– De ce ați fost arestați?

– Pentru credință, domnule șef.

– Pentru ce?

– Pentru credință, domnule.

– Eu știam că un bun credincios este lăudat din străină, nu dat pe mâna justiției. Mie să-mi spuneți adevărul, că eu tot aflu și mă supăr repede, când sunt prostii! Sergent, n-au venit însoțiți de actul acuzării?

– Nu, domnule șef. Am cerut actele și mi-a spus șeful escortei că actele lor au fost trimise la pretură. Amănunte despre ei, putem afla de la preot.

– De la cine?

– De la preot, domnule.

– De când preotul conduce poliția?

– Nu știu, domnule.

– Toată noaptea i-ai ținut pe oamenii ăștia legați la mâini?

– Așa am primit recomandarea, domn' șef.

– De la cine?

– De la șeful escortei. Sunt periculoși, domn' șef. Au atras la rătăcirea lor pe locotenentul care i-a escortat din Lacul Sărat. Acum, locotenentul a fost scos din serviciu și trimis disciplinar la garnizoană.

– Chiar așa, domnule? Și ca să nu te amăgească și pe tine, le-ai legat mâinile și picioarele?

– Ca să nu fugă, domn' șef.

– Un’ să fugă, mă, tu nu vezi că sunt zdrobiți în bățai?

– Văd, domn’ șef.

– Păi, și-atunci?

– Așa am crezut că-i bine.

– Bine pentru tine, ca să dormi liniștit. Pleacă de-aici!

Sergentul a plecat vijelios pe ușă. Șeful de post s-a apropiat de arestați și liniștit le-a dezlegat mâinile și picioarele; i-a ajutat să se ridice și le-a adus scaune.

– Oameni buni, voi nu păreți a fi nici periculoși, nici hoți; care-i povestea voastră? De ce sunteți aici?

– Povestea noastră e lungă, domnule șef. Dacă doriți v-o povestim – răspunse Hagiul. Noi suntem arestați pentru credință.

– Nu înțeleg. Sunteți creștini?

– Da, domnule șef.

– Păi și-atunci?

– Am să vă explic ce credem noi, ca să vedeți de ce am fost arestați.

– Bine, vă ascult – zise polițistul, așezându-se comod pe un scaun. Hagiul cu Biblia în mână a început să-i explice punct cu punct credința lor, întrebând din când în când:

– Scrie așa, domnule șef? Ați văzut în Scriptură?

– Da, așa scrie – răspundea scurt șeful de post.

– Pentru ce stă scris, domnule șef suntem arestați și prigoniți.

– V-am înțeles, oameni buni, dar trebuie să văd care-i părerea autorităților cu privire la voi. Acum liniștiți-vă, odihniți-vă, și am să vă trimit ceva de mâncare.

– Dar am vrea ceva de post, domnule șef – insistă Hagiul.

– Ce-oi găsi, măi, oameni buni, ar fi bună și-o friptură sau un șoric.

– Domnule șef, iertați-mă, dar vreau să vă mai arăt ceva. Deschise Biblia la Leviticul 11,7 și citi rar și cu înțeles: *Să nu mâncați porcul, care are unghia despăcată și copita despărțită, dar nu rumegă; să-l priviți ca necurat.* Noi respectăm această regulă biblică și vă rugăm să nu ne aduceți mâncare gătită cu carne sau untură de porc.

Polițistul privi un timp mirat și zise:

- Bine, domnule, atunci o să mâncați mămăligă cu ceapă.
- Mai bine, domnule șef, răspunseră toți o dată.

Areștații se bucurau pentru înțelegerea găsită în vorbele polițistului. Totuși, se temeau să nu fie doar o aparență vicleană. Așa au fost întâmpinați și în postul Băcăleștilor, apoi au fost... aproape uciși. Au mâncat bătaie cât în trei posturi. Primarul, frate cu preotul din Bușca, s-a purtat ca un câine turbat. I-a anchetat separat și i-a bătut cu parul. Apoi i-a udat și i-a legat în ștreang, închizându-i într-o magazie prin care vedeai noaptea stelele. Au înghețat cumplit. După miezul nopții, polițistul de serviciu s-a îndurat de ei și i-a dus la căldură. Au fost așa de loviți, încât n-au putut pleca la drum. Au întârziat două zile. În acest timp, li s-a dat să mănânce doar slană și să bea țuică. Sigur că au răbdat de foame. Setea și-au stins-o cu zăpadă căzută de pe încălțările celor care intrau la ei să-i batjocorească.

Locotenentul cu care veniseră din Lacul Sărat n-a mai apărut. Simțeau că ceva neplăcut s-a întâmplat cu el. Poate că superiorii lui au simțit că Duhul convertirii lucra în inima locotenentului. Curând, după sosire, plutonul a fost chemat la pretură.

– Știți ce mi-a mărturisit locotenentul? întrebă Hagiul pe Tudor și Ilie Petrescu.

– Nu – răspunseră ei, apropiindu-se de Hagiul.

– Mi-a spus că nu de mult a participat la o delegație militară, care a judecat cazul unui ofițer convertit la credința adventistă. Parcă spunea că-l cheamă Niculescu. În ciuda unui comportament curat, i s-au adus multe învinuiri. Preoții militari l-au condamnat și declarat eretic și trădător al valorilor militare. Soarta lui va fi scurtă în rândurile armatei.

– Și... chiar s-a botezat ofițerul?

– Nu știa exact, dar mi-a spus că se va interesa.

– Evanghelia este și pentru învățații lumii – conchise Ilie.

– Pe cine vezi tu învățat? zise ușor și trist Tudor.

– Ești îngândurat, Tudore.

– Sunt, frate Ștefane. Mă gândesc la cei de acasă. Mă gândesc la băiat, la Ileana, la toți. Dacă aș fi singur, mi-ar fi crucea mult mai ușoară.

– Oricum, n-o duci tu – zise Ilie.

– Da, așa este, n-o duc, dar o simt. Uneori este așa de rece, că-mi îngheață sufletul de spaimă. Nu mă tem că pierd încrederea, dar mă doare suferința lor. Am aflat de la un gardian că-n Băcălești au sosit trimișii bisericii, dar șeful de post i-a împiedicat să ne vedem. Nu știi nimic despre copil.

– Eu sunt sigur că Domnul îl veghează – zise Hagiul.

– Și eu, dar, cu toate acestea, mă gândesc mereu la ei. În fiecare noapte, îi am în vis. Îi văd, dar nu le pot vorbi. Ei vorbesc despre mine, dar nu mă văd că le sunt aproape. Cu două zile în urmă, în timp ce jandarmul îl bătea pe Ilie, mi s-a părut că în locul lui era Ileana. Puțin a lipsit să nu sar la gâtul jandarmului. Mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a luat vedenia și n-am făcut un lucru necugetat.

Hagiul asculta îngândurat spusele lui Tudor. Simțea că trebuie să-l ajute; dar cum s-o facă? Întrezărea adevăratul pericol ce-i păștea sufletul lui Tudor; trebuia să reziste presiunilor. După un timp, ajunsese la concluzia că trebuie să le abată gândurile celor doi tineri, povestindu-le experiențe din viața lui.

– Doriți să vă spun o experiență până ne sosește mâncarea?

– Da, dorim – răspunse repede Ilie. Să uităm mai repede foamea și apoi ne întărim și sufletește.

– Ne-ai mai făcut o promisiune, părinte – zise Tudor, rupându-se de gândurile lui.

– Care-i aceea? întrebă Ștefan.

– Că ne povestești experiența convertirii fratelui Benedict Iliescu.

– Da, așa este și sper să mi-o împlinesc. Dar acum vă voi povesti despre dezbaterile în contradictoriu de la Belitori, numai să nu ne tulbure gazdele noastre.

– Părinte! zise Ilie, de dimineață vreau mereu să te întreb ceva.

– Spune! – zise Hagiul.

– Părinte, de la convertirea dumitale, ai mai luat o bătaie ca aia de azi-noapte?

După ce s-a gândit puțin, Hagiul a răspuns:

– Da frate, am mai luat. Unele chiar mai rele.

– Și cum de mai rezști?

– Asta Domnul știe.

– Care a fost cea mai rea bătaie luată?

– Nu le-am comparat, dar pe cea de la Albești n-o s-o uit ușor.

– Cum a fost? insistă Ilie.

– Păi, eram prin 1924. Era spre primăvară. Într-o zi, i-am făcut o vizită fratelui Dumitru Bacarna din comuna Pîrlita. Când am ajuns la fratele Dumitru, l-am găsit pregătit să plece.

– Unde? întrebă interesat Ilie.

– La Peretu. Acolo aveam o grupă puternică de adventiști și fratele Bacarna era prieten cu fratele Marin Chiriță.

După câteva minute de socoteală, i-am propus fratelui Dumitru să-l însoțesc la Peretu. Așa că am pornit. Spre Peretu și Pîrlita e un drum peste câmp ce coboară peste Dealul Burnazului, în Valea Vedei. Pe drum, ne-am povestit ultimele experiențe cu Domnul.

Când am ajuns la Peretu, l-am găsit pe fratele Chiriță acasă. Abia venise de la moară. În timp ce noi ne bucuram de întâlnire și discutam despre „pecetele” din Apocalipsa, sora Chiriță a turnat pe masă o mămligă mare, pe care am mâncat-o cu brânză și ceapă.

– O, nu mai vorbi de mâncare, că mi-e rău – se ruga Ilie.

– Așa e; probabil că de foame mi-a venit în minte tocmai imaginea aceasta.

În timp ce mâncam, fratele Chiriță ne-a vorbit despre o familie de prieteni din comuna Albești, care studiază Scriptura. Bărbatul din acea familie era cântăreț la biserică și un om cu vază în sat. După ce a povestit, ne-a arătat că prezența noastră la el a fost rânduită de Dumnezeu, deoarece trebuia să meargă la Albești în vizită, și că avea nevoie de ajutorul nostru. Am acceptat să mergem împreună la Albești.

Până spre seară, timpul s-a scurs făcând câteva vizite pe la frații din Peretu. Când se apropia înserarea, ne-am îndreptat spre

podețul ce traversa Vedea și am urcat dealul spre Albești. Nu ne-am grăbit, pentru că trebuia să intrăm în sat pe întuneric. Când s-a lăsat înserarea, ca să nu mai poți vedea omul la față, am intrat în sat. Prietenii adevărului ne așteptau. Mare le-a fost bucuria când ne-au văzut. Aveau pregătiri speciale. Pe lângă familie, mai erau și câteva vecine și doi veri ai gazdei.

Când toate au fost gata, am cântat, ne-am rugat, iar eu am vorbit, începând cu textul din Proverbe 23,23 care zice: *Cumpără adevărul și nu-l vinde...* M-am oprit la prima parte a versetului. În timp ce vorbeam, toți plângeau și se simțeau vinovați de trădarea și vinderea adevărului. Gazdele au făgăduit înaintea lui Dumnezeu că se vor preda definitiv Domnului, orice ar fi.

În timp ce ne aflam plecați la rugăciune și Îl rugam pe Domnul să primească predarea gazdelor noastre, ușile au bubuit, o fereastră s-a spart și câinii au început să urle. În pragul casei, o voce dură și aspră chema gazda să iasă. Curând am văzut ce oaspeți aveam. În frunte era jandarmul satului cu preotul și doi gardiști. Ne-au cerut actele, ne-au pus o serie de întrebări și, cu toată intervenția gazdei, ne-au declarat arestați și ne-au luat la post.

– Cine vă turnase? întrebă Tudor.

– Nu știm și nici nu ne-am străduit să aflăm. Bănuiala a căzut asupra unei vecine, care în timpul discuțiilor a fost chemată de urgență, dar nu știm exact.

Se făcuse aproape ora unsprezece noaptea când am ajuns la post.

Jandarmul parcă era ieșit din minți, țipa, urla, dădea cu chipiul de pământ și speria tot ce era în jurul lui. Ne-a anchetat pe rând. Punea tot felul de întrebări prostești și ne batjocorea în toate felurile.

După ce ne punea întrebări la care nu aștepta răspuns, ne lua la bătaie și ne bătea crunt. La început eram doar eu cu el în birou și când a vrut să mă lovească i-am prins mâna și i-am spus:

– Domnule șef de post, ai grijă ce faci. Și eu am fost jandarm și chiar șef, ca dumneata. Știi să bat crunt. Dacă pun mâna pe dumneata, te snopesc, așa că, dacă vrei să mă bați, bate-mă în public, singur să nu încerci. El rămăsese cu mâna ridicată și mă privea năuc. Când și-a revenit, a țipat la gârzi, chemându-le, și

când le-a văzut intrate, a sărit asupra mea. După ce m-a trântit, lovindu-mă cu un ciomag în cap, m-a călcat în picioare. Când a obosit a aruncat apă pe mine și m-a dus la ceilalți, trecând la rând fratele Bacarna. Pe toți trei ne-a bătut în fața gărzilor. După ce a terminat cu primul rând, a luat-o cu al doilea. De șase ori ne-a luat la rând cu bătaia. Până la șase dimineața ne-a bătut. Obosise polițaiul; de abia se mai ținea pe picioare. Se rugau gărzile de el să termine cu chinuitul, dar parcă era apucat de spiritul cel rău. Fiecare a primit peste optzeci de lovituri de ciomag.

– Cum de nu v-a ucis, frate? – se miră Tudor.

– Este minunea lui Dumnezeu. Aș vrea să vă întreb ceva, zise Hagiul. Voi când sunteți bătuți simțiți toate loviturile?

– Eu nu, răspuse Tudor. Nu știu cum se face că după o lovitură mai zdravănă cad și nu mai simt nimic până la sfârșit.

– Și eu la fel – zise Ilie. Pe mine mă dor mai mult vânătăile, după aceea.

– Tot așa s-a întâmplat și cu noi. Dar eram așa de mutilați, cum nu mai fusesem vreodată.

– Ai mai luat asemenea bătăi? întrebă Tudor.

– Da, am mai luat la Pîrlita, de trei ori, la Peretu, când am început să vestesc solia în comună, apoi la Plosca, la Rădoiești, la Antonești, Crângeni, Salcia, Seaca, Traianu și Vârtoapele de Sus. Dar parcă au fost mai ușoare. În comuna Vânători, șeful de post nu m-a bătut, dar fiind în miezul iernii, a poruncit să arunce apă pe mine până m-a udat, apoi m-a legat și m-a ținut toată noaptea în picioare într-o cameră fără căldură. Aș fi murit, dacă Domnul nu trimitea un gardist, care n-a mai putut suporta tratamentul la care eram supus, m-a dezlegat, mi-a adus alte haine și m-a dus într-o cameră caldă până la ziuă.

– Și... ce s-a mai întâmplat la Albești? întrebă nerăbdător și curios Ilie.

– Când a sosit dimineața la Albești, nu ne mai puteam ține pe picioare. Aproape că nici polițaiul nu mai putea merge. Îl topise mânia. După ce ne-a întocmit acte, ne-au aruncat într-o sanie și ne-au dus la Pretura din Roșiori de Vede.

Când ne-au văzut polițaii nu voiau să ne primească în arestul lor. Spuneau că ei nu primesc în arestul lor morți și răniți. Până s-au tocmit polițaii între ei, noi am înghețat în sanie. Dacă mai întârziu, ne luau țepeni. În cele din urmă, s-a făcut zarvă și a venit comandantul preturii. Când ne-a văzut și a aflat cine ne-a adus în halul ăsta, a ordonat să fim trimiși la infirmeria garnizoanei. Pe semne că îl cunoștea pe polițai și l-a apărât. Ne-a ținut acolo cinci zile, până ni s-au mai desumflat loviturile. Apoi, am fost puși în libertate.

– Și n-ați făcut nici o plângere? – întrebă Ilie.

– Știi tu cum sunt ascultate plângerile noastre de către stăpânire?

– Cum? întrebă scurt Ilie.

– Cum asculta Baal cererea închinătorilor lui pe Muntele Carmel.

– Înțeleg! zise Ilie.

– După eliberare ne-am dus la București și ne-am prezentat la Institutul Medico-Legal; am obținut certificate medicale, care arătau că am fost maltratați. Cu aceste certificate, ne-am înfățișat înaintea domnului Richard Franasovici, subsecretar de stat la Ministerul de Poliție. El ne-a vorbit frumos, promițându-ne că va ancheta cazul și ne va face dreptate.

– Și a făcut ca Baal, nu? întrebă Tudor.

– Întocmai, răspunse Hagiul.

Când să spună o altă vorbă, ușa camerei s-a deschis și a intrat o săteancă purtând o coșniță mare, acoperită, iar în spatele ei, un polițist purta o tiugă cu apă. Curând, pe o masă improvizată din scaune, se afla o mămligă aproape caldică, o bucată bună de brânză, ceapă și câțiva cartofi fierți.

– Măi, oameni buni, asta a cerut domn' polițai, asta am adus. Eu aș fi avut și câteva jumări cu murături și usturoi, dar n-a vrut.

– Noi mulțumim femeie, și Domnul să te răsplătească. Dar înainte de a pleca, te rugăm să mai zăbovești oleacă.

– Da, de ce? Eu am multă treabă acum, în Ajun.

– Noi vrem să ne rugăm Domnului pentru mata.

– Da! se miră femeia.

– Rămâi, femeie! stăruie jandarmul. Dânșii sunt credincioși mari.

– Păi, dacă-i așa, de ce-i ții aici, nene, că ar avea și ei ce face acas' în ajunul sărbătorilor, dar... pe semne că ați fluierat în biserică, de-ați ajuns aici.

– Lasă că presupunerile nu-s pentru femeii! o opri polițistul.

Când se făcu liniște, Hagiul s-a rugat cu multă inimă pentru toți și în special pentru femeie și familia ei. Femeia stătea cu ochii deschiși și privea năucă la arestați. Așa vorbe nu mai auzise. Când cel care se ruga aminti copiii ei înaintea lui Dumnezeu, femeia scoase un oftat adânc și bănuie că omul acesta ciudat cunoaște durerea ei de acasă. „De unde știe el că am o fiică bolnavă de doi ani?” se întrebă ea. La sfârșitul rugăciunii, femeia plângea, iar jandarmul era emoționat.

– Am să vă aduc mâncare și diseară, și mâine – zise femeia. Eu am simțit că Domnul vă ascultă pe voi. Nu știu cine sunteți și de ce sunteți în mâna jandarmilor, dar am simțit că Domnul vă ascultă.

– Noi îți mulțumim, pentru mâncare și ne vom ruga pentru tine și casa ta, dar mâine să nu ne aduci mâncare pentru că noi sâmbăta postim.

– Mâine nu le mai aduci, Rădițo, că-n zori pleacă! Așa l-am auzit pe domn' șef – interveni jandarmul.

Arestații se priviră unul pe altul cu un anumit înțeles. După plecarea celor doi, Hagiul și Petreștii mâncară încet și bine. După multe zile, s-au simțit sătui. În timpul mesei, vorbiră despre Sabatul ce le stătea în față. Nu doreau să plece în Sabat pe drum. În cele din urmă, cerură să vorbească cu șeful de post.

După amiază, sosi șeful. Hagiul deschise Biblia și îi explică polițistului adevărul despre Sabat și îi ceru să nu-i pornească mai departe a doua zi.

– N-am mai auzit așa ceva, zise polițistul. Nu înțeleg de ce doar voi știți aceste cuvinte ale Bibliei. Preoții de ce învață altfel? Lumea aceasta de ce ține o altă zi?

Hagiul îi explică cum a fost schimbată în decursul istoriei ziua de Sabat, ceea ce îl nedumeri și mai mult pe polițist. El aprobă cu ușurință cererea lor de a fi lăsați în pace a doua zi.

Aproape de asfințit, a venit în vizită preotul comunei. Era un bărbat între două vârste, impunător și serios. Discuția lor a fost frumoasă și clăditoare. Au discutat mai întâi despre punctele comune și apoi preotul întreba, iar Hagiul răspundea cu „stă scris”. Preotul a rămas profund impresionat. După ce a ascultat experiența convertirii Hagiului, a spus:

– Cred că Dumnezeu are un plan cu tine. Păcat că nu ești în biserica mea. Am putea face multe pentru poporul nostru.

– Și acum putem face, părinte – replică Hagiul.

– Așa... pe poziții diferite?

– Nu, ci trecând amândoi pe poziția Bibliei.

– De aceea ai neplăceri; tu ceri hotărâri rapide.

– Timpul e scurt, părinte.

– Da, este adevărat. Când plecați?

– Măine, nu.

Înainte de a ieși, preotul mai zise:

– Eu nu mă supăr dacă propovăduiți aceste adevăruri credincioșilor mei. Nu cred că sunt prea mulți gata să ia asupra lor jugul lui Hristos.

– Dar dumneata, părinte? – atacă Hagiul...

– Despre astfel de lucruri vom discuta altădată, răspunse preotul trăgând ușa după el.

Haina nopții începuse să se lase peste câmpia Mihăieștilor. Soarele alunecase după hotarele Oltului, lăsând pe cer urme însângerate. Zăpada devenise portocalie, iar satul se potolea din ce în ce mai mult. Ici, colo, câte un întârziat purta pe umăr vase cu apă de la cișmea, câte-o poartă mai scârțâia sau câte-o sanie tăia zăpada mărunțită în goana cailor speriați de umbrele nopții. Se mai auzeau strigăte, dar tot mai rar. Mișcarea înceta prin ogrăzi. Grămezi mari de paie uscate umpleau vatra, unde copiii băgau mănunchiuri sub ceaunul pus pentru mămăligă. În grajduri, vitele lingeau pleava amestecată cu tărâțe, nemulțumite din pricina porțiilor prea mici. Drumurile se goleau și porțile deveneau pustii. Noaptea de iarnă venea repede, îmbrățișa așezările și sufla peste geamuri, acoperindu-le cu desene ciudate.

Satul Boianu fu înghițit de negura albăstruie, ce se cuibărea peste tot; nu mai vedeai aproape nimic, doar umbrele livezilor, caselor și grajdurilor. Luminile sclipeau mai des ca de obicei, căci aproape peste tot se făceau pregătiri pentru ospățul din ajunul Crăciunului.

Oamenii, așa cum știau ei, bogați sau săraci, așteptau sărbătoarea Domnului. Așteptau să se întâlnească cu povestea „Pruncului din iesle”, ca apoi să aibă motiv să bea și să mănânce.

Și cei trei arestați închiși în biroul jandarmeriei doreau să se întâlnească cu Dumnezeu și chiar se întâlнисeră, dar nu cu un prunc, ci cu un Mântuitor. Ei nu așteptau a doua zi, Ajunul, ci întâlnirea lor începuse cu puțin înainte de asfințit. Pentru ei, întâlnirea de Sabat era mai importantă decât orice sărbătoare anuală.

Noaptea a fost liniștită; cea mai liniștită de la arestare. Deși dormeau pe jos, aveau căldură și liniște. Au pășit în Sabat „flămânzi” după odihnă și părășie. Erau bucuroși de buna înțelegere cu jandarmii și preotul. Gândurile îi purtau la cei dragi și la biserica lor. Urmăreau cu mintea desfășurarea slujbelor din biserică și îi însoțeau cu imaginația și sufletul pe cei dragi în ritualul vieții lor. Rănile se vindecau rapid și aproape că nu mai simțeau dureri. Din când în când, le amorțeau mâinile și picioarele din pricina loviturilor; erau locurile cele mai lovite de bățauși.

Sâmbătă dimineață s-au simțit liberi în captivitate. Neavând voie să părăsească încăperea, au rămas singuri aproape toată ziua. Erau rar vizitați. Și sătenii, și oficialii erau ocupați cu tăierea porcilor și pregătirea ospățului din Ajun. Toată suflarea se pregătea pentru întâlnirea cu „Mielul din iesle”.

– Frate Ștefane, zise Ilie Petrescu, cred că e timpul să ne povestești experiența promisă ieri.

– Mda – zise Hagiul. Te referi la discuția în contradictoriu de la Belitori?

– Da, aceea sau alta.

– Bine, așezați-vă și prindeți tâlcuirea!

– Trecuseră peste opt ani de la convertirea mea și se sfârșise și războiul mondial din 1918. Mulți cetățeni căpătaseră cunoștința

adevărului adventist în război. Sosiți în locurile natale, îl propovăduiau cu bucurie. Preoții se simțeau amenințați de noua credință, de aceea au început să lupte împotriva ei, deși erau nepregătiți. În cele din urmă, situația aleasă de ei, a făcut mai mult bine lucrării advente, decât rău.

– Ce soluție au ales? – întrebă Tudor.

– Au apelat la autoritatea civilă și la brațul poliției, așa cum bine vedeau și simțeau. De ce suntem noi închiși în postul de jandarmi și nu în altarul bisericii?

– Mai bine – zise Ilie. Acolo n-au sobă și am fi murit de frig.

– Cam necinstită luptă – zise Tudor în timp ce-și muta compresa cu gheața de la o umflătură la alta.

– Lupta oricum ar fi ea, nu e în favoarea noastră – răspunse Hagiul. Era spre sfârșitul verii, când într-un Sabat am vizitat biserica din Belitori. Eram chemat de fratele Gheorghe Manea, prezbiterul bisericii. Plănuiseră ca a doua zi, duminică, să aibă loc o serbare de tineret cu participarea mai multor comunități. Erau invitați tinerii de la Putineiu și Băduleasa. Adventiștii din Belitori făcuseră invitații în tot satul, chemându-i pe săteni la serbare. O mare parte a tinerilor din alte localități au venit la Belitori de sâmbătă după-masă. Pe drum și prin sat, tinerii noștri cântau și răspundeau la întrebările oamenilor. În repetate rânduri, sătenii îi puneau să repete cântarea: „Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit”. Cântarea aceasta avea o puternică influență asupra ascultătorilor. Ba mai mult, seara, grupul de tineri a străbătut șoseaua în sus și în jos de-a lungul satului, anunțând serbarea de a doua zi. Prin aceste manifestări și prin invitații, tot satul a fost anunțat și invitat. Și cum era de așteptat, au aflat și cei doi preoți ai comunei. După ce s-au sfătuit cu cei patru cântăreți bisericești, au început să facă propagandă împotriva adventiștilor. Au plecat și ei în sat, se opreau în grupurile aflate pe șosea și pe uliți și spuneau oamenilor tot felul de lucruri rele despre adventiști: „Adventiștii sunt păcătoși și rătăciți; duc lumea în rătăcire s-o câștige de partea lor; adventiștii s-au lepădat de legea strămoșească și cer oamenilor să nu mai bea vin, să nu mai mănânce

porc, să nu mai țină sfințele sărbători, posturile, pomenile și altele. Apoi, adventiștii vor să vă facă să nu vă mai închinați la icoane și să disprețuiți crucea...”

Ca și când n-ar fi fost destul, ei anunțau oamenii că a doua zi, ei, preoții, vor merge acolo, la serbarea adventistă, spre a-i combate în văzul satului și-i vor face de răs, dovedindu-le că sunt rătăciți. Astfel, și ei cereau oamenilor să fie prezenți la serbarea adventistă, ca să vadă ce n-au mai văzut.

Așa că vă imaginați ce efect au avut toate acestea asupra sătenilor.

A doua zi, încă de dimineață, satul fierbea. Când se apropia ora anunțată, lumea a început să iasă de prin case și să curgă puhoi, ca la bălci. Toți discutau despre ce-o să vadă și să audă la serbarea adventistă. Sala de întâlniri a adventiștilor era amenajată în casa prezbiterului Gheorghe Manea. În aceste condiții, sala era cu mult neîncăpătoare. N-ar fi acoperit nici a cincizecea parte din puhoiul de lume ce curgea spre curtea lui Gheorghe Manea. Conducătorii bisericii s-au hotărât să țină serbarea în curtea casei, care era largă și încăpătoare. Prisma mare și lată era potrivită ca o estradă. Pe ea aveau loc corul și cei ce aveau de prezentat programul. De la prispă, curtea pornea în pantă ușoară spre poartă, așa că toți îi puteau vedea pe cei care prezentau serbarea.

Spre surprinderea tuturor, ograda aceea mare s-a umplut de lume. Curând nu se mai putea intra.

Oamenii sosiți mai târziu au umplut ulițele de o parte și de alta a ogrăzii. Unii așteptau să vadă serbarea, iar alții combaterea publică. Cu puțin înainte de începerea programului au sosit și cei doi preoți. Ei au cerut conducătorilor adventiști să aibă o dezbatere publică. Din partea adventiștilor erau de față frații: Ioan Tănăsescu, fost plutonier major de artilerie, Florea Iordănescu, sergent major de muzică la Regimentul 20 Dorobanți din Turnu Măgurele, George Manea, prezbiterul local și eu.

– Și dumneata, fost hagi și polițist, șef de post – completă Tudor.

– Da, și eu am fost jandarm.

După ce ne-am sfătuit, am acceptat provocarea, cerând să se fixeze punctele asupra cărora vom discuta. Dar preoții, deși inițiaseră acțiunea, nu aveau nici un plan de discuție. Atunci noi, în mod public, le-am cerut ca să dovedească cu Scriptura acuzațiile pe care ni le-au adus și pe care le-au răspândit prin sat. Le-am cerut să dovedească și să arate cu Scriptura:

■ Ce este rătăcirea de care îi acuză pe adventiști, spunând că ei sunt rătăciți.

■ Ce este păcatul, deoarece ei îi acuză pe adventiști că sunt niște păcătoși.

■ Ce este curat și ce este necurat în ce privește mâncarea și băutura, pentru că suntem acuzați de fanatism.

■ Ce este închinarea și la ce să ne închinăm, deoarece îi acuzau pe adventiști de păgânism, pentru că nu se închină la icoane și nu pupă cruci.

■ Ce zi săptămânală trebuie ținută ca zi de odihnă, pentru că ne acuzați de iudaism.

■ Când trebuie să se dea botezul? La copii nematurizați sau la adulți? Pentru ce ne batjocoriți copiii, socotindu-i păcătoși și spurcați nebotezați?

■ Ce lege trebuie să ținem, pe a oamenilor sau pe a lui Dumnezeu, și care este aceasta? Înlocuiesc datinile Cuvântul lui Dumnezeu?

■ Unde merg cei morți, în rai sau în iad? Le mai trebuie după moarte mâncare, haine, bani, lumină sau pomeni? Mai consumă ei toate acestea?

■ Cui trebuie să-și mărturisească omul păcatul: preotului ortodox, sau lui Dumnezeu? Când se dă plata pentru păcat și cine o dă, preotul sau duhovnicul?

■ Cum explicați articolul din crezul creștin: „... Aștept învierea morților și viața veacului ce va să vină, să judece vii și morții, a cărui împărăție nu va avea sfârșit...”. Vă cerem aceasta, deoarece susțineți că adventiștii mint, când vestesc a doua venire a Domnului Isus.

Voi ne acuzați pe noi în problemele acestea.

Frații mi-au cerut să deschid eu discuția și dezbateră, așa că am pășit în față și am zis cu glas tare:

– Oameni buni, ați venit aici invitați de noi pentru a asista la un program festiv religios. Noi ne-am oferit să vă prezentăm un cuvânt frumos din partea lui Dumnezeu. Dar o dată cu dumnea-voastră ne-au făcut bucuria să vină și cei doi cucernici preoți ai satului. Dânșii doresc să modificăm programul nostru și să avem o dezbateră publică asupra adevărului ca să vedeți și dumnea-voastră care-i adevărul, cel susținut de adventiști sau cel susținut de preoți.

– Vrem, vrem, așa vrem, asta vrem – strigau oamenii și în curte, și pe ulițe.

– Pentru a se auzi, trebuie să faceți liniște. După aceea Îl vom ruga pe Dumnezeu să fie prezenți aici Duhul Său și îngerii, ca să ne lămurească. Doriți să chemăm prezența lui Dumnezeu?

– Da, da, vrem, dorim – strigau oamenii.

– Bine, atunci mai întâi, vom cânta, apoi ne vom ruga. Și au intonat cunoscuta cântare: „Acum se spune orișicui”, apoi fratele Tănăsescu s-a rugat puternic; după care am luat iarăși cuvântul:

– Fraților, noi nu cunoaștem alt îndreptar al învățăturilor dumnezeiești decât Sfânta Scriptură. Dumneavoastră recunoașteți Sfânta Scriptură ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu în materie de credință? Cei ce cinstiți Biblia să spuneți tare „da”!

O mare de glasuri strigau:

– Da, da, Biblia, Sfânta Scriptură.

După câteva clipe, le-am făcut semn să facă liniște și am continuat:

– Deci, fiind de acord până aici, frați creștini, noi cerem cucernicilor preoți să dovedească cu Scriptura acuzațiile aduse nouă înaintea dumneavoastră. Să explice dumnealor „ce este rătăcirea de care ne acuză pe noi; deci, ce este rătăcirea?” Aveți cuvântul cucernice! m-am adresat preotului mai vârstnic.

Preotul a înaintat pe prispa casei, ca să răspundă la întrebare. Avea cu el o Biblie legată, ce părea nouă. Când a început să vorbească și după ce a promis că va dovedi din Scripturi rătăcirea

adventistă, a dat să deschidă Cartea, dar cu groază a constatat că Biblia lui nu avea foile tăiate. S-a fâstâcit și s-a pierdut de tot. În timp ce se bâlbâia, a încercat să desfacă totuși câteva foi, dar fasciculele, fiind cusute cu ață subțire, au cedat, s-au rupt și au început să se împrăștie pe jos. Preotul a uitat și care era problema în discuție, de aceea a început să vorbească alte lucruri.

Oamenii, doritori să afle adevărul, au observat că preotul lor nu numai că nu cunoștea textele, dar nu știa să caute în Evanghelie, și Biblia lui nici măcar nu avea foile tăiate. L-am așteptat un timp, apoi, văzând că nu știe să iasă din încurcătură, i-am zis:

– Cucernice, dacă nu găsiți textul, spuneți-ne nouă unde se găsește ca să-l căutăm noi.

Situația preotului era rușinoasă; nu răspundea nimic, tăcea și ținea capul în jos ca un copil vinovat în fața părinților. M-am adresat mulțimii și am zis:

– După cum vedeți și dumneavoastră, oameni buni, cucernicul nu știe unde se află textul care vorbește despre rătăcire. Dumnealor ne-au acuzat pe noi de rătăcire, dar dumnealor nu știu ce este rătăcirea. Noi o să vă citim textul și o să vă dăm explicația lui. Apoi, m-am adresat preotului și am zis:

– Avem cu noi, cucernice, Biblia bisericească, traducerea de Iași a doctorului teolog Nițulescu, profesor la Facultatea de Teologie, așa că voi cita din Biblia ortodoxă, nu adventistă, pentru că adventiștii nici nu au o traducere a lor. Din Biblia dumneavoastră deci, să citim la Matei 22,29. *Drept răspuns, Isus le-a zis: „Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu”.* Cunoașteți textul nu? Îi întrebă Hagiul pe cei doi Petrești.

– Da, da îl cunoaștem – răspunseră Tudor și Ilie. Spune mai departe! Atunci am zis:

– Oameni buni, dumneavoastră sunteți martori că dumnealor, preoții, v-au îndemnat să ne ocoliți și să ne urâți, socotindu-ne rătăciți și eretici, este așa?

– Da, da, așa este – răspundea ca unul mulțimea.

– Atunci, dacă Scriptura spune că rătăciți sunt cei ce n-o cunosc, răspundeți dumneavoastră cine sunt rătăciții, noi adventiștii sau

dumnealor? Cine se dovedi a nu cunoaște Scriptura, noi sau dumnealor?

Oamenii tăceau. Nu se auzeau decât oftaturi, iar în depărtare păcănitul unei mori. Preoții stăteau blazați ca la bara judecății.

– Frați creștini, vrem să răspundeți voi, ca martori, este adevărată acuzația adusă nouă cum că suntem rătăciți?

– Nu, nu, nu este adevărată, văzurăm noi cine sunt rătăciții, cine nu cunoaște Scriptura, preoții noștri sunt rătăciții, noi suntem rătăciți. Dumnealor ne țin în rătăcire.

După ce mulțimea s-a potolit, am luat cuvântul:

– Acum, frați creștini, vom căuta răspuns la celelalte acuzații și-i invităm pe cucernici să i-a cuvântul.

Preoții nu se mișcau, nu mai încercau nimic, în cele din urmă, preotul cel tânăr urcă pe prispă. A doua problemă era legată de acuzația ce ni s-a adus că suntem păcătoși.

– Îl rugăm pe cucernicul să ne spună ce este păcatul și să arate din Scriptură ce este păcatul. Apoi, vom vedea unde este păcatul și cine sunt păcătoși.

Preotul spuse câteva cuvinte, mai mult de dumnealui auzite, răsuci de câteva ori în mâini Biblia și coborî de pe estradă. Oamenii au început să se agite. Abia i-am liniștit.

– Oameni buni, pentru că dumnealor s-au dovedit nepregătiți să răspundă la întrebările noastre și pentru că dumneavoastră ați venit să aflați adevărul o dată pentru totdeauna, noi vă vom răspunde cu Scriptura la toate acuzațiile aduse.

Ca să nu obosim ascultătorii care stau în picioare, în drum și în căldură, am folosit o anumită metodă. Fiecare dintre noi, cei ce eram pe prispă și conduceam programul, am prezentat și explicat cu Scriptura câte un punct în discuție.

Mulțimea sorbea cuvintele Scripturii, asculta și plângea. Era conștientă că merge pe un drum greșit. Apelurile divine au primit răspuns în inima a zeci de săteni. Ei au cerut public să-i primim la adunarea noastră. Dar tot mai mulți erau supărați și înfuriați, au început să strige: „Ne-am lămurit, ne-am lămurit, nu mai vrem lămuriri; conducătorii noștri ne-au ținut legați la ochi cu fel de fel

de povești, nu ne mai trebuie, dați-i pe mâna noastră! Lăsați-i pe mâna noastră, să-i tăvălim, să le rupem veșmintele lui Aron, să-i pedepsim pentru că ne-au ascuns adevărul.”

– O asemenea scenă, a mâniei poporului împotriva conducătorilor lor religioși, pentru că le-a ascuns adevărul, n-am auzit să mai fi avut loc în țară – zise mirat Tudor Petrescu.

– Nici eu n-am mai auzit – confirmă Hagiul.

– De obicei, oamenii țin cu preoții lor – interveni Ilie.

– Sigur că poporul îi iubește, deoarece le liniștește temerile și-i lasă în voia plăcerilor lor, așa cum zice în Ieremia 6,14 – zise Tudor.

– Dar ce zice în Ieremia 6,14? întrebă Ilie.

– Poftim și citește – zise Hagiul întinzându-i Biblia.

Ilie citi cu glas tare: *Leagă în chip ușuratic rana fiicei poporului Meu, zicând: „Pace, Pace!” și totuși nu este pace!*

– Mai citește și în 2 Timotei 4,3-4! îi ceru Hagiul.

– Da – răspunse Ilie. *Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gădila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr, și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite.*

– În această ocazie – zise Hagiul – lucrurile nu s-au petrecut așa. Sătenii doreau sincer să cunoască adevărul. Se simțeau că au fost înșelați. Ei doreau să cunoască voia lui Dumnezeu, indiferent de atitudinea pe care o vor lua.

Când mulțimea s-a apropiat de cei doi preoți, ca să-i linișeze, adventiștii, conduși de capii lor, au făcut un zid de apărare cu trupurile lor, ascunzându-i de furia poporului pe cei doi preoți. Prezbiterul Gheorghe Manea i-a luat pe cei doi preoți și cei doi țârcovnici, i-a strecurat în casă pe neobservate, apoi i-a scos printr-o tindă în grădina din spatele curții, într-o uliță pustie și i-a condus, însoțit de câțiva adventiști solizi, pe fiecare preot și cântăreț la casele lor. Așa au fost salvați de mulțimea înfuriată.

După plecarea preoților, m-am ridicat și am cerut să se facă liniște. Mulțimea încet, încet s-a potolit.

– Oameni buni – le-am zis – vă rugăm să vă liniștiți! Noi am venit aici să vă prezentăm o serbare a tinerilor noștri. Noi nu am avut în plan această discuție, ci preoții ne-au poruncit s-o ținem. Noi am acceptat și dumneavoastră ați văzut rezultatul. Vă sfătuim și vă arătăm drumul de urmat. Ce aveți acum de făcut, nu e să vă răzbunați pe conducătorii voștri religioși, că nu v-au spus adevărul, pentru că voi personal trebuie să căutați adevărul; să cercetați Scripturile, să vă pocăiți, să credeți în Isus ca Mântuitor personal, să păziți Cele Zece Porunci și să vestiți a doua venire a lui Hristos. Aceasta este datoria noastră. Așa să facem!

Mulțimea a aprobat entuziasmată. Fratele Florea Stoica a anunțat continuarea programului muzical. Tinerii au răspândit prin cele prezentate un entuziasm și o mare bucurie. Oamenii trăiau bucuria descoperirilor lui Dumnezeu. La sfârșit au cântat „Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit”, în final s-a rugat Florea Iordănescu. Sătenii, mulțumiți de cele auzite, s-au răspândit pe la casele lor, comentând și acuzând poziția preoților lor.

– Scena aceasta mi-amintește de cele descrise de serva Domnului în cartea *Experiențe și Viziuni* – zise Tudor Petrescu.

– Da – aprobă Hagiul – de multe ori am recitit acele cuvinte sub impresia celor petrecute la Belitori. Am învățat pe de rost cuvintele inspirate. Ele se găsesc la sfârșitul capitolului „Încheierea soliei îngerului al treilea” și spun așa:

Mulți nelegiuți erau foarte înfuriați când au trebuit să sufere plăgile. Era o scenă îngrozitoare. Părinții făceau copiilor reproșuri amare, și copiii părinților, frații surorilor și surorile fraților. Jale mare se auzea pretutindeni: „Tu ai fost cel care m-a împiedicat să primesc adevărul”. Oamenii se întorceau cu o ură înverșunată contra păstorilor lor și ziceau: „Voi nu ne-ați avertizat, ci ne-ați spus că toată lumea se va mântui. Ne-ați strigat pace, pace, pentru a înăbuși orice temere. Voi nu ne-ați spus nimic despre această oră și pe acei care ne-au avertizat față de aceasta, voi i-ați numit oameni fanatici și răi, care voiau să târască în prăpastie.”

... Și un alt paragraf, dintr-o altă carte, spune:

Oamenii vor vedea că au fost duși în rătăcire. Ei se vor acuza unul pe altul, dar toți se vor uni în a-și manifesta cea mai crudă condamnare față de slujitorii religiei. Aceștia i-au condus pe ascultătorii lor să facă fără valoare Legea lui Dumnezeu și să-i prigonească pe aceia care au sfințit-o. Acum, în deznădejdea lor, conducătorii religioși mărturisesc înaintea lumii lucrarea de amăgire. Mulțimile se umplu de furie. „Suntem pierduți!” strigau ei „și voi sunteți cauza pieirii noastre”; și se vor arunca asupra păstorilor care i-au dus la pieire. Chiar aceia care odinioară îi admirau în cel mai înalt grad vor rosti împotriva lor cele mai grozave blesteme. Săbiile care erau destinate să ucidă poporul lui Dumnezeu vor fi folosite pentru a-i distruge pe învățătorii falși. Pretutindenii va fi luptă și sânge vărsat. (Tragedia veacurilor, capitolul „Pustiirea pământului”)

– Grozave vremuri – zise Tudor îngândurat.

Clopotul bisericii dăgănea jalnic, amintind trecerea morții prin trupul unui sătean. Vaietul lui marea și mai mult frământarea și cercetarea celor trei. Pe fereastra de apus, priveau norii negrii și grei, ce se ridicau purtători de vești rele.

* * *

Capitolul X

Vremea se îndulcise puțin, dar cerul era acoperit cu nori groși și începuse să ningă cu fulgi mari și rari. Din când în când, vântul trimitea rafale, îndoind copacii ce-și aruncau ultimele zdrențe de gheață prinse-n coroană. Satul răsuna de strigăte voioase, sărbătorești. Șoseaua era înțesată de oameni. Sătenii stăteau de vorbă bucuroși pe lângă uluci. Vecinii se vizitau unii pe alții, și rudele la fel. Grupuri de copii, ca niște cârlani, se hârjoneau prin șanțul șoselei. Aveau loc adevărate bătăi cu zăpadă.

De la una dintre ferestrele postului de jandarmi, Tudor Petrescu urmărea mișcarea de afară. Își amintea zilele când era ca unul sau ca altul dintre puștii războinici. Văzându-i ieșind de sub sălciile albe, își amintea cum stătea cu orele, ascuns sub podul șoselei, lângă școală, fiindu-i frică să intre la orele de religie; pentru că nu se închina și nu pupa icoana, lua bătaie zdravănă. Învățătorul îi era rudă, de aceea nu se sfia să-l bată crunt; nu-l bătea decât la palmă. Îl bătea până îi plesnea pielea și nu mai putea face nimic cu mâinile. Degeaba a intervenit mama Joița, învățătorul Ștefăniță a rămas de înduplecat. Când nu s-a mai întors de pe front, copiii s-au bucurat, mai ales copiii adventiștilor. Luciseră peretele din spatele clasei, sprijinindu-se cu mâinile, în timp ce erau puși să stea cu genunchii pe coji de nucă. În fiecare luni erau torturați. Intr-o zi, omul de serviciu s-a supărat și a strigat învățătorului:

– Da' ce, domnule învățător, de unde să mai adun coji de nucă? Nu mai am, am curățat nucile la juma' din sat, ca să le iau cojile pentru dumneata. Nu mai am de unde aduce.

Atunci, învățătorul a schimbat tactica – i-a pus să stea ca stârcul, într-un picior, cu mâinile ridicate la ceafă. Până la vacanță, au tot stat ca barza. În vară, a fost chemat pe front. Cât s-au bucurat! Ca niște copii fără minte s-au bucurat. Într-o zi, a venit la Tudor un coleg din celălalt cap de sat și i-a zis: „Băi, Tudore, vreau să merg și eu sâmbătă cu tine, să văd ce-i acolo, că doar n-oi suferi tu ca prostu!”

A mers, și de atunci în fiecare luni făcea „barza” cu mine. Devenisem ca doi frați până la moarte; la moartea lui. La câteva luni după încorporare, l-au dus acasă într-o ladă. Am fost anunțați că a murit ca un erou; dar nimeni nu știe ce fapte de eroism a făcut. Au umblat mai multe zvonuri. Unii spun că a fost bătut pentru nesubordonare, de către capelanul unității. Alții că l-au bătut niște camarazi, supărați că sâmbăta nu execută programul administrativ; alții că ar fi fost aruncat în cala unui vapor și ar fi murit asfixiat, curățind magaziiile. Eu cred că a murit ca un erou, dar nu al armatei române, ci al Domnului.

– Frate Tudore, vrei să te rog cu noi pentru reușita de diseară? Nu mai sunt multe ore și va avea loc minunea lui Dumnezeu. Mă simt slab. Nu am mai avut ocazii dintre acestea. Să ne consacram Domnului și pregătiți-vă și voi că s-ar putea să interveniți și să mă ajutați. Ați auzit ce-a zis preotul? Să nu-l facem de rușine.

– Să ne ajute Domnul, că, dacă te bazezi doar pe ajutorul nostru, ai și pierdut – zise Tudor în timp ce se depărta de fereastră și se alătura celor doi.

Se lăsa înserarea când s-au ridicat de la rugăciune. Erau liniștiți; le pierise teama și încordarea. Mai înainte se simțeau slabi, ca și când nu ar mai fi apărut niciodată în fața mulțimii. Și totuși, simțeau că acum nu va fi ca până atunci. Plutea în aer un mister. Se temeau și de ceva rău. Le trecea prin minte gândul de a renunța. Ar fi avut destule motive; dar dacă Domnul le cerea să meargă acolo, n-ar fi greșit refuzând? Ar fi dorit să treacă Sabatul mai repede și să sosească clipa aceea. „Mai bine nu ne-ar fi spus”, gândeau când unul, când altul.

Când auziră clopotul bisericii chemând lumea la vecernie fură gata. Priveau prin cele două ferestre oamenii care ieșeau din curți pregătiți pentru biserică. Se înnoptase și coborâse gerul. Din loc în loc, prin ușile caselor deschise, lumina năvălea cu sclipiri de fulger peste zăpada sticloasă. În altă parte, ferestre luminate se stingeau. Curând se porni o ploaie de scârțâituri, sub pașii greoi ce sfărâmau zăpada. Oamenii se salutau cu vorbe cucernice. Cete, cete, curgeau și tropăiau prin ulițele murdare de lumina nopții. Tot satul se ducea la biserică. Arestații erau uimiți. Nu văzuseră așa ceva.

Doi jandarmi îmbrăcați în civil au intrat în camera lor, cerându-le să fie gata de pornire. Trebuia să plece mai devreme, dacă doreau să intre-n biserică.

După apus își curățaseră bine hainele și acum arătau binișor. La vânătăi, umflături și răni n-aveau ce le face. Acestea erau bijuteriile lor.

Geamurile luminate, înalte și înguste ale bisericii se vedeau de departe. Prin ușa larg deschisă, plină de lumină, intrau și ieșeau umbre fără chip. Cu cât se apropiau, umbrele prindeau contur omenesc. Oamenii curgeau înăuntru ca o funie, tăcută, foșnind și trăgându-și sutele de picioare peste lut și piatră.

Biserica era plină cu cetină de brad și pin, ca o oază în deșertul de piatră. Crengile se mișcau și se legănau atinse de oamenii ce înaintau prin ceața răsuflărilor, prin aburul în care abia se zăreau luminile altarului.

Arestații, însoțiți de călăuzele lor militare, s-au strecurat cu greu până în dreapta altarului, aproape de strană. Priveau surprinși de tabloul acela mirific. Oamenii încă soseau; cete, cete. Veneau din cele trei sate care nu aveau încă biserici. La sărbători mari, oamenii veneau aici, în satul mumă.

Biserica devenise înțesată de oameni. Ultimii veniți, rămăneau afară. Acolo își spuneau rugăciunile, în ger. Mulțimea de bărbați și femei, tineri și bătrâni, se legăna și vuia ca un codru. Pe mijloc se formase un curent de du-te-vino. Cei deranjați reacționau

nemulțumiți și blocau trecerea. După scurt timp, nu mai rezistau presiunii și se dădeau într-o parte.

Când preotul apărură pentru prima liturghie, formația celor patru țârcovnici începu să cânte. Cântarea lor era auzită de primele rânduri; dar curând se așternu liniștea și poporul căzu în genunchi înaintea altarului. Se făcuse liniște; nimeni nu mai vorbea; fiecare își bolborosea ruga și se închina, cu ochii ținți la preot și la lumina ce se consuma deasupra altarului. Preotul cânta și vorbea în același timp, aruncând vorbe doar de el înțelese.

După ce isprăvi liturghia, popa urcă-n strană și vorbi, arătând învățămintele acelei zile. Îi sfătuia pe săteni să se ferească de rele, muștrându-i, dând din mâini și tunând cu o voce puternică. Mulțimea era mișcată de cuvintele preotului; mulți se căiau de păcatele lor, unii se băteau în piept, alții mai slabi – și mai ales femeile – plângeau.

După a doua liturghie, oamenii se simțeau mai ușurați. Preotul începu să cânte cu voce frumoasă și caldă:

„Când magii veniră
În iesle-L găsiră
Un prunc înfășat
Cu chip de împărat...”

Mulțimea s-a ridicat din genunchi și începu să cânte după preot și cântăreți:

„... Pruncului să colindăm
Daruri multe să-I dăm...”

Vuietul de glasuri făcea să tremure arborii și să pâlpaie speriate luminile. Păreau așa de uniți în cântarea lor, ca o voce! Melodia mergea la inimă. Către sfârșit, oamenii se întorceau spre corul cântăreților, mutându-se de pe un picior pe altul. Cei ce stau în scaunele așezate pe lângă zid, moțâiau răpuși de oboseală și căldură.

După cântare, preotul urcă în strană și zise:

– Credincioșii mei, vă amintiți că în fiecare an, cu ocazia acestei sărbători, v-am făcut câte o surpriză plăcută.

– Da, da, părinte, așteptăm – confirmară mai multe voci.

– Și anul acesta îmi voi împlini făgăduința; numai că surpriza va fi cu totul deosebită.

Se făcuse liniște în biserică; doar cei din spate și din uși întrebau: „Ce-a zis? Ce-a zis?” Oamenii îl cercetau pe preot să vadă ce surpriză le ascunde. Nu descopereau nimic curios la părintele lor. Acesta se întoarse spre locul unde erau cei trei adventiști și se adresă mulțimii:

– Dragi credincioși, voi știți că eu mi-am dat toată silința să vă descopăr adevărul mântuitor, tot ce vă ajută să fiți buni creștini. În același timp, v-am vorbit despre noile învățături venite din Răsărit sau din Apus, v-am explicat învățătura fiecăreia, ca să nu fiți în necunoștință. Azi avem trei frați creștini ce se călăuzesc după un crez deosebit de-al nostru. Mă întristează povestea venirii lor la noi și sunt mâhnit că frați creștini, ca noi, au avut purtări necreștine cu ei. Am socotit că vă veți bucura dacă-i invit alături de noi, rugându-i să ne vorbească despre credința lor. Mai suportați să-i ascultăm grăind despre solia lor?

– Da, da, să vorbească – izbucni mulțimea.

Preotul a coborât din strană, i-a spus ceva Hagiului, și a urcat împreună în strana strâmtă. Hagiul, vădit emoționat, a luat cuvântul și a zis:

– Frați creștini, mă aflu înaintea voastră cu voia preacucernicului și după planul lui Dumnezeu. El îmi conduce viața pas cu pas în împlinirea voiei Sale. Eu vă fac cunoscută cea mai mare veste trimisă omului, de la noaptea Betleemului înapoi. Mă minunez când mă gândesc cât de mult vă iubește Dumnezeu! El a condus venirea noastră aici prin atâtea peripeții; urmele lor se văd clar pe fața noastră.

Sunt uimit să descopăr aici, un preot atât de devotat turmei sale, iar pe dumneavoastră atât de religioși. Cinstirea primei veniri a Domnului Isus este vizibilă. Am urmărit cu câtă pioșenie v-ați rugat și închinat; v-am ascultat mărturisirile și mi-am dat seama că voi v-ați legat nădejdea de prima venire a lui Isus; și e lucrul cel mai bun pentru om. El este speranța oricărui păcătos care se pocăiește și-și mărturisește vina. El a oferit iertarea oricui i-a

cerut-o. Însă, frații mei, venirea lui Isus la Betleem ne-a adus și o altă făgăduință a lui Dumnezeu. El a venit să Se jertfească pentru noi, să ne arate cum să trăim, după ce suntem iertați; dar a venit să ne spună că va reveni, ca să ne ducă cu Sine acolo unde ne-a pregătit locuințe. El spunea ucenicilor, înainte de plecare: *Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu, și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.* (Ioan 14,1-3)

Vestea revenirii lui Isus, deși a fost vie printre creștinii primei biserici, ea s-a pierdut până la noi. Acum lumea noastră este străbătută de această veste, și azi a ajuns și la noi.

Unii poate că au mai auzit de ea, alții poate că nu. Oricum, în aceste momente se vestește de la strana bisericii voastre și-a lumii întregi; Domnul, pe care ați venit să-L cinstiți, căruia v-ați rugat și la picioarele căruia ați plâns, vă vestește în această seară că se va întoarce să vă ia la El.

– Când, domnule, când va veni? întrebă cu lacrimi în ochi o femeie îmbrăcată în doliu.

– Curând, foarte curând, atât de curând, cât de repede lumea este gata. *Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii; ci are o îndelungă răbdare pentru voi, și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință. Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul, cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.* (2 Petru 3,9-14)

– Din aceste cuvinte, înțelegem că cel ce așteaptă este Domnul, nu noi. El urmărește cu răbdare pocăința noastră.

– Domnule, ce trebuie să facem pentru a fi pregătiți, așa cum spui dumneata?

– Este o întrebare înțeleaptă; ea arată că sunteți preocupați și interesați de întâlnirea cu Isus. Apoi, voi cunoașteți prea bine că, atunci când aștepți pe cineva așa de important cum este Isus, te interesezi de viața, obiceiurile și lucrurile care îi fac plăcere acelei persoane, ca să faci pregătirile după gustul ei. Te interesează felul de vorbire, cum îi place să i se vorbească, ce-i place să mănânce, să bea, cum se comportă cu semenii, ce tovarășii îi place să aibă; și aștepți cu nerăbdare să vezi ce misiune are; apoi, dacă îți cere să-l ajuți în lucrarea lui, nu rămâi nepăsător. Sunteți de acord cu mine că așa face un om înțelept atunci când așteaptă pe cineva foarte important?

– Da, da – răspunseră mai mulți săteni deodată.

– Dacă această persoană importantă este Domnul și Mântuitorul nostru, judecați voi, cât de serios trebuie să privim pregătirea noastră, pentru întâlnirea cu el.

Se făcuse liniște deplină în sală. Oboseala se stinsese în trupurile sătenilor. Erau ochi și urechi, cei de afară se cățaraseră ciucuri pe ferestre. Hagiul a desfășurat punct cu punct cererile lui Dumnezeu prezente în credință și Lege. Arăta principiul și argumenta cu „stă scris”. În timp ce întărea cu texte adevărul că „El vine”, un sătean bătos, care asculta fără să-i tresare mușchii feței, întrebă:

– Domnule, cum avem siguranță că El vine, ca să nu-L așteptăm degeaba?

– E bună întrebarea. Siguranța de care avem atâta nevoie vine în inima noastră pe măsură ce căpătăm încredere în Isus și păzim poruncile Lui. Știți, că pofta, vine mâncând. Când vei simți cum vine zilnic în ajutorul tău, în cămăruța ta de rugăciune, în biserica ta și oriunde stai să studiezi, atunci capeți și siguranța venirii Sale pe norii cerului. Dacă nu capeți experiența venirii Sale zilnice în viața ta, atunci e greu să crezi că va veni pe norii cerului.

– Domnule, zise unul dintre cei patru cântăreți – era un fruntaș mai răsărit al satului – voi adventiștii ați așteptat venirea lui Isus la 1844 și după cum se vede v-ați înșelat. Ce ai de zis?

– Este adevărat că, la 1844, o bună parte a creștinilor din America și unii chiar din Europa au așteptat revenirea lui Isus. Unii spun că a fost o nebulie așteptarea lor, deși... doar Dumnezeu știe adevărul. Mai mult decât atât, adventiștilor de ziua a șaptea li se pune în cărcă această greșeală, în ciuda faptului că ei nu existau ca biserică. Și... oricum, nu erau primii care au așteptat revenirea lui Isus pentru a doua oară. L-au așteptat mai întâi apostolii. Ei credeau că Isus va veni în timpul vieții lor, dar n-a venit. L-au așteptat creștinii de la Apus și de la Răsărit, la finele anului 1000 d.Hr., și n-a venit. L-au așteptat și cei de la 1844; dar aceasta nu înseamnă că nu mai vine. El ar fi venit, dacă lumea ar fi fost pregătită. El a promis; îngerii au promis și apostolii au promis că El va veni, și eu cred, pentru că vine zilnic în viața mea. Dumneata, care mi-ai pus ultimul întrebarea – și arată cu mâna spre cântăreț – ai avut vreun fecior în armată?

– Da, am avut – zise omul surprins de întrebare.

– S-a întâmplat să-ți trimită epistolă că vine în permisie?

– Da.

– S-a întâmplat să-l aștepți și el să nu vină?

– Da, sigur, de mai multe ori.

– Ei bine, pentru că n-a venit atunci când l-ai așteptat, înseamnă că n-a mai venit niciodată?

– Ba a venit până la urmă, și a venit când nu mă așteptam. A venit pe nepregătite.

– Nu trebuie să ne temem că nu va veni! În Evanghelia lui Marcu El a spus: ... *veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii și venind pe norii cerului.* (Marcu 14,62). S-ar putea ca în jurul nostru să mișune vestitori ai necredinței și să ne amăgească, spunându-ne că Isus nu mai vine, sau că a venit, cândva, sau undeva, în pustie, sau în vreo cămăruță. Ca buni creștini ce ne place să fim, să ascultăm mai presus de toate sfatul apostolului Pavel, care ne îndeamnă: *Să nu vă păcăsiți dar încrederea voastră,*

pe care o așteaptă o mare răsplătire! Căci aveți nevoie de răbdare, ca, după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta ce v-a fost făgăduit: „Încă puțină, foarte puțină vreme” și „Cel ce vine va veni, și nu va zăbovi”.

– Domnule, vrei să spui că viața noastră este rea și păcătoasă? Vrei să spui că noi suntem necredincioși? Încerci să ne umilești? Care sunt faptele noastre rele? – întrebă cu destulă mânie în glas fratele primarului.

– Frați creștini! Noi nu acuzăm și nu învinuim pe nimeni, noi nu cunoaștem faptele voastre, doar Dumnezeu le cunoaște. Așa că trebuie să vă cercetați în lumina Scripturii. În cartea a II-a a Facerii, la capitolul 20, începând de la versetul 1, veți găsi Cele Zece Porunci dumnezeiești. Cercetați-le și apoi vedeți dacă trăiți sau nu după voia Domnului! Constatați dacă respectați cuvintele sfinte. Marele David spune în Psalmi 106,3: *Ferice de cei ce păzesc Legea, de cei ce înfăptuiesc dreptatea în orice vreme!* Dacă însă veți constata că unele dintre faptele voastre nu corespund cu Legea Domnului, atunci, neîntârziat, trebuie să...

– Să ne spovedim la preot – îl întrerupse un cântăreț, pe vorbitor. Știam și noi asta, altceva, că de mers la preot pentru spovedanie știam, că am tot mers până acum.

Se produse o rumoare printre ascultători. Unii erau nemulțumiți pentru întreruperea vorbitorului, iar alții murmurau împotriva celor auzite. Câțiva bărbați încercau să plece, dar nevestele lor stăruiau să mai rămână. Erau interesate de cele auzite. În cele din urmă, mișcarea maselor se potoli și Hagiul continuă:

– Frați creștini, îngăduiți-mi să repet ce se pare că voi știți. E foarte bine că voi ați mers la preot să cereți sfat și îndrumare pentru a scăpa de păcat, dar, cine a ascultat sfatul cel bun? Am alergat noi la Isus, singurul în stare să ierte păcatele noastre? Apostolul Ioan pe care voi îl cinstiți și care a fost mai mare și mai sfânt decât toți preoții din zilele noastre, ne-a scris o epistolă în care ne zice: *Copilașilor, vă scriu aceste lucruri, ca să nu păcătuți. Dar dacă cineva a păcătuț, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel neprihănit. El este jertfa de ispășire pentru păcatele*

noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi; și prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc” și nu păzește poruncile Lui este un mincinos, și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită; prin aceasta știm că suntem în El. Cine zice că rămâne în El, trebuie să trăiască și el cum a trăit Isus. Prea iubiților, nu vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche, pe care ați avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul, pe care l-ați auzit. (1 Ioan 2,1-7)

Trecuseră aproape două ceasuri de când Hagiul vorbea mulțimii. De mult nu vorbise așa. Era cu totul un foc. Îi vibra toată ființa. O putere tainică îi dirija vorba și gândul. Apelurile ținteau inima ascultătorilor. Tudor și Ilie plângeau lângă strană. Nu-l auziseră niciodată vorbind cu atâta putere. Pentru ei, coborâse cerul pe pământ. Simțeau că Dumnezeu a luat chipul Hagiului și le vorbește. Curgea speranța în șuvoaie prin vorbele lui, iar cerul părea dincolo de fereastra bisericii. Din când în când, își arunca privirile peste mulțime. Era ca împietrită. Totul părea un bloc uriaș, cafeniu, în care un sculptor cioplise fața lumii.

Pe când Hagiul își construia apelul final, liniștea a fost spartă de-un strigăt străin.

– Părinte, părinte, lasă-mă să spui ceva! Oameni buni! Să vă spui, o minune să vă spui!

Era o femeie.

Toate privirile se îndreptară spre ea. Între timp, ajunsese lângă strană. Preotul și un cântăreț o prinseseră din părți și încercau s-o liniștească. Ea lupta să se elibereze din mâna lor și le cerea îngăduință să vorbească. Până la urmă, preotul îi zise:

– Bine, vorbește, dar nu vreau să-mi superi oaspeții.

– Nu părinte, am să spui doar minunea.

– Bine, spune!

– Oameni buni, nu e nevoie să vă spui cum mă cheamă, că mă știți toți, mai ales de când s-a abătut blestemul asupra casei mele. Voi știți că-s o femeie vrednică, la casa mea. Totdeauna la masa mea au mâncat săracii satului și toți nealivăniții. Omul meu, să-l

ierite Dumnezeu, v-a omenit pe toți și eram blagosloviți de Al de sus, până când fata noastră – singura pe care o aveam, a căzut din nuc și a damblagit. Sunt doi ani de când zace la pat. Am fost cu ea pe la toți vracii, au tras-o toate babele, i-au dat buruieni cât un fânar, dar degeaba. Omul meu și-a dat duhul cu oful în inimă. Mă rog la Dumnezeu, zi și noapte, să-i ușureze sufletul. Cum s-o chinui el, săracu', acolo-n sânul lui Avraam, văzându-ne pe noi cât de amărâte suntem!

- Hai, lasă morții-n pace și zî ce ai de zâs – se răsti la ea țârcovnicul.
- Las-o Nae în pace, săraca! îl înghioldi nevasta pe țârcovnic.
- Și după cum vă spusăi, a venit la mine jandarmul ieri și m-a întrebat dacă mai dau de pomană pentru omu' meu.
- Mai dau, îi zăsăi.
- Da' la eretici dai?
- La ce mă, omule?
- La eretici, zăsă jandarmul.
- De unde ereți? I-ați prins voi?
- Nu, ăia din Lacul Sărat, dar ni i-au trimis nouă.
- Ce să faceți cu ei?
- Îi trimitem și noi mai departe.
- Asta e un semn rău; a înnebunit lumea, am zâs.
- Hai! Lasă lumea. Le dai sau nu le dai?
- Le dau, am zâs. Stai puțin să-ți dau niște boabe.
- Ce să-mi dai, femeie?
- Boabe, să dai la ereți.
- Mă, proasto, ăștia-s oameni, nu păsări.
- Cum, nu sunt dăia de atacă puii și găinile?
- Nu, sunt oameni, trei oameni, ai înțeles?
- Da, da, am înțeles – i-am zâs buimăcită de vorbele lui.

Mă tot gândeam și mă întrebam ce oameni o fi ăia ereți. Așa că m-am grăbit să pregătesc mâncare și să mă duc să văd ereții. Am rămas mirată când am fost dusă la acești oameni ai lui Dumnezeu. Nu erau deloc ereți, ci erau așa cum îi vedeți. Erau în biroul jandarmilor, cu hainele boțite și cu fâlcile umflate; ăluia mai mic, ăștia care stă lângă strană, îi mai curgea sânge dintr-un

ochi – și se întoarse să-l arate pe Ilie care stătea rezemat de strană. După ce le-am golit coșnița, am dat să plec, dar ăl bătrân mi-a zâs: „Stai să ne rugăm pentru tine, ca să te blagoslovească Cerul pentru cele aduse. Am stat și eu și jandarmul. Și ce să vedeți, când a început să se roage, am început să plâng, se ruga de parcă era Sfântul Anton, pupa-i-aș tălpile, că numa' el mă mai miluește și se roagă pentru mine, păcătoasa. Și s-a rugat. Când a sfârșit milostivirea, era să-i cad la tălpi, că s-a rugat pentru amărâta aia a mea de-acasă. Pe nimeni n-am auzit rugându-se pentru ea. Știa, oameni buni, ce năcaz am eu acasă. Am plecat cu inima ușurată.

Când m-am dus acasă, amărâta mea dormea. Când am intrat eu, s-a trezit. Parcă nu mai era așa galbină. S-a uitat la mine cam prosteste, apoi m-a strigat:

– Mamă!

– Ce e, fato – i-am zâs.

– Uite! mi-a zâs, și a ridicat mâna aia bleagă.

Apoi, s-a dat jos de pe rogojină. Mi-am făcut cruci, mi-am scuiptat în sân, dar ce vedeam era adevărat; adevărat, adevărat.

Mulțimea începu să murmure și să se agite. Unii râdeau, alții erau supărați că le fură timpul și l-a întrerupt pe Hagi. Unii începură să strige:

– Dă-o afară, părinte, că n-am venit s-o ascultăm pe asta!

– Lițo! Lițo!

Strigă puternic săteanca, către o femeie ce era așa de îmbrobodită că nu i se vedea fața și care sta ascunsă după un stâlp.

– Lițo, vino încoa'! strigă femeia.

Fantoma se desprinse greu din umbra stâlpului și își făcea loc cu coatele, strecurându-se spre strană. Când ajunse, își trase broboada de pe față și lăsă să-i cadă baticul după gât.

– O vedeți, oameni buni? El s-a rugat și mi-a vindecat-o – și arată spre Hagi.

Se făcuse tăcere de mormânt. Nici răsuflările nu se mai auzeau. Toți priveau încremeniți; așa ceva nu mai văzuseră. Minuni aveau loc numai în povestirile lor, spuse la un pahar de zaibăr, când se strângeau să tănuiască. Un bărbat se desprinse din rândul lui și

se apropie de Lița. O pipăi, îi luă mâna beteagă, care acum era ca toate mâinile, i-o săltă în sus, lăsându-i-o să cadă brusc. Pipăi bărbia care fusese strâmbă, se minună, se întoarse spre săteni și zise:

– Așa-i lume, e Lița și e sănătoasă. Trebuia să și fie, după câte daruri i-au făcut Sfântului Anton și părintelui ca să mijlocească pentru ea. Ei au vindecat-o, că ei sunt sfinți; sunt sfinții noștri din străbuni. Pe străinii aceștia nu-i cunoaștem. Au venit la noi într-o vreme nepotrivită și nechemați.

– Nu-i adevărat, oameni buni, oamenii aceștia s-au rugat și mi-au spus că o să văd binețea Domnului. Și am văzut-o în tămăduirea fiicei mele. Sfântului Anton de ani de zile îi cer și n-am sâmtât nimic; iar părintelui ce să-i cer, că e și el om, e om bun, și are soacra bolnavă, așa cum a fost fata mea.

– Spui vorbe proaste femeie – o opri bărbatul de lângă ea. Domnule, se adresa el Hagiului, la dumneata-n sat sunt bolnavi?

– Sunt – spuse liniștit Hagiul.

– Și de ce nu te rogi pentru ei, să-i vindeci?

– Mă rog, dar vindecarea e a Domnului.

– Deci recunoști că nu tu vindeci?

– Am spus că eu mă rog, dar vindecarea vine de la Domnul. El o dă celor ce au credință în El, așa cum a avut femeia aceasta a cărei fiică s-a vindecat.

Omul s-a făcut că n-a sesizat spusele Hagiului și a continuat:

– În familia ta ai bolnavi?

– Am niște rude.

– Dar printre ivantiștii tăi, sunt bolnavi?

– Mai sunt.

– Atunci de ce nu-i vindeci, domnule, și vii aici să ne tulburi și să ne strici sărbătoarea? Vrei să ne îndupleci la rătăcirea ta? Vrei să călcăm în picioare ce a fost mai scump pentru părinții noștri? Sunt uimit, oameni buni, cum ați privit nepăsători, în timp ce omul acesta învârtea în mâini o cărticică și își bătea joc de credința noastră strămoșească. Ați privit la el cum batjocorea sfânta cruce, spunând că e un lemn. Ne-a umilit, spunându-ne că ținem o zi falsă, că sfânta duminică nu e sfântă. Sfânta slănă pe care o

mâncăm în cinstea sfântului Crăciun, domnul nostru, a zis că este spurcată. Tăria care ne veseleşte inima, a numit-o zeama nebuniei. Ce e cu voi, sătenii mei, nu cumva v-ați pocăit? Ia să vedem, dați slana la câini, scoateți cepul la butoiu' cu vin? Nu mai înjurați? Nu vă mai bateți muierile? Ha, ha, ha, ia te uită, domnule, Boianu, sat de sfinți! Nu mai veniți duminica la slujbă? O faceți sâmbăta? Ia să vedem cine nu-și mai trimite copiii sâmbăta la școală? Sunteți mulți și proști, căscați gura la palavre. Părintele s-a cam întrecut cu surpriza, de această dată. Probabil că nici dumnealui n-a știut ce ascunde năpârca asta – și arată mânios spre Hagiul.

– Domnule învățător, v-a biruit mânia în această seară; trebuie să vă poruncesc un număr de mătăanii pentru curățire de mânie – zise preotul încercând să-l oprească.

– Dă-i multe părinte, dă-i multe, pentru că ne-a umilit. Învățătorul ne-a batjocorit în această seară – strigă unul din mulțime. Are datorii și nu le plătește.

– Care ești mă? se ridică pe vârful cizmelor învățătorul ca să-l vadă pe vorbitor. Ce mă Guță, vorbești pentru că n-ai copii, las' c-o făta nevastă-ta și vii tu la mâna mea.

– Aha! Până atunci îți mâncăm coliva, domn' Terci.

– Bine derbedeule, bine, ai tu nepoți sau neamuri, bine...

– Oameni buni, să nu uităm că sunt sfintele sărbători pe care le-am primit de la părinții noștri ce se hodinesc acum în sânul lui Avraam. Cinstind cu sfințenie sărbătorile, îi cinstim pe părinții noștri, și auzirăți din Decalog care grăi astfel: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara, pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeuul tău.* (Exod 20,12) – luă cuvântul preotul.

În timp ce preotul rostea porunca, Hagiul s-a apropiat de el, șoptindu-i, că ar dori să mai spună ceva. Cucernicul i-a făcut semn că nu, deoarece agita mulțimea. Oamenii erau derutați și aproape că se ștersese impresia făcută de cuvintele Hagiului.

– Iubiții mei credincioși, sunteți de părere cu mine să mulțumim oaspeților noștri pentru cele spuse?

– Da, da, le mulțumim – ziseră o mare de voci.

– Să-i asigurăm că noi respectăm crezul lor, și le dorim izbândă în cele ale credinței. Nouă nu ne este rușine, ca unora, să-i numim frați. Ei s-au consacrat în credința lor, ca și noi într-a noastră. Ei se roagă aceluiași Isus, ca și noi, au aceeași Scriptură, ca și noi. Ei sunt creștini, ca și noi. Nu vă lăsați amăgiți de unii păcătoși care vă îndeamnă la răzbunare împotriva lor. Ei sunt frații noștri. Dacă dumnealor n-ar fi sub autoritatea jandarmilor, știu că mulți ați dori să-i aveți ca musafiri. Învățați să-i iubiți pe semeni, credincioșii mei! Nu vă lăsați să vă orbească micile diferende. Am să vă citesc ce ne învață sfântul Pavel în Epistola către Romani, la capitolul 14.

Hagiul fierbea lângă strană. Îl ardea viclenia preotului. Încea mereu să ia cuvântul, dar preotul nu-i permitea.

– Ascultați, iubiți mei, ce spune Scriptura:

Primiți bine pe cel slab în credință, și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice. Unul crede că poate să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdețuri. Cine mănâncă să nu disprețuiască pe cine nu mănâncă, și cine nu mănâncă, să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. Cine ești tu, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuși, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească pentru ca să stea. Unul socotește o zi mai pe sus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui. Cine face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face. Cine mănâncă, pentru Domnul mănâncă; pentru că aduce mulțumiri lui Dumnezeu. Cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă; și aduce și el mulțumiri lui Dumnezeu. În adevăr, nici unul din noi nu trăiește pentru sine, și nici unul din noi nu moare pentru sine. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului. Căci Hristos pentru aceasta a murit și a înviat, ca să aibă stăpânire și peste cei morți și peste cei vii. Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce disprețuiești tu pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată

al lui Hristos. Fiindcă este scris: „Pe viața Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu”. Așa că fiecare din noi are să dea socoteală despre sine însuși lui Dumnezeu. (versetele 1-12)

– Auzirăți, frații mei, Scriptura ne interzice să comparăm credințele. Fiecare să-și vadă de ale lui, că... va răspunde în fața Marelui Judecător.

Hagiul vru să urce-n strană, dar preotul și cântărețul începuseră slujba finală pentru binecuvântarea obștei. Mulțimea tăcută, dar mai confuză decât oricând întorsese spatele altarului și își făcea loc spre ușă. Mulți erau frământați! Cuvintele Hagiului le străpunseseră inima, dar și preotul vorbise bine, pentru mulți.

Celor arestați nu le venea să creadă că nu era un vis. Hagiul plângea. Fu trezit din durerea lui când Lița, îngenunche la picioarele lui, ca-n fața popii și-i pupa mâinile plângând.

– Ridică-te fetițo! Nu mie trebuie să te închini, ci lui Isus. El te-a vindecat, eu doar m-am rugat pentru tine.

Fata plângea de bucurie; lângă ea, plângea și mamă-sa. În spatele femeilor, mai mulți săteni așteptau să vorbească cu Hagiul. Toți aveau bolnavi și îi cereau Hagiului să se roage pentru ei.

Preotul observa ce se întâmplă în jurul arestaților. A chemat la el un jandarm și i-a șoptit ceva la ureche. Acesta s-a apropiat de arestați și le-a zis:

– Plecăm acum, că s-a golit drumul. Hei, voi, sătenilor, ce vreți? Ce, n-ați mai văzut arestați? se răsti la ei jandarmul. Dacă nu vă depărtați, ne obligați să le punem cătușele și zgarda.

Când auziră sătenii intenția polițiștilor, sparseră cercul. Unul dintre jandarmi păși primul printre fețele încruntate și triste ale oamenilor.

– Roagă-te pentru mine, și pentru mine, și pentru fata mea, nevasta mea, a mea, a mea, se repezică să șoptească sătenii, în timp ce Hagiul trecea printre ei.

Jandarmul din spate îi zorea pe arestați.

Afară, întunericul atârna peste sat greoi și rece. Vântul zgâlțâia copacii goi, șuierând obraznic peste liniștea lumii. Nu se văd

stelele. Sătenii le căutau. Sperau să vadă și ei ce-au văzut păstorii în noaptea nașterii.

- Acum nu se mai nasc stele! zise un sătean în urma arestaților.
- Stelele... acum mor!
- Mor și stelele? întrebă un altul.

Tudor Petrescu observă primul că nu mergeau spre postul de jandarmi. Se abătuseră de la șosea și înaintau tăcuți pe o uliță îngustă. Căinii îi întâmpinau cu un lătrat furios. Nu mult după ce apucaseră pe intrare, pentru că era mai mult o intrare decât uliță, s-au oprit lângă o poartă mare. Jandarmul a intrat fără să bată. În curte două javre se dădeau la ei cu frică, spulberând zăpada prin învârtituri nebunești. După ce sergentul s-a făcut că aruncă după ei cu ciomagul, au rupt-o la fugă spre șura cu paie. De acolo, aruncau vaiete spre nori. Curând, ieși preoteasa însoțită de-o femeie grasă, dar vioaie foc. Polițistul îi șopti ceva, după care femeia o luă înainte spre un alt corp de case mai joase și mai în spate.

După ce au intrat într-o încăpere cu tavanul aplecat și cu vatra deschisă, polițistul spuse arestaților:

– Aici veți rămâne peste noapte. E casa părintelui. El dorește să vă găzduiască și să vă omenească în seara asta.

Arestații rămaseră surprinși și tăcuți. Alături de odaia cu vatră se afla alta mai mare, văruiată și cu pământ proaspăt dat pe jos. Două paturi mari cu rogojină nouă așteptau libere. Era bine; era cald și mirosea a pâine proaspătă.

– Mi-e sufletul greu de atâtea întrebări – zise după multă tăcere Hagiul. Sunt așa de tulburat că nu mai pot pătrunde adâncul. Când simt limpezimea, mintea mi-aruncă întrebări și mă tulbură iarăși.

Tudor îl privea cu ochii înlăcrimați și căuta un cuvânt de mângâiere, dar până să răspundă s-a deschis ușa și a intrat preotul.

- Hei,... cum e oameni buni? E bine?
- Depinde, cucernice – răspuse Ilie.
- De ce depinde, măi fraților?
- De cum înțelege fiecare binele – răspuse Hagiul.

– Uite, acu' o să vină Rada să vă întindă masa. Mai întâi, o să facă un pui de mămăligă; avem și pâine, dar voi nu mâncați, pentru că e făcută în Sabat; acuși se face mămăliga.

– Bine părinte, dar... cum se face că nu suntem în arest?

– I-am zis șefului de post, că e bine să petreceți noaptea sfântă, într-un loc sfânt ca ăsta.

– Aici e un loc sfânt? întrebă Ilie.

– Păi..., nu omul sfintește locul?

– Da – răspunse Ilie dând din cap.

– Așa, fraților, acesta e un loc sfânt și voi n-o să-l părăsiți ușor. Eu vă repet că mă simt onorat să fiți sub adăpostul meu. Măine 'om mai vedea noi.

A deschis ușa și a plecat. În urma lui a rămas ecoul. Arestații s-au așezat tăcuți pe paturi.

– De ce crezi că ne-a adus aici? îl întrebă Tudor pe Hagiul.

– Ca să ne ascundă de săteni. Îi e teamă să ne lase singuri cu oamenii. N-am mai întâlnit un preot mai viclean. Bunătatea lui sângerează a viclenie.

Alături, la vatră, Rada pregătea mămăliga. Preotul o sfătuia să folosească vase bine curățate, dintre cele noi, nemânjite de hrana lor ortodoxă. Nu dorea să-i mânjească cu „necurații” pe oaspeți. Dorea ca ei să se simtă bine.

– Frații mei, eu nu pot mânca la ora aceasta târzie din noapte; o cană de apă e de ajuns pentru sufletul meu.

– Și eu la fel – zise scurt Tudor.

– Și eu – rosti mai moale Ilie – deși..., și lăsa vorba neterminată.

– Mă duc să-i spun femeii să nu se mai ostenească degeaba.

Femeia și preotul se opuneau dorinței Hagiului. O lua ca o jignire. După ce Hagiul le vorbi amănunțit abia, abia acceptară să păstreze hrana pentru a doua zi dimineața. Cei trei sorbiră totuși câte o cană de ceai îndulcit cu sfeclă.

În timp ce beau ceaiul, preotul, așezat pe un scaun, privea pe rând la fiecare. Privirea lui devenea stânjenitoare pentru oaspeți.

– Ați auzit că un preot ortodox a trecut la adventism?

– Când, cucernice? întrebă Hagiul.

– În urmă cu câțiva ani buni. Am fost chemați toți la protoerie și atenționați. Preotul acela mi-a fost coleg la seminar, la Sibiu.

– Cum îl chema?

– Pe când eram în seminar se numea Dumitru Iliescu, dar mai târziu, când s-a călugărit a primit și numele de Benedict, adică „binecuvântatul”; dar, până la urmă s-a dovedit că e invers.

– Cunosc bine istoria și experiența fratelui Benedict.

– Ai promis că ne-o faci cunoscută – zise cu o oarecare vioaie în glas Tudor. Aș dori să ne-o povestești acum. Cucernice, de-ați ști ce frumos povestește Hagiul!

– Da și eu aș vrea să-l aud și să aflu ce s-a mai întâmplat cu prietenul meu răătăcit.

– Chiar doriți să vă povestesc istoria lui?

– Vrem, răspunseră ceilalți.

– Bine... și se trase în pat, rezemându-se de perete.

– Până a intrat la călugărie, îi cunosc istoria. În școală a fost un învățăcel de frunte. M-am mirat când l-am auzit că după terminarea studiilor se călugărește. El credea sincer că aceea e calea mântuirii, și apoi dorea să obțină gradele ierarhice în biserică. Numai pe calea călugăriei se pot obține aceste grade. După seminar, eu am luat parohia unchiului meu, care a fost preot aici, în Boianu, iar el s-a dus la mănăstire.

– De unde era el? Unde s-a născut? întrebă Hagiul.

– Era din satul Păcureți, Prahova. Știu bine, deoarece am fost într-o vacanță la el. Mi-amintesc ce fericită era mama lui când îl vedea. I se scurgeau ochii după el. Era tare mândră de el. Niciodată n-am să uit bucuria ce țâșnea din ochii ei, când ne vedea venind pe poartă de la plimbările noastre. Mai târziu, când auzeam că Benedict a mai urcat câte un grad bisericesc, mă întrebăm: „Cum s-o simți mama lui Iliescu?”

– Fratele Benedict a obținut grade ortodoxe? întrebă Ilie.

– Da, a obținut toate gradele până la cel de arhimandrit. Lucrul acesta este foarte important în ierarhia bisericească ortodoxă; de aceea mirarea mea este mare. Cum de a ajuns el la adventiști, nu știu!

– Știu eu, zise Hagiul. Am auzit istorisirea chiar din gura dânsului. Am fost împreună la o conferință a noastră, a adventiștilor. Acolo el și-a povestit experiența.

- Și a spus el cum a început căderea lui? întrebă preotul.
- Depinde, cucernice. Când sfântul Pavel a căzut pe drum spre Damasc, de fapt a început să urce treptele cerului.
- Se poate; dar... ce-a spus el?
- Păi... a povestit că, pe când slujea la Mănăstirea Neamțului ca diacon, se plimba într-o zi prin curte, meditănd la unele lucruri citite într-o carte. Tot plimbându-se, l-a întâlnit pe starețul mănăstirii, care părea îngândurat și frământat. Benedict i s-a adresat:
- Cucernice, vântul întristării îți tulbură apele?
- Da, frăția ta, mai citi ceva în Sfânta Scriptură și de aceea...
- Dar ce scrie acolo, de v-a pierit bucuria?
- He... acolo scrie lucruri importante, foarte importante.
- Apoi, dacă așa e vorba, că-s lucruri mari și importante, n-ar trebui să le aducem în auzul poporului? N-ar trebui să le citim poporului cu ocazia sărbătorilor?
- O, aceasta niciodată, niciodată! a răspuns starețul.
- De ce? De ce frăția voastră, de ce? Nu-i bine să punem Scriptura în mâna poporului?
- Nu, nu e bine!
- De ce, sfinția ta?
- Pentru că atunci când oamenii vor citi Sfânta Scriptură, ne-am dus pe copcă.
- Și-a plecat mai departe starețul. Acum Benedict a rămas frământat pe gânduri. „Ce-o fi vrând să zică starețul?” se întrebă Benedict. „Nu cumva, rânduiala noastră nu-i după voia Domnului, și, dacă ar afla poporul, s-ar depărta de noi?” se întreba Iliescu.
- A mărturisit el aceste gânduri? întrebă nemulțumit preotul.
- Da, cucernice, redau ce am auzit din gura fratelui Iliescu.
- Înseamnă că a făcut el ceva necugetat – zise preotul, pentru că de la Mănăstirea Neamț a mai trecut prin câteva, până a ajuns în cele din urmă la Mănăstirea Sinaia.
- Nu, cucernice, n-a făcut nimic necugetat, ci din contră a fost o răsplată ajungerea lui în Sinaia. Apoi, cum îți explici că tocmai el a fost alesul patriarhului?
- Ce vrei să spui cu asta? întrebă preotul.

– Păi... după cum știi și dumneata, cu câțiva ani înainte de primul război, Biserica Ortodoxă a trimis un fiu al ei, un preot de seamă, în America, ca să-i unească pe românii de acolo sub oblăduirea bisericii. He, omul de încredere al bisericii a fost tocmai Benedict Iliescu. Asta arată cât de cult și apreciat era.

– Mda, da – zise preotul. Și ce-a fost mai departe?

– Așa că, împuternicit de trimiterea bisericii, protosingherul Benedict Iliescu a reușit în scurt timp să întocmească prima parohie ortodoxă românească din America. În scurt timp, a devenit iubit și respectat.

Mergând în diferitele locuri să-și viziteze credincioșii, a aflat că în parohia sa se află și o mică comunitate de adventiști de ziua a șaptea. De cum a auzit, a simțit că e de datoria sa să aducă înapoi în sânul Bisericii Ortodoxe, aceste oi rătăcite.

– A greșit, zise preotul. E mare păcat să-l întorci pe om de la credința lui, la o alta.

– Cine spune asta, părinte?

– Epistola, cine?

– Care?

– Epistola lui Toma către goți.

– Cu siguranță că e secretă și numai ortodocșii au voie să citească această epistolă.

– Da sigur, numai ei, da.

– Și ce s-a mai întâmplat, întrebă nerăbdător Tudor.

– Da, și ce s-a mai întâmplat? reluă și preotul.

– Deci și-a pus în gând să-i viziteze pe adventiști. Și pentru că dorea să-i convingă pe toți o dată, s-a hotărât să se ducă sâmbăta la adunarea lor. Și așa a făcut. Într-o sâmbătă, a pășit în adunarea adventistă. S-a nimerit că tocmai atunci aveau Sfânta Cină. Cele văzute și auzite l-au impresionat profund. Nu-și imaginase că oamenii aceștia sunt așa de serioși în credința lor. N-a rezistat să nu se roage și să nu cânte alături de ei. A rămas până la sfârșit. După terminarea serviciului divin, niște „nazarineni” care erau în adunare, au început un schimb de cuvinte cu adventiștii de

ziua a șaptea. La un moment dat, unul dintre nazarineni s-a adresat preotului protosingher Benedict și i-a zis:

– Spune sfinția ta, care ești preot ortodox, ce spune Sfânta Scriptură? Ce zi să serbăm?

– Dacă vrem să cunoaștem adevărul, după cum spune Sfânta Scriptură, acolo stă scris că sâmbăta trebuie serbată.

– Cum, cucernicia ta, preot ortodox, poți să spui că sâmbăta trebuie serbată, ca jidanii?

– Eu am spus că Legea lui Dumnezeu e dată pentru om, nu doar pentru evrei, cărora dumneavoastră le ziceți jidani – a răspuns Benedict. Eu mă bazez pe cele scrise în *Eclesiastul 12,13: Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.*

Nazarinenii au plecat furioși, dar adventiștii l-au înconjurat cu dragoste pe fratele Benedict. L-au invitat acasă și au aprofundat adevărurile Bibliei. Curând a căpătat convingerea că adevărul lui Dumnezeu era cel prezentat de Biserica Adventistă. Așa că s-a hotărât să-l îmbrățișeze.

– Și a slujit mai departe ca preot? întrebă mirat cucernicul.

– După convertire, a mers la parohie, a oficiat o ultimă slujbă după tipic, apoi le-a ținut o predică, arătându-le adevărul și hotărârea pe care a luat-o. I-a îndemnat să facă și ei la fel. Era ultima lui slujbă ca preot ortodox.

După ce s-a botezat și a devenit membru adventist, a început să vestească solia revenirii lui Isus. Lucrul acesta a ajuns la cunoștința conducătorilor bisericii noastre. I s-a propus să fie angajat ca pastor. El a acceptat și a lucrat mai mulți ani ca misionar printre românii din America.

– Și acum e tot acolo? întrebă nedumerit Ilie.

– Nu, acum nu mai este acolo, ci aici.

– Și Biserica Ortodoxă l-a lăsat în pace? întrebă preotul.

– Da, de unde. Chiar acolo în America, reprezentanții Bisericii Ortodoxe l-au dat în judecată că a oficiat slujbe adventiste îmbrăcat în sfintele odăjdii și chiar în fața sfântului altar. Aceasta însemna o blasfemie, după părerea dumnealor.

– Cam ce am făcut eu în seara aceasta, nu? întrebă preotul. Eu te-am urcat în strană, și tu ai ținut o predică adventistă. Nu-i așa?

– Cam așa, cucernice, numai că dumneata mai departe nu mergi pe urmele prietenului dumitale Benedict.

– Iubirea e totul, oameni buni. Și ce s-a mai întâmplat?

– Judecătorul l-a absolvit de orice vină, deoarece în America libertatea de conștiință este garantată de lege.

– Dar cum a ajuns în țară? întrebă Tudor.

– În anul 1920, când s-a organizat Uniunea Română a Bisericilor Adventiste, a venit în România președintele Conferinței Generale Adventiste. Cu acea ocazie, au aflat românii de convertirea fratelui Benedict. Președintele Uniunii, Petre Paulini, a cerut să fie trimis în țară fratele Benedict, deoarece era mai mare nevoie de el aici. Așa a ajuns din nou în țară. Aici a fost întâmpinat cu multă împotrivire din partea Bisericii Ortodoxe.

– Da, mi-amintesc, zise preotul. Toți am fost înștiințați și avertizați. Ni s-a cerut să veghem și să nu-l primim cu nici un chip. Ni s-a cerut ca, dacă aflăm că e în vreo localitate, să anunțăm autoritățile și să fie arestat.

– Așa că persecuțiile au început, continuă hagiul.

Odată a fost arestat de un șef de post. După ce l-a ținut mai mult timp arestat, i-a spus că are să-i facă ceva ce nu se aștepta și nici prin minte nu-i trece. Fratele Benedict se gândea la spusele șefului de post. După scurt timp, jandarmul a băgat, în camera unde era închis, câțiva bărbați cu ordinul de a-l bate. Când oamenii au intrat la el și au văzut fața blândă și iubitoare și pentru că îl cunoșteau n-au zis decât atât:

– Ce faci aici, domnule Iliescu?

– Iacă, ce să fac, cu ale noastre, cu treburile noastre adventiste. Nu au îndrăznit să-l bată.

– Bravo, bravo – bătu cu palma-n genunchi preotul. Așa ortodocși da, adevărați credincioși. Cum să-l lovească ei pe prietenul meu Dumitru, sau Benedict! Așa-mi place. Și ce au făcut mai departe?

– Atunci primarul s-a sfătuit cu jandarmul, cu notarul și cârciumarul și au hotărât să cheme toboșarul satului și să-l pună să umble cu fratele Benedict prin sat; să bată toba și când oamenii se strâng să strige-n gura mare: „Iată preotul care s-a lăsat de credința strămoșească și-i învață pe oameni să țină sâmbăta în locul duminicii...”

În timp ce mergeau prin comună, fratele Benedict l-a întrebat pe toboșar:

– Tinere, câte clase ai învățat matale?

– Șapte clase, a răspuns toboșarul.

– Citești bine? l-a întrebat Benedict.

– Sigur că da – i-a răspuns toboșarul.

– Fii bun, te rog și până ne odihnim puțin citește aici în cartea Exodului la capitolul 20.

Toboșarul a citit bine și atent. Când au ajuns la porunca a patra, toboșarul a citit: *Adu-ți aminte de ziua sâmbetei...* pentru că era Biblia ortodoxă.

– Vezi, tinere? Nu eu îi învăț pe oameni să țină sâmbăta, ci Cuvântul lui Dumnezeu îi învață.

A mai spus că oamenii vor da socoteală în ziua judecății de toată purtarea lor și i-a dat să citească în *Eclesiastul 12,13-14*.

– Vezi tinere, de aceea am părăsit serviciul meu preoțesc, ca să pot vesti Cuvântul lui Dumnezeu, să spun oamenilor adevărul, ca să ne pregătim pentru ziua revenirii Lui. Atunci vreau să fie bine și pentru mine și pentru tine, și pentru oricine. Mata n-ai vrea să te predai Domnului și să păzești poruncile Lui, ca să-L cunoști pe Domnul Isus?

– Ba da, aș vrea să fac și eu voia lui Dumnezeu, ca să-L văd și eu când vine pe nori și să nu fiu condamnat.

– Atunci, hai înapoi la primărie și spune-le lucrul acesta!

Toboșarul s-a întors la postul de jandarmi împreună cu fratele Benedict și i-a zis șefului de post:

– Domnule polițist, poftiți! Vă dau toba în primire, că eu de azi înainte nu vreau să mai fiu toboșar, vreau să fiu ca preotul Benedict Iliescu. Dați toba altcuiva să vă servească, pentru că eu

nu vă mai servesc. De azi sunt adventist. Șeful de post și primarul i-au luat toba și i-au lăsat să plece împreună.

Frații de la conducerea bisericii noastre l-au mutat pe fratele Benedict Iliescu în Bucovina, cât mai departe de locurile natale, unde mulți îi erau împotriva.

– Aceasta e cauza pentru care n-am mai auzit de el în ultimul timp? Întrebă preotul.

– Da, acesta este. Acum lucrează cu putere și trece prin multe primejdii în părțile Bucovinei de nord. Lucrează ca pastor adventist.

– Îmi pare rău pentru prietenul meu, zise preotul. A dat cu piciorul la o viață tihnită și plină de împliniri. Aleargă după himere, ca și voi.

– Hимера aceasta e adevărul, cucernice!

– Care adevăr măi, oameni buni? Acela că în această noapte sfântă, casa vă e pustie? Vă gândiți la ce spun copiii voștri despre voi? Aveți copii?

– Avem – ziseră deodată Tudor și Hagiul.

– Ei și? Știți că ei trebuie îngrijiți? Știți că au nevoie de voi, pentru ocrotire și pregătire pentru viață? N-au avut trebuință de voi, numai ca să-i nașteți.

Răspundeți de femeile și pruncii voștri înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu. Cu sufletul pe care-l aveți, nu puteți fi nepăsători față de durerile familiilor voastre, ca să alegeți alte chemări.

– Uneori trebuie să alegem între două lucruri la fel de dragi și scumpe – zise Tudor.

– Și apoi, câți sunteți voi? O mână de oameni împotriva unei lumi? Nu trebuie să ne răzvrătim împotriva a ceea ce Dumnezeu îngăduie de sute de ani. Ați văzut în seara aceasta? Biserica e plină de lume. Ea nu va rămâne niciodată pustie. Oamenii o umplu și-i dau târcoale.

– Dar ce să facă ei cu biserica, părinte, dacă tot robi rămân? Robii urii, ai neștiinței, ai prostiei și ai păcatului. Nu avea grijă că s-o găsi cineva să citească și Scriptura, și-atunci ne vom înmulți.

– Ești vinovat, Hagiule! Tu îi târăști după tine prin noroi și necazuri pe acești tineri și pe câți alții, alergând după năluci. Ești vinovat!

– Sunt vinovat, pentru că mi-am apărât dreptul de a fi liber în credința mea? Sunt vinovat, pentru că vorbesc împotriva ereziei, și a învățăturilor false? Sunt vinovat că nu-mi trădez Dumnezeu și virtutea?

Cucernice, vreau să-ți spun un lucru. Așa după cum poți observa și dumneata, omul este cea mai dăruită ființă. I s-a dat totul, dar toate cu împrumut. Cerul i-a dat suflarea, pământul i-a dat trupul, focul i-a dat căldura, aerul respirația, soarele lumina, lumea i-a dat locuința, faima și onorurile. Prietenii i-au dat tovarășia, părinții l-au crescut și i-au dat educația, iar învățătorii înțelepciunea. Căsătoria i-a dat iubire și copii, iar timpul i-a dat vârsta și coacerea. Toate i-au fost dăruite, date cu împrumut. Păcat, că acest „mare dăruit” uită că e doar un chiriaș, și nu stăpân. Într-o zi, toate acestea i se iau. Este trist că abia în ziua aceea se întrebă:

„Dar al meu ce e? Dacă toate sunt cu împrumut, mie ce-mi mai rămâne?”

Lumina începe să apună, roțile să scârțâie, copiii pornesc călătoria mai departe, lăsându-ne cuibul gol; aurul se înnegrește și își pierde strălucirea, prietenii pier înghițiți de vremuri, tovarășii se răcesc, cununile câștigate se ofilesc, casele devin friguroase, tovarășul de viață îți spune „adio”, poporul pentru care ai luptat, nu te cunoaște, zborul tinereții se împiedică de tine, steaua îți apune, Cerul îți cere suflarea, iar trupul se întoarce în țărână. Atunci..., cu ce mai rămâi, cucernice? Dacă Dumnezeu nu ai, dacă misiune nu ai, dacă virtute n-ai avut? Ce-ți mai rămâne, cucernice? Ce-ți mai rămâne? Chiriașule! Dacă Dumnezeu nu ai, ce ai?

Doar Isus mi-e centrul fericirii, mi-e bucuria vieții, satisfacția cugetului, ospățul minții, fântâna mulțumirii și izvorul bucuriei mele. El este al meu. Pe El Îl slujesc, Îl vestesc, Îl aștept și pentru El mă pregătesc.

Da, știi, toți creștinii vor să pară că-L au pe Isus, dar cu adevărat, puțini Îl au. Toți doresc să-L vadă pe Isus, dar... la semenii lor. Aceasta asigură liniștea celorlalți. Toată lumea Îl laudă pe Isus în această noapte, Îl cântă, Îi dau daruri, Îl acoperă cu vorbe

alese, dar toți vor să-L știe cât mai departe de ei; pierdut undeva, într-o iesle, printre colinele Palestinei. Aici, lumea se mulțumește cu sărbătoarea Lui. Îl preamăresc și se unesc împotriva Lui. Creștinii sunt deranjați de revenirea lui Isus, cucernice. De ce, cucernicia voastră, preoții se împotrivesc așa de vârtos soliei revenirii lui Isus? Cumva deranjează venirea Lui? Strică planurile cuiva?

– S-a făcut târziu, oameni buni! Trebuie să ne mai și culcăm. Trupurile noastre au nevoie de odihnă, că mâine e o nouă zi.

– Dar pentru suflet avem odihnă, cucernice? Întrebă Hagiul în timp ce preotul ieșea pe ușă.

Ajuns afară, preotul a privit răsucindu-se în cele patru zări ale cerului și l-a chemat la sine pe sergentul ce păzea casa în care erau arestații.

– Vreau să vorbesc cu șeful tău!

– E la post, cucernice, acolo-i bai mare.

– Ce este?

– Au venit sătenii să-i caute pe arestați. Cică să le vindece necazurile.

– Și ce le-a spus?

– I-a mințit că arestații au pornit spre postul următor.

– Da?

– Da, părinte.

– E bine..., cheamă-l la mine! Până-n zori arestații trebuie să pornească spre închisoarea Preturii Roșiori de Vede.

Cerul acoperit cu nori groși muiase gerul. Ar fi dat să ningă, dar regina nopții întârzia porunca. Spre Olt se auzeau colindători întârziați. Buhaiul mormăia leneș, acoperit de plesnitul bicelor. Cocoșii cântau răgușit și speriați. Oricum, ei trebuiau să vestească schimbarea străjilor. Curând în camera arestaților s-a stins lampa. Respirau pe întuneric, prefăcându-se că dorm. Sufletele vegheau și mestecau cuvintele preotului despre copiii și nevestele lor.

Capitolul XI

Săniile alunecau încet peste pânza albă a câmpiei. Trase de cai puternici, urcau dâmburile și coborau văile scurtând drumul Rușilor de Vede. Ca niște mogâldețe, sătenii, bărbați și femei, sub cojoacele mari cu lână groasă amorteau de nemișcare și frig. Se mutau când pe-o parte, când pe alta, slobozind aerul cald strâns sub straie. În unele sănii, oile și caprele purtate la târg pentru înstrăinare, răvășeau nutrețul pentru cai și provocau mânia oamenilor. În alte sănii, rațele prinse de picioare măcăneau în traistă; găștele găgâiau, și ici-colo câte un cocoș cânta; da, chiar pe ultimul lui drum cânta.

Într-una dintre sănii, învelită cu două cojoace mari, era Ileana Petrescu. În față stătea fratele ei, Minică, și cumnatul ei, Ion. Bărbații șopteau între ei, atenți să nu deschidă prea mult gura. Își fereau limba de gerul cumplit, arzător și uscat. Din când în când, Minică mișcă hățurile, îndemnând cail să țină pas cu cei din față.

Spre răsărit se roșiră zorile. Înceau să tragă după ele un soare palid și mort. Parcă-i era rușine să se arate lumii, gol și fără putere. Îi era rușine soarelui. Dar rușinea lui nu încălzea cu nimic pământul.

După ce coborâră dealul cimitirului, șirul de sănii se rupse. Fiecare o luă care-ncotro, după treburi. Sania Ilenei apucă spre Strada Mare, lunecând pe lângă zidurile zdrențuite ale prăvăliilor. Cail sforăiau nemulțumiți, pufăind aburul ca niște locomotive, ori de câte ori târgoveții le săreau în față trecând strada.

Ileana scosese capul de sub cojoace și privea tăcută vitrinele, citindu-le în gând. Orașul i se părea murdar și învechit. Sub zăpadă,

ghicea minciuna și neorânduiala. Aici nici zăpada nu mai era albă, nici aerul aer; și când privea trecătorii, i se păreau prea trecători.

În apropierea pieții, unde aveau să-și deshame caii, inima a început să-i bată cu putere. Se apropia momentul. Momentul pentru care părăsise casa, moment de răscruce pentru ea. Tot drumul se rugase pentru clipa aceasta. Se rugase câteva zile înainte de a se hotărî să plece. Orașul Rușii de Vede avea să-i ofere bucurie sau întunecare. Aici, între grămezile de gunoae și la umbra zidurilor moarte, sta înlănțuit soțul ei, Tudor Petrescu. Nădăjduia să-l vadă, să-i mai numere o dată vânătaile, să-i atingă obrazul; obrazul acela ce și l-a păstrat totdeauna curat; să-i repete primul gungur al fiului lor și să-i arate cum își țuguie buzele parcă-ar fi vrut să întrebe: „Unde-i?” „O, dacă n-ar fi doar un vis”, dar... până la urmă și visul îi făcea bine. Când s-a oprit sania, a simțit că-i plesnește pieptul. Așa se temea să nu i se spulbere năzuința, încât ar fi dorit să fie mai lungă călătoria.

Minică a oprit pe una dintre străzile ce dau în piață. Ion a rămas să lege caii și să le dea nutreț. Ileana nu coborâse, ci privea în jur furnicarul viu ce se pierdea în străzi și prăvălii. Aștepta ordinele bărbaților.

– Unde s-a dus nenea? – îl întrebă Ileana pe Ion.

– La un prieten, care ar putea să ne ajute.

– Ce să ne ajute?

– Să intrăm în arest.

– Fără prieteni nu reușim?

– Știu eu? Minică cunoaște pe unu' al lui Scarlat, care are pe unu' Mailat, iar ăla-i pe bune cu un gardian. Cu ceva unsoare, sperăm să se deschidă ușile, fără să scârțâie.

– Da, dar ușa tot Domnul o deschide – zise Ileana.

– Cu siguranță, noi doar dăm piatra la o parte – replică Ion.

– Vom încerca să stăm de vorbă și cu ceilalți?

– Dacă vom reuși, dar nu cred. Vom încerca să le dăm pachetele prin Tudor sau prin gardian.

Cu strângere de inimă, pași prin porțile scunde, săpate în zidul de piatră. Nu-și imaginase că Vede are atâta piatră. Nu se gândise

niciodată că pietrele moarte-n albia râului, peste care calci și nu zic nimic, le arunci și nu ți-pă; pietrele mute, aici sunt în stare să te oprească pe loc, să nu-ți dea voie să înaintezi, să-ți ascundă chipul iubitului sau al dușmanului. „De ce, piatră neagră, de ce îmi ții ascuns bărbatul?” întrebă Ileana privind zidurile dincolo de care simțea bătând inima soțului ei. Simțirile adânci ale suflului prindeau răspunsul pietrei: „Pentru că semenii tăi și-a făcut inimă din mine”.

Încăperea în care au împins-o cei doi bărbați, Mincă și Ion, era mare cât un hangar, împărțită pe din două de un gard de fier. De o parte stau vizitatorii, de cealaltă parte, închișii. Câteva canapele de lemn se întindeau de-a lungul pereților.

Ileana răsufla sacadat. Se ruga Domnului să n-o mai doară și să n-o mai apese pe piept așteptarea. Se lupta să nu plângă. Să-l întâmpine, stăpână pe sine, pe cel drag. S-a ridicat de pe canapeaua jagoasă și ciopârțită, când s-a deschis ușa de dincolo de gardul de fier. În golul pietrei apărură cojocul lui Tudor, urmară pantalonii, deasupra căciula. Între gulerul cojocului și căciula părea să-i fie fața. Nu cea cu care plecase de acasă. Aceasta era mai trecută, mai străină, costelivă și plină de vânătași. Parcă trecuse peste el sania timpului, cu caii ei cu tot, și-i zdrobise trecutul harnic și frumos. ... Totul se cuibărise-n privirea vie ca un izvor. Se îngrămădiseră acolo toate; tinerețea și vitejia, dorul și spaima, credința, speranța și dragostea – toate se uniseră-n privire; țintea și pătrundea totul cu săgeata ochiului.

– Doamne, cât am așteptat ceasul acesta! Ce bine-mi pare c-ați venit! Nu mă priviți așa... fără să grăiți. Ileano, tu ești? Ce face băiatul?

Ileana, găsindu-și în cele din urmă glasul, zise:

– Bine, bine face, adică... nu știu ce să spun. Cred că te așteaptă.

Și pentru câteva minute au tăcut și s-au privit. Se priveau în ochi, se înțelegeau și aflau mai multe unul despre altul, privindu-se. Își curățau privirile în pânza de lacrimi ce li se așezase pe ochi.

– Am să mă întorc Ileană, cât de curând am să mă întorc. Mai am mult de lucru printre ai mei, și de aceea am să mă întorc. Să nu plângi, Ileană. Dacă ai venit aici, trebuie să fii tare.

– Dar tu de ce lacrimi? întrebă Ileana, ștergându-se la ochi cu colțul basmalei sub care-și ascundea frumusețea.

– Despărțirea de voi mă face să lacrimez, nu suferința, nici loviturile; ele mă întăresc, dar chipul vostru îndepărtat îmi smulge lacrima.

– Tu ai vrut asta, se băgă-n vorbă Minică.

Tudor îl privi pe Minică, măsurându-l de sus până jos, neînțelegând la ce se referă.

– Parcă aș fi eu de vină că am ajuns aici!

– Ești, ești, ești! insistă Minică privind în lături. Nu știi ce necazuri s-au abătut asupra ei; plânge mereu, se ferește să n-o vedem, dar oricum nu ne păcălește.

– Mi-e și mie greu, Tudore. S-au schimbat unele lucruri de când ai plecat. Mi-e greu cu nopțile. În ultimul timp, am slăbit și-n credință. De când m-a bătut vecinu' Neagu, mă doare capul și-mi vine să plâng. Plâng până mă apucă zorile. Mă rog și plâng. Mă gândesc la tine. N-am uitat o clipă cât de bătut erai când te-au arestat și te-a înghițit viscolul. Casa e pustie, curtea e goală, toate au rămas triste după tine. Uneori, și sufletul îl simt gol, fără tine; parcă... și Dumnezeu lipsește când tu nu ești.

– De ce te-a bătut Cârcel?

– Mă bănuiește c-am dus-o pe țața Ilinca la noi la biserică. Într-o vineri seara, pe când ne întorceam de la adunare, ne-a așteptat în drum și ne-a bătut pe amândouă.

– O, Doamne! Unde-ai fost? murmură auzit Tudor.

– A fost acolo, pentru că...

– Pentru că ce? întrebă Tudor.

– În timp ce ne bătea, a damblagit.

– Vezi? Și zici că ești singură! De răutate a damblagit.

– Nu sunt singură, dar... simt că nu mai pot să lupt. În jurul nostru sunt oameni mai puternici decât noi, iar eu sunt singură, fără tine. Nu pot fi cum aș vrea, nu pot lupta ca tine, tu ești alături

de hagi, ai pe cineva în față, dar eu... uneori tremur de frică, mă tem de primejdii, mă tem pentru tine, pentru copil. Piciorul nu i se vindecă; a crescut mare, va trebui să meargă-n picioare, dar... cum? Am devenit slabă și neputincioasă în fața durerii, deși... o am mereu în casă, în mine. Mi-e teamă de ură și este atâta în jurul meu! Iar eu ce să fac? Te iubesc pe tine, pe copil, pe Dumnezeuul meu, și-atât; nu știu decât să iubesc și să aștept.

– Asta ne e călătoria Ileană, suntem condamnați la a iubi; a iubi cu orice preț!

– Cât o mai avea și iubire? Întrebă țăfnos Minică.

– De iubire nu te golești niciodată. Ura te golește, te seacă, te usucă; iubirea te umple, te crește, te păzește și te face să întinerești pe dinăuntru, zise șoptit Tudor.

– Vreau să trăim liniștiți. ... Și așa suntem năpădiți de nevoi. Să ajungem odată și-odată la liman, plângea Ileana.

– Totdeauna am crezut că ești o femeie tare.

– Vezi că nu sunt. M-am luptat, dar nu sunt. Tu ești bărbat, ai curaj, poți răbda, ai cuvânt și... ești puternic și bun. Răzbești prin bunătatea ta, pe când eu ...

– Și tu ești tare! Dacă n-ai fi, nu erai acu' aici. Sunt fericit că mi te-a dat Dumnezeu.

– Când pun mâncarea-n strachină, mă gândesc ce mănânci tu pe acolo, pe unde ești? Când privesc cerul, dimineața și seara, mă gândesc cât cer vezi tu în pivnițele și găurile în care te aruncă jandarmii? Tu care ești atât de însetat după cer! Ți-amintești astă vară, când dormeai afară, cum numărai stelele și căutai Orionul?

– Ce să fac Ileană, ce să fac? Să mă lepăd de crezul meu? Ce pot să fac?

– Nu la credință mă refer, cu ea trebuie să mori!

– Atunci ce să fac?

– Nu știu, sunt răspunsuri pe care nu trebuie să le aștepti de la alții.

– Crezi că eu nu mă gândesc la durerea pe care v-o pricinuiesc? Zi și noapte mă gândesc la voi. Uneori, mă trezesc cu gâtul uscat

de frământare. Îți simt în fiecare clipă lacrima și asta îmi dă o sete sărată și fierbinte. Dar ce să fac? Să tac și de frică să mă ascund de-acum în munți și în stânci? Putem avea noi o viață liniștită, în timp ce în jurul nostru bate clopotul a mort? Cercetați-mă cu îngăduință și mă veți înțelege. Trăim zile de luptă și strămtorare; și trebuie să lupt cu rătăcirea. Iartă-mă, Ileană! Simt o durere pentru voi, dar nu mă loviți cu durere! Dacă-mi nimeriți sufletul, ce mai rămâne?

– Tudore, dacă ție nu-mi vărs sufletul, cui? Străinilor?

– Dar eu cui? Dacă nu ție – îi răspunse Tudor zâmbind și mângâindu-i obrazul printre gratii și lacrimi.

– Nu te superi, dragul meu, uneori mă pomenesc vorbind ca o proastă.

– Povestește-mi, ce s-a mai întâmplat acasă, de când am plecat?

Ileana i-a povestit din toate atât cât socotea că trebuie să știe și să nu sufere. A zăbovit mai mult asupra persecuției din Săptămâna de Rugăciune. Apoi, i-a vorbit despre vecinul Neagu Cârcel, care după paralizie, a promis că vine la biserică; și chiar a făcut-o; dar nu înainte de a înapoia oile furate Ilenei. El furase oile și le ascunsese-n turma unui oier din Bulgari. I-a povestit cu bucurie, cum după arestarea prezbiterului Diniță și a celor doi slujbași, mulți prieteni de adevăr au umplut biserica. Frații rămași în sat se ocupă de ei, iar femeile fac cu bucurie lucrarea făcută mai înainte de conducătorii bisericii.

Minică și Ion se așezară pe o canapea lângă zid, lăsându-i pe soți singuri. Timpul a trecut ca un fulger. Gardianul le-a făcut semn că ar trebui să încheie. Se purta frumos cu ei. Simțise că erau protejați de sus. Înainte de a se despărți, Tudor zise:

– Ileană, nu spune nimic! Vreau să te privesc! V-am lăsat singuri și asta e tot ce mă doare, încolo n-am nimic pe suflet. Vă iubesc mai mult decât orice în lume; pe tine și pe băiat, de aceea ... oricând voi fi gata să mă jertfesc pentru onoarea lui Dumnezeu și salvarea semenilor noștri.

– Arestarea ta m-a făcut să mă simt femeia unui sfânt.

– Tu ești o sfântă!

– Nu sunt, dar aş vrea să fiu, ca să rămân veşnic cu tine.

Uşa din spatele gardului de fier s-a deschis şi a trecut prin ea un sergent tânăr şi curat îmbrăcat. A înaintat până când s-a oprit în spatele lui Tudor, şi a zis:

– Dumneata eşti Tudor Petrescu?

– Da, domnule sergent – a răspuns Tudor, întorcându-se cu faţa spre subofiţer.

– Am ordin de la domnul locotenent să mă însoţeşti în biroul dumnealui.

În acelaşi timp în spatele Ilenei, s-a oprit un alt sergent, care avea de îndeplinit acelaşi ordin. Minică şi Ion care urmăriseră scena de pe canapea, au păşit în faţa sergentului întrebând:

– Domn' sergent, ce s-a întâmplat? E o greşală domn' sergent!

– Poţi să-mi liberezi calea, ţărane? Gardian, a strigat sergentul, aruncă-i pe aştia-n stradă!

– Înţeles, domn' sergent.

Lângă sala de vizite, era un coridor unde Tudor şi Ileana ajunseră unul lângă altul, mergând în urma sergentului. Când s-au oprit în faţa unei uşi, Ileana l-a prins de mână şi i-a şoptit:

– Mai bine amândoi aici, decât afară despărţiţi de Dumnezeu

Curând fură invitaţi într-un birou. Când cel ce sta la masă îşi arătă faţa, Tudor rămase surprins, mormăind:

– Dumneavoastră, domn' locotenent, tocmai dumneavoastră! Credeam că nu vă mai văd; am auzit atâtea lucruri triste despre dumneavoastră.

Era locotenentul Luca Sabin.

– După cum vezi eu sunt, Tudore. Dar vă invit să luaţi loc pe scaune. Spune-mi, doamna asta frumoasă cine-i?

– Eu nu-s doamnă, domnule ofiţer, eu sunt ţărancă din Lacul Sărat.

– Oi fi tu ţărancă, dar eşti adventistă, şi pe voi religia vă ridică; citiţi, scrieţi, vă purtaţi frumos, cunoaşteţi din cărţile voastre lucruri pe care ceilalţi nu le cunosc; nu răspundeţi răului cu rău, deci asta înseamnă să fi doamnă, nu ca prăpăditele astea de analfabete, ce se războiesc în cafenele şi stabilimente şi care-şi zic „doamne”.

– Mulțumesc domnule, cum știți dumneavoastră, dar nu cred că m-ați arestat ca să-mi spuneți că sunt doamnă.

– Ei, vezi? Ți-am spus eu? Știe să vorbească mai bine decât o înfumurată de orașancă. Și-apoi să știi că nu ești arestată. Ești invitată, pentru că am vești bune pentru voi.

– Cum? ridică privirea spre locotenent Ileana.

– Am vești bune. Am o misiune oficială din partea domnului Brățășanu, comandantul Preturii Roșiori de Vede. Am înțeles că pe acolo au umblat prietenii dumneavoastră. Drept urmare, vă aduc o veste. Și e bine că ești și dumneata; cum ai zis că te cheamă?

– Ileana, Ileana Petrescu, soția acestui om care stă lângă mine.

– Văd, văd că-i omul tău, după cum te uiți la el.

– Mă uit domn' ofițer, că de când mi l-ai luat dumneata, nu l-am mai văzut până acum.

– Dacă zici că eu ți l-am luat, atunci de aia te-am chemat să ți-l dau.

– Deci, ce sarcină ați primit în legătură cu mine, domnule locotenent – întrebă serios și atent Tudor.

– Să-ți dau drumul acasă; să pleci cu nevasta ta.

– Singur?

– Nu, cu nevasta ta.

– Și totuși singur? Când m-ați luat din Lacul Sărat nu eram singur.

– Tudore, nu-mi spuneai tu pe drum că mântuirea este personală?

– Da, așa v-am spus, și așa și este. Dar... frații mei? Ce se va întâmpla cu ei?

– Nu eu dau ordinele aici. Ai văzut că acolo unde eu comandam, răspundeam la întrebări; aici... eu execut. Apropo, se adresă Ilenei, ți-a spus că ceva miraculos, o minune s-a întâmplat cu noi în noaptea viscolului.

– Nu mi-a spus, domnule. Dar noi suntem obișnuiți cu minunile ca și cu aerul. Zilnic trăim prin minune. Tot ce se întâmplă cu noi e minune, așa că...

– Și totuși, când ajungeți acasă, pune-l să-ți povestească cum e cu adăpostul din noaptea morții, căci pentru mine e sigur că eram morți, sau „alergam” prin măruntaiele lupilor, dacă nu răsărea în calea noastră adăpostul.

– Am să-l întreb, domnule.

– Ei ce ziceți? Vreți să plecați împreună acasă?

– Vrem, domnule locotenent, dar nu singuri – zise Tudor.

– În cazul ăsta nu vreți.

– Și care sunt condițiile, domnule locotenent? – insistă mai departe Petrescu.

– Măi Tudore, tu știi că eu am ajuns să înțeleg felul în care voi gândiți. Și multe din spusele voastre le cred. Ba mai mult, v-am spus că l-am cunoscut pe ofițerul Niculescu, care a trecut la biserica voastră; eu înțeleg acum ce poți face și ce nu. M-a chemat domnul Brătășanu, comandantul, și mi-a spus că nu are nimic cu tine și cu Ilie; doar cu Hagiul are o socoteală. Dacă tu împlinești o mică condiție, ești liber și ferice, diseară dormi acasă cu Ileana.

– Aș dori să cunosc această condiție.

– De fapt e un lucru minor, pe lângă adevărurile mari pe care le aveți. Aceasta ar însemna să scrii cu mâna ta pe o bucată de hârtie că, de azi înainte, ai să te ocupi în cele ale religiei, doar de biserica ta și n-ai să mai vorbești celor care nu sunt adventiști, despre a doua venire. Nu văd un lucru imposibil în asta. Crezi chiar că e necesar să faci propagandă printre ortodocși? Oamenii vă știu și care e de venit la voi, va veni și așa; nu lasă Dumnezeu sufletele sincere să se piardă, pentru că nu te duci tu la ele. Nu lepăda această șansă. Dacă ajungi la proces, vei fi condamnat cel puțin șapte ani. Dacă accepți, acum pleci acasă.

– Ar fi o minune, domnule locotenent! zise Ileana.

– Ai dreptate femeie, minunea poate avea loc acum și aici. Știi că ți-a fost greu zilele acestea. Ai copil mic, înțeleg că e și bolnav. Veți avea o viață grea, dacă pierdeți ocazia. Vreau să știți că veți scăpa de multe greutăți, dacă Tudor acceptă propunerea comandantului Brătășanu.

– N-am visat când am plecat de acasă că mi se va întâmpla o așa minune.

– Uite, văd că nu mă înțeleg cu el, deși am trăit clipe dramatice împreună printre nămeți și boturi hulpave de lupi; te rog, vorbește tu cu el!

– Nu e ușor să-l îndupleci pe Tudor, într-o astfel de problemă, domnule ofițer.

Ofițerul întoarse spatele spre ei, ca să-i lase singuri și privea pe fereastră.

– Nu, nu vă întoarceți, domnule, zise Ileana. Ce am să-i spun soțului meu, puteți auzi și dumneavoastră.

– Tudore, sunt femeie, mai slabă ca un bărbat. Am făcut față cu greu necazurilor. Dacă n-ar fi fost Isus cu mine, n-aș fi aici. Avem un copil, am datoria să-l apăr și să-l cresc. Știu că trebuie să ne creștem copilul în pace și să-l ajutăm să ajungă om. Știi ce ți-ai spus la cununie? Că după nuntă nu mă vei părăsi niciodată, împreună și la bine și la rău; ți-amintești?

– Da, și n-am uitat.

– Azi suntem despărțiți. Tu aici, eu pe drum și copilul în troaca suferinței lui. Ai auzit ce-a spus domnul ofițer? Dacă spui „da” și scrii biletul, gata, ești liber și vom fi iarăși împreună.

– Cum? Ileană! Tu...

– Ca femeie și soție, îți cer un singur lucru.

– Vrei să...? întrebă uimit și desfigurat Tudor.

Ileana închise ochii câteva clipe și zise:

– Să spui hotărât: nu!

– Femeie, dar... nu înțeleg, contam pe dumneata; zise locotenentul.

– Cum să înțelegi, domnule locotenent! L-ai cunoscut dumneata pe Isus ca să înțelegi? Ai cunoscut suferința Lui, ca să înțelegi că drumul mântuirii trece prin necaz, singurătate și temniță? Nu ai cum să înțelegi!

– E de neînțeles, femeie! Îi ceri să rămână în închisoare?

– Nu noi suntem vinovați că am ajuns aici!

– Sunteți nebuni, nu vă gândiți la viitorul copilului vostru?

– Ba mă gândesc, domnule! Tocmai că are nevoie de un tată care nu și-a trădat credința și legământul. Cât despre viitor! Pentru el, trebuie să rămână statornic. Nu poți avea un viitor, dacă trădezi prezentul și-ți vinzi conștiința.

– Bine... dar... mai gândiți-vă câteva minute!

– Ne-am gândit, domnule, totdeauna ne-am gândit. Nu facem nimic fără să ne gândim.

– Ați auzit răspunsul nostru, domnule locotenent, duceți-l domnului Brătășanu!

– Așteptați un minut!

Locotenentul a plecat, lăsându-i singuri în birou. Când ușa s-a închis în urma ofițerului, Ileana a sărit în brațele lui Tudor. L-a sărutat și l-a strâns cu toată puterea la piept.

– Lasă-mă că sunt nespălat de când am plecat de acasă. Sunt murdar, dar n-am ce face. Sper să nu am păduchi, dar purici sigur am.

– Dacă sufletul ți-e curat, dragul meu, restul e mai simplu.

Locotenentul a venit mai repede decât se așteptau ei.

– Sunt mâhnit, dar trebuie să vă anunț că, de azi într-o săptămână, veți fi judecați și condamnați. Iar tu, femeie, i-ai rămas bun de la el, că, așa cum ai ales, n-o să-l mai atingi curând. Asta ai vrut, asta ai primit.

– Viețile noastre sunt în mâna lui Dumnezeu, ce va voi El aceea se va întâmpla.

– Să vă audă El! și a făcut semn sergenților să-i conducă afară.

Cinci pași au mai fost împreună, dar destul ca să rămână pentru totdeauna. Într-o privire de cinci pași și-au spus mai mult decât alții într-o viață.

.....
Judecătoria Preturii Roșiori de Vede era prea mică pentru furnicarul de bărbați și femei care se perindau zilnic pe coridoare, pe scări, prin sălile de judecată și prin birouri. Era greu să găsești un loc de tihnă, unde să convingi un apărător că ai dreptate și că ai fost năpăstuit. Dar cu toate acestea, aici erau date sau luate zilele de libertate ale oamenilor; aici unii sărăceau și alții se îmbogățeau. Aici se făcea orice. Un singur lucru lipsea, dreptatea.

Chiar și atunci când ți se dădea, era nedrept că atâta timp ți s-a luat și-ai suferit, că ai plătit cu vârf și îndesat.

Într-una dintre sălile de ședințe era gloată mare. Mulțimea se înghesuia, se călca pe picioare, își dădea coate, uneori se înjura pe sub mustață și căuta să treacă dincolo de ușă, în sală. Nu mai era vorbă de loc. Toți întrebau ce e acolo. Acolo nu era nimic, deocamdată.

Avea să fie mai târziu, după al nouălea ceas al zilei. Sala era lungă și îngustă, cu varul coșcovit și așa de vechi și afumat, de parcă era o tavernă părăsită. Băncile și scaunele cioplite și scobite arătau așa de vechi, încât aveau pretenția că pe ele și-a judecat Hamurabi supușii. Pe ici, pe colo, prin găurile din podea, scoteau șoriceii capul, priveau în sală, și de teamă să nu le pună careva kilogramele în cap, se ascundeau mai în adânc.

Când fu anunțată intrarea completului de judecată, se făcu liniște, dacă aia se putea numi liniște. Ca și când n-ar fi auzit ce era în sală, formația și-a ocupat locul. Sus pe podium, la o masă lungă, pătată de cerneală liliachie, era judecătorul. Un bărbat între două vârste, serios, mai mult sever decât serios, cu mustața ajustată și ascuțită. Căuta în teancul de dosare ceva doar de el știut. Alături, ajutorul, un proaspăt licențiat. Purta ochelari cu rame argintii, lăsați pe nas, așa ca să semene cu un autor de versuri slabe. Era la modă să scrii versuri slabe; trebuia să le înțeleagă oricine; orice mișca și făcea umbră pământului; dar ce? Faci versuri pentru aștri?! Grefierul, „domn’ Costică, grefierul”, cum îi spuneau, cei obișnuiți cu treptele tribunalului, era abătut în dimineața aceea. Avea și el necazurile și pricinile lui. Ce, credeți că un grefier n-are necazuri? Ba, are. De câte ori nu uită pe cine trebuie să ajute și pe cine să înfunde! Doar el face consemnările, nu? La urmă, nu ce a scris el citește judecătorul și... apoi hotărăște? Ochelarii oboșiți, cu rame strâmbe de aramă, cravata cu nod bătrân, albită de soare, arăta că domn’ Costică e un om care muncește mult și câștigă puțin; un om nedreptățit chiar aici în templul dreptății. Hee, dacă ar fi putut și el să facă mai mult de două clase de normală, n-ar mai fi ascultat din capul mesei, scriind ce spun alții, ci ar fi stat la masă, mai în mijloc și ar fi dictat ce să se scrie.

Jos, lângă o bară de scânduri tocite și lucite stau avocații; când de un fel când de altul, când mai grași, când mai slabi, când mai buni, când mai proști, după paralele fiecăruia. Nu toți împlicinații aveau avocați. Unii se apărau singuri, căci își ziceau ei: „Și-așa n-am gologani și... apoi ce-și face omul cu mâna lui e bine făcut”. La ușa din spate sta aprodul. Avea „misia” lui. Era tare mândru de ea. Trebuia să strige tare, ca o goarnă, să fie auzit peste mulțime. Împlicinații? Mai totdeauna țărani; mai erau și orașeni, dar mai mereu țărani; bărbați, femei, tineri, bătrâni, unchi, mătuși, veri, frați, toate felurile. Cei mai mulți stau pe holuri prin sala mare, rebegiți de frig, de oboseală, ruși de cale lungă. Stau pe jos, pe vine, când pe un picior, când pe altul, rezemați de ziduri, pe oriunde. Când se dădea drumul în sală, se grăbeau să apuce un loc pe canapele. În urma lor rămâne praf, foi de porumb, mucuri de țigară. N-aveau voie să fumeze, dar, puteai să-i ții? Ascundeau țigările-n pumn sau în căciuli. Vedeai doar fumul ieșind din ei, ca aburul din arătura de primăvară.

După ce sosi procurorul, s-a deschis ședința. Mulțimea simțea că e un proces mare. Prea mulți popi, prea mulți țărani îmbrăcați curat; prea liniștiți pentru un loc ca acesta. Pe o ușă laterală, au intrat doi jandarmi cu trei arestați. I-au așezat pe-o bancă, în față.

Grefierul a luat un dosar, a scuipat în vârful degetelor, i-a desfăcut foile și a citit rar:

- Hagiul Ștefan din comuna Putineiu, Teleorman.
- Prezent – răspunse liniștit Hagiul.
- Petrescu Tudor din Lacul Sărat, Teleorman.
- Prezent – răspunse Tudor.
- Petrescu Ilie din Dorobanțu, Teleorman.
- Prezent.

Judecătorul se uita la ei și-i măsura de sus până jos.

- Sunteți frați mă? întrebă spre Ilie.
- Nu, domnule, doar veri.
- Al câtelea?
- Nu știu, că suntem mulți.

Judecătorul îi cântărea și-i măsură mereu cu privirea.

– Știți pentru ce crimă ați fost aduși aici?

„Hait...” se porni un val de mirare în rândurile din spate, „sunt criminali”. „O să fie proces tare”, comentau în surdina oamenii.

– Nu știm, domnule judecător – răspunse respectuos Hagiul.

– Pentru crimă împotriva sfintei noastre Biserici Ortodoxe, continuă judecătorul.

„Hait, a ucis biserica!” se mirau oamenii în spate. „Cum s-o ucidă, mă?” „A băgat cuțitul în zid”, șopti altul. „Stai locului! Că biserica nu moare dintr-un cuțit, nici dintr-o secure, nici dintr-un tun”, răspunse un țăran din rândul din față. „Ce să moară, bă, că-i moartă de mult”, zise unul mai scuturat dintre ei. „N-ați văzut că are cruce pe ea?”

– Nu știm când s-a întâmplat asta, domnule judecător – răspunse Tudor Petrescu.

– Nu știți? O să aflați din actul de acuzare. Dăm citire actului de acuzare:

Proces verbal de trimitere în judecată.

Astăzi, ziua 16, luna decembrie a anului una mie nouă sute... Chiar atunci se produse zarvă mare la ușa de la intrare. Judecătorul făcu semn secretarului de ședință să întrerupă, încercând să înțeleagă ce se întâmplă. Pe ușă intrară în sală mai mulți bărbați și femei, civili și militari, bine îmbrăcați. Judecătorul îi recunoscă pe oamenii de seamă ai orașului și ai județului; oamenii poliției, oamenii de cultură și de ordine, ofițeri și subofițeri, și chiar secretarul de cabinet al prefectului. Protopopul și arhimandritul dăduse sfoară-n județ și invitasă oficialități pentru a asista la condamnarea definitivă a sectei adventiste. După ce își găsiră locuri de pe care se ridicau grăbiți țărani, secretarul de ședință continuă:

... noi Țugui Tufan, șef de post în Lacul Sărat, județul Teleorman, prin prezentul proces verbal, cerem trimiterea în judecată a mai jos numiților: Hagi Ștefan din comuna Putineiu, județul Teleorman, Petrescu Tudor din comuna Lacul Sărat, județul Teleorman și

Petrescu Ilie din comuna Dorobanțu, județul Teleorman, arestați în comuna Lacul Sărat, la data mai sus amintită, deoarece se fac vinovați de următoarele fapte incriminatorii:

Tentativă de crimă împotriva siguranței statului și a actualei ordini în stat.

Sus-numiții au atentat la integritatea ordinii statale prin aceea că ei s-au organizat și propovăduiesc organizarea oamenilor în comunități, ceea ce înseamnă că de la „comunitate” până la „comunism” nu mai este decât un pas, pe care-l fac pe ascuns. În felul acesta, în mod suversiv, camuflat, cu știință sau fără știință, ei au devenit dușmani ai statului de drept și avangardiști comuniști. Pentru aceasta am considerat că este de extremă urgență, a-i trimite în judecată, pentru a se lua măsuri severe împotriva acestor dușmani periculoși. Pentru întărirea celor susținute, avem martori care i-au auzit citind din Biblie următoarele: „Mulțimea celor ce crezuseră, era o inimă și un suflet. Nici unul nu zicea că averile lui sunt ale lui, ci aveau toate de obște. Căci nu era nici unul printre ei, care să ducă lipsă: toți cei ce aveau ogoare sau case, le vindeau, aduceau prețul lucrurilor vândute, și-l puneau la picioarele apostolilor; apoi se împărțea fiecăruia după cum avea nevoie.” (Fapte 4,32.34-35)

Am considerat că neintervenind la timp, ne facem vinovați de înlesnirea răspândirii acestor idei care pregătesc calea comunismului; iar actuala ordine în stat este primejduită. Astfel, cerem încadrarea inculpaților conform articolelor referitoare la revoltă împotriva orânduirii de stat, și condamnarea lor exemplară, chiar la pedeapsă capitală. Considerăm absolut necesar ca această propagandă adventistă să fie strivită chiar din plămădeală; să fie de învățătură tuturor celor ce vor mai pofti să adere la adventism.

Punctul doi al acuzării îi învinuiește pe inculpați de defăimarea bisericii majoritare în stat, adică sfânta și autocefala Biserică Ortodoxă, supusă numai Constantinopolului.

Punctul trei îi acuză de atac la legele strămoșești și la bunele moravuri.

Prin propaganda lor, acuzații au afirmat că biserica nu înseamnă clădirea, ci obștea, adică mulțimea credincioșilor. Astfel, tăgăduiesc

sfânta biserică cu toate podoabele și odăjdiiile sfinte, tăgăduind închinarea pe care i-o aduc cei ce intră sau trec pe lângă dânsa și se închină. Așa se slăbește respectul și considerațiunea pentru sfânta biserică. Ori în felul acesta, nația noastră este în pericol, nația fiind pe veci legată de biserică, căci nația e biserica și biserica este nația. Altfel spus, a slăbi biserica, slăbește statul, căci biserica și statul una sunt. Și așa ajungem tot la concluzia că inculpații se fac vinovați de defăimare și dispreț față de statul român.

În al treilea rând, adventiștii tăgăduiesc valabilitatea serviciilor noastre cultice. Ei sunt împotriva preoției, spovedaniei la preot, a sfinților, a crucii, a pomenilor, a cumetriilor, a petrecerilor cu lăutar, a horelor, a jocurilor, a mâncărilor noastre tradiționale, împotriva datinilor și legilor strămoșești. În felul acesta, ei slăbesc structura națională și aduc obiceiuri străine, cum ar fi: Sabatul, Școala de Sabat, Săptămâna de Rugăciune, reforma sanitară, dar de toamnă, evanghelizare, zecime, ziua întâi a săptămânii și alte obiceiuri și numiri neobișnuite la noi și străine de nația noastră. Acestea au o vădită tendință iudaizantă.

Pentru toate aceste acte subversive antinaționale, antistatale și antibisericești, cerem încadrarea lor la articolele din lege corespunzătoare, ca să fie condamnați la pedeapsa capitală, punându-se astfel capăt unei situații extrem de periculoase pentru țară și să fie stârpită din plămădeală secta adventistă și propaganda ei; drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal azi, 16 decembrie, anul curent; șef de jandarmi Țugui Tufan și sergent Mielu Turbatu.

În timpul acesta, sala era cufundată în liniște. Câteva rânduri din față, ocupate de țărani curat îmbrăcați, ascultau cu capul în jos. De fapt, erau credincioșii adventiști, veniți să-i sprijine pe frații lor. Tot timpul acesta, ei se rugau. Se rugaseră și acasă. Postiseră toate zilele și continuau. Se rugau ca biruința să fie a Domnului orice direcție ar urma. După citirea procesului verbal, președintele tribunalului care conducea judecata, a continuat:

– Aveți avocat să vă apere? i-a întrebat judecătorul pe inculpați.

– Nu avem, domnule judecător – au răspuns ei. Nimeni nu cunoaște cauza noastră mai bine decât noi. Și apoi Apărătorul nostru este însuși Domnul Isus Hristos. Cauza pentru care suntem trimiși aici, este a Lui, așa că L-am rugat pe El să ne apere – a răspuns Hagiul.

– Bine, bine, știu și eu că Domnul Isus ne apără în cer, dar... aici suntem la tribunalul din Roșiori, nu în cer. Conform legilor noastre trebuie să aveți și aici un avocat. Dacă nu aveți, instanța va numi unul din oficiu.

Curând apăru un avocat, care atunci îi vedea pentru prima dată pe inculpați, iar dosarul nu-l văzuse niciodată. Luând actul de acuzare, judecătorul a zis:

– Apărarea are cuvântul.

– Domnule judecător și onorată instanță, referitor la acuzațiile aduse clienților mei, las la aprecierea instanței.

Apoi a stat jos. Aceasta era toată apărarea.

– Acum, după ce ați auzit acuzarea și apărarea, spuneți ce aveți de zis – s-a adresat judecătorul celor trei. Vă recunoașteți vinovați de aceste fapte sau nu?

– Nu, domnule judecător – au răspuns inculpații.

– Ca să ne înțelegem mai bine, a zis judecătorul, trebuie să vorbiți pe rând sau să alegeți unul dintre voi să vorbească în numele tuturor. Cum alegeți?

– Să vorbească Hagiul – zise Tudor Petrescu.

Era vădit faptul că judecătorul se purta blând cu ei. El ar fi putut să încheie procesul, deoarece apărarea vorbise. Însă el a procedat legal, cum a crezut că e mai bine. Domnul Isus lucra prin el. Procurorul era foarte atent și asculta. Astfel, la invitația judecătorului, Hagiul a luat cuvântul și, în felul lui, s-a apărat și a pledat în favoarea adevărului.

– Domnule președinte, onorat tribunal, onorată asistență, am fost foarte atenți la citirea acuzației ce ni s-a adus și am înțeles că suntem acuzați de trei lucruri grave, și anume: că am fi contra statului, contra bisericii de stat și că am defăima obiceiurile strămoșești. La întrebarea dumneavoastră, noi am răspuns că nu ne

simțim vinovați. Și vreau să argumentez de ce nu ne simțim vinovați de acuzațiile care ni se aduc. De la bun început, vreau să spun că nici cei ce au întocmit acuzațiile nu cred în vinovăția noastră.

– Ca să răspundeți la obiect și să urmărim firul acuzațiilor – zise judecătorul – eu am să vă întreb și voi să răspundeți. Sunteți de acord?

– Da, domnule judecător.

– Bine, sunteți acuzați că sunteți comuniști. Ce aveți de zis?

– Nu suntem comuniști, domnule judecător și nici nu-i cunoaștem.

– Dar, ați auzit despre comuniști?

– Am auzit, domnule judecător.

– Știți ce urmăresc ei?

– Am auzit că ei urmăresc să întemeieze o împărăție a lor, un stat al lor. Am auzit că ei nu cred în Dumnezeu, batjocoresc Biblia, vor să dărâme bisericile, să desființeze religia, socotind că este o otravă pentru lume. Spun că omul a apărut din maimuță și că universul nu are Stăpân. Despre Domnul Isus spun că a fost un înșelător sau n-a fost deloc. Ei nu au biserici sau comunități, ci comitete de partid și sediu de partid. Astfel, socotesc, onorată instanță, că nu poate fi nici o asemănare între noi și ei.

– Am reținut cele spuse, dar cum răspundeți acuzației că voi învățați în comunități citind textul biblic din Fapte 4,32.34-35?

– Referitor la această acuzație, domnule judecător, răspund următoarele:

Este adevărat că noi citim aceste texte când vorbim de spiritul de dărnicie și ajutorare al bisericii. Dar aceste texte nu se referă la ceea ce numesc comuniștii, nivelarea raporturilor sociale. Aici nu este vorba de unitatea materială a oamenilor, pentru că Domnul Isus nu S-a ocupat de aceasta. În Luca 12,13-14, citim că: *Unul din mulțime a zis lui Isus: „Învățătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moștenirea noastră”. „Omule”, i-a răspuns Isus, „cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?”* Isus respinge ideea unității materiale propagată de comuniști. Ea nu este posibilă. Lucrul acesta se vede și în parabola talanților,

descrișă în Matei 25,14-30, unde Dumnezeu, Stăpânul, nu dă la toți robii Săi un număr egal de daruri și talanți. Dar El încurajează milostenia până la a-ți cheltui averea pentru salvarea fratelui tău. Acuzația că textul biblic incriminat se referă la comunism este neavenită. Aș întreba înaltele fețe bisericești, prezente aici, dacă în Bibliile dumnealor se găsesc aceste texte? Dacă da, dumnealor de ce nu le scot din Carte. Dacă nu le scot, atunci înseamnă că sunt sfinte, ca de altfel întreaga Biblie. În final, respingem această acuzație, ca fiind nefondată.

– Din actul de acuzare, reiese că urmăriți în mod ascuns să întemeiați o nouă împărăție. Ce răspundeți la aceasta?

– Onorată instanță, aș dori să răspund cu Biblia la această acuzație; voi cita textele din Ioan 18,33. 36: *Pilat a intrat iarăși în odaia de judecată, a chemat pe Isus și I-a zis: „Ești Tu Împăratul iudeilor?” Isus i-a răspuns: „De la tine însuși zici lucrul acesta, sau ți l-au spus alții despre Mine!” Pilat a răspuns: „Eu sunt Iudeu? Neamul Tău și preoții cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?” „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”, a răspuns Isus. „Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâna Iudeilor; dar acum Împărăția Mea nu este de aici”.* Același lucru amintește apostolul Pavel în Filipeni 3,20: *Dar cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos.* Năzuința aceasta o avea și apostolul Petru care scrie în a doua sa epistolă, la capitolul 3,13: *Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea.* Chiar și crezul creștin, recunoscut de toate marile biserici creștine, exprimă speranța întemeierii Împărăției Domnului Isus Hristos, la a două Sa venire și la învierea dreptilor. În concluzie, mărturisim că noi nu urmărim întemeierea unei împărății pământești, aici, în lumea păcatului, ci așteptăm Împărăția Domnului Isus, care ne-a fost făgăduită.

– Al doilea punct al raportului vă acuză că defăimați biserica de stat. Ce aveți de zis la aceasta? întrebă judecătorul, încercând să țină discuția pe ideea raportului de acuzare.

– Respingem această acuzație, deoarece noi nu defăimăm pe nimeni. Noi nu socotim pe nimeni dușmani, ci frați; frați buni sau răi, credincioși sau amăgiți de păcat. Conform poruncii Domnului Isus de la Matei 28,19-20, noi propovăduim Evanghelia, arătăm voia Domnului; dacă cineva constată că nu este în rânduială cu cerințele Domnului să nu se supere pe noi! Noi nu defăimăm pe nimeni, dar trebuie să spunem adevărului adevăr și minciunii minciună.

– Sunteți acuzați că ați spus despre clădirea bisericii că nu e biserică, este adevărat?

– Domnule judecător și onorată instanță, este adevărat că așa am afirmat, și ceea ce am afirmat este adevărat; nu clădirea bisericii este biserica pentru care s-a jertfit Isus, Mântuitorul, și pe care va veni s-o măntuiască. Zidurile oricât de puternice și frumoase ar fi ele, oricâte odăjdii sfinte ar avea ele, nu vor fi măntuite, nu vor fi luate în cer sau în sânul lui Avraam. Judecați și dumneavoastră lucrul acesta! De altfel, Scriptura zice: *Spuneți-vă sănătate unii altora cu o sărutare sfântă. Toate Bisericile lui Hristos vă trimit sănătate.* (Romani 16,16)

Pavel salută biserica. Oricine înțelege că el nu salută zidurile, și apoi „biserica” nu se aduna în casa lor. De asemenea, în Epistola către Filimon este scris ... *către sora Apfia și către Arhip, tovarășul nostru de luptă, și către Biserica din casa ta...* (Filimon 2). De asemenea, Pavel scria corintenilor în prima epistolă la capitolul 16,19: *Bisericile din Asia vă trimit sănătate. Acuila și Priscila, împreună cu Biserica din casa lor, vă trimit multă sănătate în Domnul.* E clar că nu biserica zidurilor trimitea sănătate, ci obștea credincioșilor. Biblia susține că mulțimea credincioșilor formează biserica și asta credem și mărturisim și noi. Dacă Biblia e greșită, atunci greșim și noi, iar dacă ea are dreptate, atunci avem și noi. Judecați și dumneavoastră!

– În al treilea punct al raportului, sunteți acuzați că atentați la bunele obiceiuri și moravuri strămoșești. Ce aveți de zis?

– Onorată instanță, noi nu atentăm la bunele moravuri și obiceiuri, ci la relele moravuri și obiceiuri. Dumneavoastră vi-L

puteți imagina pe Domnul Isus jucând călușul? Sau vi-i puteți imagina pe apostoli venind beți, ținându-se unul de altul și neajungându-le drumul cât e de lat, chiuind, înjurând și spunând cuvinte triviale în urma unor nunți, cumetrii sau chermeze? Vi-i puteți imagina, bătându-și nevestele, sau surorile, sau prietenii; furând, mințind sau poftind de nevestele altora? Vă puteți imagina așa ceva? Noi în nici un caz, de aceea condamnăm aceste obiceiuri la cei ce-și zic că sunt creștini, ba mai mult, aceștia îi acuză pe adevărații creștini că sunt rătăciți și-i persecută, lovindu-i. Dacă nu vă supărați, onorată instanță, priviți pe fețele noastre și numărați vânătăile, cucuiele și rănile; nu mai vorbesc de cele de pe corp, care sunt acoperite de haine. Toate acestea sunt făcute de cei ce-și zic creștini și chiar de fețele bisericesti, unele chiar prezente aici.

Un murmur de mirare și dezaprobare se auzi în sală.

Între noi, onorată instanță, este un principiu simplu bazat pe ce spune Isus în Ioan 13,15: ... *Eu v-am dat o pildă, ca și voi să faceți cum am făcut Eu*. Deci, noi nu trebuie să facem ce n-ar face Isus și nu mergem unde n-ar merge Isus.

– Sunteți acuzați că-i disprețuiți pe strămoșii noștri și obiceiurile lor. Cum vă apărați de această învinuire?

Întreaga sală era numai ochi și urechi. Procurorul nu clipea. Judecătorul exprima o satisfacție ascunsă, iar fețele bisericesti se foiau nemulțumite și nervoase. Într-o parte a sălii, domnul Brătășanu – comandantul poliției, exprima atâta ciudă, încât se vedea din colțul opus.

– Domnule judecător, cu toții știm că strămoșii noștri după trup au fost romani. Ei au avut o anumită atitudine față de Evanghelia Domnului Isus. Iată cum spune Biblia că s-au comportat ei față de Evanghelie și de apostolii Domnului. Citesc din Faptele Apostolilor, capitolul 16,19-23.35.37.39-40: *Când au văzut stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câștigului lor, au pus mâna pe Pavel și pe Sila și i-au târât în piață înaintea frunțașilor. I-au dat pe mâna dregătorilor, și au zis: „Oamenii aceștia ne tulbură cetatea; sunt niște iudei, care vestesc niște obiceiuri, pe care noi,*

romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmăm”. Norodul s-a ridicat și el împotriva lor, și dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei, și au poruncit să-i bată cu nuiiele. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță și au dat în grija temnicerului să-i păzească bine. Când s-a făcut ziuă, dregătorii au trimis pe cei ce purtau nuiiele să spună temnicerului: „Dă drumul oamenilor aceloră”. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut cu nuiiele în fața tuturor, fără să fim judecați, pe noi, care suntem romani, ne-au aruncat în temniță, și acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge așa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!” Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniță, și i-au rugat să părăsească cetatea. Ei au ieșit din temniță, și au intrat în casa Lidiei; și după ce au văzut și mângâiat pe frați, au plecat.

Noi ce atitudine luăm față de învățătura Domnului Isus, față de învățătura creștină? Tot pe aceea pe care au luat-o strămoșii noștri romani? Cât despre ceilalți strămoși, dacii, ei erau păgâni de-a binelea. Ca niște creștini adevărați, *nu avem ce lua de la ei.*

– Cu ce drept aduceți obiceiuri străine, iudaizante? întrebă, fără să i se dea cuvântul, protopopul care sta în fruntea preoților.

Judecătorul nu s-a formalizat de intervenția nepoliticoasă a preotului și i-a făcut semn Hagiului să răspundă.

– Suntem acuzați că aducem obiceiuri străine, iudaizante. Învinuirea aceasta nu este fondată. Toate aceste „așa-zise obiceiuri evreiești” sunt în Biblie și recomandate de ea. În Biblia bisericească, citim aceste lucruri. Noi nu avem o Biblie adventistă, ci Biblia tradusă de teologi ortodocși. Cine dorește să se convingă poate veni să verifice Biblia mea.

Hagiul a continuat pledoaria sa, vorbind despre întreaga doctrină adventă. Treceau orele, dar nimeni nu băga de seamă. Toți sorbeau cuvintele inspirate. Parcă erau într-o biserică de reformă și redeșteptare. Când Hagiul a afirmat că adventiștii sunt urmașii spirituali ai Israelului după spirit, protopopul a rupt tăcerea și a strigat:

– Aici v-ați prins singuri, ați recunoscut că sunteți urmașii jidovilor, care l-au răstignit pe Isus; v-ați prins singuri.

Judecătorul, l-a lăsat pe protopop și i-a făcut semn Hagiului să continue.

– Onorată instanță, oricine știe că Domnul Isus după trup a fost evreu, apostolii au fost evrei, primii creștini au fost evrei; așadar, evreii au fost de două feluri: unii care L-au primit pe Isus, devenind creștini și astfel părinții spirituali ai creștinismului de azi, iar ceilalți, care L-au respins pe Isus, sunt evreii de azi care așteaptă să Se nască Mesia și să facă din Ierusalim centrul lumii. Aceștia, care L-au răstignit pe Isus, sunt ușor de recunoscut, pentru că ei Îl resping și azi. Ori noi, fiind creștini, nu putem fi urmașii acestora. Cât despre teama unora față de tot ce este iudaic, Isus spunea în Ioan 4,22: *Voi vă închinați la ce nu cunoașteți; noi ne închinăm la ce cunoaștem, căci Mântuirea vine de la Iudei.* Și apoi, să mă ierte cucernicii, dumnealor după al cui obicei își zic preoți și se îmbracă precum preotul Aron? Dumnealor iudaizează când își zic preoți, au altar, cădelnițe, tămâie, sfeșnic și alte obiceiuri evreiești, preoțești.

În timp ce judecătorul se pregătea să pună o întrebare, din sală un domn bine spilkuit cere cuvântul și zice:

– Domnule judecător, vă rog să-i întrebați pe acuzați, din punct de vedere al culturii și civilizației, ce aport aduce credința dumnealor țării și poporului român?

Era directorul biroului de cultură socială pe județ. Judecătorul n-a îndeplinit decât formalitatea spunând:

– Instanța aprobă întrebarea, deși nu constituie subiect de acuzație. Ați auzit întrebarea, așa că, dacă aveți răspuns, puteți să-l prezentați.

– Domnule judecător – zise Hagiul care era tot timpul în picioare – dacă îngăduiți, aș dori să răspundă la această întrebare unul dintre cei doi frați ai mei de credință și de suferință, Tudor sau Ilie.

– Cum vreți și cum hotărâți – zise judecătorul.

După un schimb de priviri, Tudor s-a ridicat, a privit completul de judecată, apoi asistența și a zis:

– Onorată instanță, răspunsul la această întrebare ar putea fi o istorie întreagă; însă voi aminti doar câteva lucruri. Cei care citesc presa și jurnalul au citit de curând articolele jurnalistului C.G. Costa-Foru, apărute în ziarul *Dimineața*. De asemenea, articolele domnului Gh. Mărculescu, apărute în ziarul *Adevărul*, care arată uimitoarele schimbări care au loc în cei ce primesc și trăiesc credința adventă.

Se află aici în sală, domnule judecător, cel ce a întocmit procesul verbal de acuzare, domnul Țugui Tufan, șef de post la noi, în Lacul Sărat. Să spună dumnealui ce fel de oameni erau, înainte de convertire, cei care sunt azi credincioșii adventiști.

Judecătorul privi în sală și întrebă cine-i cel amintit.

– Eu, domnule judecător – zise Țugui, timid, ridicându-se de lângă domnul Brătășanu.

– Vino în față și depune mărturie cum ai fost rugat, dacă știi, bineînțeles!

Polițistul veni în față, așteptă puțin să-i coboare nodul din gât și zise:

– Onorată instanță, cât despre mine, eu sunt bucuros că mi-ați dat ocazia să-mi descarc sufletul de o povară grea. Eu, care sunt, de altfel, un suflet bun, asta poate s-o spună și nevasta mea, păcat că nu-i aici, că ar fi luat ea cuvântul. Cât despre mine și nevasta mea, eu sunt foarte supărat pe acuzarea pe care am scris-o acestor oameni. Că dacă ați ști dumneavoastră, domnule judecător, ce zile fripte aveam eu și toți polițaii cu anumite persoane, care acum au trecut la dumnealor și nu mai zic nici păs, m-ați înțelege și mi-ați plânge de milă. Cât despre mine, eu bag mâna-n foc că acești oameni sunt buni și n-ar trece peste cuvântul stăpânirii nici cât negru sub unghie. Așa că, onorată instanță, eu sunt chezaș că sunt buni, oameni buni.

Văzând că s-a oprit, judecătorul a zis:

– Păi, bine, domnule șef de post, n-ai scris dumneata procesul verbal de acuzare?

– Părintele, domn' judecător, puteți compara scrisul.

Sala începu să murmure și să şușotească.

– Bine, dar n-ai semnat dumneata?

– Da, dar părintele nu mi-a dat să citesc, spunând că e datoria lui să apere sufletele credincioșilor.

Oamenii râdeau și comentau între ei. Judecătorul a sunat clopoțelul și a cerut liniște.

– Inculpat, mai ai ceva de zis?

– Doresc, domnule judecător, să rezum următoarele: în casele unde a pătruns solia adventă, nu se mai aud certuri, bătaii sau scandaluri. Acolo e liniște, pace și bună învoire; nu se mai aud înjurături, drăcuiele, vorbe urâte și jignitoare; acolo se vorbește frumos și liniștit. Acolo nu se mai minte, nu se mai înșală, nu se mai fură. Acolo sănătatea oamenilor se îmbunătățește și casa arată altfel. Acolo nu se mai fumează, nu se mai bea alcool și nu se mai vine beat acasă. Solia adventă îi învață pe oameni să-și respecte corpul, păstrându-l curat, cu haine curate și cu miros plăcut. De când ne-am făcut adventiști facem baie corporală săptămânal. Dumneavoastră știți că pe la noi circulă o vorbă: „Românul face baie când se naște și când moare” și așa fac mulți săteni. Adventiștii însă nu se pot întâlni cu Domnul Isus sâmbăta, la biserică, fără să nu se fi spălat și primenit. Aceasta ne-a îmbunătățit sănătatea. Apoi în ce privește hrana, noi am învățat multe lucruri sănătoase din scrierile inspirate. Soțiile noastre au învățat să gătească mai multe feluri de mâncare și mai sănătoase.

În ce privește familia, noi am învățat că trebuie să ne respectăm ca soț și soție în familie, să ne ajutăm și să fim împreună atât la necazuri, cât și la bucurii. La noi este interzisă bătaia între soți.

În ce privește organizarea în familie, am învățat să ne organizăm timpul, lucrul și să punem ordine în ogrăzile noastre. Predicatorii noștri ne-au învățat să ne săpăm latrine sau, cum se spune acum, mai nou, pe la oraș, „closet”. Până să fim adventiști, n-aveam așa ceva. Și azi mulți săteni neadventiști n-au closet și folosesc spatele la șira de paie. Aceasta înseamnă boală și mizerie. Noi ducem muncă de lămurire cu vecinii noștri să adopte și ei aceste lucruri bune, chiar dacă nu sunt adventiști.

Ultimul lucru pe care vreau să-l amintesc este acela că dintre adventiști dispare neștiința de carte. Nu poți fi un bun adventist, neștiind carte. Toți adventiștii învață carte, pentru că trebuie să studieze Biblia și celelalte scrieri și reviste creștine. Chiar și bătrânii învață să citească. Toți sunt elevi în Școala de Sabat, al cărei studiu nu se termină toată viața. Credem, onorată instanță, că noi, adventiștii, avem datoria să aducem acest suflu nou de cultură și civilizație și să-l practicăm, influențându-i spre bine pe toți frații noștri români și pe oricine vine în contact cu noi.

Se scuseră câteva ore bune, dar asistența nu simțise. Rar puteai asista la un astfel de proces.

Ca trezit dintr-un vis plăcut, judecătorul a zis:

– Bine, s-a luat act, stai jos! Acum acuzarea are cuvântul! Rugăm pe domnul procuror să concluzioneze!

Procurorul, cunoscut de altfel de lumea tribunalelor ca un bun meseriaș în misiunea lui, a luat cuvântul și a zis:

– Domnule judecător și onorată instanță, de mai multe ore asist la desfășurarea acestui proces, luând notă de tot ce s-a spus aici. Sunt peste măsură de uimit și impresionat de cele ce am ascultat în timpul dezbaterilor. Împotriva acestor trei oameni s-au adus învinuiri foarte grave. Când am studiat acest dosar, mi s-a părut că va fi interesant; dar mărturisesc că am fost depășit în așteptările mele. Am crezut că voi vedea niște oameni speriați, fricoși, fără cuvinte; care vor cerși milă, iertare și vor promite marea cu sarea, că vor face și că vor drege. Dar n-a fost așa, după cum ați văzut.

Mă așteptam să văd preacinstitele fețe bisericești, cum vor prezenta argumente zdrobitoare, cum îi vor zdrobi pe adventiști cu dovezi biblice și vor arăta tuturor că adventismul e o înșelătorie. Dar n-a fost așa, după cum ați văzut. Cei fără cuvinte și dezorientați au rămas tocmai acuzatorii adventiștilor. Am văzut cum acești oameni s-au apărat magistral, aducând argumente și citate din Biblie, care nu pot fi discutate și puse la îndoială. Ba mai mult, au arătat că nu se amestecă în politică și aduc un suflu înnoitor pentru patria română.

Constituția țării, adoptată în 1923, acordă libertate de manifestare și cult tuturor a căror credință nu contravine bunelor moravuri; și am văzut clar că adventiștii, la punctul acesta, nu pot fi acuzați.

Mă adresez acum înaltelor fețe bisericești și le sfătuiesc ca, atunci când o oaie din turmă se rătăcește, să meargă s-o aducă înapoi cu duhul blândeții, nu s-o înjunghie cu spada stăpânirii.

Din cauza acestor considerente, eu nu pot să cer verdict de condamnare împotriva acestor cetățeni și cer eliberarea lor imediată.

Judecătorul s-a sfătuit cu plenul, apoi a luat cuvântul și a zis:

– Având în vedere dovezile de neculpabilitate, pe care inculpații le-au adus în apărarea lor, având în vedere concluzia și cererea de achitare pe care domnul procuror le-a făcut, pentru aceste motive tribunalul hotărăște: achitarea de orice penalitate pe numiții Hagiu Ștefan, Tudor Petrescu și Ilie Petrescu. Sentința rămâne definitivă și fără apel. Cheltuielile de judecată le suportă reclamații.

Sala a izbucnit într-o manifestare de bucurie ieșită din comun. Singurii care nu se bucurau erau preoții și domnul Brătășanu – șeful poliției. Foștii arestați se îmbrățișau și se bucurau, laudându-L pe Domnul, pentru izbăvirea minunată.

Ajunși afară, pe scările tribunalului, nu le venea să creadă că sunt liberi, neavând jandarmi în spatele lor. Adventiștii din localitate și din împrejurimi, care asistaseră la proces, se bucurau și nu conteneau cu mulțumiri la adresa Domnului.

Încetul cu încetul, grupul se micșora, fiecare având și alte treburi în oraș. Se apropia de ora prânzului. Până la urmă, cei trei rămaseră singuri, după ce refuzaseră toate invitațiile fraților din localitate. Ei erau însoțiți doar de Ion Petrescu, fratele lui Tudor, care venise cu sania trasă de cai, în speranța că se va întoarce cu fratele lui acasă.

– Noi credem că e bine să mergi cu noi, frate Ștefane. E mai ușor să ajungi acasă de la noi decât de aici.

– Simt că trebuie să ajung acasă mai repede, frate Tudore. Lipsesc de multă vreme și trebuie să ajung. Am să mă duc la gară, voi lua un tren până la Salcia și de acolo mai am puțin pe jos. Până la lăsarea nopții voi ajunge.

– Mi-ar fi plăcut să ne bucurăm împreună de această biruință!

– Te vei bucura cu Ileana și fiul tău. Acum vă las și vă rog să spuneți salutări bisericii. Am să vă vizitez curând.

După ce s-au îmbrățișat, s-au despărțit. Tudor a urcat în sanie și au pornit cu viteză spre apus, spre apele învolburate ale Călmățuiului; iar Hagiul Ștefan spre răsărit, la gară, de unde avea să ia trenul.

Ajuns la peron, constată că primul tren trecea peste patru ceasuri. Era timp suficient ca să caute ceva de mâncare în oraș.

În timp ce sorbea dintr-un pahar de lapte, pe masa unui birt, s-a apropiat de el un sergent de stradă și l-a întrebat:

– Tu ești Ștefan Hagiul din comuna Putineiu?

– Da, eu sunt – a răspuns Hagiul.

– Urmează-mă! Dacă te împotrivești te declar arestat.

– Nu mă împotrivesc, domnule.

Au mers un timp pe strada poliției, au oprit puțin la ghereta santinei de la poartă, apoi au pornit într-o altă direcție.

Au ajuns curând la o casă mare frumoasă și arătoasă. Au intrat și au așteptat într-un hol. Părea că nu e nimeni acasă. Curând polițistul a plecat spunând:

– Așteaptă aici până vine o persoană importantă să vorbească cu tine!

– Bine domnule, aștept – căci se gândi că mai are destul până la tren.

La scurt timp după plecarea polițistului, sosi ofițerul Brățășanu. Hagiul nu-l cunoștea; dar când s-a recomandat și-a dat seama cine era.

– Tu ești Ștefan Hagiul din comuna Putineiu?

– Da, domnule Brățășanu.

– Tu ai convertit-o pe soția mea la adventism?

– Da, domnule.

– Și... tot tu ai botezat-o?

– Da, domnule Brătășanu.

– Și n-ai socotit că trebuie să mă întrebi și pe mine?

– Domnule șef de poliție, în probleme de conștiință, fiecare răspunde pentru sine, iar doamna Brătășanu a hotărât singură botezul ei. Eu, în virtutea trimeriei lui Hristos, care mi-a poruncit la Marcu 16,15-16, să fac ce am făcut, am ascultat.

– Va să zică, atunci când ai botezat-o pe soția mea, tu l-ai ascultat pe Hristos, și n-ai socotit că trebuie să mă întrebi și pe mine. Ei bine, pentru că nu mi-ai cerut părerea în această problemă privitoare la soția mea și ai socotit că e destul să te sfătuiești cu Hristos, să te scape acum Hristos din mâna mea!

Și în acel moment l-a lovit cu pumnul în obraz, încât Hagiul a căzut la podea devenind inconștient. În cădere a atins un cuier-pom, care a căzut producând un zgomot mare. Zgomotul a fost auzit de doamna Brătășanu, care venise la bucătărie. Ei i s-a părut curios zgomotul acesta. Ea știa că nu-i nimeni acasă. Când a ajuns la birou și a privit pe geam, l-a văzut pe soțul ei călcând pe cineva în picioare și zicând ca ieșit din minți:

– Să te scape Hristos din mâna mea, să te scape Isus din mâna mea...

Doamna Brătășanu a deschis ușa și s-a repezit la soțul ei, l-a prins în brațe și i-a zis:

– Ce faci omule, nu vezi că l-ai omorât? Vrei să intri în pușcărie?

Ca trezit dintr-un coșmar, domnul Brătășanu și-a luat pălăria, paltonul și a plecat. Doamna Brătășanu, a adus un lighean cu apă și a spălat fața plină de sânge a Hagiului, a oprit sângele cu tamponane și s-a asigurat că omul respiră. Era încă inconștient. A adus apoi oțet, alcool, i le-a pus la nas și încet, încet, Hagiul a tras aer în piept și a început să-și revină. Când a văzut-o pe sora Brătășanu dându-i îngrijiri, și-a adus aminte ce-i cu el și de întâlnirea cu stăpânul casei. A întrebat unde este domnul Brătășanu și încet, încet, s-a ridicat, și-a scuturat hainele cum a putut, a scos Biblia din buzunarul vestonului și i-a citit sorei Brătășanu următoarele:

Tu, însă ai urmărit de aproape învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, prigonirile și suferințele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia și în Listra, știi ce prigoniri am răbdat; și totuși Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus vor fi prigoniți. (2 Timotei 3,10-12)

Căci cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să pătimiți pentru El și să și duceți, cum și faceți, aceeași luptă, pe care ați văzut-o la mine, și pe care auziți că o duc și acum. (Filipeni 1,29-30)

După ce a citit textele, s-a plecat cu greu pe genunchi, a încurajat-o pe sora Brățășanu, s-a rugat pentru ea, a încredințat-o Domnului și a ieșit în lume.

Mergea încet, clătinându-se, pe Calea Dunării, spre centru. De departe, vedea chipul de bronz al generalului Mantu. Săniile cu clopoței treceau gălăgioase pe lângă el. Din castanii bătrâni curgea chiciură, albindu-i hainele vechi și murdare. Trecu pe lângă un polițist. Nu simți nimic. Ce puteau să-i mai facă? Mirosea a carne arsă. Își aminti că, odată, tot pământul va miroși a carne arsă. Tot clătinându-se și trăgând aer în pieptul ce-l durea ca o bubă coaptă, ajunsese la gară.

Când urcă-n tren, i se păru așa de greu, încât avu simțământul că urcă pentru totdeauna. Locomotiva târa după ea șirul lung de vagoane. Închise ochii și simțea că mergea de-o veșnicie spre veșnicie. Plecase din târgul vechi și dărăpănat; părăsea câmpia întinsă și netedă împărțită între Vedea și Călmățui. Deschise ochii, privi pe geam și i se păru tot câmpul plin cu morminte. Lângă fiecare sta câte un înger care-i făcea cu mâna. „Tu, du-te; că noi rămânem aici să-i așteptăm pe următorii...”, strigau zâmbind îngerii...

Tipografia „Viață și Sănătate”
Str. Valeriu Braniște 29, sector 3, București
Tel. 021.323.00.20